

AUKŠČIAUSIOJI
AUDITO INSTITUCIJA
NAUDINGI • VERTINAMI • ATPAŽĪSTAMI

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

2014–2020 M. EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ
INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS
ĮGYVENDINIMUI SUKURTOS VALDYMO IR
KONTROLĖS SISTEMOS VEIKIMO, SĄSKAITOSE
PATEIKTOS INFORMACIJOS IR 2017 M.
LIEPOS 1 D.–2018 M. BIRŽELIO 30 D. LAIKOTARPIU
DEKLARUOTŲ IŠLAIDŲ, KURIAS EUROPOS
KOMISIJOS PRAŠOMA ATLYGINTI, VERTINIMAS
(KONTROLĖS ATASKAITA PAGAL EUROPOS
PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO (ES)
NR. 1303/2013 127 STRAIPSNĮ)

2019 m. vasario 14 d.

Nr. FA-2019-P-80-1-1-1

Valstybės kontrolė Seimo nutarimu vykdo Europos Sąjungos struktūrinės paramos veiksmų programos audito institucijos funkcijas. Vykdydama ES reikalavimus, aukščiausioji audito institucija kasmet atlieka 2014–2020 m. ES fondų investicijų valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, Europos Komisijai deklaruotų išlaidų ir sąskaitose pateiktos informacijos auditą. Audito ataskaita ir išvada teikiamos Europos Komisijai.

Auditą atliko: žr. Ataskaitos 47 psl.

Valstybinio audito ataskaita pateikta: žr. Ataskaitos 46 psl.

TURINYS

1. ĮŽANGA	6
1.1. AUDITO INSTITUCIJA	6
1.2. ATASKAITINIS LAIKOTARPIS	6
1.3. AUDITO ATLIKIMO LAIKOTARPIS	6
1.4. AUDITO SUBJEKTAI	6
1.5. AUDITO PROCEDŪROS IR AUDITO REZULTATŲ TEIKIMAS	8
1.5.1. Audito atlikimo metodai	8
1.5.2. Ataskaitos ir Nuomonės rengimas	8
2. REIŠKŠMINGI VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMOS PAKEITIMAI	10
3. AUDITO STRATEGIJOS PAKEITIMAI	11
4. SISTEMŲ AUDITAS	13
4.1. AUDITĄ ATLIKUSIOS INSTITUCIJOS	13
4.2. AUDITO ATLIKIMAS	13
4.2.1. Reikšmingumas	13
4.2.2. Audito patikimumas	13
4.2.3. Taikomi metodai	14
4.2.4. Pavyzdžių kontrolės testams atrinkimas	16
4.2.5. Apimties ribojimai	16
4.2.6. Audito rezultatų pateikimas ataskaitoje	16
4.3. PASTEBĖJIMAI DĖL KONTROLĖS PRIEMONIŲ TESTAVIMO	17
4.4. SISTEMINĖS KLAIDOS	24
4.5. ANKSTESNIŲ METŲ SISTEMŲ AUDITO METU TEIKTŲ REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS	24
4.6. FINANSINIŲ PRIEMONIŲ IR KITŲ IŠLAIDŲ, PATIRIAMŲ PAGAL SPECIALIAŠIAS TAIŠYKLES, SISTEMŲ AUDITAS	25
4.7. VKS PATIKIMUMAS	26
5. VEIKSMŲ AUDITAS	27
5.1. AUDITĄ ATLIKUSIOS INSTITUCIJOS	27
5.2. DEKLARUOTOS IŠLAIDOS IR TAIKOMI METODAI	27
5.3. PAVYZDŽIŲ ATRANKA	28
5.4. AUDITO APIMTIES, APIBRĖŽTOS R. 480/2014 27 STR., RIBOJIMAS	29
5.5. PASTEBĖJIMAI, SUSIJĘ SU DETALIUOJU TESTAVIMU	30
5.6. KLAIDŲ VERTINIMAS	34
5.6.1. Ataskaitiniais metais EK deklaruotose išlaidose nustatytų klaidų vertinimas	34
5.6.2. Likutinės klaidos vertinimas	34
5.7. ANKSTESNIŲ METŲ VEIKSMŲ AUDITO METU TEIKTŲ REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS	35
5.8. VKS VEIKSMINGUMAS	36

6. SĄSKAITŲ AUDITAS	37
6.1. SĄSKAITŲ TIKRINIMAS	37
6.2. VALDYMO PAREIŠKIMO PERŽIŪRA	38
7. AUDITO ĮSTAIGŲ KOORDINAVIMAS IR AUDITO INSTITUCIJOS VYKDOMA PRIEŽIŪRA	39
8. KITA INFORMACIJA	41
8.1. SUKČIAVIMO ATVEJAI	41
8.2. REIKŠMINGA INFORMACIJA	41
8.3. VEIKSMŲ PROGRAMOS VEIKLOS PERŽIŪROS PLANE NUMATYTŲ RODIKLIŲ PATIKIMUMO VERTINIMAS	42
9. BENDRAS PATIKIMUMO LYGIS	45
10. PRIEDŲ SĄRAŠAS	48

PAGRINDINIAI FAKTAI

617 mln. Eur

– tiek yra deklaruota EK.

159 mln. Eur

– tiek audituota AI.

5 mln. Eur

– tiek AI nustatė netinkamų finansuoti išlaidų tikrintuose projektuose.

45

– tiek audito metu vertinta projektų.

58

– tiek audito metu vertinta mokėjimo prašymų.

48

– tiek audito metu pateikta pastebėjimų (40 pastebėjimų pateikta su rekomendacijomis).

35 proc.

– tiek rekomendacijų įgyvendinta audito metu.

2

– valdymo ir kontrolės sistema įvertinta 2 kategorija.

1. JŽANGA

1.1. AUDITO INSTITUCIJA

Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei pavesta atlikti 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos audito institucijos funkcijas, nurodytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013² (toliau – R. 1303/2013) 127 straipsnyje. Valstybės kontrolieriaus 2007 m. lapkričio 6 d. įsakymu Nr. V-202 Valstybės kontrolėje yra įsteigtas Europos Sąjungos investicijų audito departamentas, kuris vykdo audito institucijos funkcijas (toliau – ESI audito departamentas, Audito institucija, AI). Departamentas atsakingas už Metinės kontrolės ataskaitos (toliau – Ataskaita) ir Audito nuomonės (toliau – Nuomonė) (atitinkamai pagal Valstybės kontrolės įstatymo 16 str. – valstybinio audito ataskaitos ir valstybinio audito išvados) parengimą, numatytą R. 1303/2013 127 str. 5 d. a ir b punktuose.

1.2. ATASKAITINIS LAIKOTARPIS

Ataskaita ir Nuomonė apima laikotarpį nuo 2017 m. liepos 1 d. iki 2018 m. birželio 30 d. (toliau – ataskaitinis laikotarpis, 2017–2018 m. auditas).

1.3. AUDITO ATLIKIMO LAIKOTARPIS

Vadovaujantis 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos audito strategija³ (toliau – Audito strategija) ir ESI audito departamento direktoriaus pavedimu⁴, valstybinis auditas buvo atliekamas nuo 2017 m. liepos 3 d. iki 2019 m. vasario 14 d. (toliau – audituojamas laikotarpis).

1.4. AUDITO SUBJEKTAI

2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programa CCI Nr. 2014LT16MAOP001 (toliau – Veiksmų programa), patvirtinta 2014 m. rugsėjo 8 d. Europos Komisijos (toliau – EK) įgyvendinimo sprendimu Nr. C(2014)6397, yra finansuojama Europos socialinio fondo, Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo lėšomis.

Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 patvirtinus Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 m. ES fondų

¹ 2003-07-01 nutarimas Nr. IX-1667 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti Lietuvos Respublikoje gaunamos Europos Sąjungos struktūrinės paramos auditus“.

² 2013-12-17 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006.

³ Audito strategija parengta 2015-05-08 pagal R. 1303/2013 127 str., atnaujinta 2019-01-15.

⁴ 2017-07-03 pavedimas Nr. P-80-1.

investicijų veiksmų programą, taisykles (toliau – LRVN 528), Lietuvoje Veiksmų programai įgyvendinti sukurta valdymo ir kontrolės sistema (toliau – VKS).

Minėtu nutarimu Vyriausybė pavedė Lietuvos Respublikos finansų ministerijai (toliau – FM) atlikti Veiksmų programos Vadovaujančiosios institucijos (toliau – VI) ir Tvirtinančiosios institucijos (toliau – Tvi) funkcijas. Finansų ministro įsakymu⁵ VI funkcijas pavesta atlikti Investicijų departamentui⁶, Finansų politikos departamentui⁷ ir Valstybės išdo departamentui⁸, Tvi funkcijas – Išlaidų investicijoms deklaratavimo departamentui⁹. Dalį VI funkcijų, numatytų R. 1303/2013 125 straipsnyje, VI atsakomybe pavesta atlikti tarpinėms institucijoms¹⁰.

Lietuvos 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos VKS sudarančios institucijos (audituojami subjektai) pateikiamos 1 lentelėje.

1 lentelė. Veiksmų programos VKS sudarančios institucijos

VI	FM Investicijų departamentas, FM Finansų politikos departamentas ir FM Valstybės išdo departamentas
TVI	FM Išlaidų investicijoms deklaratavimo departamentas
Ministerijos	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija (ankstesnis pavadinimas Lietuvos Respublikos ūkio ministerija (iki 2018-12-31)) Lietuvos Respublikos energetikos ministerija Lietuvos Respublikos kultūros ministerija Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija (ankstesnis pavadinimas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija (iki 2018-12-31)) Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija
Tarpinės institucijos, kurioms VI delegavo funkcijas	Įgyvendinančios institucijos Europos socialinio fondo agentūra Lietuvos mokslo taryba Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra Transporto investicijų direkcija (iki 2018 m. birželio 1 d.) ¹¹ uždaroji akcinė bendrovė „Investicijų ir verslo garantijos“ uždaroji akcinė bendrovė „Viešųjų investicijų plėtros agentūra“ viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra
Regioninės plėtros tarybos	Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių, Tauragės, Telšių, Utenos, Vilniaus
Regioninės plėtros departamentas	prie Vidaus reikalų ministerijos

Šaltinis – Valstybės kontrolė

⁵ 2013-10-17 įsakymas Nr. 1K-340 „Dėl vadovaujančiosios, tvirtinančiosios ir mokėjimo institucijų funkcijų atlikimo“.

⁶ LRVN 528 4 punkte, išskyrus 4.16.1.6, 4.16.1.7 ir 4.16.5 papunkčius, nustatytų funkcijų atlikimas.

⁷ LRVN 528 4.16.5 ir 4.16.6 papunkčiuose nustatytų funkcijų atlikimas.

⁸ LRVN 528 4.16.1.6 ir 4.16.1.7 papunkčiuose nustatytų funkcijų atlikimas.

⁹ LRVN 528 15 punkte nustatytų funkcijų atlikimas.

¹⁰ LRVN 528 3 punktas.

¹¹ LRVN 2018-05-30 nutarimu Nr. 509 Transporto investicijų direkcija reorganizuota. Nuo 2018-06-01 Transporto investicijų direkcijos funkcijas, susijusias su 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimu atlieka VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra.

1.5. AUDITO PROCEDŪROS IR AUDITO REZULTATŲ TEIKIMAS

1.5.1. Audito atlikimo metodai

Auditas suplanuotas taip, kad atitiktų R. 1303/2013 reikalavimus ir būtų atliekamas pagal Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos (toliau – INTOSAI) parengtus tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus (toliau – ISSAI), EK gaires, Valstybinio audito reikalavimus¹², 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos Audito institucijos procedūrų vadovą¹³ (toliau – Procedūrų vadovas) ir Audito strategiją.

Ataskaitoje pateikiama audito informacija apima:

- planavimą, įskaitant rizikos vertinimą ir kontrolės priemonių testavimą (žr. 4 skyrių, 13 psl.);
- pagrindinių procedūrų atlikimą – detalųjį testavimą (žr. 5 skyrių, 27 psl.);
- sąskaitų tikrinimą ir valdymo pareiškimo¹⁴ peržiūrą (žr. 6 skyrių, 37 psl.);
- Ataskaitos ir Nuomonės parengimą (Ataskaitos ir Nuomonės rengimo procesas pateiktas 2 priede, 57 psl.).

Atliekant ataskaitinio laikotarpio auditą, Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka buvo pasitelktos išorės ekspertų ir audito įmonės, kurios atliko skirtingos apimties audito procedūras (plačiau apie įmonių pasitelkimą ir atliktą darbą žr. 7 skyriuje, 39 psl.).

1.5.2. Ataskaitos ir Nuomonės rengimas

Audito institucija, atlikusi dalį audito procedūrų, siekdama sudaryti galimybes VKS institucijoms operatyviai šalinti audito metu nustatytus trūkumus ir pateikti savo nuomonę iki audito pabaigos, audituojamiems subjektams ir VI nuo 2018 m. vasario 2 d. iki 2018 m. spalio 3 d. raštais teikė preliminarinius pastebėjimus ir rekomendacijas. Gavus komentarus (kartu su rekomendacijų įgyvendinimo planais), pastebėjimai ir rekomendacijos buvo derinami el. paštu, raštu ir, esant poreikiui – susitikimuose. Baigus derinimo procesą audituojamam subjektui, VI, Tvl ir EK buvo teikiami tarpiniai audito rezultatai – patikslinti pastebėjimai, rekomendacijos, audituojamo subjekto parengti rekomendacijų įgyvendinimo planai, informacija apie 2017–2018 m. audito, 2016 m. liepos 1 d.–2017 m. birželio 30 d. (toliau – 2016–2017 m. auditas) audito ir 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos VKS institucijų atitikties R. 1303/2013 XIII priede nustatytiems paskyrimo kriterijams audito (toliau – Atitikties auditas) metu teiktų rekomendacijų įgyvendinimą ir preliminarus VKS institucijos įvertinimas pagal EK gairę „Komisijai ir valstybėms narėms skirtos gairės dėl bendrosios valdymo ir kontrolės sistemų vertinimo valstybėse narėse metodikos“¹⁵ (toliau – EK VKS gairė).

¹² Patvirtinti valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymu Nr. V-26.

¹³ Patvirtintas ESI audito departamento direktoriaus 2016-10-27 sprendimu.

¹⁴ Vadovaujantis R. 1303/2013 125 str. 4 d. e punktu, VI rengiamas dokumentas pagal R. 2015/207 VI priede pateiktą valdymo pareiškimo modelį.

¹⁵ Angl. *Guidance for the Commission and Member States on Common Methodology for the Assessment of Management and Control Systems in the Member States.*

Ataskaitos projektas buvo rengiamas 2018 m. spalio–2019 m. sausio mėnesiais pagal Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 2015/207¹⁶ (toliau – R. 2015/207) IX priede nustatytą formą.

Parengtas Ataskaitos projektas 2019 m. sausio 10 d. pateiktas susipažinti audituojamiems subjektams.

Iš audituojamų subjektų gavus komentarus ir susipažinus su jais, parengta galutinė Ataskaita. Įvertinus visus audito metu surinktus įrodymus apie VKS veikimą, EK deklaruotų išlaidų tinkamumą ir sąskaitose pateiktos informacijos teisingumą, pagal R. 2015/207 VIII priede nustatytą pavyzdį ir vadovaujantis ISSAI 1700 (Nuomonės apie finansines ataskaitas susidarymas ir pateikimas), ISSAI 1705 (Nuomonės modifikavimas nepriklausomo auditoriaus išvadoje), Metinės kontrolės ataskaitos, Audito nuomonės ir Audito institucijos nustatytų klaidų įvertinimo gaire¹⁷, Audito strategija, Valstybinio audito reikalavimais ir Procedūrų vadovu buvo parengta Nuomonė.

Ataskaita ir Nuomonė per EK įdiegtą Informacinę ES 2014–2020 m. fondų valdymo sistemą (toliau – SFC2014) teikiamos EK. Kiti šių dokumentų adresatai nurodyti Ataskaitos 46 psl.

Ataskaitoje vartojamos santrumpos pateiktos 1 priede, 50 psl.

---

¹⁶ 2015-01-20 EK įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2015/207, kuriuo nustatomos išsamios Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 nuostatų dėl pažangos ataskaitos modelių, informacijos apie didelės apimties projektą teikimo, bendrojo veiksmų plano, investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo įgyvendinimo ataskaitų, valdymo pareiškimo, audito strategijos, audito nuomonės ir metinės kontrolės ataskaitos modelių, taip pat išlaidų ir naudos analizės atlikimo metodikos ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1299/2013 nuostatų dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo įgyvendinimo ataskaitų modelio įgyvendinimo taisyklės.

¹⁷ EK Valstybėms narėms skirtos gairės dėl metinės kontrolės ataskaitos, audito nuomonės ir audito institucijos nustatytų klaidų įvertinimų (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. *Guidance for Member States on the Annual Control Report and Audit Opinion to be reported by audit authorities and on the treatment of errors detected by audit authorities in view of establishing and reporting reliable total residual error rates (Programming period 2014-2020)* (2018-12-19, EGESIF_15-0002-04)).

2. REIŠMINGI VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMOS PAKEITIMAI

Lietuvos Respublikos finansų ministerija 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų lėšų VKS aprašymą (pagal R. 1303/2013 72 str.) parengė 2016 m. sausio 29 d. ir pateikė Audito institucijai, kuri yra nepriklausoma nuo VI ir Tvl. VKS institucijų atitikties R. 1303/2013 XIII priede nustatytiems paskyrimo kriterijams auditas buvo atliekamas nuo 2016 m. vasario 2 d. iki 2016 m. rugpjūčio 1 d. Parengta Atitikties audito ataskaita¹⁸ 2016 m. rugpjūčio 1 d. pateikta VKS institucijoms ir EK.

2016–2017 m. audito ataskaitoje buvo pateikta informacija apie VKS pakeitimus, įvykusius nuo Atitikties audito pabaigos iki 2017 m. gruodžio 31 d., ir jų atitiktį R. 1303/2013 72–73 str. ir 123–124 str. reikalavimams.

Audito subjektai pagal 2015 m. spalio 22 d. Susitarimą dėl bendradarbiavimo tarp Vadovaujančiosios, Tvirtinančiosios ir Audito institucijų (toliau – Bendradarbiavimo susitarimas) pateikė Audito institucijai informaciją apie su jomis susijusius VKS pakeitimus, įvykusius nuo 2017 m. liepos 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d.

VKS reglamentavimo pakeitimai atitinkamai vertinti šiais laikotarpiais:

- įvykę nuo 2017 m. liepos 1 d. iki 2018 m. birželio 30 d. (ataskaitiniu laikotarpiu). Pakeitimai įvertinti 2017–2018 m. audito metu atliekant išsamią VKS institucijų rizikos ir teisės aktų pokyčių analizę. Šiuo laikotarpiu teisinio reglamentavimo pakeitimų buvo. LRVN 2018-05-30 nutarimu Nr. 509 reorganizavus Transporto investicijų direkciją, jos funkcijas, susijusias su 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimu, nuo 2018-06-01 atlieka VŠĮ Centrinė projektų valdymo agentūra. Audito institucijos vertinimu, šis ir kiti teisinio reglamentavimo pakeitimai nėra tokie reikšmingi, kad turėtų poveikį tinkamam VKS veikimui ir dėl ES investicijų fondų valdymo esamam jų patikinimo lygiui, todėl detali informacija apie šiuos pokyčius Ataskaitoje neteikiama.
- įvykę nuo 2018 m. liepos 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d.¹⁹ Preliminariu Audito institucijos vertinimu, VKS pakeitimai, apie kuriuos AI buvo informuota, nesudaro prielaidų teigti, jog VKS neatitinka R. 1303/2013 72–74 str. Šie pokyčiai išsamiai bus įvertinti 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. audito metu (toliau – 2018–2019 m. auditas).

¹⁸ 2016-08-01 valstybinio audito ataskaita Nr. FA-P-80-1-3-1 „Dėl 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos institucijų atitikties jų paskyrimo kriterijams (Audito institucijos ataskaita pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 124 straipsnio 2 dalį)“ ir valstybinio audito išvada Nr. FA-P-80-1-3 (Audito institucijos nuomonė pagal R. 1303/2013 124 straipsnio 2 dalį).

¹⁹ Informacija apie VKS pokyčius, įvykusius laikotarpiu nuo 2018-07-01 iki 2018-12-31, ir bendrus VKS pakeitimus, kuriuos lėmė teisinio reglamentavimo pakeitimai, gauta iš audituojamųjų subjektų ir pasitelkiant viešas teisės aktų paieškos sistemas.

3. AUDITO STRATEGIJOS PAKEITIMAI

Vadovaujantis R. 1303/2013 127 str. 4 dalimi ir atsižvelgiant į Audito strategijos gairės projektą²⁰ 2015 m. gegužės 8 d. buvo parengta Audito strategija, joje pateiktas preliminarus Veiksmų programos audito planas, užtikrinantis, kad būtų patikrintas VKS veikimas, EK deklaruotos išlaidos ir sąskaitos. Audito strategijoje nurodyta, kad Veiksmų programos auditai bus atliekami tolygiai visą programavimo laikotarpį (iki 2025 m. vasario 15 d.). EK patvirtinus Audito strategijos gairę²¹, pakartotinai buvo peržiūrėta Audito strategija, pakeitimų nebuvo atlikta.

Pagal R. 1303/2013 127 str. 4 dalį Audito strategija atnaujinama kasmet nuo 2016 m. (iki 2024 m.). Ji pateikiama EK, jeigu gautas toks prašymas.

2019 m. sausio 15 d. patvirtinta atnaujinta Audito strategija, skirta 2018–2019 m. ataskaitiniam laikotarpiui. Atnaujinant buvo atlikta ES ir nacionalinių teisės aktų, susijusių su 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos administravimu, ir VKS pokyčių analizė, peržiūrėti rizikos veiksniai ir atitinkamai atnaujintas VKS institucijų veiklos procesų rizikos vertinimas. Remiantis gautais rezultatais, numatyti šie su 2018–2019 m. ir dviem paskesniais ataskaitiniais laikotarpiais susiję pokyčiai / patikslinimai:

- atsižvelgiant į pasikeitusius teisės aktus, procesai „Paraiška AV“ ir „Paraiška VID“ sujungti į vieną procesą – „Paraiška AV“;
- atsižvelgiant į specifiką ir procesų svarbą, išskirti šie nauji procesai: „Grąžinamosios subsidijos“, „Atrankinė VŠP tvarka“ (anksčiau jie atitinkamai buvo vertinami kaip tikrinimų po projekto ir VŠP tikrinimo procesų sudedamoji dalis);
- įvertinus aktualumą, kartu su 2018–2019 m. ataskaitiniu laikotarpiu numatytais audituoti procesais papildomai numatyta patikrinti procesą „Saugomų dokumentų sąsaja SFMIS“. Dalis 2018–2019 m. ataskaitiniu laikotarpiu numatytų audituoti procesų, įvertinus aktualumą ir galimą įtaką kitiems procesams, buvo numatyti audituoti vėlesniais laikotarpiais: „VP keitimas (be EK patvirtinimo (VI))“, „Funkcijų pasiskirstymas“, „Gebėjimų stiprinimas (mokymai: socialiniai partneriai)“, „Gebėjimų stiprinimas (mokymai)“, „Grąžintinių ir grąžintų lėšų ataskaitos rengimas ir teikimas Tvl ir MI“, „Valdymo pareiškimas“, „Neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimų apskaita“, „Audito seka (neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimai)“, „SFMIS (neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimai)“.

Dėl Audito strategijoje numatytų audituoti procesų apimties bus sprendžiama kiekvienos institucijos lygmeniu tolesniuose audito planavimo žingsniuose. Atsižvelgiant į metinių auditų metu atliekamos kiekvienos VKS institucijos rizikos analizės rezultatus, gali būti sprendžiama dėl papildomų ataskaitiniu laikotarpiu audituojamų procesų pobūdžio ir apimties kiekvienoje institucijoje.

Atnaujinant Audito strategiją 2018–2019 m., be kita ko, atlikti šie keitimai:

- 1.2 skyriuje „Audito subjektai“ patikslintos VKS institucijos ir jų funkcijos pagal pasikeitusius teisės aktus;
- 1.3 skyrius „Audito institucijos nepriklausomumas“ papildytas nuostatomis dėl auditų EIB lygmeniu, kiek tai susiję su EIB įgyvendinamomis finansinėmis priemonėmis;

²⁰ EK Valstybėms narėms skirtų gairių dėl audito strategijos projektas (angl. *Draft Guidance on Audit Strategy for Member States (2015-01-07, EGESIF_14-0011)*).

²¹ EK Valstybėms narėms skirtos gairės dėl audito strategijos (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. *Guidance for Member States on Audit Strategy (Programming period 2014-2020) (2015-08-27, EGESIF_14-0011-02 final)*).

- 3 skyrius „Metodologija“ papildytas atnaujinta detaliojo testavimo II lygio atrankos tvarka;
- Audito strategijos 4 priede „Pagrindiniai metiniai terminai“ atnaujinta pagrindinių metinių darbų terminų schema dėl tarpinių mokėjimo paraiškų EK pateikimo;
- Audito strategija papildyta 7 priedu „Bendradarbiavimo su išorės ekspertais ir audito įmonėmis ir jų priežiūros modelis“.

Atnaujinta Audito strategija 2019 m. sausio 21 d. per SFC2014 pateikta EK susipažinti.

4. SISTEMŲ AUDITAS

4.1. AUDITŲ ATLIKUSIOS INSTITUCIJOS

Už audito planavimą, įskaitant rizikos vertinimą ir vidaus kontrolės priemonių testavimą (sistemų auditą pagal R. 1303/2013 127 str.), yra atsakinga Audito institucija. Audito planavimo ir kontrolės priemonių testavimo metu atliekami VKS institucijų sukurtos vidaus kontrolės ir jos veikimo vertinimai. Detalus per ataskaitinį laikotarpį planuojamų tikrinti VKS institucijų veiklos procesų planas yra pateiktas Audito strategijoje. Dalies VKS veikimo efektyvumo vertinimui Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka buvo pasitelktos išorės ekspertų ir audito įmonės (plačiau žr. Ataskaitos 7 skyriuje, 39 psl.).

4.2. AUDITO ATLIKIMAS

4.2.1. Reikšmingumas

Pagal nustatytą reikšmingumo lygį vertinama, ar pastebėtos pavienės klaidos, praleisti ar pateikti neteisingi duomenys arba jų visuma rodo, kad EK pateikiamos ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais neatspindi teisingų, išsamių ir tikslių duomenų apie 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui priskiriamas operacijas. Planuojant ir atliekant auditą, sąvoka „reikšmingumas“ vartojama taip, kaip numatyta ISSAI 1320 (Reikšmingumas planuojant ir atliekant auditą). Terminas „pakankami įrodymai“ apima ir reikšmingumo sąvoką.

Planuojant auditą nustatomas priimtinas reikšmingumo lygis, kad būtų galima nustatyti ne tik reikšmingų informacijos iškreipimų apimtį (kiekį), bet ir pobūdį (kokybę)²². Audito planavimo metu nustatomas kiekybinis ir kokybinis reikšmingumas²³.

Kiekybinį reikšmingumą lemia dalyko vertė. Atliekant 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditus taikomas reikšmingumo lygis – 2 proc. EK deklaruotų išlaidų²⁴. Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2017 m. liepos 1 d. iki 2018 m. birželio 30 d. EK buvo deklaruota 617 737 608,93 Eur, ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotoms išlaidoms taikomas reikšmingumo lygis yra 12 434 823,82²⁵ Eur.

Kokybinį reikšmingumą lemia dalyko kilmė, pobūdis ir turinys.

4.2.2. Audito patikimumas

Audito institucija pagal R. 1303/2013 127 str. atliekamam auditui yra nustačiusi 95 proc. audito patikimumo lygį. Valstybiniai auditoriai, pareikšdami nuomonę audito išvadoje, turi būti bent 95 proc. tikri, kad išvada yra pagrįsta pakankamais ir tinkamais įrodymais.

2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos audito institucijos procedūrų vadove pateiktas audito patikimumo modelis apima visus patikimumo šaltinius (įgimtą,

²² ISSAI 1320.

²³ 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos audito institucijos procedūrų vadovas, 5 d.

²⁴ Pagal R. 480/2014 28 str. 11 d.

²⁵ Reikšmingumo lygis skaičiuojamas nuo tiriamosios visumos 621 741 190,92 Eur, iš kurios buvo paimta atsitiktinė imtis.

kontrolės ir pagrindinį), atitinkančius ISSAI nurodytas rizikas (įgimtą, kontrolės ir neaptikimo).

Atlikdama 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditus, Audito institucija taiko audito patikimumo modelį:

$$P = 100\% - (100\% - IP) * (100\% - KP) * (100\% - PP)$$

Kur:

P – bendras audito patikimumas (%),

IP – įgimtas patikimumas (%),

KP – kontrolės patikimumas (%),

PP – pagrindinis patikimumas (%).

Atliekant kontrolės priemonių testavimą²⁶ ir detalųjį testavimą²⁷ laikomasi R. 480/2014 28 str. reikalavimo iš pagrindinių procedūrų (detaliojo testavimo) gauti ne mažesnę nei 60 proc. patikimumą, todėl iš VKS veikimo nesiekama gauti daugiau nei 88 proc. patikimumo.

Vienas iš trijų patikimumo šaltinių yra įgimtas. Atliktas VKS įgimtos rizikos elementų vertinimas rodo aukštą įgimtos rizikos lygį (100 proc.), t. y. įgimtas patikimumas lygus 0.

Kitas patikimumo šaltinis yra vidaus kontrolė. Siekiant nustatyti, koks patikimumas gali būti gautas iš valdymo ir kontrolės sistemos, VKS institucijos vertinamos pagal pagrindinius reikalavimus²⁸, nurodytus EK VKS gairėje. Pagal 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos audito institucijos procedūrų vadovą, jei auditorius nori pagrįsti, kad kontrolės rizika yra mažesnė už didelę, jis turi atlikti kontrolės testus. Jais patikrinus VKS veikimą pagal minėtus pagrindinius reikalavimus, vadovaujantis EK VKS gairėje pateikta metodologija, parenkama viena iš keturių reikalaujamų VKS efektyvumo įvertinimo kategorijų ir atitinkamai²⁹ – reikalingas pagrindinis patikimumas. Kaip nurodyta Ataskaitos 4.7 poskyryje (26 psl.), AI vertinimu, VKS ataskaitiniu laikotarpiu veikė, bet reikia šiek tiek patobulinti (2 vertinimo kategorija pagal EK VKS gairę), t. y. iš vidaus kontrolės gaunama 83 proc. patikimumo.

Trečias patikimumo šaltinis – pagrindinis patikimumas. Patikimumo lygis, kurį būtina gauti iš pagrindinių procedūrų, priklauso nuo VKS patikimumo, gauto iš VKS kontrolės testų. Pagal EK gairę „Dėl audito institucijų taikytinų atrankos metodų“³⁰ (toliau – EK atrankos gairė), VKS įvertinus 2 vertinimo kategorija, turėtų būti gaunamas 70 proc. pagrindinio patikimumo lygis.

4.2.3. Taikomi metodai

Audito planavimo ir kontrolės priemonių testavimo metu buvo atliekami VKS institucijų sukurtos vidaus kontrolės ir jos veikimo vertinimai, remiantis EK VKS gaire, kurioje nustatyti 8 pagrindiniai reikalavimai (toliau – PR), skirti VI, ir 5 PR, skirti TVI.

2017–2018 m. audito planavimo ir kontrolės priemonių testavimo metu:

²⁶ Sistemų auditą pagal R. 1303/2013 127 str.

²⁷ Veiksmų auditą pagal R. 1303/2013 127 str.

²⁸ Angl. *key requirements*.

²⁹ Pagal EK atrankos gairę.

³⁰ Angl. *Guidance on Sampling Methods for Audit Authorities*.

- Kaip nurodyta Audito strategijoje, planuojant kontrolės testavimą buvo vertinamas VKS institucijų veiklos procesų rizikingumas. 2014–2020 m. laikotarpio procesai buvo suskirstyti pagal EK reglamentą (ES) Nr. 480/2014³¹ (toliau – R. 480/2014) pateikiamus pagrindinius VKS taikomus reikalavimus ir EK VKS gairėje nurodytus pagrindinių reikalavimų vertinimo kriterijus. Siekiant įvertinti procesų rizikingumą, išskirta dvylika rizikos veiksnių ir įvertintas kiekvienas VKS institucijų veiklos procesas pagal kiekvieną rizikos veiksnių, vėliau skaičiuojamas bendras veiklos proceso rizikingumas. Atsižvelgiant į rizikos vertinimo rezultatus, sprendžiama dėl prioritetinių audito sričių artimiausius trejus metus. Audito institucija planuoja VKS institucijų kontrolės testavimą taip, kad kiekvienais metais būtų patikrinti rizikingiausi ir su jais susiję procesai ir ES fondų investicijų veiksmų programos auditų (iki 2024 m. birželio 30 d.) metu būtų patikrintos reikšmingos VKS aprašyme numatytos kontrolės priemonės.
- Planuodama konkrečių institucijų kontrolės testavimą, Audito institucija taip pat remiasi atlikta VKS ir ją sudarančių institucijų rizikos analize. Jos metu, remiantis nustatytų rizikų tikimybės ir poveikio vertinimu, sprendžiama dėl konkrečių audito procedūrų pobūdžio ir apimties kiekvienoje institucijoje.
- Atlikus VKS institucijų veiklos procesų ir VKS bei ją sudarančių institucijų rizikos analizę ir įvertinus jos rezultatus, nustatytos reikšmingų iškraipymų rizikos. Atsižvelgiant į jas, sudarytos institucijų audito programos ir apibrėžtos audito programose numatytų audito procedūrų apimtys.
- Pagal poreikį analizuoti reglamentai (R. 1303/2013, R. 480/2014, R. 821/2014, R. 966/2012 ir kt.), EK gairės³², Lietuvos Respublikos nacionaliniai teisės aktai ir kiti dokumentai, siekiant sudaryti ir (ar) atnaujinti audito procedūroms atlikti reikalingus klausimynus.
- Atliktas institucijų sukurtos vidaus kontrolės vertinimas, siekiant įsitikinti, kad jose yra ES ir nacionalinių teisės aktų reikalavimų, susijusių su VKS funkcijomis, įgyvendinimo kontrolės priemonės ir kad 2017–2018 m. vykę pokyčiai, kiek tai susiję su VI, II, Min, VDV, RPT, RPD ir Tvl, atitinka R. 1303/2013 123–126 straipsnius.
- 2017–2018 m. audito metu atliktas kontrolės priemonių testavimas buvo suskirstytas į tris vertinimo tipus:
  - teorinės sąrangos vertinimas (toliau – KTI(t));
  - kontrolės priemonių veikimo vertinimas instituciniu lygiu (toliau – KTI);
  - kontrolės priemonių veikimo vertinimas paraiškos lygiu (toliau – KTP).

Vertinant VKS institucijų sukurtą vidaus kontrolę ir jos veikimą, atliktas visų Audito strategijoje 2017–2018 m. audito metu suplanuotų vertinti VKS institucijų veiklos procesų kontrolės priemonių testavimas: vertinti procesai suskirstyti pagal EK VKS gairėje nustatytus PR ir pateikti Ataskaitos 8 priedo 1–3 lentelėse (70 psl.).

Taikyti detaliojo testavimo metodai išsamiau aprašyti Ataskaitos 5.2 poskyryje (27 psl.).

³¹ Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 480/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos.

³² EK atitinkamomis gairėmis pateikia specializuotą nuomonę ir rekomendacijas valstybėms narėms dėl atitinkamų ES reglamentų nuostatų praktinio taikymo. Tokiu būdu EK gairių nuostatų laikymasis turi esminę reikšmę tinkamam ir EK priimtinam tam tikro ES reglamento nuostatų interpretavimui ir pritaikymui praktinėje veikloje.

4.2.4. Pavyzdžių kontrolės testams atrinkimas

Pavyzdžiai KTI(t), KTI ir KTP buvo atrinkami ISSAI 1500 (Audito įrodymai) nurodytais būdais:

- visų elementų parinkimas;
- audito atranka (atliekant nestatistinę atranką);
- tam tikrais atvejais, jei detaliam testavimui atrinkti pavyzdžiai buvo tinkami konkrečioms KTP, siekiant efektyvumo, jie buvo sujungti su detaliuoju testavimu, t. y., KTP buvo atliekami su detaliam testavimui atrinktais pavyzdžiais.

Detaliojo testavimo pavyzdžių atranka aprašyta Ataskaitos 5.3 skyriuje, 28 psl.

4.2.5. Apimties ribojimai

Vertindami VKS institucijų vidaus kontrolės veikimą, nenustatėme apimties ribojimų, dėl kurių turėtų būti modifikuojama Nuomonė.

Apimties ribojimai, su kuriais buvo susidurta detaliojo testavimo metu, aprašyti Ataskaitos 5.4 skyriuje, 29 psl.

4.2.6. Audito rezultatų pateikimas ataskaitoje

Audito metu pateikti pastebėjimai dėl vidaus kontrolės trūkumų ir su deklaruotomis išlaidomis susijusių neatitikimų suskirstyti į tris kategorijas pagal svarbą:

- svarbūs pastebėjimai;
- vidutinės svarbos pastebėjimai;
- nedidelės svarbos pastebėjimai.

Pastebėjimo svarba nustatoma remiantis kokybiniu reikšmingumu ir šiais kriterijais:

- reglamentų reikalavimų nesilaikymas;
- įtaka R. 1303/2013 123–126 str. ir / ar EK VKS gairės pagrindinių reikalavimų ir / ar vertinimo kriterijų vykdymui;
- lygmuo, kai reikalingi korekciniai veiksmai;
- VKS dalyvių, kuriems daro įtaką nustatytas trūkumas, skaičius;
- finansinė įtaka deklaruotoms išlaidoms;
- projektų, kuriems daroma įtaka, skaičius.

Svarbūs ir vidutinės svarbos pastebėjimai ir rekomendacijos³³, audituojamos institucijos komentarai ir rekomendacijos įgyvendinimo priemonės pateikiamos Ataskaitos 9-26 prieduose (75–154 psl.). Pastebėjimų, susijusių su kontrolės priemonių testavimu, santraukos pateikiamos 4.3 poskyryje (17 psl.), o susijusių su detaliuoju testavimu – 5.5 poskyryje (30 psl.). Su šiais pastebėjimais pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną numatoma vykdyti atliekant 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditus. Rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos metu bus vertinama ne tik tai, ar audituojamos institucijos pasirinktos rekomendacijos įgyvendinimo priemonės yra įvykdytos, bet ir tai, ar pašalintos aplinkybės (prieštaravimai), dėl kurių buvo formuluota rekomendacija.

³³Rekomendacija teikiama tik tais atvejais, kai nustatytą trūkumą galima ištaisyti, t. y., dėl nustatyto vidaus kontrolės trūkumo reikia tobulinti esamą vidaus kontrolės sistemą ar imtis kitų korekcinį veiksmų.

Nedidelės svarbos pastebėjimai ir rekomendacijos teikiami dėl dalykų, kurių įtaka R.1303/2013 123–126 str. ir / ar EK VKS gairės reikalavimų vykdymui yra netiesioginė / mažiau reikšminga, todėl Ataskaitoje jie neteikiami³⁴. Nedidelės svarbos pastebėjimų ir rekomendacijų suvestinės audito metu buvo teikiamos audituojamiems subjektams el. paštu.

4.3. PASTEBĖJIMAI DĖL KONTROLĖS PRIEMONIŲ TESTAVIMO

Pastebėjimai ir rekomendacijos, susiję su kontrolės priemonių testavimu, bei VKS institucijų nurodytos rekomendacijų įgyvendinimo priemonės (kartu su komentarais), sugrupuoti pagal EK VKS gairės pagrindinius reikalavimus, VKS institucijas ir pastebėjimų svarbą, pateikiami Ataskaitos 9–23 (75–144 psl.) ir 25–26 (152–154 psl.) prieduose. Kontrolės priemonių testavimo metu nustatyti nedidelės svarbos pastebėjimai šioje Ataskaitoje nėra teikiami. Apie juos institucijos buvo informuotos el. paštu (plačiau žr. Ataskaitos 4.2.6 skirsnyje, 16 psl.).

Ataskaitos 2–18 lentelėse pateikiama apibendrinta informacija apie pastebėjimus, teiktus VI, AM, EM, EIM, KM, SADM, SM, SAM, ŠMSM, VRM, APVA, CVPA, ESFA, INVEGA, LMT, MITA, TID. Kitoms institucijoms pastebėjimų nebuvo teikta. Lentelių pavadinimuose nurodyti fondai, kurių išlaidas administruoja atitinkama institucija. Laikoma, kad Ataskaitos 2–18 lentelėse pateikti pastebėjimai susiję su visais atitinkamos lentelės pavadinime nurodytais institucijos administruojamais fondais, išskyrus VI teiktą pastebėjimą EX.25, kuris susijęs su ERPF ir ESF, bei ŠMSM teiktą pastebėjimą EX.14 ir SADM teiktą pastebėjimą EX.29, kurie susiję tik su ESF.

Į audito metu nustatytus vidutinės svarbos pastebėjimus buvo atsižvelgta vertinant bendrą VKS veikimą. Pastebėjimų, kurie turėtų įtakos sistemos vertinimui žemesne nei 2 kategorija pagal EK VKS gairę, nebuvo teikta.

2 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo VI (ERPF, SaF, ESF) (žr. Ataskaitos 9 priedą, 75 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	VI neturi atrankinės išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų patikros metodikos, kai patikrai atlikti pasitelkiama audito įmonė (EX.25, 82 psl.). VI nepakankamai užtikrina SFMIS2014 saugą (EX.48, 84 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	VI neužtikrino tinkamo ES struktūrinių fondų svetainės koordinavimo bei tinkamo informacijos paskelbimo (EX.13, 75 psl.).
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	VI neturi atrankinės išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų patikros metodikos, kai patikrai atlikti pasitelkiama audito įmonė (EX.25, 82 psl.).
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	Neužtikrintos tinkamos funkcinės SFMIS2014 galimybės dėl komunikavimo tarp VKS institucijų ir informacijos įvedimo (EX.44, 80 psl.). VI nepakankamai užtikrina SFMIS2014 saugą (EX.48, 84 psl.).
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	Neužtikrintas pakankamas kovos su sukčiavimu rizikų vertinimas (EX.45, 81 psl.).
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio – audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

³⁴ Remiantis R. 2015/207 IX pr. Ataskaitoje pateikiami pagrindiniai nustatyti dalykai.

3 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo AM (ERPF, SaF) (žr. Ataskaitos 10 priedą, 91 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	AM neužtikrino tinkamo informacijos paskelbimo ES struktūrinių fondų investicijų svetainėje (EX.17, 91 psl.).
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

4 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo EIM (ERPF, ESF) (žr. Ataskaitos 11 priedą, 93 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	EIM neužtikrino tinkamo informacijos paskelbimo ES struktūrinių fondų investicijų svetainėje (EX.21, 93 psl.).
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

5 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo EM (ERPF; SaF) (žr. Ataskaitos 12 priedą, 95 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	EM neužtikrino tinkamo informacijos paskelbimo ES struktūrinių fondų investicijų svetainėje (EX.18, 95 psl.).
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

6 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo KM (ERPF) (žr. Ataskaitos 13 priedą, 97 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	KM neužtikrino tinkamo informacijos paskelbimo ES struktūrinių fondų investicijų svetainėje (EX.15, 97 psl.).
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

7 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo SADM (ERPF, ESF, JUI) (žr. Ataskaitos 14 priedą, 99 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	Nepakankamos ir dviprasmiškos PFSA nuostatos, neužtikrinančios tinkamo atitikties projektų atrankos kriterijams vertinimo (EX.29, 100 psl.).
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	SADM neužtikrino tinkamo informacijos paskelbimo ES struktūrinių fondų investicijų svetainėje (EX.19, 99 psl.). Nepakankamos ir dviprasmiškos PFSA nuostatos, neužtikrinančios tinkamo atitikties projektų atrankos kriterijams vertinimo (EX.29, 100 psl.).
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

8 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo SM (ERPF, SaF) (žr. Ataskaitos 15 priedą, 103 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	SM neužtikrino tinkamo informacijos paskelbimo ES struktūrinių fondų investicijų svetainėje (EX.20, 103 psl.).
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

9 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo SAM (ERPF, ESF) (žr. Ataskaitos 16 priedą, 105 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	SAM neužtikrino tinkamo informacijos paskelbimo ES struktūrinių fondų investicijų svetainėje (EX.22, 105 psl.).
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

10 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo ŠMSM (ERPF, ESF) (žr. Ataskaitos 17 priedą, 107 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	ŠMSM atliko kvietimo teikti paraiškas dokumentų nuostatų keitimą, nesilaikydama lygiateisiškumo ir teisėkūros principų (EX.14, 107 psl.)
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	ŠMSM neužtikrino tinkamo informacijos paskelbimo ES struktūrinių fondų investicijų svetainėje (EX.16, 108 psl.).
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio – audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

11 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo VRM (ERPF, ESF) (žr. Ataskaitos 18 priedą, 110 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos – ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	VRM neužtikrino tinkamo informacijos paskelbimo ES struktūrinių fondų investicijų svetainėje (EX.23, 110 psl.).
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų – valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su – sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio – audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

12 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo APVA (ERPF, ESF, SaF) (žr. Ataskaitos 19 priedą, 112 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos – ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	Dalis APVA PV numatytų pirkimų patikros priemonių neatitinka NTA (EX.10, 112 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų – valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su – sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio – audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

13 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo CPVA (ERPF, ESF, SaF) (žr. Ataskaitos 20 priedą, 116 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos – ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Netinkamai atlikta projekto patikra vietoje (EX.40, 125 psl.).

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
	Nepakankamai išsamiai aprašyti ekonominio naudingumo kriterijai ir paslaugų teikėjus diskriminuojanti TS (EX.33, 122 psl.). Dėl to klaida projekte yra 63 000,00 Eur ³⁵ .
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

14 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo ESFA (ERPF; ESF; JUI) (žr. Ataskaitos 21 priedą, 130 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	ESFA patikrų vietoje atlikimo metu neįsitikino PS numatytų papildomų informavimo apie projektą priemonių įgyvendinimu (EX.12, 135 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	ESFA neinformavo galimų pareiškėjų apie esminių kvietimo dokumentų nuostatų keitimą (EX.11, 130 psl.).
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	ESFA patikrų vietoje atlikimo metu neįsitikino PS numatytų papildomų informavimo apie projektą priemonių įgyvendinimu (EX.12, 135 psl.). Projekto vykdytojas projekto įgyvendinimo metu nebeatitiko PFSA numatyto reikalavimo pareiškėjui (EX.6, 133 psl.). Dėl to klaida projekte yra 240 337,35 Eur ³⁶ .
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

15 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo INVEGA (ERPF; ESF) (žr. Ataskaitos 22 priedą, 137 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	Nepakankamos INVEGA PPV atrankos ir planavimo kontrolės priemonės (EX.24, 139 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	INVEGA neįsitikino, ar projektas tinkamas finansuoti pagal PFSA reikalavimus (EX.26, 137 psl.). Dėl to klaida projekte yra 388,23 Eur ³⁷ .
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Nepakankamos INVEGA PPV atrankos ir planavimo kontrolės priemonės (EX.24, 139 psl.).
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	–

³⁵ 2017–2018 m. ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaruota 5 608,20 Eur netinkamų išlaidų.

³⁶ 2017–2018 m. ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaruota 16 508,67 Eur netinkamų išlaidų.

³⁷ 2017–2018 m. ataskaitiniu laikotarpiu su nustatytu neatitikimu susijusių išlaidų EK nebuvo deklaruota.

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

16 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo LMT (ERPF; ESF) (žr. Ataskaitos 23 priedą, 144 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	PS keitimai nėra vykdomi per DMS (EX.41, 144 psl.).
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

17 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo MITA (ERPF) (žr. Ataskaitos 25 priedą, 152 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	MITA audito ir patikrinimo rezultatų duomenų neužregistravo SFMIS2014 ir PS keitimų nevykdė per DMS (EX.35, 152 psl.).
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

18 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo TID (ERPF, SaF) (žr. Ataskaitos 26 priedą, 154 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Pasirinktas netinkamas VŠP būdas (EX.30, 154 psl.). Dėl to klaida projekte yra 28 305,87 Eur) ³⁸ . Laimėtojo pasiūlymas neatitinka PD reikalavimų (EX.34, 155 psl.). Dėl to klaida projekte yra 210 191,66 Eur) ³⁹ .
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

4.4. SISTEMINĖS KLAIDOS

Atliekant auditą sisteminių klaidų nenustatyta (sisteminė laikytina klaida, kuri gali atsirasti tik esant tam tikroms priežastims ir / ar aplinkybėms ir kuri daro poveikį visai VKS, tam tikrai VKS institucijų grupei ar priemonei, pagal kurią finansuojami projektai).

4.5. ANKSTESNIŲ METŲ SISTEMŲ AUDITO METU TEIKTŲ REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS

VKS veikimo vertinimui ataskaitiniu laikotarpiu daro įtaką ankstesnių auditų metu teiktos rekomendacijos dėl vidaus kontrolės priemonių tobulinimo, kurios ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo aktualios.

Audito institucija, atlikusi Atitikties auditą, VI pateikė 3 pastebėjimus su rekomendacijomis, iš kurių dvi rekomendacijos iki 2019 m. sausio 25 d. buvo įgyvendintos, o vienos rekomendacijos įgyvendinimo dar laukiama (plačiau žr. 28 priedą, 168 psl.). 2016–2017 m. audito metu audituojamiesiems subjektams buvo pateikti 36 pastebėjimai su rekomendacijomis, iš kurių 28 rekomendacijos iki 2019 m. sausio 25 d. buvo įgyvendintos, o 8 rekomendacijų įgyvendinimo dar laukiama (plačiau žr. 19 lentelę).

Finansinį poveikį turinčių rekomendacijų, kurios turėtų įtakos deklaruotų išlaidų EK koregavimui, nebuvo pateikta.

19 lentelė. Informacija apie 2016–2017 m. sistemų audito metu teiktų rekomendacijų įgyvendinimą

Institucija	Pateikta pastebėjimų su rekomendacijomis	Įgyvendintos rekomendacijos	Rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama			Nuoroda Ataskaitoje
			Iš dalies įgyvendintos	Laukiama įgyvendinimo	Iš viso:	
VI	9	7	–	2	2	28 priedas
AM	5	4	–	1	1	29 priedas
EIM	6	4	–	2	2	30 priedas
EM	1	1	–	–	–	–

³⁸ 2017–2018 m. ataskaitiniu laikotarpiu su nustatytu neatitikimu susijusių išlaidų EK nebuvo deklaruota.

³⁹ 2017–2018 m. ataskaitiniu laikotarpiu su nustatytu neatitikimu susijusių išlaidų EK nebuvo deklaruota.

Institucija	Pateikta pastebėjimų su rekomendacijomis	Įgyvendintos rekomendacijos	Rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama			Nuoroda Ataskaitoje
			Iš dalies įgyvendintos	Laukiama įgyvendinimo	Iš viso:	
KM	1	1	–	–	–	–
SADM	1	–	1	–	1	31 priedas
SM	1	1	–	–	–	–
ŠMM	4	4	–	–	–	–
VRM	3	3	–	–	–	–
CPVA	1	1	–	–	–	–
LVPA	3 ⁴⁰	2	–	1	1	35 priedas
RPD	1	–	–	1	1	32 priedas
Iš viso:	36	28	1	7	8	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

4.6. FINANSINIŲ PRIEMONIŲ IR KITŲ IŠLAIDŲ, PATIRIAMŲ PAGAL SPECIALIĄSIAIS TAISYKLES, SISTEMŲ AUDITAS

Vertinant VKS institucijų vidaus kontrolės veikimą dėl finansinių priemonių ir kitų išlaidų, patiriamų pagal specialiąsias taisykles, buvo vertinamos supaprastintų išlaidų metodikos, išlaidų atitiktis valstybės pagalbos taisyklėms. Taip pat buvo atliekamas finansinių priemonių (toliau – FP) procesų kontrolės testavimas, kurio metu vertinta: FP išankstinis vertinimas, sprendimo finansuoti priėmimas, atrankinė mokėjimo prašymų (toliau – MP) tikrinimo tvarka, projektų patikrų vietoje planavimas, tinkamumo finansuoti vertinimas, MP tikrinimas (turinys ir trukmė), projekto patikrų vietoje vertinimas, projekto sutarčių ir jų keitimų vertinimas ir paraiškų registracija. Informacija apie atliktą kontrolės testavimą pateikiama Ataskaitos 8 priede (70 psl.).

Audito metu buvo nustatytas neatitikimas, dėl kurio teiktas vidutinės svarbos pastebėjimas (EX.25, 82 psl.), jog VI neturi atrankinės finansinių priemonių išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų patikros metodikos, kai patikrai atlikti pasitelkiama audito įmonė. Šis pastebėjimas esminės įtakos FP veikimui neturi, nes įtakos deklaruotoms išlaidoms nėra. VI yra nusimačiusi priemonių planą rekomendacijai įgyvendinti. Neatitikimų dėl supaprastintų išlaidų metodikų ir išlaidų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms vertinimo, nenustatyta.

Atsižvelgiant į finansinių priemonių procesų kontrolės testavimo atrankos rezultatus, nebuvo atliekamas vidaus kontrolės testavimas, kuris apimtų R. 1303/2013 40 str. 1 ir 2 d. numatytus atvejus.

Atliekant MP tikrinimo (turinys ir trukmė) kontrolės testavimą, buvo vertinamas atitikimas R. 1303/2013 41 str. 1 d. reikalavimams dėl dviejų projektų pirmųjų tarpinių mokėjimo paraiškų. Vertinimo metu neatitikimų nenustatyta.

⁴⁰Taip pat susijęs su detaliuoju testavimu, žr. Ataskaitos 26 lentelę, 34 psl.

4.7. VKS PATIKIMUMAS

Remdamiesi atliktų audito procedūrų metu surinktais įrodymais ir nustatytais pastebėjimais, išdėstytais Ataskaitos 4.3 poskyryje (17 psl.), bei atliktu vidaus kontrolės vertinimu pagal EK VKS gairę, manome, kad VKS ataskaitiniu laikotarpiu veikė, bet reikia šiek tiek patobulinti (2 vertinimo kategorija pagal EK VKS gairę).

Galutinis VKS veikimo įvertinimas (bendras bei pagal VKS institucijas ir pagrindinius reikalavimus) gautas, įvertinus ankstesnių auditų metu teiktų rekomendacijų įgyvendinimo būklę bei atlikus visas planuotas audito procedūras, įskaitant išlaidų detalųjį testavimą, sąskaitų tikrinimo ir valdymo pareiškimo peržiūros procedūras, pateiktas Ataskaitos 9 skyriuje (45 psl.).

5. VEIKSMŲ AUDITAS

5.1. AUDITŲ ATLIKUSIOS INSTITUCIJOS

Už EK deklaruotų išlaidų detalių testavimą (veiksmų auditą pagal R. 1303/2013 127 str. 1 d.) yra atsakinga Audito institucija. Išlaidų detalusis testavimas atliekamas pagal R. 480/2014 27 straipsnį. Audito metu patikrinama, ar EK deklaruotos išlaidos yra tinkamos finansuoti pagal nustatytus reikalavimus. Dalies detaliųjų testų atlikimui Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka buvo pasitelktos išorės ekspertų ir audito įmonės, kurios atliko skirtingos apimtys audito procedūras (plačiau žr. Ataskaitos 7 skyriuje, 39 psl.).

5.2. DEKLARUOTOS IŠLAIDOS IR TAIKOMI METODAI

Tvl ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaravo 617 737 608,93 Eur. Tvl EK teiktų Mokėjimo paraiškų⁴¹ duomenys audito metu sutikrinti su SFMIS2014 duomenimis ir reikšmingų neatitikimų nenustatyta. EK deklaruotos išlaidos buvo suskirstytos į dvi populiacijas:

- išlaidų populiacija – EK deklaruoti ES fondų investicijų veiksmų programos mokėjimo prašymai (611 116 113,48 Eur)⁴² ir kitos deklaruotos sumos⁴³ (10 625 077,44 Eur);
- neigiamų sumų populiacija – EK deklaruotos grąžintinos lėšos (–3 920 602,63 Eur) ir Tvl atlikti išėmimai (–82 979,36 Eur).

Išlaidų detalusis testavimas buvo atliekamas pagal R. 480/2014 27 str. Siekiant įsitikinti, ar projektas atitinka ES fondų investicijų veiksmų programos taikomus atrankos kriterijus, buvo tikrinami įl turimi su projekto atranka susiję dokumentai. Nuvykus į projekto įgyvendinimo vietą buvo tikrinama, ar projektas įgyvendinamas pagal patvirtinimo sprendimą ir ar atitinka visas taikytinas sąlygas dėl jo funkcionalumo ir paskirties arba siektinų tikslų. Projekto administravimo vietoje, siekiant įsitikinti, kad projekto deklaruotos išlaidos atitinka paramos gavėjo turimus apskaitos dokumentus ir patvirtinamuosius dokumentus bei ES ir nacionalines taisykles, taip pat, kad viešosios lėšos paramos gavėjui buvo išmokėtos pagal R. 1303/2013 132 str., buvo tikrinami paramos gavėjo turimi apskaitos dokumentai.

EK deklaruoti grąžinimai buvo vertinami sąskaitų audito metu (plačiau žr. Ataskaitos 6 skyriuje, 37 psl.).

⁴¹ Pagal R. 966/2012 59 str. 5 d. a punktą.

⁴² MP vertė nurodyta atsižvelgus į įl ir Tvl išlaidų deklaracijose ir mokėjimo paraiškose EK atliekamus prevencinius išėmimus, dėl kurių dalis MP patvirtintų tinkamų finansuoti išlaidų nėra deklaruojamos EK.

⁴³ Šias sumas sudaro: deklaruoti Tvl 2016–2017 m. ataskaitinio laikotarpio tarpinio mokėjimo paraiškose atlikti prevenciniai išėmimai, dėl kurių dalis MP patvirtintų tinkamų finansuoti išlaidų nebuvo deklaruojamos EK; pakartotinai deklaruoti (angl. *re-certified*) Tvl 2016–2017 m. ataskaitinio laikotarpio tarpinio mokėjimo paraiškose atlikti prevenciniai išėmimai, kuriais sumažinta EK deklaruota suma; pakartotinai deklaruoti (angl. *re-certified*) Tvl 2016–2017 m. ataskaitinio laikotarpio metinėse sąskaitose atlikti koregavimai dėl išlaidų, kurių tinkamumo finansuoti vertinimas nebuvo baigtas pagal R. 1303/2013 137 str. 2 d.

5.3. PAVYZDŽIŲ ATRANKA

Vykdamas pavyzdžių iš išlaidų populiacijos atranką detaliam testavimui buvo vadovojamasi R. 1303/2013 ir R. 480/2014 28 str. bei EK atrankos gaire⁴⁴. Kaip numatyta Audito strategijos 3 skyriuje, detaliojo testavimo pavyzdžių atrankos vienetu pasirinktas mokėjimo prašymas⁴⁵, o pavyzdžių iš išlaidų populiacijos atranka pagal ISSAI 1530 (Audito atranka) atlikta statistiniu atrankos būdu – kelių etapų stratifikuotos piniginių vienetų atrankos metodu⁴⁶ (toliau – MUS). Mokėjimo prašymų atranka buvo atlikta keturiais etapais: iš išlaidų, deklaruotų EK nuo 2017-07-01 iki 2017-09-20, nuo 2017-09-21 iki 2017-11-13, nuo 2017-11-14 iki 2018-03-30, nuo 2018-03-31 iki 2018-05-21, populiacijų⁴⁷ (nuo 2018-05-22 iki 2018-07-31 išlaidos EK nebuvo deklaruotos). Išlaidų populiacijos buvo suskirstytos į stratas pagal fondus (ESF, ERPF, SF). Taip pat FP išlaidos išskirtos į atskirą stratą. Kitų EK deklaruotų sumų atranka buvo atlikta atskiru penktuoju etapu, kuris apima visą ataskaitinį laikotarpį.

Remiantis R. 480/2014 28 str. ir EK atrankos gaire, nuomonės apie ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotas išlaidas pateikimui taikytinas reikšmingumo lygis yra 2 proc. šiuo laikotarpiu deklaruotų išlaidų, o tai sudaro 12 434 823,82 Eur. Audito institucija pagal R. 480/2014 28 str. atliekamam auditui yra nustačiusi 95 proc. audito patikimumo lygį (plačiau apie 2017–2018 m. audito patikimumo modelį žr. Ataskaitos 4.2.2 skirsnį, 13 psl.), kuris atitinka EK atrankos gairėje rekomenduojamą patikimumo lygį.

Remiantis išlaidų populiacijai taikyto pavyzdžių detaliojo testavimo atrankos metodo parametrais (žr. 5 priedo, 63 psl.), apskaičiuotas 4 vienetų imties dydis, tačiau EK atrankos gairėje numatytas mažiausias reprezentatyvios imties dydis yra 30 vienetų. Atsižvelgiant į AI ankstesnių auditų (veiksmų programų, įgyvendinančių Lietuvos 2007–2013 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją) metu ir 2016–2017 m. ataskaitinio laikotarpio audito metu nustatytus neatitikimus (teiktus pastebėjimus ir rekomendacijas), valstybinių auditorių sukauptą patirtį apie projektų įvairovę ir specifiką bei siekiant sumažinti atrankos paklaidą, valstybinių auditorių profesiniu vertinimu buvo pasirinktas 58 pavyzdžių imties dydis (pirmojo atrankos etapo imties dydis – 8, antrojo – 11, trečiojo – 11, ketvirtojo – 25 ir penktojo – 3 pavyzdžiai). Atrinktinų pavyzdžių iš kiekvieno etapo ir stratos (ESF, ERPF, SF, FP ir kitų deklaruotų sumų) skaičius buvo nustatytas proporcingai deklaruotų išlaidų sumai.

Vadovaujantis R. 1303/2013 148 str. 1 d. ir R. 480/2014 28 str. 8 d. nuostatomis ir siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi proporcingos veiksmų programų kontrolės reikalavimų, atrinkus pavyzdžius detaliam testavimui, buvo patikrinta, kad tarp atrinktų vienetų nebūtų įtraukti tie vienetai, kurių visos tinkamos finansuoti išlaidos ERPF ir SF atveju neviršija 200 000,00 Eur, ESF atveju – 150 000,00 Eur ir kurių auditas jau buvo atliktas, taip pat visi kiti vienetai, kurių auditą ataskaitiniais metais atliko EK arba Europos Audito Rūmai (toliau – EAR). Atsižvelgiant į tai, kad audito metu įsitikinta, jog EK ir EAR neatliko auditų, kurių metu būtų atliekamos patikros projektų įgyvendinimo ir administravimo vietose, bei tarp atrinktų vienetų nebuvo įtraukti projektai, kurių MP auditą Audito

⁴⁴ EK atrankos gairė buvo atnaujinta 2017-01-20.

⁴⁵ Kadangi dėl SFMIS2014 funkcinių galimybių be MP išskiriamos ir kitos EK deklaruotos sumos (žr. Ataskaitos 5.2 skyrių, 26 psl.), kurios yra susiję su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu nedeclaruotomis ar pakoreguotomis MP ar MP dalies išlaidomis, jos taip pat yra laikomos atrankos vienetu.

⁴⁶ Angl. *Multi-period stratified Monetary Unit Sampling*.

⁴⁷ MP atranka buvo atlikta neatsižvelgus į II ir TVI išlaidų deklaracijose ir mokėjimo paraiškose EK atliekamus prevencinius išėmimus, dėl kurių dalis MP patvirtintų tinkamų finansuoti išlaidų nėra deklaruojamos EK.

institucija jau buvo atlikusi, vertinama, kad proporcingos veiksmų programų kontrolės reikalavimų laikymasis užtikrintas.

Atlikus pavyzdžių atranką detaliajam testavimui atrinkti 58 MP (iš 45 projektų), 4 iš jų – FP MP. Visų atrinktų MP vertė lygi 158 822 497,18 Eur. Atrinkti pavyzdžiai pateikiami Ataskaitos 6 priede (65 psl.).

Remiantis R. 480/2014 28 str. 9 d., kai atrinkti MP apėmė didelį skaičių susijusių išlaidas patvirtinančių dokumentų, buvo taikoma antrinė atranka ir auditas atliekamas sudarius dalinę imtį. Imtis pasirenkama taikant statistinį atrankos būdą – piniginio vieneto atrankos metodą arba paprastos atsitiktinės atrankos metodą⁴⁸. Audito rezultatai (nustatytos klaidos) buvo skleidžiami (ekstrapolijuojami) į MP lygmenį, o vėliau ir į visą populiaciją. Detali antrinės atrankos metodika aprašyta Audito institucijos Procedūrų vadove. Informacija apie atsitiktinėje imtyje audituotas išlaidas bus pateikta EK po Ataskaitos pateikimo VKS institucijoms ir EK.

Pagal R. 480/2014 28 str. 12 d. Audito institucija nustačiusi, kad yra pažeidimų arba kyla pažeidimų rizika, remdamasi profesiniu požiūriu, nusprendžia, ar reikia atlikti papildomų veiksmų papildomos imties arba veiksmų dalių, kurių auditas nebuvo atliktas sudarius atsitiktinę imtį, auditą, kad būtų atsižvelgta į nustatytus konkrečius rizikos veiksnius. Audito institucija audito metu peržiūrėdavo atsitiktinės atrankos aprėptį, analizavo nustatytų pažeidimų pobūdį ir, remdamasi profesiniu požiūriu, priėmė sprendimą, kad atsitiktinės atrankos aprėptis yra pakankama, todėl papildomų veiksmų auditas nebuvo atliekamas.

5.4. AUDITO APIMTIES, APIBRĖŽTOS R. 480/2014 27 STR., RIBOJIMAS

Pagal R. 480/2014 27 str. 2 dalies a ir c punktą veiksmų audito metu, be kita ko, turi būti patikrinama, ar projektai atitinka visas taikomas sąlygas, susijusias su jų funkcijomis, naudojimu ir siektiniais tikslais, ar EK deklaruotų išlaidų atveju yra sukurti produktai ir pasiekti rezultatai, kuriais grindžiami mokėjimai paramos gavėjui, dalyvių duomenys ar kiti su produktais ir rezultatais susiję duomenys atitinka EK pateiktą informaciją.

2017–2018 m. audito metu nustatyta, kad pagal galiojančius ES ir nacionalinius teisės aktus EK deklaruojami MP su išankstinio apmokėjimo sąskaitomis (36 751 342,34 Eur), nebaigtų įgyvendinti projektų MP ir baigtų projektų MP (92 081 712,84 Eur), kurių stebėsenos rodiklių reikšmes planuojama pasiekti per tam tikrą laikotarpį baigus projektą. Tokių MP atžvilgiu buvo atliktos visos kitos numatytos audito procedūros. Atitinkamai įsitikinta, ar projektai atitinka Veiksmų programos taikomus atrankos kriterijus ir projektų deklaruotos išlaidos atitinka paramos gavėjo turimus apskaitos dokumentus ir patvirtinamuosius dokumentus bei ar viešosios lėšos paramos gavėjui buvo išmokėtos pagal R. 1303/2013 132 str. 1 d.

Auditorių vertinimu, šie audito apimties ribojimai nėra tiek reikšmingi, kad būtų modifikuojama Nuomonė.

⁴⁸ Angl. *Simple random sampling*.

5.5. PASTEBĖJIMAI, SUSIJĘ SU DETALIUOJU TESTAVIMU

Pastebėjimai ir rekomendacijos bei VKS institucijų nurodytos rekomendacijų įgyvendinimo priemonės, sugrupuoti pagal EK VKS gairės pagrindinius reikalavimus, VKS institucijas ir pastebėjimų svarbą, pateikiami Ataskaitos 9 (75 psl.), 19–22 (112–137 psl.) ir 24 (145 psl.) prieduose.

Ataskaitos 20–25 lentelėse pateikiama apibendrinta informacija apie pastebėjimus, teiktus VI, APVA, CPVA, ESFA, INVEGA, LVPA. Kitoms institucijoms pastebėjimų nebuvo teikta.

Išlaidų detaliojo testavimo metu nustatyti nedidelės svarbos pastebėjimai šioje Ataskaitoje nėra teikiami. Apie juos institucijos buvo informuotos el. paštu (plačiau žr. Ataskaitos 4.2.6 skirsnyje, 16 psl.).

20 lentelė. Pastebėjimai, susiję su detalioju testavimu VI (žr. Ataskaitos 9 priedą, 75 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–	–	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–	–	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–	–	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Neteisingai apskaičiuotas ir neužregistruotas suteiktos nereikšmingos (de minimis) valstybės pagalbos dydis (EX.54, 76 psl.). Įgyvendinamose informavimo apie projektą priemonėse naudojamas netinkamas ES 2014–2020 m. ES fondų investicijų ženklas (EX.55, 79 psl.).	–	–
PR 5. Tinkama audito seka	–	–	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	–	–	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–	–	–
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	–	–	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė			

21 lentelė. Pastebėjimai, susiję su detalioju testavimu APVA (žr. Ataskaitos 19 priedą, 112 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–	–	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–	–	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–	–	–

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Nesilaikyta PFSA nustatytų finansavimo intensyvumo reikalavimų (EX.37, 113 psl.).	-	-
	Darbų techninės priežiūros išlaidos apmokėtos du kartus (EX.7, 113 psl.).	490,62	613,52
	APVA netinkamai nustatė tinkamų finansuoti išlaidų dydį (EX.58, 115 psl.).	444,02	444,02
PR 5. Tinkama audito seka	-	-	-
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	-	-	-
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	-	-	-
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	-	-	-
Šaltinis – Valstybės kontrolė			

22 lentelė. Pastebėjimai, susiję su detaliuoju testavimu CPVA (žr. Ataskaitos 22 priedą, 116 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	Netinkamų finansuoti išlaidų, susijusių su pažeidimu, dydžio nustatymo metodika neatitinka EK FK gaires ir FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių (EX.9, 126 psl.).	-	-
	Išlaidos deklaruotos neįvertinus rangos darbų keitimų (EX.47, 128 psl.).	-	20 085,42
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	-	-	-
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	-	-	-
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Netinkamų finansuoti išlaidų, susijusių su pažeidimu, dydžio nustatymo metodika neatitinka EK FK gaires ir FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių (EX.9, 126 psl.).	-	-
	Viešasis pirkimas vykdytas nesilaikant PO SVPT nuostatų (EX.1, 116 psl.).	428,08	1 267,09
	Laimėjusio tiekėjo kvalifikacija neatitinka PD reikalavimų (EX.2, 118 psl.).	60 889,86	211 803,42
	Projektui įgyvendinti skirtos lėšos naudojamos nesivadovaujant patikimo finansų valdymo principu (EX.3, 119 psl.).	4 565,66	10 072,40
	PD nustatyti neaiškūs ir neproporcingi kvalifikacijos reikalavimai bei nepagrįstai atmetas dalyvio pasiūlymas (EX.5, 120 psl.).	12 263,60	12 263,60
	PD nustatyti ribojantys konkurenciją kvalifikacijos	86 550,80	116 967,68

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
	reikalavimai bei pirkimo objektas neskaidytas į dalis (EX.36, 124 psl.).		
	Faktiškai atlikti darbai neatitinka statybos rangos sutartyje numatytų atlikti darbų (EX.50, 126 psl.).	95,94	1 081,00
	Išlaidos deklaruotos neįvertinus rangos darbų keitimų (EX.47, 128 psl.).	–	20 085,42
PR 5. Tinkama audito seka	–	–	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	–	–	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–	–	–
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	–	–	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė			

23 lentelė. Pastebėjimai, susiję su detaliuoju testavimu ESFA (žr. Ataskaitos 21 priedą, 130 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–	–	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–	–	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–	–	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Projekto vykdytojas projekto įgyvendinimo metu nebeatitiko PFSA numatyto reikalavimo pareiškėjui (EX.6, 133 psl.).	–	–
	Netinkamos finansuoti neformaliojo vaikų švietimo paslaugų išlaidos, nepakankamos ESFA MP tikrinimo kontrolės priemonės (EX.8, 134 psl.).	70 920,23	601 526,43
	NPO PD nustatytas teikėjų galimybę dalyvauti pirkime dirbtinai ribojantis kvalifikacijos reikalavimas, laimėjusio teikėjo kvalifikacija neatitinka PD reikalavimų (EX.4, 131 psl.).	3 380,68	38 295,00
PR 5. Tinkama audito seka	–	–	–
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	–	–	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–	–	–
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	–	–	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė			

24 lentelė. Pastebėjimai, susiję su detaliuoju testavimu INVEGA (žr. Ataskaitos 22 priedą, 137 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	INVEGA nevertina ar projekto vykdytojas vykdo tinkamą projekto buhalterinės apskaitos atskyrimą bendroje projekto vykdytojo buhalterinėje apskaitoje (EX.57, 142 psl.)	-	-
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	-	-	-
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	-	-	-
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	INVEGA nevertina ar projekto vykdytojas vykdo tinkamą projekto buhalterinės apskaitos atskyrimą bendroje projekto vykdytojo buhalterinėje apskaitoje (EX.57, 142 psl.)	-	-
PR 5. Tinkama audito seka	-	-	-
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	-	-	-
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	-	-	-
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros	-	-	-
Šaltinis – Valstybės kontrolė			

25 lentelė. Pastebėjimai, susiję su detaliuoju testavimu LVPA (žr. Ataskaitos 24 priedą, 145 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	-	-	-
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	-	-	-
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	Esminis sutarties keitimas atliekamas nesilaikant PAFT nustatytų terminų (EX.51, 145 psl.).	-	-
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Netinkamos finansuoti informavimo apie projektą išlaidos (EX.27, 146 psl.).	308,61	3 086,08
	Nesilaikyta kvietimo paskelbimo ir esminių pirkimo sutarties sąlygų keitimo tvarkos (EX.46, 146 psl.).	45 848,81	924 999,99
	Nesilaikyta esminių pirkimo sutarties sąlygų keitimo tvarkos (EX.52, 150 psl.).	92 816,36	1 075 000,00
PR 5. Tinkama audito seka	-	-	-
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	-	-	-
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	-	-	-
PR 8. Tinkamos valdymo pareiškimo ir galutinio audito ataskaitų bei atliktų kontrolės	-	-	-

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
veiksmų metinės santraukos rengimo procedūros			
Šaltinis – Valstybės kontrolė			

5.6. KLAIDŲ VERTINIMAS

5.6.1. Ataskaitiniais metais EK deklaruotose išlaidose nustatytų klaidų vertinimas

Vadovaujantis R. 480/2014 28 str. ir EK atrankos gaire, nuomonės apie ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotas išlaidas pareiškimui taikytinas reikšmingumo lygis yra 2 proc. ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotų išlaidų, o tai sudaro 12 434 823,82 Eur.

Vadovaujantis Metinės kontrolės ataskaitos, Audito nuomonės ir Audito institucijos nustatytų klaidų įvertinimo gaire audito metu nustatytos klaidos yra klasifikuojamos į atsitiktines, žinomas, sisteminės ir anomalias.

Detaliojo ir kontrolės testavimo metu nustatėme atsitiktinių ir žinomų finansinių klaidų ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaruotose išlaidose, kurios patirtos pagal CPVA, APVA, ESFA, LVPA, TID ir INVEGA administruojamas VP priemonės (žr. Ataskaitos 4.3 poskyrį, 17 psl., 5.5 poskyrį, 30 psl., ir 27 priedo 3 ir 4 lenteles, 162 psl.). Dauguma klaidų susijusios su pažeidimais viešųjų pirkimų srityje ir nacionalinių išlaidų tinkamumo taisyklių nesilaikymu. Visų klaidų tipologija pateikta 27 priedo 5 lentelėje (166 psl.). Sisteminių ir anomalijų klaidų audito metu nenustatyta, bet 2016–2017 m. veiksmų audito metu buvo nustatyta sisteminė klaida (žr. pastebėjimą EX.61 Ataskaitos 34 priedas, 202 psl.), kuri iki 2018 m. gruodžio 31 d. nebuvo įgyvendinta ir yra susijusi su 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotomis išlaidomis⁴⁹.

Įvertinus nustatytas finansines klaidas kiekybiškai ir kokybiškai, klaida pritaikoma visumai (ekstrapoliuojama), iš kurios testuotas vienetas buvo atrinktas.

Atlikę AI nustatytų klaidų vertinimą (plačiau žr. Ataskaitos 27 priede, 158 psl.) apskaičiavome, jog bendras klaidų lygis yra 12 644 546,89 Eur, o tai sudaro 2,03 proc. audituojamais metais EK deklaruotų (teigiamų) išlaidų.

5.6.2. Likutinės klaidos vertinimas

Vadovaujantis Metinės kontrolės ataskaitos, Audito nuomonės ir Audito institucijos nustatytų klaidų įvertinimo gaire, Audito institucijos Nuomonė turi būti parengta atsižvelgiant ir į likutinį klaidų lygį⁵⁰, kuris apibūdina likutinės rizikos lygį, susijusį su sąskaitose tvirtinamomis išlaidomis.

⁴⁹ Išlaidos, kurios yra galimai netinkamos finansuoti ir deklaruoti EK, teisingai atspindėtos sąskaitose EK.

⁵⁰ Angl. *Residual Total Error Rate*.

Likutinių klaidų lygis nustatomas atsižvelgiant į VKS institucijų korekcinis veiksmus⁵¹ dėl Audito institucijos pateiktų pastebėjimų ir rekomendacijų, kurie buvo atlikti iki sąskaitų pateikimo EK.

Likutinė klaida apskaičiuojama iš bendro klaidų lygio (žr. Ataskaitos 5.6.1 skyrių, 34 psl.) atimant finansines korekcijas, kurios atliktos dėl veiksmų audito metu aptiktų klaidų, įskaitant atsitiktines ir sisteminės klaidas. Nustatant likutinę klaidą, AI atsižvelgė tik į tokias VKS institucijų atliktas pataisas, dėl kurių įgyvendinimo gavo pagrįstą patikinimą ir kurios nėra susijusios su vykdomais išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo vertinimais, kaip nurodyta R. 1303/2013 137 str. 2 d. Pažeidimai, kurie nebuvo nustatyti AI ir nebuvo įtraukti į labiausiai tikėtinos klaidos dydį (pvz., pažeidimai, kurie jau buvo aptikti ir dėl kurių TI, VI ir TVI ėmėsi veiksmų, bet jie nebuvo ištaisyti prieš AI sudarant atrankos imtį), nebuvo įtraukti ir skaičiuojant likutinę klaidą. Ataskaitos 27 priedo 1 lentelėje (161 psl.) pateikiama informacija ir duomenys, kuriais Audito institucija rėmėsi, nustatydamas likutinės klaidos dydį.

Remiantis R. 480/2014 28 str. ir EK atrankos gaire, nuomonės apie ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotas išlaidas pateikimui taikytinas reikšmingumo lygis yra 2 proc. ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotų (teigiamų) išlaidų, o tai sudaro 12 434 823,82 Eur.

Atlikus likutinės klaidos vertinimą, nustatyta, jog likutinės rizikos suma yra 11 868 459,34 Eur, o tai sudaro 2,01 proc. ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaruotų (teigiamų) išlaidų. Likutinių klaidų lygis viršija Audito nuomonės pateikimui taikytino reikšmingumo lygį, todėl audito nuomonė yra modifikuojama.

5.7. ANKSTESNIŲ METŲ VEIKSMŲ AUDITO METU TEIKTŲ REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS

VKS veikimo vertinimui ataskaitiniu laikotarpiu daro įtaką ankstesnių metų veiksmų audito metu teiktos rekomendacijos bei institucijų paskesni veiksmai, susiję su sisteminio pobūdžio trūkumais.

Audito institucija, atlikusi 2016–2017 m. auditą, audituojamiems subjektams pateikė 24 pastebėjimus su rekomendacijomis, iš kurių 18 rekomendacijų iki 2019 m. sausio 25 d. buvo įgyvendinta, o 6 rekomendacijų įgyvendinimo dar laukiama (plačiau žr. 26 lentelę). Tarp rekomendacijų, kurių įgyvendinimo laukiama, yra rekomendacija dėl nustatytos sisteminės klaidos ESFA administruojamų VP priemonių išlaidose (plačiau žr. pastebėjimą EX.61 Ataskaitos 34 priede, 202 psl.).

26 lentelė. Informacija apie 2016–2017 m. veiksmų audito metu teiktų rekomendacijų įgyvendinimą

Institucija	Pateikta pastebėjimų su rekomendacijomis	Įgyvendintos rekomendacijos	Rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama			
			Iš dalies įgyvendintos	Laukiama įgyvendinimo	Iš viso:	Nuoroda ataskaitoje
VI	8	6	–	2	2	28 priedas
TVI	1	1	–	–	–	–
APVA	5	4	1	–	1	33 priedas
ESFA	6	4	1	1	2	34 priedas
LVPA	2 ⁵²	1	–	1	1	35 priedas

⁵¹ Kaip numatyta Metinės kontrolės ataskaitos, Audito nuomonės ir Audito institucijos nustatytų klaidų įvertinimo gairėje.

⁵² Taip pat susijęs su kontrolės testavimu, žr. Ataskaitos 19 lentelę (24 psl.).

Institucija	Pateikta pastebėjimų su rekomendacijomis	Įgyvendintos rekomendacijos	Rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama			
			Iš dalies įgyvendintos	Laukiama įgyvendinimo	Iš viso:	Nuoroda ataskaitoje
TID	2	2	–	–	–	–
Iš viso:	24	18	2	4	6	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

5.8. VKS VEIKSMINGUMAS

Remdamiesi Audito institucijos atliktų audito procedūrų metu surinktais įrodymais ir pastebėjimais, išdėstytais Ataskaitos 5.5 poskyryje (30 psl.) ir įvertinę veiksmų audito bendrųjų rezultatų įtaką VKS patikimumui, manome, kad VKS ataskaitiniu laikotarpiu veikė, bet reikia šiek tiek patobulinti (2 vertinimo kategorija pagal EK VKS gairę).

Atkreipiame dėmesį, kad Audito institucijos profesiniu sprendimu institucijos, išskyrus CPVA, buvo įvertintos 1 arba 2 kategorija pagal EK VKS gairę, CPVA – 3 kategorija. Tokį CPVA vertinimo balą iš esmės lėmė klaidų dažnis atrankos imtyje.

Galutinis VKS veikimo įvertinimas (bendras bei pagal VKS institucijas ir pagrindinius reikalavimus) gautas, įvertinus ankstesnių auditų metu teiktų rekomendacijų įgyvendinimo būklę bei atlikus visas planuotas audito procedūras, įskaitant kontrolės priemonių testavimą, sąskaitų tikrinimo ir valdymo pareiškimo peržiūros procedūras, pateiktas Ataskaitos 9 skyriuje (45 psl.).

6. SĄSKAITŲ AUDITAS

Už sąskaitose pateikiamos informacijos įvertinimą (sąskaitų auditą pagal R. 1303/2013 127 str.) yra atsakinga Audito institucija. Sąskaitų auditas atliekamas pagal R. 480/2014 29 str. ir Sąskaitų audito gaires⁵³. Audito institucija patikrina, ar visi elementai, kurių reikalaujama pagal R. 1303/2013 137 straipsnį, yra tinkamai įtraukti į sąskaitas ir atitinka visų atitinkamų audituojamų subjektų ir paramos gavėjų saugomus patvirtinamuosius apskaitos dokumentus, t. y., šiuo tikrinimu įsitikinama, kad sumos sąskaitose deklaruotos išsamiai, tiksliai ir teisingai.

Audito institucija taip pat atlieka VI parengto valdymo pareiškimo peržiūrą, kurios tikslas, remiantis atliktu audito darbu, įsitikinti, kad valdymo pareiškime pateikti VI tvirtinimai nekelia abejonių.

6.1. SĄSKAITŲ TIKRINIMAS

Pagal Bendradarbiavimo susitarimą Tvl iki 2018 m. gruodžio 1 d. parengia ir AI teikia sąskaitų projektą, iki 2019 m. sausio 31 d. – rengia ir AI teikia galutines sąskaitas.

Tvl sąskaitų projektus rengė ir AI teikė dalimis pagal fondus: SF sąskaitų projektas parengtas ir AI pateiktas 2018 m. gruodžio 12 d.; ERPF – 2018 m. gruodžio 18 d., ESF – 2017 m. gruodžio 21 d.

Tvl, SFMIS2014 patikslinusi sąskaitas, apie tai informavo AI (dėl ERPF sąskaitų dalies 2019 m. vasario 4 d.⁵⁴, SF – 2018 m. vasario 5 d. ir ESF – 2018 m. vasario 6 d.). Tvl 2019 m. vasario 14 d. informavo apie SFC2014 pasirašytas sąskaitas.

Atliekant Tvl pateiktų sąskaitų projektų vertinimą, buvo tikrinta, ar:

- sąskaitų projektas parengtas laikantis R. 1011/2014 nustatytos formos;
- visa tinkamų finansuoti išlaidų, deklaruotų pagal R. 1303/2013 137 str. 1 dalies a punktą, suma atitinka išlaidas ir atitinkamą viešąjį įnašą, įtrauktus į EK pateiktas ataskaitinių metų galutines mokėjimo paraiškas. Esant skirtumų, įvertinta, ar sąskaitose pateikti paaiškinimai dėl jų yra pakankami;
- visos sąskaitose nurodytos per ataskaitinius metus anuliuotos, susigrąžintos, iki ataskaitinių metų pabaigos susigrąžintinos, pagal R. 1303/2013 71 str. susigrąžintos ir nesusigrąžinamos sumos atitinka į Tvl apskaitos sistemą įvestas sumas ir yra pagrįstos motyvuotais atsakingų institucijų sprendimais;
- visos pataisos, kurias reikėjo padaryti, remiantis valdymo patikrinimais arba auditais⁵⁵, buvo teisingai atspindėtos sąskaitose;
- išlaidos, dėl kurių atliekamas teisėtumo ir tvarkingumo vertinimas, nebuvo įtrauktos į sąskaitas pagal R. 1303/2013 137 str. 2 dalį;
- programos įnašai, sumokėti FP, yra pagrįsti turima informacija.

Atliekant nurodytus tikrinimus buvo remtasi sistemų audito (žr. Ataskaitos 4 skyrių, 13 psl.) ir veiksmų audito (žr. Ataskaitos 5 skyrių, 27 psl.) metu atliktu darbu.

⁵³ Valstybėms narėms skirtos gairės dėl sąskaitų audito (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. *Guidance for Member States on Audit of Accounts*) (2018 m. gruodžio 3 d., EGESIF_15_0016-04).

⁵⁴ Papildomai patikslintos ERPF sąskaitos teiktos 2019 m. vasario 7 d., 2019 m. vasario 12, vasario 13 d. ir vasario 14 d.

⁵⁵ Veiksmų ir sistemų auditais, EK atliekamu auditu, II patikrinimais ir pan.

Audito metu, vertinant sąskaitų projektus, apie AI nustatytus neatitikimus susijusios institucijos buvo informuotos žodžiu ir (arba) el. paštu.

TvI teiktose sąskaitose visos pataisos, turinčios finansinę įtaką, teisingai atspindėtos, išskyrus AI teiktą pastebėjimą EX.26. Pastebėjimas susijęs su priemone Nr. 07.3.1-IVG-T-410, pagal kurią ataskaitiniu laikotarpiu deklaruota 1 111 457,63 Eur. TvI neįtraukė į sąskaitas EK 74 053,70 Eur (pagal R.1303/2013 127 str. 2 dalį), likusi 1 037 403,93 Eur suma, dėl kurios teisėtumo ir tvarkingumo nėra įsitikinta, įtraukta į sąskaitas EK ir ji sudaro 0,2 proc. nuo sąskaitose deklaruojamų išlaidų EK⁵⁶. Ši suma nėra tiek reikšminga, kad būtų modifikuojama Nuomonė.

Informacija apie sąskaitose atliktus korekcinis veiksmus pagal R. 1303/2013 137 str. 2 dalį, susijusius su 2014–2020 m. išankstinio prevencinio sistemos audito⁵⁷ Nr. REGC214LT0049, ataskaitoje pateiktomis pastebėjimų Nr. 7 ir 8 rekomendacijomis, pateikta Ataskaitos 8.2 poskyryje.

Po sąskaitų pateikimo AI iki EK pateikiant Ataskaitą ir Nuomonę, AI nenustatė tolesnių reikšmingų įvykių, galinčių turėti poveikį Nuomonei dėl sąskaitų išsamumo, tikslumo ir teisingumo.

6.2. VALDYMO PAREIŠKIMO PERŽIŪRA

Pagal Bendradarbiavimo susitarimą VI iki 2018 m. gruodžio 1 d. parengia ir AI teikia valdymo pareiškimo projektą.

VI 2019 m. sausio 7 d. informavo AI, kad valdymo pareiškimas ir metinė galutinių audito ataskaitų ir atliktų patikrinimų santrauka yra įkelta į SFC2014. Atlikusi patikslinimus, VI 2019 m. vasario 14 d. informavo apie SFC2014 pasirašytą valdymo pareiškimą.

Peržiūrėjus SFC2014 įkeltą valdymo pareiškimą, nenustatyta, kad būtų pagrindo abejoti ten pateikiamais VI tvirtinimais.

⁵⁶ Tinkama deklaruoti EK suma – 591 904 816,31 Eur.

⁵⁷ Angl. *Early Preventive System Audit*.

7. AUDITO ĮSTAIGŲ KOORDINAVIMAS IR AUDITO INSTITUCIJOS VYKDOMA PRIEŽIŪRA

Remiantis R. 1303/2013 127 str. 2 dalimi ir Audito strategija, Audito institucija VKS veikimo efektyvumo vertinimui, deklaruotų išlaidų testavimui ir sąskaitų tikrinimui atlikti gali pasitelkti kitas audito įstaigas⁵⁸, užtikrindama, kad jos funkcinio požiūriu būtų nepriklausomos.

Šio valstybinio audito metu Viešųjų pirkimų įstatymo, ISSAI ir Valstybės kontrolės vidaus teisės aktų nustatyta tvarka pasitelktos išorės ekspertų ir audito įmonės atlikti tam tikras paslaugas. Sudarytos sutartys:

- viešųjų pirkimų audito paslaugų pirkimo sutartis Nr. SU-11 su advokatų kontora AVERUS sudaryta 2018 m. kovo 8 d.;
- informacinių technologijų ekspertų paslaugų pirkimo sutartis Nr. SU-38/NRDCS/2018/104 su ūkio subjektų grupe, veikiančia pagal 2018 m. gegužės 31 d. jungtinės veiklos sutartį Nr. NRDCS/2018/80, UAB NRD CS ir UAB NRD sudaryta 2018 m. liepos 5 d.;
- audito paslaugų pirkimo sutartis Nr. SU-44 su ūkio subjektų grupe, veikiančia pagal 2018 m. gegužės 15 d. jungtinės veiklos sutartį Nr. 20180515-1, UAB Nexia JK ir apskaitos ir kontrolės UAB „Auditas“ sudaryta 2018 m. liepos 23 d.

Paslaugų teikėjų atliktos užduotys (pagal Audito institucijos pateiktas užduotis) pateikiamos 27 lentelėje.

27 lentelė. Paslaugų teikėjų atliktos užduotys

Paslaugų teikėjai		
Advokatų kontora AVERUS	UAB NRD CS ir UAB NRD	UAB Nexia JK ir UAB „Auditas“
21 kontrolės testas viešųjų pirkimų vertinimo tinkamumui įvertinti.	SFMIS2014 duomenų saugos ir technologinio pažeidžiamumo įvertinimas.	2 FP projektų 20-ies investicijų tinkamumo finansuoti vertinimas. 7 MP detalusis testavimas ⁵⁹ .

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Viešojo pirkimo procedūros užtikrina, kad parinktos įmonės atitinka techninėse užduotyse nustatytus reikalavimus dėl paslaugų teikėjų nepriklausomumo, patirties, naudojamos metodologijos, taikomų standartų, konkrečių auditorių nepriklausomumo, kvalifikacijos ir panašių dalykų.

Siekiant užtikrinti išorės ekspertų ir audito įmonių atlikto darbo kokybę ir tinkamumą Audito institucijos tikslams pasiekti, išorės ekspertų ir audito paslaugų pirkimo techninėse užduotyse ir paslaugų teikimo sutartyse šalia metodologijos ir kitų paslaugų teikėjams keliamų reikalavimų reglamentuota ir audito darbo peržiūros tvarka bei su ja susiję paslaugų teikėjų įsipareigojimai.

⁵⁸ Pagal ISSAI 1600 (Specialūs svarstymai – grupės finansinių ataskaitų auditas (įskaitant komponentų auditorių darbą)).

⁵⁹ Detalus testavimo metu buvo atliktos skirtingos apimties procedūros, susijusios su projektų atitikties atrankos kriterijams, projektų sutarčių ir jų keitimų, vykdytų pirkimų, išlaidų tinkamumo, apskaitos dokumentų ir įrašų vertinimu bei patikromis vietoje.

Siekdama įsitikinti išorės ekspertų ir audito įmonių atlikto darbo patikimumu ir panaudoti gautus rezultatus audito tikslams pasiekti, Audito institucija, vadovaudamasi minėtais reikalavimais ir ISSAI, atliko kontrolės testų ir detaliojo testavimo rezultatų (įskaitant darbo dokumentus) peržiūrą, priėmė sprendimą dėl testavimo rezultatų patikimumo ir įtraukė juos į teikiamus preliminarių ir tarpinių audito rezultatų raštus, atitinkamai paslaugų teikėjų nustatytas finansines klaidas įtraukė į atliekamą klaidų vertinimą, o į kontrolės ataskaitą įtraukė nustatytus pastebėjimus ir rekomendacijas.

Už paslaugų teikėjų pateiktus darbo rezultatus atsakinga Audito institucija.

Bendradarbiavimo su išorės ekspertų ir audito įmonėmis ir jų priežiūros modelį žr. Ataskaitos 3 priedą, 58 psl.

8. KITA INFORMACIJA

8.1. SUKČIAVIMO ATVEJAI

Remiantis Sukčiavimo rizikos vertinimo ir veiksmingų bei proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių vadovu⁶⁰ ir laikantis R.1303/2013 122 straipsnio reikalavimų, Ataskaitoje turi būti pateikiami atliekant auditą nustatyti įtarimai dėl sukčiavimo atvejų. Vadovaujantis Audito institucijos Procedūrų vadovu, pateikiama apibendrinta audito metu surinkta informacija ir informacija, gauta iš ikiteisminio tyrimo įstaigų (Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – FNTT), Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – STT)) ir Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos dėl nusikalstamų veikų projektuose, finansuojamuose 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos lėšomis.

FNTT šiuo metu atlieka ikiteisminį tyrimą, susijusį su projektu Nr. 09.4.3-ESFA-K-805-01-0055 (projekto vertė 278 632,35 Eur), finansuojamu 2014–2020 m. laikotarpio ES fondų investicijų lėšomis, kurio MP Nr. MP006 (vertė 19 889,35 Eur) buvo atrinktas 2017–2018 m. audito detaliam testavimui. FNTT tyrimas nėra baigtas, todėl nėra galimybės įvertinti jo rezultatų įtakos šio projekto deklaruotų EK išlaidų tinkamumui. Audito institucija, atlikusi MP Nr. MP006 detalųjį testavimą, ESFA pateikė pastebėjimą EX.4 (žr. 131 psl.) ir EX.6 su rekomendacija (žr. 133 psl.), kurioje numatyta taikyti projektui 100 proc. finansinę korekciją. ESFA, atlikusi pažeidimo tyrimą, priėmė sprendimą dėl lėšų susigrąžinimo, išlaidų deklaracijų ir metinių sąskaitų patikslinimo. 2017–2018 m. ataskaitiniu laikotarpiu deklaruota 19 889,35 Eur suma teisingai atspindėta sąskaitose teikiamose EK.

Papildomai Audito institucija įvertino iš FNTT gautą informaciją apie kitus atliekamus ikiteisminius tyrimus, susijusius su projektais, finansuojamais 2014–2020 m. laikotarpio ES fondų investicijų lėšomis, ir galimą jų įtaką ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotoms išlaidoms. Nustatyta, kad su atliekamais ikiteisminiais tyrimais susijusių trijų projektų bendra deklaruotų išlaidų dalis ataskaitiniu laikotarpiu yra 1 745 142,34 Eur, kuri sudaro 0,28 proc. visų deklaruotų išlaidų. Dėl tiesiogiai su galimais pažeidimais susijusios 76 588,66 Eur sumos, dėl kurios teisėtumo ir tvarkingumo nėra įsitikinta, atlikti korekciniai veiksmai, kurie tinkamai atspindėti sąskaitose EK.

STT ir Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba šiuo metu pagal kompetenciją neatlieka tyrimų dėl galimai nusikalstamų veikų projektuose, finansuojamuose 2014–2020 m. laikotarpio ES fondų investicijų veiksmų programos lėšomis.

Audito institucija 2017–2018 m. audito metu nenustatė įtariamų sukčiavimo atvejų.

8.2. REIKŠMINGA INFORMACIJA

2018 m. gruodžio 6 d. EK pateikė VI 2014–2020 m. išankstinio prevencinio sistemos audito⁶¹ Nr. REGC214LT0049, vykusio 2016 m. gruodžio 5–16 d., ataskaitą, kurioje, be kita ko, pateikti pastebėjimai su rekomendacijomis Nr. 7 ir 8 dėl užsienio tiekėjų galimai diskriminuojančių

⁶⁰ EK Vadovas valstybėms narėms ir programų institucijoms „Sukčiavimo rizikos vertinimas ir veiksmingos bei proporcingos kovos su sukčiavimu priemonės“ (angl. *Guidance for Member States and Programme Authorities „Fraud Risk Assessment and Effective and Proportionate Anti-Fraud Measures“*).

⁶¹ Angl. *Early Preventive System Audit*.

kvalifikacijos reikalavimų užsienio ūkio subjektams ir /ar ekspertams, siekiantiems įrodyti, kad turi teisę verstis rangos sutarčiai įvykdyti reikalinga veikla, kartu su pasiūlymu pateikti teisės pripažinimo dokumentus. EK ataskaitoje rekomenduojama:

- ištaisyti pažeidimus pastebėjimuose minimų projektų viešiesiems pirkimams taikant atitinkamą finansinės korekcijos dydį pagal Finansinių pataisų, susijusių su išlaidomis, Sąjungos finansuotomis pagal pasidalijamąjį valdymą, kurias reikia atlikti dėl viešojo pirkimo taisyklių nesilaikymo, nustatymo gaires (toliau - EK FK gairės);
- nutraukti konkurenciją ribojančią praktiką;
- peržiūrėti, ar tie patys diskriminaciniai kriterijai buvo taikomi ir kitoms sutartims, ir EK informuoti apie peržiūros rezultatus.

Pastebėjimų ir rekomendacijų derinimo procesas tarp VI ir EK nėra baigtas, todėl nėra galimybės įvertinti jų įtakos EK deklaruotų išlaidų tinkamumui.

Remiantis EK FK gairėmis galimi taikyti finansinių korekcijų dydžiai dėl pažeidimų, susijusių su neteisėtai ir / ar diskriminuojančiais kvalifikacijos reikalavimais yra 5 proc., 10 proc. arba 25 proc. nuo viešojo pirkimo sutarties vertės. AI, atsižvelgusi į galimus taikyti finansinių korekcijų dydžius, remdamasi SFMIS2014 duomenimis⁶², preliminariai įvertino, kad 2017–2018 m. ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaruota galimai netinkamų finansuoti išlaidų suma, susijusi su EK pateiktomis rekomendacijomis, yra nuo 3 592 888,11⁶³ Eur iki 17 964 440,57⁶⁴ Eur.

Galimai netinkamos finansuoti 1 286 032,34 Eur išlaidos, susijusios su EK ataskaitoje pastebėjimuose Nr. 7 ir 8 nurodytais projektais, ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo įtrauktos į tarpinio mokėjimo paraiškas. Tvl taip pat ėmėsi papildomų prevencinių veiksmų ir neįtraukė į sąskaitas 17 339 571,12 Eur galimai netinkamų finansuoti ir deklaruoti EK išlaidų (pagal R.1303/2013 137 str. 2 dalį).

8.3. VEIKSMŲ PROGRAMOS VEIKLOS PERŽIŪROS PLANE NUMATYTŲ RODIKLIŲ PATIKIMUMO VERTINIMAS

Vadovaujantis R. 1303/2013 21–22 straipsniais, 2019 m. EK, atsižvelgdama į atitinkamose programose nustatytą veiklos rezultatų planą ir remdamasi valstybių narių 2019 m. pateiktų metinių įgyvendinimo ataskaitų informacija ir vertinimais, atlieka kiekvienos valstybės narės programų įgyvendinimo rezultatų peržiūrą ir per du mėnesius nuo atitinkamų metinių įgyvendinimo ataskaitų gavimo priima sprendimą dėl veiklos lėšų rezervo.

VKS institucijos, pagal priskirtą kompetenciją nustatydamos stebėsenos rodiklius, rengdamos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašus, taip pat vykdydamos stebėsenos rodiklių priežiūrą įgyvendinant iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus vadovaujasi stebėsenos rodiklių nustatymo ir skaičiavimo taisyklėmis⁶⁵.

Informacija apie siektinus ir pasiektus rodiklius registruojama SFMIS2014, kuriame registruojami, kaupiami ir apdorojami dokumentai ir duomenys, kurių reikia Veiksmų programai ir projektams administruoti, tikrinti, audituoti, stebėti ir vertinti.

⁶² Vertinta 2017–2018 m. ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaruota visų atviro konkurso ir skelbiamų derybų būdu vykdytų VŠP (nepriklausomai nuo to, ar juose buvo numatytas tiekėjus galimai diskriminuojantis reikalavimas), kurių išlaidas TID buvo įtraukęs į išlaidų deklaracijas, suma, t. y. 71 857 762,27 Eur.

⁶³ Suma paskaičiuota pritaikius mažiausią galimą 5 proc. finansinės korekcijos dydį.

⁶⁴ Suma paskaičiuota pritaikius didžiausią galimą 25 proc. finansinės korekcijos dydį.

⁶⁵ Finansų ministro 2014-10-31 įsakymas Nr. 1K-341 „Dėl stebėsenos rodiklių nustatymo ir skaičiavimo taisyklių patvirtinimo“.

Remiantis 2018 m. spalio 29 d. EK raštu Nr. (2018)6151038 Ataskaitoje teikiama informacija apie Audito institucijos atliktą darbą, kiek tai susiję su veiklos rodiklių pasiekimo patikimumo vertinimu.

2016–2017 m. audito metu, atliekant sistemų auditą, buvo atlikta:

- VKS institucijų veiklos proceso „Projektų finansavimo sąlygų aprašo ir kt. dokumentų rengimas“ vidaus kontrolės veikimo testavimas institucijos lygiu (KTI), kurio metu, be kita ko, atliktas stebėsenos rodiklių nustatymo ir jų skaičiavimo metodikų rengimo bei keitimo vertinimas. Vertinta, ar:
  - stebėsenos rodikliai nacionaliniuose teisės aktuose nustatyti tinkamai: ar ministerijos, nustatydamos priemonei taikomus rodiklius, vadovavosi Veiksmų programa ir kitais aukštesnio lygmens dokumentais;
  - ar stebėsenos rodikliai ir jų skaičiavimo metodikos yra suprantamos, pagrįstos, aiškios ir tinkamai paskelbtos;
  - ar keičiant ir (arba) pakeitus rodiklių skaičiavimo aprašus, vertintas poreikis pakeisti Veiksmų programoje, priemonių įgyvendinimo planuose ir projektų ir (arba) finansavimo sutartyse nustatytus stebėsenos rodiklius, perskaičiuoti istorinius duomenis apie stebėsenos rodiklių pasiekimą projekto, Veiksmų programos priemonės, konkretaus uždavinio ir (arba) investicinio prioriteto lygmenimis.
- VKS institucijų veiklos proceso „Tinkamumo finansuoti vertinimas“ vidaus kontrolės veikimo testavimas paraiškos lygmeniu (KTP), kurio metu vertinta, ar JI, atlikdamos projektų paraiškų tinkamumo finansuoti vertinimą, be kita ko, tinkamai įvertina, ar:
  - projektu prisidedama prie bent vieno PFSA nustatyto Veiksmų programos ir (arba) ministerijos priemonių įgyvendinimo plane nurodyto nacionalinio produkto ir (arba) rezultato rodiklio pasiekimo;
  - išlaikyta nuosekli vidinė projekto logika, t. y. projekto rezultatai yra projekto veiklų padarinys, projekto veiklos sudaro prielaidas įgyvendinti projekto uždavinius, o pastarieji – pasiekti nustatytą projekto tikslą, ir atitinkamai – rodiklius.

2017–2018 m. sistemų audito metu taip pat vertinta:

- SFMIS2014 ir DMS (toliau – IT sistemos) atitiktis duomenų saugumo valdymo ir technologinio pažeidžiamumo reikalavimams. Vertinta ar:
  - pakankamos IT sistemų saugojimo ir jų palaikymo priemonės;
  - užtikrinamas duomenų konfidencialumas ir jų apsauga, kt.;
- SFMIS2014 ataskaitų (įskaitant ataskaitas apie rodiklius) generavimas. Vertinta ar:
  - SFMIS2014 generuojamos ataskaitos apima visus nustatytus paieškos parametrus;
  - ataskaitų formos atitinka joms nustatytus reikalavimus;
  - ataskaitų turinys atitinka SFMIS2014 ir www.esinvesticijos.lt pateiktus duomenis;
  - ataskaitų duomenis be papildomo apdorojimo galima filtruoti, apjungti bei kitaip naudoti vertinimui;
- informacijos suvedimas į SFMIS2014. Vertinta ar:
  - suvedami teisingi duomenys (pagal institucijų atsakomybių sritis);
  - duomenys suvedami laikantis nustatytų terminų.
- VKS institucijų veiklos proceso „MP tikrinimas (turinys ir trukmė) vidaus kontrolės veikimas paraiškos lygiu (KTP). Vertinta, ar JI, tikrindamos projektų vykdytojų pateikiamus MP, be kita ko, tinkamai įvertina informaciją apie projekto rodiklių pasiekimą.

- VKS institucijų veiklos proceso „Patikra vietoje“ vidaus kontrolės veikimas paraiškos lygiu (KTP). Vertinta, ar JI, atlikdamos projektų patikras vietoje, be kita ko, tinkamai įvertina projekto rodiklių pasiekimą ir atitiktį MP pateiktiems duomenims.
- VKS institucijų veiklos proceso „PS ir jos keitimai“ vidaus kontrolės veikimas paraiškos lygiu (KTP). Vertinta, ar JI, sudarydamos ir keisdamos PS, tinkamai perkelia nuostatas dėl stebėsenos rodiklių.

Detalesnė informacija apie 2017–2018 m. audito metu atliktą VKS institucijų vidaus kontrolės testavimą pateikiama 4.2.3 skyriuje (14 psl.) ir 8 priede (70 psl.).

Kiekvieno audito metu atliekant detalią testavimą, be kita ko, vertinamas projektų stebėsenos rodiklių nustatymas projektų atrankos metu, rodiklių pasiekimas kiekvieno tikrinamo MP atveju, o patikrų vietoje metu – jų atitiktis MP nurodytiems rezultatams (išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių aplinkybių nėra galimybės įsitikinti projekto rodiklių pasiekimu, žr. Ataskaitos 5.4 poskyrį, 29 psl.).

Atlikus įvardytą audito darbą, nenustatyta neatitikimų, kurie turėtų esminę įtaką VKS vidaus kontrolės veikimui, kiek tai susiję su duomenų apie veiklos rodiklių pasiekimą patikimumu.

2018–2019 m. audito metu, siekiant įsitikinti EK teikiamų duomenų apie veiklos rodiklių pasiekimą patikimumu, papildomai planuojama atlikti:

- projektų galutinių MP ir ataskaitų po projekto pabaigos (kiek tai susiję su rodiklių pasiekimo vertinimu), informacijos apie stebėsenos rodiklių pasiekimą suvedimo į SFMIS2014 (projektų lygiu) kontrolės testavimą;
- EK teikiamos 2019 m. metinės Veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitos parengimo kontrolės testavimą;
- veiksmų audito metu taip pat bus vertinamas projektų stebėsenos rodiklių nustatymas projektų atrankos metu ir jų pasiekimas kiekvieno tikrinamo MP atveju ir atliekamų PPV metu.

2018–2019 m. audito rezultatai EK bus pateikti kartu su tarpiniais sistemų audito rezultatais ir atitinkamai – 2020 m. vasario 15 d. EK teikiama Ataskaita.

9. BENDRAS PATIKIMUMO LYGIS

Atlikus audito procedūras, kurių rezultatai pateikiami 4, 5 ir 6 skyriuose, pagal EK VKS gairėje nurodytus kriterijus, gaunamas bendras VKS patikimumo lygis (žr. 4.2.2 skirsnį, 13 psl.).

Bendras VKS patikimumas gaunamas įvertinus VKS institucijoje vykstančius procesus pagal EK VKS gairėje nurodytus vertinimo kriterijus, vėliau suteikiant balą pagal pagrindinius reikalavimus. Atsižvelgiant į institucijai suteiktus balus pagal pagrindinius reikalavimus, pateikiamas bendras balas visai institucijai ir jų grupei. Atlikus grupės vertinimą, suteikiamas bendras balas visai VKS.

Balas suteikiamas pagal audito patikimumo modelį Audito institucijos atlikto darbo rezultatų pagrindu. Ryšys tarp audito etapų ir patikimumo modelio pateikiamas 28 lentelėje.

28 lentelė. Audito patikimumo modelis

Audito patikimumo modelis	Audito etapas	Ataskaitos skyrius	Gautas patikimumas, %	VKS patikimumas
Igimtas patikimumas	Planavimas	4 skyrius	0	0
Kontrolės patikimumas	Rekomendacijų įgyvendinimo peržiūra, kontrolės priemonių testavimas	4, 6 skyriai	83	2
Pagrindinis patikimumas	Detalusis testavimas	5, 6 skyrius	70	2
Audito patikimumas	Ataskaitos ir Metinės nuomonės rengimas	–	95	2

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Remiantis 28 lentelėje pateikiamais informacijos šaltiniais: Atitikties audito ir 2016–2017 m. audito metu pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo būkle 2019 m. sausio 25 d. ir 2017–2018 m. audito laikotarpiu atliktomis kontrolės priemonių, detaliojo testavimo ir sąskaitų audito procedūromis, ir atitinkamai gautais rezultatais bei VKS institucijų atliktais korekciniais veiksmais, AI vertinimu, VKS audituojamu laikotarpiu veikė, bet reikia šiek tiek patobulinti (2 vertinimo kategorija pagal EK VKS gairę). Remiantis šiuo įvertinimu manoma, kad iš VKS gautas vidutinis patikimumas. Detalesnė informacija apie VKS institucijų vertinimą ir bendrą valdymo ir kontrolės sistemos patikimumo vertinimą pateikiama Ataskaitos 4 priedo, 1 ir 2 lentelėse, 59 psl.

Europos Sąjungos investicijų audito departamento
direktorius

Arūnas Siniauskas

Europos Sąjungos investicijų audito departamento
vyriausioji valstybinė auditorė

Judita Aleksiejūnė

Ataskaita teikiama šiems audituojamiems subjektams:

- Lietuvos Respublikos finansų ministerijai (atliekančiai VI ir TVI priskirtas funkcijas)
  - Ministerijoms:
    - Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
    - Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai
    - Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
    - Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai
    - Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
    - Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
    - Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai
    - Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai
    - Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai
  - Įgyvendinančiosioms institucijoms:
    - Europos socialinio fondo agentūrai
    - Lietuvos mokslo tarybai
    - Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai
    - Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūrai
    - Uždarajai akcinei bendrovei „Investicijų ir verslo garantijos“
    - Uždarajai akcinei bendrovei Viešųjų investicijų plėtros agentūrai
    - Viešajai įstaigai Centrinė projektų valdymo agentūrai
    - Viešajai įstaigai Lietuvos verslo paramos agentūrai
  - Regionų plėtros taryboms:
    - Alytaus
    - Kauno
    - Klaipėdos
    - Marijampolės
    - Panevėžio
    - Šiaulių
    - Tauragės
    - Telšių
    - Utenos
    - Vilniaus
  - Regioninės plėtros departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos
- EK pateikus Ataskaitą ir Nuomonę, taip pat yra informuojamos šios institucijos:
- Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetas
  - Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko tarnyba
  - Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba
  - Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos

Auditą atliko: Lina Talmontė (grupės vadovė nuo 2017-07-03 iki 2018-01-04 d.), Aurelija Šarkanaitė (grupės vadovė nuo 2018-01-04 iki 2019-01-30), Judita Aleksiejūnė (grupės vadovė nuo 2019-01-31), Arūnas Siniauskas, Raminta Malinauskaitė (iki 2018-06-01), Donatas Mickus, Kristina Šablinskienė (iki 2018-02-14), Vytenis Laukys (iki 2018-03-02), Gintaras Petravičius, Laima Vinciūnienė, Andžela Misiūnienė, Rasa Mikelionytė, Ieva Kloniūnaitė (iki 2018-01-05), Aistė Bačėnaitė (iki 2018-05-04), Monika Kemežytė-Vaitiekūnienė (iki 2017-10-20), Raminta Burbulytė (iki 2017-12-19), Živilė Kičaitė (iki 2017-10-02), Oskaras Virbickas, Asta Šlinkšė (iki 2017-09-21), Giedrė Zalatorytė (iki 2017-08-31), Jolita Karpovič, Justina Kažemėkaitytė (iki 2018-05-25), Eligijus Kondrotas (nuo 2017-07-26 iki 2018-08-10), Lina Ramonienė (nuo 2017-07-14 iki 2017-10-24), Eglė Macijauskienė (nuo 2017-09-20 iki 2019-01-25), Monika Laurinavičiūtė (nuo 2017-11-22), Monika Zakrasovė (nuo 2017-12-14), Inga Bagdonavičė (nuo 2018-01-04 iki 2018-06-15), Ieva Paplauskaitė (nuo 2018-02-27), Klaudija Miliauskaitė (nuo 2018-03-14), Rasa Bruzgytė (nuo 2018-03-14), Gintarė Norkienė (nuo 2018-03-21), Eglė Tuzaitė (nuo 2018-03-21), Isandrijus Linkus (nuo 2018-03-21), Akvilė Tuzikaitė (nuo 2018-05-17), Kipras Benediktas Mikitavičius (nuo 2018-07-16 iki 2018-10-16), Asta Dzienienė (nuo 2018-09-13), Aistė Blaževičienė (nuo 2018-10-09 iki 2018-12-14), Vaida Čekanavičienė (nuo 2018-10-09), Eglė Butkevičienė (nuo 2018-10-09), Elžbieta Rouba (nuo 2018-10-09).

10. PRIEDŲ SĄRAŠAS

1 priedas.	Santrumpos ir sąvokos	50
2 priedas.	Metinės kontrolės ataskaitos ir Audito nuomonės rengimo procesas	57
3 priedas.	Bendradarbiavimo su audito paslaugų teikėjais ir jų priežiūros modelis	58
4 priedas.	Audituotų subjektų įvertinimas pagal EK VKS gairėje nurodytus pagrindinius reikalavimus	59
5 priedas.	Pavyzdžių atrankos išlaidų populiacijoje parametrai	63
6 priedas.	Detaliojo testavimo pavyzdžių atrankos rezultatai	65
7 priedas.	Deklaruotos išlaidos ir atrinktų pavyzdžių auditas	69
8 priedas.	Vidaus kontrolės priemonių testavimas	70
9 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR FM Investicijų departamentui (Vadovaujančiajai institucijai)	75
10 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR aplinkos ministerijai	91
11 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR ekonomikos ir inovacijų ministerijai	93
12 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR energetikos ministerijai	95
13 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR kultūros ministerijai	97
14 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijai	99
15 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR susisiekimo ministerijai	103
16 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR sveikatos apsaugos ministerijai	105
17 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR švietimo, mokslo ir sporto ministerijai	107
18 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR vidaus reikalų ministerijai	110
19 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai	112
20 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VŠĮ Centrinei projektų valdymo agentūrai	116
21 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VŠĮ Europos socialinio fondo agentūrai	130
22 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas UAB „Investicijų ir verslo garantijos“	137
23 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas Lietuvos mokslo tarybai	144
24 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VŠĮ Lietuvos verslo paramos agentūrai	145

25 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūrai	152
26 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas Transporto investicijų direkcijai	154
27 priedas.	Klaidų vertinimas	158
28 priedas.	FM Investicijų departamentui (Vadovaujančiajai institucijai) skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama	168
29 priedas.	LR aplinkos ministerijai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama	182
30 priedas.	LR ekonomikos ir inovacijų ministerijai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama	185
31 priedas.	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama	190
32 priedas.	Regioninės plėtros departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama	193
33 priedas.	LR aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama	197
34 priedas.	VšĮ Europos socialinio fondo agentūrai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama	200
35 priedas.	VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūrai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama	205

Valstybinio audito ataskaitos
 „2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
 1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

Santrumpos	Visas pavadinimas
Ataskaita	Kontrolės ataskaita pagal Europos parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 127 straipsnį
2016–2017 m. auditas	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos (VKS), sąskaitose pateiktos informacijos ir 2016 m. liepos 1 d.–2017 m. birželio 30 d. laikotarpiu (ataskaitinis laikotarpis) deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos (EK) prašoma atlyginti, valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas, kaip nustatyta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1303/2013 (R. 1303/2013) 127 straipsnyje.
2017–2018 m. auditas	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos (VKS), sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu (ataskaitinis laikotarpis) deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos (EK) prašoma atlyginti, valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas, kaip nustatyta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1303/2013 (R. 1303/2013) 127 straipsnyje.
AICPA	Amerikos sertifikuotų buhalterių institutas (angl. <i>The American Institute of Certified Public Accountants</i>)
AM	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija
APVA	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra
APVA PV	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros direktoriaus 2017 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. T1-190 patvirtintas Procedūrų vadovas
Atitikties auditas	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos VKS institucijų atitikties R. 1303/2013 XIII priede nustatytiems paskyrimo kriterijams auditas
Audito institucija (AI), ESI audito departamentas	Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Europos Sąjungos investicijų audito departamentas
Audito strategija	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos audito strategija pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 127 straipsnį
Audituojamasis laikotarpis	Laikotarpis nuo 2017 m. liepos 1 d. iki 2018 m. birželio 30 d.
Bendradarbiavimo susitarimas	2015 m. spalio 22 d. Susitarimas dėl bendradarbiavimo tarp Vadovaujančiosios, Tvirtinančiosios ir Audito institucijų
BETA	Viešoji įstaiga Būsto energijos taupymo agentūra
CVPA	VŠĮ Centrinė projektų įgyvendinimo agentūra
DMS	Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainė
EAR	Europos Audito Rūmai
EIB	Europos investicijų bankas
EIM	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija
EK atrankos gairė	EK Valstybėms narėms skirtos gairės dėl audito institucijų taikytinų atrankos metodų (2007-2013 ir 2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. <i>Guidance on Sampling Methods for Audit Authorities (Programming period 2017-2013 and 2014-2020)</i> (2016-01-20, EGESIF_16-0014-00))
EK	Europos Komisija

Santrumpos	Visas pavadinimas
EK FK gairė	Finansinių pataisų, susijusių su išlaidomis, Sąjungos finansuotomis pagal pasidalijamąjį valdymą, kurias reikia atlikti dėl viešojo pirkimo taisyklių nesilaikymo, nustatymo gairės (angl. <i>Guidelines for determining financial corrections to be made by the Commission to expenditure financed by the Union under shared management, for non-compliance with the rules on public procurement</i>) (2013 m. gruodžio 19 d. Europos Komisijos sprendimas Nr. C(2013) 9527)
EK gairės dėl Metinės kontrolės ataskaitos, Audito nuomonės ir Audito institucijos nustatytų klaidų įvertinimo	EK Valstybėms narėms skirtos gairės dėl metinės kontrolės ataskaitos, audito nuomonės ir audito institucijos nustatytų klaidų įvertinimų (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. <i>Guidance for Member States on the Annual Control Report and Audit Opinion to be reported by audit authorities and on the treatment of errors detected by audit authorities in view of establishing and reporting reliable total residual error rates (Programming period 2014-2020)</i>) (2018-12-19, EGESIF_15-0002-04))
EK gairės dėl sukčiavimo rizikų vertinimo	Sukčiavimo rizikos vertinimas ir veiksmingos bei proporcingos kovos su sukčiavimo priemonės (angl. <i>Fraud Risk Assessment and Effective and Proportionate Anti-Fraud Measures</i>) (2014 m. birželio 16 d. Europos Komisijos generalinio direktorato sprendimas Nr. EGESIF_14-0021-00)
EK valdymo patikrinimų gairė	Europos Komisijos valdymo patikrinimų gairės valstybėms narėms (angl. <i>Guidance for Member States on Management verifications</i>) (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (2015 m. rugsėjo 17 d., EGESIF_14-0012_02)
EK VKS gairė	Europos Komisijos Komisijai ir valstybėms narėms skirtos gairės dėl bendrosios valdymo ir kontrolės sistemų vertinimo valstybėse narėse metodikos (angl. <i>Guidance for the Commission and Member States on a Common Methodology for the Assessment of Management and Control Systems in the Member States</i>) (2014 m. gruodžio 18 d., EGESIF_14_0010-final)
EM	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija
ERPF	Europos regioninės plėtros fondas (angl. <i>European regional development fund</i>)
ES	Europos Sąjunga
ESF	Europos socialinis fondas
ESFA	VšĮ Europos socialinio fondo agentūra
ESI	Europos Sąjungos investicijos
ESIF	Europos struktūriniai ir investicijų fondai
EX...	Audito institucijoje (viduje) vartojamas sutrumpinimas
FF	Fondų fondas
FIDIC	Tarptautinė konsultuojančių inžinierių federacija
Finansavimo sutartis	Vadovaujančiosios institucijos, pagal kompetenciją už iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus ūkio sektorius atsakingos (-ų) ministerijos (-ų) (toliau – ministerija), kuriai (-ioms) Taisyklėse priskirta atsakomybė ir funkcijos administruoti veiksmų programos dalį, įgyvendinamą naudojant finansines priemones, sutartis su fondų fondo valdytoju arba finansinės priemonės valdytoju (jeigu fondų fondas nėra steigiamas) dėl iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto, skirto finansinei (-ėms) priemonei (-ėms) įgyvendinti, įgyvendinimo ir finansavimo tvarkos
FM	Lietuvos Respublikos finansų ministerija
FMJ	Finansų ministro įsakymas
FMJ 1K-263(1K-460)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2006 m. liepos 20 d. įsakymas Nr. 1K-263 (2014 m. gruodžio 16 d. įsakymo Nr. 1K-460 redakcija) „Dėl Europos Sąjungos struktūrinės paramos kompiuterinės informacinės valdymo ir priežiūros sistemos nuostatų patvirtinimo“
FMJ 1K-316(1K-23)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. 1K-316 (2018 m. sausio 25 d. įsakymo Nr. 1K-23 redakcija) „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“
FMJ 1K-316(1K-89)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. 1K-316 (2016 m. kovo 17 d. įsakymo Nr. 1K-89 redakcija) „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“
FMJ 1K-316(1K-102)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. 1K-316 (2017 m. kovo 15 d. įsakymo Nr. 1K-102 redakcija) „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“

Santrumpos	Visas pavadinimas
FMJ 1K-316(1K-184)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. 1K-316 (2016 m. gegužės 18 d. įsakymo Nr. 184 redakcija) „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“
FMJ 1K-316(1K-207)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. 1K-316 (2017 m. gegužės 30 d. įsakymo Nr. 1K-207 redakcija) „Dėl Projektų finansavimo ir administravimo taisyklių patvirtinimo“
FMJ 1K-316(1K-300)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. 1K-316 (2018 m. rugpjūčio 29 d. įsakymo Nr. 1K-300 redakcija) „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“
FMJ 1K-316(1K-415)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. 1K-316 (2016 m. lapkričio 22 d. įsakymo Nr. 1K-415 redakcija) „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“
FMJ 1K-316(1K-447)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. 1K-316 (2017 m. gruodžio 7 d. įsakymo Nr. 1K-447 redakcija) „Dėl projektų finansavimo ir administravimo taisyklių patvirtinimo“
FMJ 1K-326	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 16 d. įsakymas Nr. 1K-326 „Dėl Finansinių priemonių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“
FMJ 1K-326(1K-81)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2016 m. spalio 16 d. įsakymas Nr. 1K-326 (2017 m. kovo 3 d. įsakymo Nr. 1K-81 redakcija) „Dėl Finansinių priemonių įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“
FMJ 1K-337(1K-132)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 28 d. įsakymas Nr. 1K-337 (2018 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. 1K-132 redakcija) „Dėl Techninės paramos administravimo taisyklių patvirtinimo“
FMJ 1K-337(1K-149)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 28 d. įsakymas Nr. 1K-337 (2017 m. balandžio 19 d. įsakymo Nr. 1K-149 redakcija) „Dėl techninės paramos administravimo taisyklių patvirtinimo“
FMJ 1K-341	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 31 d. įsakymas Nr. 1K-341 „Dėl Stebėsenos rodiklių nustatymo ir skaičiavimo taisyklių patvirtinimo“
FMJ 1K-511(1K-281)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-511 (2017 m. liepos 21 d. įsakymo Nr. 1K-281 redakcija) „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų posistemio naudojimo taisyklių patvirtinimo“
FMJ 1K-511(1K-448)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-511 (2017 m. gruodžio 7 d. įsakymo Nr. 1K-448 redakcija) „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų posistemio naudojimo taisyklių patvirtinimo“
FNTT	Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
FP	Finansinė (-ės) priemonė (-ės)
GIS	Geografinės informacinės sistemos
HTTP	Saugus hiperteksto perdavimo protokolas (angl. <i>Hypertext Transfer Protocol</i>)
ĮI	Įgyvendinančioji institucija
INTOSAI	Tarptautinė aukščiausiųjų audito institucijų organizacija (angl. <i>International Organization of Supreme Audit Institutions</i>)
INVEGA	UAB „Investicijų ir verslo garantijos“
IP	Investicijų projektas
IS	Informacinė sistema
ISSAI	INTOSAI parengti tarptautiniai aukščiausiųjų audito institucijų standartai
Įstatymas dėl valstybės paramos	Lietuvos Respublikos valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymas, 1992 m. balandžio 7 d. Nr. I-2455 (2015 m. lapkričio 17 d. įstatymo Nr. XII-2026 redakcija)
IT sistemos	SFMIS2014 ir DMS informacinės sistemos
JUI	Jaunimo užimtumo iniciatyva
KDP	Kvietimas dalyvauti pirkime
KM	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija
KTI	Kontrolės testai instituciniu lygiu
KTP	Kontrolės testai paraiškos lygiu

Santrumpos	Visas pavadinimas
LAKD	Lietuvos automobilių kelių direkcija
LAT	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas
LDB	Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
Lietuvos Respublikos statybos įstatymas	Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, 1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240
LMT	Lietuvos mokslo taryba
LRVN	Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas
LRVN 35(592)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimas Nr. 35 (2015 m. birželio 9 d. nutarimo Nr. 592 redakcija) „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“
LRVN 204(462)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. vasario 26 d. nutarimas Nr. 204 (2016 m. gegužės mėn. 11 d. nutarimo Nr. 462 redakcija) „Dėl Užimtumo didinimo 2014–2020 metų programos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“
LRVN 528	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimas Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“
LRVN 528(265)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimas Nr. 528 (2017 m. balandžio 12 d. įsakymo Nr. 265 redakcija) „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“
LRVN 528(326)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimas Nr. 528 (2018 m. balandžio 4 d. nutarimo Nr. 326 redakcija) „Dėl Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą, taisyklės“
LRVN 528(473)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimas Nr. 528 (2016 m. gegužės 11 d. nutarimo Nr. 473 redakcija) „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“
LRVN 528(772)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimas Nr. 528 (2017 m. rugsėjo 27 d. įsakymo Nr. 772 redakcija) „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“
LRVN 528(1166)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimas Nr. 528 (2014 m. spalio 22 d. nutarimo Nr. 1166 redakcija) „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“
LRVN 878	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. rugsėjo 25 d. nutarimas Nr. 878 „Dėl Užimtumo didinimo 2014–2020 metų programos patvirtinimo“
LRVN 1090	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimas Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“
LRVN 1090(485)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimas Nr. 1090 (2016 m. gegužės 18 d. nutarimo Nr. 485 redakcija) „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“
LRVN 1090(773)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimas Nr. 1090 (2017 m. rugsėjo 27 d. nutarimo Nr. 773 redakcija) „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“
LRVN 1725(1277)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 16 d. nutarimas Nr. 1725 (2016 m. gruodžio 28 d. nutarimo Nr. 1277 redakcija) „Dėl Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo priežiūros taisyklių patvirtinimo ir daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektui įgyvendinti skirto kaupiamojo įnašo ir (ar) kitų įmokų didžiausios mėnesinės įmokos nustatymo“
LVPA	Viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra
Metodinės rekomendacijos	Viešosios įstaigos Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus 2009 m. birželio 4 d. įsakymas Nr. VAS-4 „Dėl 12-ojo verslo apskaitos standarto „Ilgalaikis materialusis turtas“ metodinių rekomendacijų tvirtinimo“
Min	Ministerija
MITA	Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra
MP	Mokėjimo prašymas

Santrumpos	Visas pavadinimas
MPC	Metodinės pagalbos centras
NK	Naudos ir kokybės vertinimas
NPO	Ne perkančioji organizacija
NTA	Nacionaliniai teisės aktai
Nuomonė	Audito nuomonė pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 127 straipsnį
NVŠ	Neformalusis vaikų švietimas
PAFT	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymas Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“
PD	Pirkimo dokumentai
PFSA	Projektų finansavimo sąlygų aprašas
PJP	Priemonių įgyvendinimo planas
Pirkimas	Projekto vykdytojo ar partnerio, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimus, vykdomas pirkimas
PL	Patikros lapas
PO	Perkančioji organizacija
PPV	Projekto patikra vietoje
PR	Pagrindinis reikalavimas
PrV	Projekto vykdytojas
PS	Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto sutartis
PV	Procedūrų vadovas
PVM	Pridėtinės vertės mokestis
R. 1011/2014	2014 m. rugsėjo 22 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1011/2014 kuriuo nustatomos išsamios Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 nuostatų dėl tam tikros informacijos teikimo Komisijai modelių įgyvendinimo taisyklės ir išsamios paramos gavėjų ir vadovaujančiųjų institucijų, tvirtinančiųjų institucijų, audito institucijų ir tarpinių institucijų keitimosi informacija taisyklės
R. 2015/207	2015 m. sausio 20 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2015/207, kuriuo nustatomos išsamios Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 nuostatų dėl pažangos ataskaitos modelių, informacijos apie didelės apimties projektą teikimo, bendrojo veiksmų plano, investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo įgyvendinimo ataskaitų, valdymo pareiškimo, audito strategijos, audito nuomonės ir metinės kontrolės ataskaitos modelių, taip pat išlaidų ir naudos analizės atlikimo metodikos ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1299/2013 nuostatų dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo įgyvendinimo ataskaitų modelio įgyvendinimo taisyklės
R. 480/2014	2014 m. kovo 3 d. Europos Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 480/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos
R.	Reglamentas
R. 1303/2013	2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006
R. 1407/2013	2013 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo <i>de minimis</i> pagalbai
R. 2018/1046	2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo

Santrumpos	Visas pavadinimas
	iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012
R. 821/2014	2014 m. liepos 28 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 821/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 nuostatų dėl išsamios programų įnašų pervedimo ir valdymo tvarkos, finansinių priemonių ataskaitų teikimo, veiksams skirtų informavimo ir komunikacijos priemonių techninių charakteristikų ir duomenų įrašymo ir saugojimo sistemos taikymo taisyklės
R. 966/2012	2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002
Rekomendacijos	Rekomendacijos dėl Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt administravimo (aktuali redakcija, galiojanti nuo 2016 m. gegužės 9 d.), patvirtintos Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2015 m. sausio 21 d. posėdžio sprendimo protokolu Nr. 36
RPD	Regioninės plėtros departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos
SADM	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija
SADMJ A1-576(A1-513)	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymas Nr. A1-576 (2017 m. spalio 10 d. įsakymo Nr. A1-513 redakcija) „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ įgyvendinimo priemonės Nr. 07.3.1-IVG-T-410 „Parama darbui“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“
SaF	Sanglaudos fondas
SAM	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
Sąskaitų audito gairės	Valstybėms narėms skirtos gairės dėl sąskaitų audito (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. <i>Guidance for Member States on Audit of Accounts</i>) (2018 m. gruodžio 3 d., EGESIF_15_0016-04)
SFC2014	Informacinė Europos Sąjungos 2014–2020 metų fondų valdymo sistema
SFMIS2014	Europos Sąjungos struktūrinės paramos kompiuterinės informacinės valdymo ir priežiūros sistemos dalis, skirta rinkti ir saugoti statistiniams ir finansiniams duomenims, reikalingiems 2014–2020 metų iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamiems projektams įgyvendinti pagal veiksmų programą, Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų nacionalinių lėšų panaudojimui stebėti ir valdyti.
SM	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija
SMB	Serverio pranešimų blokas (angl. <i>Server Message Block</i>)
SMJ	Susisiekimo ministro įsakymas
SPD	Struktūrinės paramos projektų I departamentas arba Struktūrinės paramos projektų II departamentas, priklausomai nuo kuruojamos srities
SPVSD	Struktūrinės paramos sistemų valdymo departamentas
SSL	Kriptografinis protokolas, skirtas internete perduodamos informacijos apsaugai šifruojant (angl. <i>Secure Sockets Layer</i>)
STR 1.06.01:2016	Statybos techninis reglamentas STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-848
STT	Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba
SVPT	Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės
ŠMMJ V-370(V-582)	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. gegužės 17 d. įsakymas Nr. V-370 (2017 m. liepos 17 d. įsakymo Nr. V-582 redakcija) „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.3.1-ESFA-K-731 priemonės „Studijų kokybės gerinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo“
ŠMSM	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija
T	Tęstinė atranka

Santrumpos	Visas pavadinimas
Teisėkūros pagrindų įstatymas	Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymas, 2012 m. rugsėjo 18 d. Nr. XI-2220
TF	Tinkamumas finansuoti
TI	Tarpinės institucijos
TID	Transporto investicijų direkcija
TILS	Viešosios įstaigos „Transparency International“ Lietuvos skyrius
TS	Techninė specifikacija
Tvi	Tvirtinančioji institucija
ŪMJ 4-1	Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016 m. sausio 4 d. įsakymas Nr. 4-1 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ priemonės Nr. 01.2.1-LVPA-V-842 „Inogeb LT“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo“
ŪMJ 4-25	Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2015 m. sausio 16 d. įsakymas Nr. 4-25 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 3 prioriteto „Smulkiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ priemonės Nr. 03.3.1-LVPA-K-803 „Regio Invest LT+“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo“
ŪMJ 4-631	Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2015 m. spalio 6 d. įsakymas Nr. 4-631 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ priemonės Nr. 09.4.3-ESFA-K-805 „Žmogiškieji ištekliai Invest LT+“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo“
URĮ	Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatymas, 2006 m. birželio 15 d. Nr. X-694
Užimtumo įstatymas	Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymas, 2016 m. birželio 21 d. Nr. XII-2470 (2017 m. gruodžio 21 d. įstatymo Nr. XIII-941 redakcija)
Užimtumo programos TVP	Užimtumo didinimo 2014–2020 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. 878, įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 204 „Dėl Užimtumo didinimo 2014–2020 metų programos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“
VDV	Visuotinių dotacijų valdytojas
Veiksmų programa	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa
VI	Vadovaujančioji institucija
VIPA	Uždaroji akcinė bendrovė Viešųjų investicijų plėtros agentūra
VKS	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų valdymo ir kontrolės sistema, kaip apibrėžta Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“
VP	2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa
VPJ	Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996 m. rugpjūčio 13 d. Nr. I-1491
VPT	Viešųjų pirkimų tarnyba
VRM	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija
VŠP	Viešasis (-ieji) pirkimas (-ai)

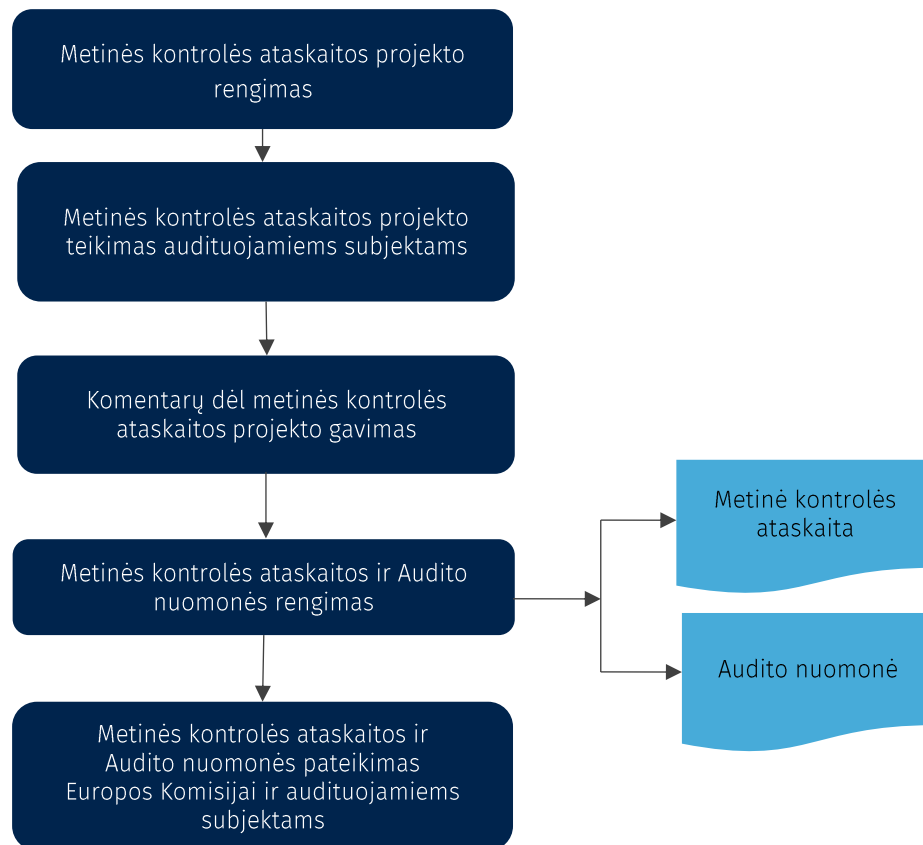
Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
2 priedas

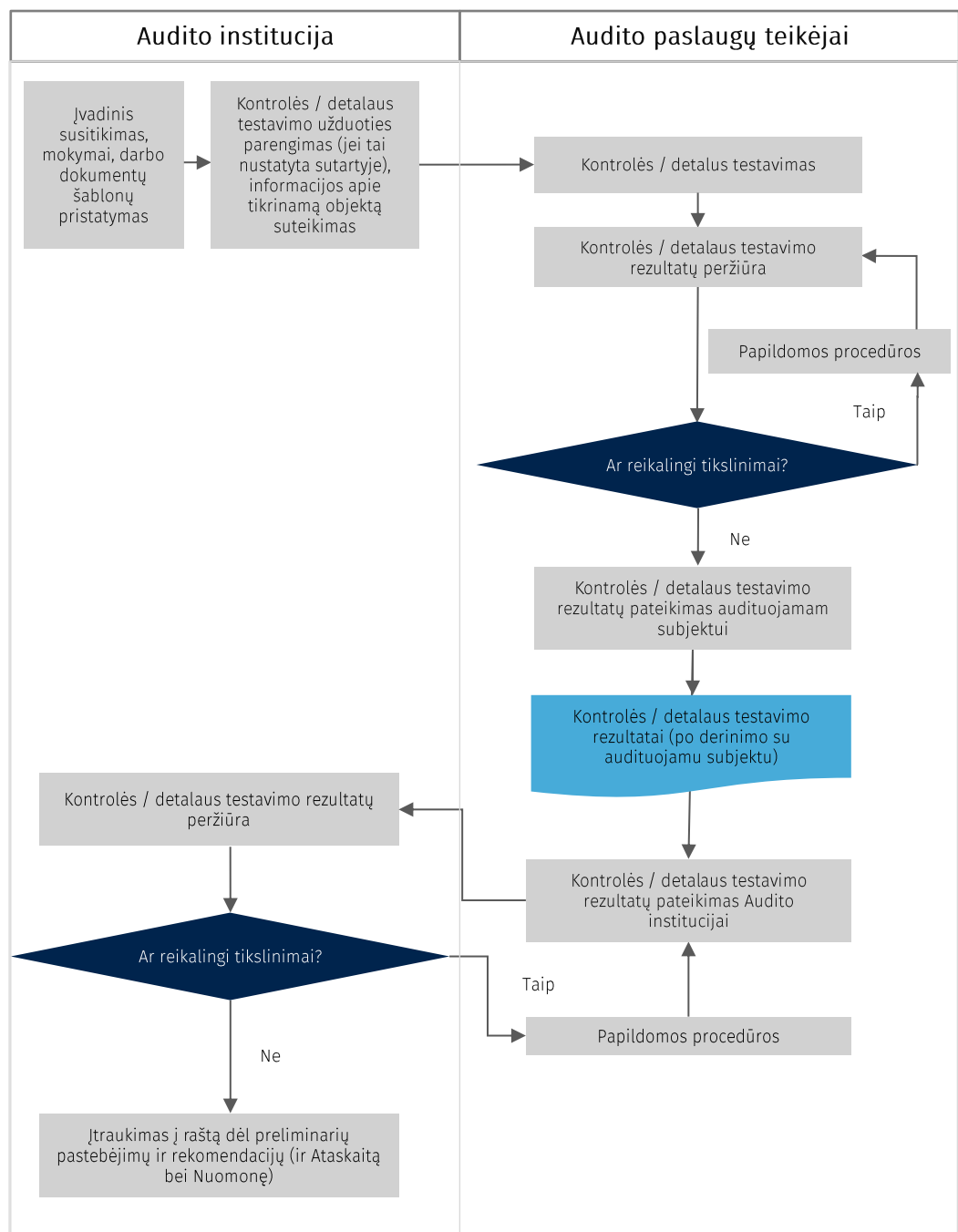
Metinės kontrolės ataskaitos ir Audito nuomonės rengimo procesas

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
3 priedas

Bendradarbiavimo su audito paslaugų teikėjais ir jų priežiūros modelis

Valstybinio audito ataskaitos
 „2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
 4 priedas

Audituotų subjektų įvertinimas pagal EK VKS gairėje nurodytus pagrindinius reikalavimus

1 lentelė. 2017–2018 m. audituotų subjektų įvertinimas pagal EK VKS gairėje nurodytus pagrindinius reikalavimus

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)													Bendras vertinimas (1–4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11	PR 12	PR 13		
VI	ERPF, SF, ESF	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas	2019-02-14	2	1	2	2	1	2	2	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	-
AM				1	1	1	-	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-
EIM				1	1	2	-	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-
EM				1	1	1	-	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-
KM				1	1	2	-	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-
SADM				1	2	2	-	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	-
SM				1	1	2	-	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-
SAM				1	1	2	-	1	1	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-
ŠMSM				1	1	2	-	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-
VRM				1	1	1	-	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-
ESFA				1	1	1	2	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	-
LMT				1	1	1	-	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-
APVA				2	1	1	2	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	-
MITA				1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-
TID	1	1	1	2	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	-			

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)												Bendras vertinimas (1–4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos	
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11	PR 12			PR 13
INVEGA	ERPF, SF, ESF	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas	2019-02-14	2	2	1	2	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	-
VIPA			-	-	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
CPVA			1	1	1	3	1	1	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	3	-	
LVPA			1	1	1	2	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	-	
Alytaus RPT			1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
Kauno RPT			1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
Klaipėdos RPT			1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
Marijampolės RPT			1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
Panevėžio RPT			1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
Šiaulių RPT			1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
Tauragės RPT			1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
Telšių RPT			1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
Utenos RPT			1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
Vilniaus RPT			1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
RPD	1	1	-	-	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-			
TvI	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	-	1	1	1	1	1	1	-	

Šaltinis – Valstybės kontrolė

2 lentelė. 2016–2017 m. audituotų subjektų įvertinimas pagal EK VKS gairėje nurodytus pagrindinius reikalavimus

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)													Bendras vertinimas (1–4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos	
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11	PR 12	PR 13			
VI	ERPF, SF, ESF	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas	2018-02-13	2	2	2	2	1	2	2	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	-	
AM				1	2	2	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	-	
EM				1	1	1	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
KM				1	1	1	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
SADM				1	1	2	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	-	
SM				1	1	1	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
SAM				1	1	1	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
ŠMSM				1	1	2	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	-	
EIM				1	2	2	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	-	
VRM				2	3	1	-	3	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	3	-	
ESFA				2	1	1	3	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	3	-	
LMT				1	-	1	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
APVA				2	2	1	2	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	-	
MITA				1	1	1	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
TID				1	1	1	1	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
INVEGA	ERPF, SF, ESF	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas	2018-02-13	1	1	1	1	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-		
VIPA				N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	-
CPVA				1	1	1	1	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
LVPA				1	2	2	1	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	-	
Alytaus RPT				1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
Kauno RPT				1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
Klaipėdos RPT				1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
Marijampolės RPT				1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
Panevėžio RPT				1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
Šiaulių RPT				1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	
Tauragės RPT				1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-	

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)													Bendras vertinimas (1-4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11	PR 12	PR 13		
Telšių RPT				1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-
Utenos RPT				1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-
Vilniaus RPT				1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-
RPD				1	1	-	-	1	-	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	-
Tvl				N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	-	1	1	1	1	1	-

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

5 priedas

Pavyzdžių atrankos išlaidų populiacijoje parametrai⁶⁶

Atrankos parametras	Reikšmė (I etapas)	Reikšmė (II etapas)	Reikšmė (III etapas)	Reikšmė (IV etapas)	Reikšmė (V etapas)	Reikšmė (bendra) ⁶⁷
Išlaidų populiacija	95 010 480,18 Eur	105 735 552,60 Eur	151 481 295,47 Eur	287 765 167,42 Eur	10 625 077,44 Eur	621 741 190,92 Eur
Išlaidų populiacija pagal stratas						
ESF	-	46 169 656,87 Eur	-	71 805 594,37 Eur	-	113 266 431,04 Eur
FP	-	-	-	102 049 823,25 Eur	-	80 849 823,25 Eur
ERPF	49 797 277,26 Eur	30 930 988,84 Eur	41 215 443,93 Eur	94 044 127,16 Eur	-	214 622 014,10 Eur
SF	45 213 202,92 Eur	28 634 906,89 Eur	110 265 851,54 Eur	19 865 622,64 Eur	-	202 377 845,09 Eur
Kitos deklaruotos sumos	-	-	-	-	10 625 077,44 Eur	10 625 077,44 Eur
MP skaičius, vnt.	804	1 062	1 108	11 427	930	15 331
Reikšmingumas ⁶⁸ (2 proc.)	17 399 211,97 Eur	14 217 253,42 Eur	13 145 289,92 Eur	12 799 849,91 Eur	12 434 823,82 Eur	12 434 823,82 Eur
Tikėtina klaida (angl. <i>expected error</i>) ⁶⁹	6 220 218,28 Eur	5 082 668,10 Eur	8 117 216,53 Eur	7 903 907,32 Eur	7 678 490,67 Eur	-
Patikimumas (procentais)	-	-	-	-	-	70
Patikimumas (z faktorius)	-	-	-	-	-	1 036
2007-2013 m. programavimo laikotarpio 2009–2015 m. ir 2014-2020 m. programavimo laikotarpio 2016-2017 m. auditų metu nustatytų klaidų santykių standartinių nuokrypių svertinis vidurkis	0,024	0,024	0,021	0,021	0,021	-
Apskaičiuotas pavyzdžių skaičius, vnt.	4	4	8	8	8	-
Pasirinktas pavyzdžių skaičius, vnt.	8	11	11	25	3	58
Pasirinktas pavyzdžių skaičius pagal stratas, vnt.						

⁶⁶ Pavyzdžių atranka buvo atlikta neatsižvelgus į II ir TVI išlaidų deklaracijose ir mokėjimo paraiškose EK atliktus prevencinius išėmimus, dėl kurių dalis MP patvirtintų tinkamų finansuoti išlaidų nėra deklaruojamos EK. Klaidų vertinimas atliktas atsižvelgus į prevencinius išėmimus (žr. Ataskaitos 27 priedas, 158 psl.).

⁶⁷ Bendra išlaidų populiacijos reikšmė nurodyta atsižvelgus į II ir TVI išlaidų deklaracijose ir mokėjimo paraiškose EK atliktus prevencinius išėmimus

⁶⁸ Reikšmingumas taikytas audito planavimui, nustatytas remiantis planuojamų deklaruotų išlaidų prognozėmis.

⁶⁹ 2007–2013 m. programavimo periodo 2009–2014 m. auditų metu nustatytų labiausiai tikėtinų klaidų vidurkis.

Atrankos parametras	Reikšmė (I etapas)	Reikšmė (II etapas)	Reikšmė (III etapas)	Reikšmė (IV etapas)	Reikšmė (V etapas)	Reikšmė (bendra) ⁶⁷
<i>ESF</i>	-	5	-	8	0	13
<i>FP</i>	-	-	-	4	0	4
<i>ERPF</i>	4	3	3	10	0	20
<i>SF</i>	4	3	8	3	0	18
<i>Kitos deklaruotos sumos</i>	-	-	-	-	3	3
Atrankos intervalai pagal stratas						-
<i>ESF</i>	-	9 233 931,37 Eur	-	8 975 699,30 Eur	-	
<i>FP</i>	-	-	-	25 512 455,81 Eur	-	
<i>ERPF</i>	12 449 319,32 Eur	10 310 329,61 Eur	13 738 481,31 Eur	9 404 412,72 Eur	-	
<i>SF</i>	11 303 300,73 Eur	9 544 968,96 Eur	13 783 231,44 Eur	6 621 874,21 Eur	-	
<i>Kitos deklaruotos sumos</i>	-	-	-	-	3 541 692,48 Eur	
Atrinkti didelės vertės pavyzdžiai	-	-	1	2	1	4

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

6 priedas

Detaliojo testavimo pavyzdžių atrankos rezultatai

Eil. Nr.	Projekto kodas	MP Nr.	Prioritetas	Fondas	Min	Įl	Projekto pavadinimas	Vykdytojo pavadinimas	EK deklaruota mokėjimo prašyme suma, Eur
1.	01.2.1-LVPA-K-828-01-J05-0069	MP005	01	ERPF	-	LVPA	Išmani energijos vartojimo efektyvumo vertinimo, apskaitos ir valdymo sistema	Akcinė bendrovė "Axis Industries"	120 616,64
2.	04.3.1-FM-F-002-01-0001 ⁷⁰	MP001	04	ERPF	AM	FM	Savivaldybių pastatų fondas	Uždaroji akcinė bendrovė Viešųjų investicijų plėtros agentūra	4 317 173,00
3.	04.3.1-APVA-V-003-01-0001	MP009	04	ERPF	AM	APVA	Daugiabučių namų ir savivaldybių viešųjų pastatų modernizavimo skatinimas	Viešoji įstaiga Būsto energijos taupymo agentūra	339 266,73
4.	06.3.1-LVPA-V-103-01-0001	MP006	06	ERPF	EM	LVPA	330 kV elektros perdavimo oro linijos Kruonio HAE–Alytus statyba	LITGRID AB	2 430 211,63
5.		MP008							3 301 264,31
6.	05.4.1-FM-F-307-01-0001 ⁷¹	MP001	05	ERPF	FM	FM (FP)	Kultūros paveldo fondas	Uždaroji akcinė bendrovė Viešųjų investicijų plėtros agentūra	1 532 650,25
7.	04.3.1-FM-F-001-02-0001 ⁷²	MP002	04	ERPF	FM	FM (FP)	Jessica II Fondų fondas („FF“), finansuojamas Europos regioninės plėtros fondo	Europos investicijų bankas	37 500 000,00
8.		MP003							37 500 000,00
9.	08.1.1-CPVA-R-407-41-0002	MP004	08	ERPF	SADM	CPVA	Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra Kazlų Rūdoje	Viešoji įstaiga Kazlų Rūdos socialinės paramos centras	33 606,49
10.	08.1.2-CPVA-R-408-81-0004	MP006	08	ERPF	SADM	CPVA	Dalies pastato Plungės g. 18, Rietave, pritaikymas socialinio būsto paskirčiai	Rietavo savivaldybės administracija	144 860,11
11.	08.1.2-CPVA-R-408-41-0003	MP010	08	ERPF	SADM	CPVA	Socialinio būsto fondo plėtra Marijampolės savivaldybėje	Marijampolės savivaldybės administracija	118 858,00
12.	08.1.3-CPVA-V-604-01-0001	MP006	08	ERPF	SAM	CPVA	Greitosios medicinos pagalbos ir pacientų transportavimo paslaugų prieinamumo	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija	790 663,74

⁷⁰ Finansinių priemonių projektas.

⁷¹ Finansinių priemonių projektas.

⁷² Finansinių priemonių projektas.

Eil. Nr.	Projekto kodas	MP Nr.	Prioritetas	Fondas	Min	Įl	Projekto pavadinimas	Vykdytojo pavadinimas	EK deklaruota mokėjimo prašyme suma, Eur
							pagerinimas sveikatos netolygumais pasižyminčiuose Lietuvos rajonuose		
13.	01.1.1-CPVA-V-701-02-0001	MP012	01	ERPF	ŠMSM	CPVA	Jūrinio slėnio branduolio sukūrimas ir studijų infrastruktūros atnaujinimas (JŪRA), II etapas	Klaipėdos universitetas	343 381,65
14.		MP016							1 957 897,11
15.	03.3.1-LVPA-K-841-01-0001	MP001	03	ERPF	EIM	LVPA	UAB "Novameta" produktyvumo didinimas diegiant didelio poveikio technologijas	UAB „Novameta“	695 000,00
16.	05.4.1-LVPA-V-812-01-0007	MP014	05	ERPF	EIM	LVPA	Lietuvos gamtos ir kultūros paveldo objektų pristatymas bei reklama Lietuvos ir užsienio šalių int. portaluose, soc. tinklalapiuose ir leidiniuose	Valstybinis turizmo departamentas prie Ūkio ministerijos	20 828,55
17.	03.3.1-LVPA-K-803-01-0109	MP011	03	ERPF	EIM	LVPA	Modernių technologijų diegimas vykdant UAB "Nordic Idea" veiklos plėtrą	UAB "Nordic Idea"	2 785 000,00
18.	03.3.1-LVPA-K-803-01-0083	MP016	03	ERPF	EIM	LVPA	Specialiosios paskirties transporto priemonių serviso paslaugų plėtra	UAB "KMT"	1 172 373,83
19.	03.3.1-LVPA-K-803-01-0058	MP012	03	ERPF	EIM	LVPA	Uždarnosios dizaino ir leidybos akcinės bendrovės "Kopa" plėtra	Uždaroji dizaino ir leidybos akcinė bendrovė "Kopa"	372 345,43
20.	05.4.1-LVPA-V-812-01-0004	MP021	05	ERPF	EIM	LVPA	Lietuvos gamtos ir kultūros paveldo objektų (išteklų) pristatymas Italijos, Prancūzijos, Ispanijos, Belgijos, Nyderlandų atvykstamojo turizmo rinkoms	Valstybinis turizmo departamentas prie Ūkio ministerijos	31 594,74
21.	01.2.1-LVPA-K-828-01-J05-0163	MP005	05	ERPF	EIM	LVPA	Inovatyvios išteklius tausojančios spaudos technologijos vystymui skirti moksliniai tyrimai ir eksperimentinės plėtra (trumpinys - ECODECO)	UAB "VEIKA"	198 389,41
22.	07.1.1-CPVA-V-902-01-0004	MP004	07	ERPF	VRM	CPVA	Kompleksinis Marijampolės miesto teritorijos prie Vytauto, P. Armino, Aušros, V. Kudirkos ir Mindaugo gatvių viešųjų erdvių sutvarkymas	Marijampolės savivaldybės administracija	243 559,46
23.	07.1.1-CPVA-R-905-01-0005	MP002	07	ERPF	VRM	CPVA	Elektrėnų marių pakrančių, paplūdimio ir daugiabučių namų kiemų sutvarkymas, įrengiant bendruomeninę, aktyvaus laisvalaikio infrastruktūrą	Elektrėnų savivaldybės administracija	75 068,12
24.	08.2.1-CPVA-R-908-91-0001	MP007	08	ERPF	VRM	CPVA	Didžiasalio kaimo viešųjų erdvių atnaujinimas ir pastato dalies patalpų pritaikymas bendruomenės poreikiams	Ignalinos rajono savivaldybės administracija	178 910,21
25.	07.3.1-ESFA-V-401-01-0002	MP024	07	ESF	SADM	ESFA	Nekvalifikuotų asmenų kompetencijų didinimas	Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	1 014 831,64
26.		MP025							752 702,15
27.	07.3.1-ESFA-V-402-01-0001	MP023	07	ESF	SADM	ESFA	Pagalba neįgaliesiems	Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	379 449,02
28.	08.5.1-ESFA-V-406-02-0001	MP017	08	ESF	SADM	ESFA	Parama socialinėms įmonėms 2015-2016 m.		218 295,89

Eil. Nr.	Projekto kodas	MP Nr.	Prioritetas	Fondas	Min	ĮII	Projekto pavadinimas	Vykdytojo pavadinimas	EK deklaruota mokėjimo prašyme suma, Eur
29.		MP018							179 797,41
30.		MP027						Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	2 532 085,58
31.		MP028							2 574 694,94
32.	09.2.2-ESFA-V-729-01-0001	MP007	09	ESF	ŠMSM	ESFA	Neformaliojo vaikų švietimo paslaugų plėtra	Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras	892 765,82
33.		MP012							2 840 826,25
34.	09.3.3-ESFA-V-711-01-0001	-	09	ESF	ŠMSM	ESFA	Doktorantūros studijų plėtra	Lietuvos mokslo taryba	4 014 008,67
35.	09.4.3-ESFA-K-805-01-0055	MP006	09	ESF	EIM	ESFA	Vytsurda specialybiniai mokymai	UAB "Vytsurda"	19 889,35
36.		MP016							1 447 622,67
37.	07.4.1-ESFA-V-404-02-0001	MP017	07	JUI	SADM	ESFA	Naujas startas	Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	1 501 768,57
38.		MP019							4 223 518,78
39.	05.1.1-APVA-V-004-01-0002	MP004	05	SaF	AM	APVA	Miškų buklės, naudojimo, atkūrimo, įveisimo ir apsaugos kontrolės techninių pajėgumų atnaujinimas ir tobulinimas	Valstybinė miškų tarnyba	1 299 510,00
40.	05.2.1-APVA-V-022-01-0001	MP001	05	SaF	AM	APVA	Komunalinių atliekų naudojimo energijai gauti pajėgumų sukūrimas Vilniaus mieste	UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė	14 274 965,79
41.	05.3.2-APVA-R-014-51-0004	MP005	05	SaF	AM	APVA	„Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra Panevėžio mieste ir rajone“	Uždaroji akcinė bendrovė "AUKŠTAITIJOS VANDENYS"	68 883,53
42.	05.3.2-APVA-R-014-51-0005	MP003	05	SaF	AM	APVA	Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų statyba Pajstrio k., Gegužinės k. ir Ėriškių k. Panevėžio rajone	Viešoji įstaiga Velžio komunalinis ūkis	267 900,00
43.	05.3.2-APVA-R-014-71-0001	MP003	05	SaF	AM	APVA	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Jurbarko rajone	Uždaroji akcinė bendrovė "Jurbarko vandenys"	573 527,40
44.	05.6.1-APVA-V-020-01-0007	MP002	05	SaF	AM	APVA	Užterštos sandėlio teritorijos Palangos m., Ažuolų g. (Kaštonų g.), sutvarkymas	Palangos miesto savivaldybės administracija	84 694,38
45.	04.3.2-LVPA-K-102-01-0015	MP005	04	SaF	EM	LVPA	"Panevėžio m. šilumos tinklų rekonstravimas Respublikos, J. Basanavičiaus, Molainių, Pilenų gatvių zonoje"	AB "PANEVĖŽIO ENERGIJA"	326 853,93
46.	11.0.1-CPVA-V-201-01-0012	MP002	11	SaF	FM	CPVA	UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra – veiksmų programos administravimas	Uždaroji akcinė bendrovė Viešųjų investicijų plėtros agentūra	151 107,06
47.		MP006							945 020,59
48.	11.0.1-CPVA-V-201-01-0009	MP010	11	SaF	FM	CPVA	Viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra – veiksmų programos administravimas	Viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra	1 049 236,94
49.	11.0.1-CPVA-V-201-01-0021	MP012	11	SaF	FM	CPVA			753 106,14

Eil. Nr.	Projekto kodas	MP Nr.	Prioritetas	Fondas	Min	ĮII	Projekto pavadinimas	Vykdytojo pavadinimas	EK deklaruota mokėjimo prašyme suma, Eur
50.		MP015					Viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra - veiksmų programos administravimas	Viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra	841 611,77
51.		MP013					Transeuropinio tinklo kelio E67 (VIA BALTICA) plėtra. Ruožo Kaunas-Marijampolė plėtra. I etapas. Kelio A5 ruožo nuo 35,40 iki 45,15 km rekonstravimas	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	3 561 228,86
52.	06.1.1-TID-V-501-01-0007	MP018	06	SaF	SM	TID			1 177 846,51
53.	06.1.1-TID-V-503-01-0001	MP014	06	SaF	SM	TID	Ruožo Kena-N.Vilnia elektrifikavimas	Akinė bendrovė "Lietuvos geležinkeliai"	1 977 897,66
54.	06.1.1-TID-V-503-01-0002	MP009	06	SaF	SM	TID	Antrojo kelio statyba ruože Telšiai-Lieplaukė	Akinė bendrovė "Lietuvos geležinkeliai"	409 280,57
55.	06.1.1-TID-V-503-01-0003	MP008	06	SaF	SM	TID	IXB koridoriaus Vilniaus aplinkkelio Pušynas - Paneriai antrojo kelio statyba	Akinė bendrovė "Lietuvos geležinkeliai"	851 289,32
56.	06.1.1-TID-V-506-01-0001	MP002	06	SaF	SM	TID	Vilniaus oro uosto orlaivių kilimo ir tūpimo tako bei signalinės žiburių sistemos rekonstravimas, gerinant skrydžio saugos sąlygas	Valstybės įmonė Lietuvos oro uostai	8 359 688,61
57.	03.1.1-IVG-T-809-01-0436	-	03	ERPF		INVEGA	Dalinis palūkanų kompensavimas	UAB "Kirptė"	500,02
58.	05.3.2-APVA-V-013-01-0017	-	05	SaF		APVA	Alytaus vandens gerinimo įrenginių rekonstrukcija	Uždaroji akcinė bendrovė "Dzūkijos vandenys"	3 052 571,95

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

7 priedas

Deklaruotos išlaidos ir atrinktų pavyzdžių auditas

Fondas	Programos CCI numeris	Programos pavadinimas	Suma eurais, atitinkanti tiriamąją visumą, iš kurios buvo paimta atsitiktinė imtis (A)	Atsitiktinėje imtyje audituotos ataskaitinių metų išlaidos ⁷³ (B)		Netinkamų finansuoti išlaidų suma atsitiktinėje imtyje (C)	Bendras klaidų lygis (D)	Dėl bendro klaidų dažnio atliktos pataisos (E)	Likutinis bendras klaidų lygis (F = (D * A) - E) ⁷⁴	Kitos audituotos išlaidos (G)	Netinkamų finansuoti išlaidų suma kitose audituotose išlaidose (H)
				Suma	%						
ESF		2014–2020 m. ES fondų	119 609 374,44	22 592 256,74	18,89	2 019 337,19				0,00	0,00
ERPF	2014LT16MAOP001	investicijų veiksmų programa	296 670 610,57	96 204 019,43	32,43	213 303,19	2,03%	172 808,96	2,01%	0,00	0,00
SF			205 461 205,91	40 026 221,01	19,48	92 479,18				0,00	0,00

Šaltinis – Valstybės kontrolė

⁷³ Informacija apie dalinėje atsitiktinėje imtyje audituotas išlaidas bus pateikta EK el. paštu po Ataskaitos pateikimo VKS institucijoms ir EK.

⁷⁴ Taip pat atsižvelgta į išlaidas, kurių teisėtumo ir tvarkingumo vertinimas dar atliekamas, kaip nustatyta R. 1303/2013 137 str. 2 d.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

8 priedas

Vidaus kontrolės priemonių testavimas

1 lentelė. Teorinės sąrangos vertinimas (KTI (t))

Pagrindiniai reikalavimai	Vertinti procesai	Institucijos
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su atrankine MP tikrinimo tvarka)	VI (FP), APVA, CPVA (TP), CPVA (VDV), ESFA, INVEGA, TID
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su atrankine pirkimų tikrinimo tvarka)	APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, LVPA, TID
	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai (kiek susiję su atrankine PPV atlikimo tvarka)	INVEGA
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Atrankinė MP tikrinimo tvarka	VI (FP), APVA, CPVA (TP), CPVA (VDV), ESFA, INVEGA, TID
	VŠP tikrinimas (kiek susiję su atrankine pirkimų tikrinimo tvarka)	APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, LVPA, TID
	PPV planavimas (kiek susiję su atrankine PPV atlikimo tvarka)	INVEGA
PR 5. Tinkama audito seka	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su atrankine MP tikrinimo tvarka)	VI (FP), APVA, CPVA (TP), CPVA (VDV), ESFA, INVEGA, TID
	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su atrankine pirkimų tikrinimo tvarka)	APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, LVPA, TID
	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su atrankine PPV atlikimo tvarka)	INVEGA
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su atrankinės MP tikrinimo tvarkos sudarymu)	VI (FP), APVA, CPVA (TP), CPVA (VDV), ESFA, INVEGA, TID
	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su atrankinės pirkimų tikrinimo tvarkos sudarymu)	APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, LVPA, TID
	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su atrankinės PPV atlikimo tvarkos sudarymu)	INVEGA

Šaltinis – Valstybės kontrolė

2 lentelė. Kontrolės priemonių veikimo vertinimas instituciniu lygiu (KTI)

Pagrindiniai reikalavimai	Vidaus kontrolės metu vertinti procesai	Institucijos
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	Skelbimų paskelbimas konkurso ar tęstinės atrankos būdu atrenkamiems projektams	CPVA, CPVA (VDV), ESFA, LMT, LVPA, MITA, TID
	Kvietimų teikimas valstybės ar regionų planavimo būdu vykdomiems projektams	APVA, CPVA, ESFA, LVPA, TID
	FP išankstinis vertinimas	VI (FP)
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	Informavimas internete	VI, AM, EIM, EM, KM, SADM, SAM, SM, ŠMSM, VRM
	Informavimas internete (kiek susiję su skelbimų paskelbimu konkurso būdu atrenkamiems projektams)	CPVA, CPVA (VDV), ESFA, LMT, LVPA, MITA, TID
	Informavimas internete (kiek susiję su kvietimų teikimu valstybės ar regionų planavimo būdu vykdomiems projektams)	APVA, CPVA, ESFA, LVPA, TID
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	PPV planavimas	VI (FP), APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, INVEGA, LVPA, TID
PR 5. Tinkama audito seka	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su skelbimų, paskelbimu konkurso būdu atrenkamiems projektams)	CPVA, CPVA (VDV), ESFA, LMT, LVPA, MITA, TID
	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su kvietimų teikimu valstybės ar regionų planavimo būdu vykdomiems projektams)	APVA, CPVA, ESFA, LVPA, TID
	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su FP išankstiniu vertinimu)	VI (FP)
	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su informavimu internete)	VI, AM, EIM, EM, KM, SADM, SAM, SM, ŠMSM, VRM
	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su PPV planavimu)	VI (FP), APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, INVEGA, LVPA, TID
	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su informacija, suvedama į SFMIS2014)	VI, VI (FP), AM, EIM, EM, KM, SADM, SAM, SM, ŠMSM, VRM, APVA, CPVA, CPVA (TP), CPVA (VDV), ESFA, INVEGA, LMT, LVPA, MITA, TID, RPD
	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su SFMIS2014 ataskaitų generavimu)	VI
	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su SFMIS2014 ir DMS sauga)	VI
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	Informacijos suvedimas į SFMIS2014	VI, VI (FP), AM, EIM, EM, KM, SADM, SAM, SM, ŠMSM, VRM, APVA, CPVA, CPVA (TP), CPVA (VDV), ESFA, INVEGA, LMT, LVPA, MITA, TID, RPD
	Informacijos suvedimas į SFMIS2014 ir DMS (kiek susiję su skelbimų paskelbimu konkurso būdu atrenkamiems projektams)	CPVA, CPVA (VDV), ESFA, LMT, LVPA, MITA, TID
	Informacijos suvedimas į SFMIS2014 ir DMS (kiek susiję su kvietimų teikimu valstybės ar regionų planavimo būdu vykdomiems projektams)	APVA, CPVA, ESFA, LVPA, TID
	Informacijos suvedimas į SFMIS2014 (kiek susiję su PPV planavimu)	VI (FP), APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, INVEGA, LVPA, TID
	SFMIS2014 ataskaitų generavimas	VI
	SFMIS2014 ir DMS IT sauga	VI

Pagrindiniai reikalavimai	Vidaus kontrolės metu vertinti procesai	Institucijos
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	Sukčiavimo rizikos vertinimas	VI, VIPA (GS)
	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas	VI, VIPA (GS)
	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su skelbimų paskelbimu konkurso būdu atrenkamiems projektams)	CPVA, CPVA (VDV), ESFA, LMT, LVPA, MITA, TID
	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su kvietimų teikimu valstybės ar regionų planavimo būdu vykdomiems projektams)	APVA, CPVA, ESFA, LVPA, TID
	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su FP išankstiniu vertinimu)	VI (FP)
	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su PPV planavimu)	VI (FP), APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, INVEGA, LVPA, TID
	Tinkamos prevencinės kovos su sukčiavimu priemonės	VI, VIPA (GS)
	Tinkamų priemonių, skirtų aptikti sukčiavimo atvejus, buvimas ir veikimas	VI, VIPA (GS)
	Pranešimas dėl įtariamų sukčiavimo atvejų ir bendradarbiavimas	VI, VIPA (GS)
	Tinkamos tolimesnės (priežiūros) priemonės nustačius įtarimus dėl sukčiavimo	VI, VIPA (GS)
PR 10. Tinkamos mokėjimo prašymų rengimo ir teikimo procedūros	Informacijos gavimas iš VI (MP rengimo tikslais)	TvI
	Informacijos gavimas iš AI	
	Patikrinimų ir auditų rezultatų įvertinimas (MP rengimo tikslais)	
	Tarpinių paraiškų tvirtinimas	TvI
PR 11. Saugomi tinkami deklaruotų išlaidų ir atitinkamo viešojo įnašo kompiuteriniai duomenys	SFMIS2014 (tarpinių paraiškų tvirtinimas)	TvI
	SFMIS2014 informacijos naudojimas tarpinių paraiškų tvirtinimui	TvI
	Audito seka (tarpinių paraiškų tvirtinimas)	TvI
	Audito seka (sąskaitų tvirtinimas)	
PR 12. Tinkama ir išsami susigrąžintinių, susigrąžintų ir anuliuotų sumų apskaita	SFMIS2014 (sąskaitų tvirtinimas)	
	Neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimų apskaita	TvI
	Audito seka (neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimai)	TvI
	SFMIS2014 (neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimai)	

Šaltinis – Valstybės kontrolė

3 lentelė. Kontrolės priemonių veikimo vertinimas paraiškos lygiu (KTP)

Pagrindiniai reikalavimai	Vidaus kontrolės metu vertinti procesai	Institucijos
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	Paraiškų registracija	VI (FP), APVA, CPVA, CPVA (VDV), ESFA, INVEGA, LMT, LVPA, MITA, TID
	TF vertinimas	VI (FP), APVA, CPVA (VDV), ESFA, INVEGA, LMT, TID
	NK vertinimas (konkursiniai projektai)	CPVA, CPVA (VDV), ESFA, LMT, LVPA, MITA, TID
	Tęstinė atranka	ESFA, INVEGA, LVPA, MITA
	Sprendimo finansuoti priėmimas	VI (FP), AM, EIM, EM, KM, SADM, SAM, SM, ŠMSM, VRM
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	PS ir jos keitimai	VI (FP), EIM, SADM, APVA, CPVA, ESFA, INVEGA, LMT, LVPA, MITA, TID
	Informavimas internete (kiek susiję su paraiškų registravimu)	VI (FP), APVA, CPVA, CPVA (VDV), ESFA, INVEGA, LMT, LVPA, MITA, TID
	Informavimas internete (kiek susiję su projektų NK vertinimu)	CPVA, CPVA (VDV), ESFA, LMT, LVPA, MITA, TID
	Informavimas internete (kiek susiję su sprendimo finansuoti projektą priėmimu)	VI (FP), AM, EIM, EM, KM, SADM, SAM, SM, ŠMSM, VRM
	Informavimas internete (kiek susiję su PS ir jos keitimais)	VI (FP), EIM, SADM, APVA, CPVA, ESFA, INVEGA, LMT, LVPA, MITA, TID
	Informavimas internete (kiek susiję su MP tikrinimu)	CPVA (TP)
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	MP tikrinimas (turinys ir trukmė)	VI (FP), APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, INVEGA, LVPA, TID
	VŠP tikrinimas	APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, LVPA, TID
	PPV	VI (FP), APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, LVPA, TID
	Pavyzdinių administracinių patikrinimų ir PPV PL egzistavimas (kiek susiję su MP tikrinimu)	VI (FP), APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, INVEGA, LVPA, TID
	Pavyzdinių administracinių patikrinimų ir PPV PL egzistavimas (kiek susiję su VŠP tikrinimu)	APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, LVPA, TID
	Pavyzdinių administracinių patikrinimų ir PPV PL egzistavimas (kiek susiję su PPV)	VI (FP), APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, LVPA, TID
	Administracinių patikrinimų dokumentų saugojimas (kiek susiję su MP tikrinimu)	VI (FP), APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, INVEGA, LVPA, TID
	Administracinių patikrinimų dokumentų saugojimas (kiek susiję su VŠP tikrinimu)	APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, LVPA, TID
	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su PPV)	VI (FP), APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, LVPA, TID
PR 5. Tinkama audito seka	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su paraiškų registravimu)	VI (FP), APVA, CPVA, CPVA (VDV), ESFA, INVEGA, LMT, LVPA, MITA, TID
	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su TF vertinimu)	VI (FP), APVA, CPVA (VDV), ESFA, INVEGA, LMT, TID
	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su projektų NK vertinimu)	CPVA, CPVA (VDV), ESFA, LMT, LVPA, MITA, TID
	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su projektų tęstinės atrankos atlikimu)	ESFA, INVEGA, LVPA, MITA

Pagrindiniai reikalavimai	Vidaus kontrolės metu vertinti procesai	Institucijos	
PR 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su sprendimo finansuoti projektą priėmimu)	VI (FP), AM, EIM, EM, KM, SADM, SAM, SM, ŠMSM, VRM	
	Dokumentų saugojimas (kiek susiję su PS ir jos keitimais)	VI (FP), EIM, SADM, APVA, CPVA, ESFA, INVEGA, LMT, LVPA, MITA, TID	
	Informacijos suvedimas į SFMIS2014 (kiek susiję su MP tikrinimu)	VI (FP), APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, INVEGA, LVPA, TID	
	Informacijos suvedimas į SFMIS2014 (kiek susiję su paraiškų registravimu)	VI (FP), APVA, CPVA, CPVA (VDV), ESFA, INVEGA, LMT, LVPA, MITA, TID	
	Informacijos suvedimas į SFMIS2014 (kiek susiję su TF vertinimu)	VI (FP), APVA, CPVA (VDV), ESFA, INVEGA, LMT, TID	
	Informacijos suvedimas į SFMIS2014 (kiek susiję su projektų NK vertinimu)	CPVA, CPVA (VDV), ESFA, LMT, LVPA, MITA, TID	
	Informacijos suvedimas į SFMIS2014 (kiek susiję su projektų tęstinės atrankos atlikimu)	ESFA, INVEGA, LVPA, MITA	
	Informacijos suvedimas į SFMIS2014 (kiek susiję su sprendimo finansuoti projektą priėmimu)	VI (FP), AM, EIM, EM, KM, SADM, SAM, SM, ŠMSM, VRM	
	Informacijos suvedimas į SFMIS2014 ir DMS (kiek susiję su PS ir jos keitimais)	VI (FP), APVA, CPVA, ESFA, INVEGA, LMT, LVPA, MITA, TID	
	Informacijos suvedimas į SFMIS2014 (kiek susiję su VŠP tikrinimu)	APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, LVPA, TID	
	Informacijos suvedimas į SFMIS2014 (kiek susiję su PPV)	VI (FP), APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, LVPA, TID	
	PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su paraiškų registravimu)	VI (FP), APVA, CPVA, CPVA (VDV), ESFA, INVEGA, LMT, LVPA, MITA, TID
		Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su TF vertinimu)	VI (FP), APVA, CPVA (VDV), ESFA, INVEGA, LMT, TID
Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su projektų NK vertinimu)		CPVA, CPVA (VDV), ESFA, LMT, LVPA, MITA, TID	
Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su projektų tęstinės atrankos atlikimu)		ESFA, INVEGA, LVPA, MITA	
Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su sprendimo finansuoti projektą priėmimu)		VI (FP), AM, EIM, EM, KM, SADM, SAM, SM, ŠMSM, VRM	
Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su MP tikrinimu)		VI (FP), APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, INVEGA, LVPA, TID	
Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su VŠP tikrinimu)		APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, LVPA, TID	
Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir pilnumas (kiek susiję su PPV)	VI (FP), APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, LVPA, TID		

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

9 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR FM Investicijų departamentui (Vadovaujančiajai institucijai)

2017-2018 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁷⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
VI 3. Tinkama informacija paramos gavėjams				
1.	<p>(V) EX.13 VI neužtikrina tinkamo ES struktūrinių fondų svetainės koordinavimo bei tinkamo informacijos paskelbimo</p> <p>LRVN 528 (326) patvirtintų taisyklių 4.16.11.1 p. nustatyta, kad VI kuria ir plėtoja ES struktūrinių fondų svetainę. 4.16.11.2 p. nustatyta, kad VI užtikrina, jog apie ES struktūrinius fondus būtų informuojama ES struktūrinių fondų svetainėje.</p> <p>LRVN 1090 (773) patvirtintų taisyklių 236 p., be kita ko, nustatyta, kad už informavimą apie veiksmų programą ir komunikaciją atsakingas asmuo koordinuoja ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt kūrimą ir plėtrą. FMJ 1K-316 (1K-23) patvirtintų taisyklių 20 p., be kita ko, nustatyta, kad visa pareiškėjams, projektų vykdytojams ir partneriams, taip pat visuomenei svarbi informacija apie teikiamą ES struktūrinių fondų finansavimą, šio finansavimo prašymo ir gavimo tvarką, gautas ir vertinamas paraiškas, projektų įgyvendinimo reikalavimus, įgyvendinamus projektus, naujienas ir renginius, ES ir LR teisės aktus, reglamentuojančius ES struktūrinių fondų administravimą, metodinius nurodymus ir rekomendacijas skelbiama svetainėje www.esinvesticijos.lt vadovaujančiosios institucijos rengiamų Rekomendacijų dėl Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainės administravimo nustatyta tvarka.</p> <p>Rekomendacijų 34 p., be kita ko, nustatyta, kad dokumentai, teisės aktai ir jų priedai skelbiami svetainės skyriuje „Dokumentai“, o svetainės turinio valdymo sistemoje skelbiamas pagrindinis dokumentas (aktuali jo versija). Svetainės skyriuje „Versijos“ pateikiamos aktualios dokumentų redakcijos ir suteikiama</p>	<p>Audito metu buvo rekomenduota VI:</p> <p>1) paskirti atsakingą asmenį, koordinuojantį ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt kūrimą ir plėtrą;</p> <p>2) paskelbti pastebėjime nurodytų dokumentų aktualias versijas, pareiškėjams, projektų vykdytojams ir partneriams reikalingus dokumentus bei visuomenei svarbią informaciją.</p> <p>VI paskyrusi atsakingą asmenį, koordinuojantį ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt kūrimą ir plėtrą bei www.esinvesticijos.lt paskelbusi pastebėjime nurodytų dokumentų aktualias versijas pareiškėjams, projektų vykdytojams ir partneriams</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2019-01-23.</p>	<p>2018-10-31</p>

⁷⁵S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

2017-2018 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁷⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>galimybė matyti senesnes dokumento versijas.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad:</p> <p>1) VI nėra paskyrusi atsakingo asmens⁷⁶, koordinuojančio ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.kūrimą ir plėtrą; 2) ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt nepaskelbtos dokumentų⁷⁷ aktualios versijos; 3) ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt paskelbti ne visi pareiškėjams, projektų vykdytojams ir partneriams reikalingi dokumentai bei visuomenei svarbi informacija⁷⁸.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 528 (326) patvirtintų taisyklių 4.16.11.1 ir 4.16.11.2 p., LRVN 1090 (773) patvirtintų taisyklių 236 p., FMĮ 1K-316 (1K-23) patvirtintų taisyklių 20 p., Rekomendacijų 34 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 2 d. c p. reikalavimas VI, be kita ko, tarpinėms institucijoms ir paramos gavėjams teikti informaciją, kuri yra svarbi jų užduotims vykdyti ir veiksams įgyvendinti.</p>	<p>reikalingus dokumentus bei visuomenei svarbią informaciją, rekomendaciją įgyvendino.</p>		
VI 4. Tinkami valdymo patikrinimai				
2.	<p>(V) EX.54 Neteisingai apskaičiuotas ir neužregistruotas suteiktos nereikšmingos (<i>de minimis</i>) valstybės pagalbos dydis</p> <p>LRVN 35(592) patvirtintų nuostatų 13 p. nustatyta, kad Registro duomenų teikėjai yra pagalbos teikėjai arba jų įgaliotos Registro duomenis teikti įmonės, įstaigos ar organizacijos, o 15 p. nustatyta, kad Registro duomenų teikėjai privalo nuostatų nustatyta tvarka ir terminais teikti Registrui tikslus, išsamius ir teisingus duomenis apie suteiktą valstybės pagalbą ir nereikšmingą (<i>de minimis</i>) pagalbą.</p> <p>Įstatymo dėl valstybės paramos 3 str. 8 d. 4 p. nustatyta, kad BETA teikia nereikšmingą pagalbą.</p> <p>LRVN 1725(1277) patvirtintų taisyklių 10 p., be kita ko, nustatyta, kad BETA Suteiktos valstybės pagalbos registre patikrina, ar projekto administratoriaus nurodytam butų ir kitų patalpų savininkui suteikta nereikšminga pagalba, pagal investicijų plane nurodytus duomenis apskaičiuoja teiktinos nereikšmingos pagalbos dydį, įvertina, ar bendras suteiktos nereikšmingos pagalbos dydis ir (ar) taisyklių nustatyta tvarka daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkui numatomas suteikti nereikšmingos pagalbos dydis neviršys R. 1407/2013</p>	<p>Rekomenduojame VI patikrinti ir, esant poreikiui, patikslinti projekto Nr. 04.3.1-FM-F-001-02-0001 suteiktos nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos duomenis Suteiktos valstybės pagalbos registre ir, nustatčius, kad šios pagalbos dydis viršija R. 1407/2013 nustatytus dydžius, susigrąžinti nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos dydį viršijančią suteiktos pagalbos dalį.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinama/bus įgyvendinta</p> <p>• Dėl naudojamo palūkanų normų laikotarpio. Pažymime, jog BETA skaičiuodama lengvatiniu kreditu teikiamos valstybės pagalbos bendrąjį subsidijos ekvivalentą (toliau – BSE) vadovaujasi BETA vidaus procedūrose nustatyta BSE apskaičiavimo formule (toliau – Formulė). Vienas iš skaičiavimo formulės kintamųjų yra Lietuvos banko skelbiamas Paskolų ne finansų bendrovėms ir namų ūkiams penkių metų (60 mėn.) palūkanų normų vidurkis. BETA skaičiuodama BSE apskaičiuoja 60 paskutinių prieš kredito suteikimo mėnesių buvusių mėnesių, paskelbtų palūkanų normų vidurkį. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos bankas palūkanų normas savo tinklapyje atnaujina nereguliariai (priežastys nėra žinomos), todėl kartais skaičiuojant BSE susidaro situacija, jog nėra žinomos visos paskutinių 60 mėn. palūkanų normos. Pavyzdžiui šiuo metu Lietuvos banko tinklapyje https://www.lb.lt/lt/nauij-paskolu-susitarimai-ir-ju-palukanu-normos paskutinės paskelbtos palūkanų normos yra 2018 m. rugpjūčio mėnesio, todėl BETA skaičiuodama 2018 m. spalio mėn. suteikto lengvatinio BSE bus</p>	2018-11-10

⁷⁶ Asmens, koordinuojančio ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt kūrimą ir plėtrą, pareigybė laisva nuo 2017 m. lapkričio 15 d.

⁷⁷ ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt nėra paskelbtos Bendradarbiavimo susitarimo ir FMĮ 1K-316 (1K-23) patvirtintose taisyklėse nustatytų paraiškos, projekto sutarties bei ataskaitos po projekto finansavimo pabaigos formų aktualios versijos.

⁷⁸ ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt audito metu nebuvo paskelbta Didelės apimties projekto paraiškos forma, Sąnaudų ir naudos analizės atlikimo metodika, patvirtinta R. 2015/207, Metodinės gairės dėl nepriklausomo didelės apimties projekto kokybės vertinimo ir projektų, iš kurių gaunama pajamų, grynujų pajamų skaičiavimo, patvirtintos R. 480/2014 bei 2016 m. spalio 4 d. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 2015 m. įgyvendinimo ataskaitos Nr. 2547, kurioje yra integruota metinė „Jaunimo užimtumo iniciatyvos“ ataskaita, santrauka anglų kalba.

2017-2018 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁷⁹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>nustatytų dydžių.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį⁷⁹, kai BETA neteisingai apskaičiavo suteiktos nereikšmingos (<i>de minimis</i>) valstybės pagalbos dydį:</p> <p>1) skaičiuojant 60 mėn. vidutinę palūkanų normą⁸⁰ naudojo neteisingą laikotarpį⁸¹;</p> <p>2) skaičiuojant subsidijos ekvivalento sumą⁸², naudojo netinkamą formulę⁸³;</p> <p>3) skaičiuojant nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos dydį⁸⁴ naudojo neteisingą buto ir kitų patalpų savininkui priklausančią bendrosios dalinės nuosavybės dalies plotą;</p> <p>Taip pat nereikšminga (<i>de minimis</i>) pagalba⁸⁵ nebuvo užregistruota Suteiktos valstybės pagalbos registre.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė finansavimo sutarties⁸⁶ 15.1 p. reikalavimo užtikrinti, kad FF veikla atitiktų ES teisės aktus, valstybės pagalbos taisykles, o VI neužtikrino, kad būtų įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas tikrinti, ar bendrai finansuojami produktai ir paslaugos suteiktos ir ar paramos gavėjų deklaruotos išlaidos buvo apmokėtos ir atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas.</p>		<p>priversta vesti 60 mėn. palūkanų normų vidurkį už laikotarpį nuo 2018 rugpjūčio iki 2013 rugsėjo. Šios aplinkybės gali nulemti tai, kad po tam tikro laiko, (kai palūkanų normos jau bus paskelbtos ir žinomos) tikrinimo metu apskaičiuotas BSE ir įregistruota nereikšmingos pagalbos suma nesutaps (bus naudojami skirtingi palūkanų vidurkio skaičiavimo laikotarpiai). BETA pastebėjimu <u>palūkanų vidurkio skaičiavimo laikotarpiai gali skirtis iki 4 mėnesių.</u></p> <p>• Dėl netinkamos formulės skaičiuojant BSE naudojimo. BETA ūkio subjektui lengvatiniu kreditu suteiktos nereikšmingos pagalbos, bendrojo subsidijos ekvivalento apskaičiavimus atlieka automatinio būdu (Microsoft excel skaičiuokle), pagal suformuotas skaičiavimo formules. Atsižvelgdama į Valstybės kontrolės pastebėjimus BETA nustatė, kad naudojamoje skaičiuoklėje dėl nenustatytų priešasčių pasikeitė skaičiuoklėje naudojama formulė ir dėl to buvo netiksliai apskaičiuojama palūkanų normos dalis viršijanti valstybės garantuojamas 3 proc. palūkanas. Pažymime, jog dėl susiklosčiusios situacijos valstybės pagalbos ir nereikšmingos pagalbos registruoti (toliau – Registas) buvo pateikta klaidinga informacija apie dalį 2017–2018 m. suteiktos nereikšmingos valstybės pagalbos. BETA atsižvelgdama į susidariusią situaciją, ištaisė skaičiuoklėje naudojamas formules taip, kad jos atitiktų BETA vidaus procedūras ir ėmėsi priemonių, kad ateityje skaičiavimai būtų tikslūs (apsaugojo skaičiuokles nuo atsitiktinio koregavimo). Atkreiptinas dėmesys ir į tai, jog perkeliant duomenis apie palūkanų normas iš Lietuvos banko tinklapio į BETA naudojamas skaičiuokles, dėl techninės klaidos, 2017 m. sausio mėnesį buvo atsiradusi 0,01 proc. palūkanų paklaida t. y. vietoje 2,78 proc. skaičiuoklėje buvo nurodyta 2,77 proc. palūkanų norma. Atsižvelgiant į tai, jog minėtos palūkanų normos naudojamos apskaičiuojant vidutines praėjusių 60 mėn. palūkanų</p>	

⁷⁹ Projektas Nr. 04.3.1-FM-F-001-02-0001, finansavimo santykis 100 proc., projektas įgyvendinamas, tikrinti MP Nr. MP002, kurio vertė 46 200 000,00 Eur ir MP Nr. MP003, kurio vertė 50 000 000,00 Eur.

⁸⁰ 2016-07-05 Kredito sutartis Nr. DNKS-2016-5865-16.

⁸¹ Remiantis BETA vidaus procedūrų, skirtų įgyvendinti daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektus, aprašo, patvirtinto BETA direktoriaus 2017-05-30 įsakymu Nr. B3.2-43, 26 p., vidutinė palūkanų norma imama pagal Lietuvos banko skelbiamą vidutinę metinę paskolų penkeriems metams palūkanų normą ūkiniams subjektams. Buvo naudojamas 2010-09–2015-08 laikotarpis, o turėjo būti naudojamas 2011-07–2016-06.

⁸² 2015-08-31 Kredito sutartis Nr. EIBA-2015-4881-13; 2016-04-25 Kredito sutartis Nr. EIB4-2016-5602-08; 2016-07-27 Kredito sutartis Nr. EIBV-2016-5985-09; 2017-04-11 Kredito sutartis Nr. EIBV-2017-6592-05.

⁸³ BETA naudota formulė neatitiko BETA vidaus procedūrų, skirtų įgyvendinti daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektus, aprašo, patvirtinto BETA direktoriaus 2017-05-30 įsakymu Nr. B3.2-43, 26 p., nurodytos subsidijos ekvivalento sumos apskaičiavimo formulės.

⁸⁴ 2016-07-05 Kredito sutartis Nr. DNKS-2016-5865-16.

⁸⁵ 2017-09-05 Kredito sutartis Nr. EIBA-2017-6920-22.

⁸⁶ 2015-05-06 finansavimo sutartis Nr. Jessica II FF Lietuva/1S-37/BS-2015-07.

2017-2018 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁷⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			<p>normas, tai skaičiuojant lengvatiniu kreditu suteiktos nereikšmingos pagalbos BSE, kreditams, suteiktiems po 2017-02-01 atsirado nežymių neatitikimų. BETA atsižvelgdama į pastebėtas klaidas nedelsiant perskaičiavo visų 2017-2018 m. suteiktų lengvatinių kreditų BSE ir jau pateikė valstybės pagalbos ir nereikšmingos pagalbos registrai prašymą pataisyti klaidingus registro duomenis. Pažymime, jog atlikus minėtus perskaičiavimus nenustatyta <i>deminimis</i> reglamente įtvirtintos viršutinės teiktinos nereikšmingos pagalbos sumos viršijimas.</p> <p>• Dėl neteisingo savininkui priklausančio bendrosios dalinės nuosavybės dalies ploto naudojimo. Pažymėtina, kad BETA neturi elektroninės prieigos prie nekilnojamojo turto registro (toliau – NT registras) duomenų bazės, o iki 2016-08-26 Lietuvos Respublikos aplinkos ministro paskelbto kvietimo teikti paraiškas daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teisės aktai nenumatė pareigos projekto administratoriams teikti NT registro išrašų. Atsižvelgiant į tai, BETA skaičiuodama BSE ūkio subjektams, kurie įsikūrę daugiabučiame name pradėtame atnaujinti (modernizuoti) iki 2016-08-26, duomenis apie namo naudingą plotą ir ūkio subjektui priklausančių patalpų naudingą plotą (negyv. patalpų bendrą plotą) galėjo gauti tik iš investicijų planų (toliau – IP). BETA pastebėjimu IP nurodyti namo plotai dažnu atveju nesutampa su NT registre nurodytais namo plotais (pagal IP rengimo tvarkos aprašą, IP nurodytas naudingas plotas susideda iš butų naudingo ploto ir kitų patalpų bendro ploto sumos, o NT registro išrašuose gali būti atliekami kitokie plotų skaičiavimai). Atsižvelgiant į tai, <i>Valstybės kontrolės atliekami BSE skaičiavimai pagal NT registro išrašus nesutaps su BETA atliktais BSE skaičiavimais ir Registre įregistruotos nereikšmingos pagalbos sumomis.</i></p> <p>Svarbu atkreipti dėmesį ir į tai, kad iki 2017 m. BETA negaudavo duomenų iš finansuotojų apie pasirašytas kredito sutartis ir tų sutarčių sumas, o tuo labiau konkrečiam ūkio subjektui tenkančios kredito dalies sumą, todėl BETA norėdama apskaičiuoti konkrečiam ūkio subjektui tenkančią kredito dalį naudodavosi tokia formule: $KD = \frac{NK_{ip}}{NP_{ip}} \times PP_{ip}$ kur: KD – kredito dalis tenkanti ūkio subjektui NK_{ip} – maksimalus pagal IP apskaičiuotas kreditas namui pagal IP NP_{ip} – naudingas namo plotas pagal IP (energinio naudingumo sertifikata) PP_{ip} – konkrečiam ūkio subjektui priklausančio buto naudingo ploto ir kitos paskirties patalpų bendrojo ploto suma.</p>	

2017-2018 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁷⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			<p>Tuo atveju, jei Valstybės kontrolė atlikdama iki 2017 m. suteiktų kreditų patikrinimą, BSE skaičiavimuose naudoja faktiškai suteikto kredito sumą gautą, BETA apskaičiuota ir Registre įregistruota nereikšminga valstybės pagalba gali nesutapti su Valstybės kontrolės skaičiavimais.</p> <p>• Dėl neįregistruotos nereikšmingos pagalbos. Po Valstybės kontrolės pastabų BETA atliko patikrinimą dėl daugiabučio namo Kosmoso g. 28, Visaginas butų ir kitų patalpų savininkams, vykdančiams ūkinę veiklą, suteiktos nereikšmingos valstybės pagalbos registravimo. Patikrinimo metu nustatyta, kad darbuotojas atsakingas už duomenų pateikimą valstybės pagalbos ir nereikšmingos pagalbos registruoti (toliau – Registras) atliko visus BETA vidaus procedūrose numatytus veiksmus lengvatiniu kreditu suteiktai valstybės pagalbai įregistruoti Registre, t. y. buvo gautas finansuotojo pranešimas apie pasirašytą kredito sutartį, nustatyti asmenys vykdančys ūkinę veiklą daugiabučiame name, apskaičiuotas BSE bei teikti duomenys Registriui. Nepaisant to BETA nenustatė, jog nereikšminga valstybės pagalba būtų įregistruota Registre. Teikiant duomenis Registriui duomenys suvedami į Konkurencijos tarybos valdomos informacinės sistemos KOTIS suformuotą duomenų pateikimo lentelę, tuomet atliekamas dviejų etapų pateiktų duomenų patvirtinimas ir tik atlikus visus šiuos veiksmus valstybės pagalba yra pateikiama Registriui. BETA nuomone, aptariamam atveju, specialistas, atsakingas už nereikšmingos pagalbos pateikimą registruoti, galėjo neatlikti visos KOTIS numatytos pateiktų duomenų patvirtinimo sekos, todėl pagalba buvo neįregistruota registre. <i>Pažymėtina, kad minėta pagalba šiuo metu jau yra pateikta registruoti ir įregistruota.</i></p>	
3.	<p>(V) EX.55 Įgyvendinamose informavimo apie projektą priemonėse naudojamas netinkamas ES 2014–2020 m. ES fondų investicijų ženklas FMJ 1K-326(1K-81) patvirtintų taisyklių 103 p., be kita ko, nustatyta, kad projekto vykdytojo įgyvendinamose informavimo apie projektą priemonėse turi būti naudojamas ES 2014–2020 m. struktūrinės paramos ženklas, atitinkantis technines charakteristikas, nustatytas R.1303/2013 4 str., kurio pavyzdys skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje.</p> <p>PS⁸⁷ 12.2 p. c.p., be kita ko, nustatyta, kad finansų tarpininkai informuoja galutinius naudos gavėjus pagal R. 1303/2013 115 str. ir XII pr., kad finansavimas skiriamas iš ESIF pagal bendrai finansuojamas programas.</p> <p>Finansų tarpininko bendrųjų daugiabučių namų kreditavimo sąlygų⁸⁸ 7.1.10 p.,</p>	<p>Rekomenduojame VI kontrolės priemonės, užtikrinančias, kad (modernizavimo) projektuose būtų naudojamos tinkamos viešinio priemonės.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinama/bus įgyvendinta</p> <p>EIB sutartyse su finansiniu tarpininku (Šiaulių banku) numatyta, jog Šiaulių bankas turi informuoti galutinius naudos gavėjus pagal atitinkamą reglamento 115 straipsnį ir XII priedą, kad finansavimas skirtas iš ESIF pagal bendrai finansuojamas programas. Taip pat numatyta, kad turi būti teikiama atitinkama informacija ir naudojamos viešinio priemonės, kad visas modernizavimui skirtas kreditas ar jo dalis yra finansuojama iš ES struktūrinių fondų.</p> <p>1. Anksčiau į su EIB sutartas audito procedūras atitinkami klausimai įtraukti ir tikrinami nebuvo, tačiau VI įtrauks juos į būsimas sutartas audito procedūras.</p>	2018-11-10

⁸⁷ 2015-05-06 finansavimo sutartis Nr. Jessica II FF Lietuva/1S-37/BS-2015-07.

⁸⁸ Patvirtintos AB Šiaulių bankas, įsigaliojusios nuo 2016-06-14.

2017-2018 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁷⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>be kita ko, nustatyta, kad administratorius įsipareigoja daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) laikotarpiu, kaip tai numatyta LR teisės aktuose bei ES struktūrinių fondų reglamentuose, teikti atitinkamą informaciją ir naudoti viešinio priemonės, kad visas modernizavimui skirtas kreditas ar jo dalis yra finansuojama iš ES struktūrinių fondų, arba užtikrinti, kad tokią informaciją ir viešinio priemonės naudotų rangovas.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį⁸⁹, kai:</p> <p>1) finansų tarpininkas daugiabučių namų kreditavimo sutartyse⁹⁰ naudojo netinkamą ES 2014–2020 m. ES fondų investicijų ženklą;</p> <p>2) nebuvo užtikrinama, kad kreditavimo sutartimis⁹¹ finansuojamų rangos sutarčių rangovas naudotų tinkamą ES 2014–2020 m. ES fondų investicijų ženklą.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė finansavimo sutarties 2.2 p. k p. reikalavimo viešinti informaciją apie FF pagal FMJ 1K-326 103 p., o VI neuztikrino, kad būtų įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas tikrinti, ar bendrai finansuojami produktai ir paslaugos suteiktos ir ar paramos gavėjų deklaruotos išlaidos buvo apmokėtos ir atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas.</p>		<p>2. Šiaulių bankas buvo informuotas, jog jų kreditavimo sutartyse buvo naudojamas netinkamas ženklas ir jie dėl to šiuo metu imasi atitinkamų veiksmų patikslinti Finansų tarpininko daugiabučių namų kreditavimo tvarką. Esant poreikiui keisti kreditavimo sutartis, tuo pačiu bus patikslintas 2014–2020 m. ES fondų investicijų ženklas.</p>	
	<p>VI 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo, tikrinimo ir audito tikslais naudojamų duomenų rinkimo, registravimo ir saugojimo sistema, įskaitant sąsajas su elektroninio keitimosi duomenimis su paramos gavėjais sistemomis</p>			
4.	<p>(V) EX.44 Neužtikrintos tinkamos funkcinės SFMIS2014 galimybės dėl komunikavimo tarp VKS institucijų ir informacijos įvedimo</p> <p>LRVN 528(326) patvirtintų taisyklių 4.16.3 p. nustatyta, kad VI kuria ir plėtoja SFMIS2014, užtikrina jos veikimą, pagal kompetenciją registruoja SFMIS2014 informaciją apie atliekamus veiksmus.</p> <p>FMJ 1K-263(1K-460) patvirtintų taisyklių 7 p., be kita ko, nurodyta, kad SFMIS tikslas – rinkti, apdoroti ir saugoti statistikos ir finansinius duomenis, susijusius 2014–2020 metų ES struktūrinių fondų lėšų, bendrojo finansavimo lėšų ir nacionalinių lėšų panaudojimu, užtikrinti šių procesų atskaitomybę, apskaitą ir kontrolę, duomenų surinkimą ir pateikimą. 8.1 ir 8.2 p., nustatyti SFMIS uždaviniai, be kita ko, automatizuoti duomenų mainus tarp valstybės institucijų, įstaigų ar įmonių, administruojančių ES struktūrinių fondų lėšas bei teikti elektronines paslaugas, susijusias su 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimu, ir automatizuoti duomenų teikimą.</p> <p>FMJ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 7 p. nurodyta, kad registruodamos paraiškas, vertindamos ir atrinkdamos projektus, priimdamos sprendimus dėl projektų finansavimo, sudarydamos ir keisdamos projektų sutartis, vykdydamos</p>	<p>Rekomenduojame VI:</p> <p>1) užtikrinti SFMIS2014 funkcionalumą dėl galimybės institucijoms komunikuoti per SFMIS2014 pagal 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių reikalavimus;</p> <p>2) užtikrinti SFMIS2014 funkcionalumą dėl informacijos, numatytos FMJ 1K-511(1K-448) ir FMJ 1K-337(1K-132) patvirtintose taisyklėse įvedimo į SFMIS2014.</p>	<p>Bus įgyvendinta</p> <p>1) SFMIS2014 bus įdiegti patobulinimai, kurie užtikrins elektroninio keitimosi duomenimis SFMIS2014 galimybes. SFMIS2014 komunikavimo funkcionalumas planuojamas patobulinti jį papildant pranešimais apie įvykius (pvz.: projekte pradėjus įtariamo pažeidimo tyrimą, institucijų naudotojams, kurie užsiprenumeravo tokio pobūdžio pranešimus, SFMIS2014 ateitų automatinis pranešimas)</p> <p>2) Bus peržiūrėti ir įvertinti procesai bei informacijos rinkimo bei apdorojimo principai ir būtinybė, siekiant optimizuoti reikiamos informacijos kaupimą bei minimizuoti administracinę našta institucijoms ir, atsižvelgiant į tai, inicijuoti atitinkami SFMIS2014 bei teisės aktų pakeitimai.</p>	<p>2019-12-31</p> <p>2019-06-30</p>

⁸⁹ Projektas Nr. 04.3.1-FM-F-001-02-0001, finansavimo santykis 100 proc., projektas įgyvendinamas, tikrinti MP Nr. MP002, kurio vertė 46 200 000,00 Eur ir MP Nr. MP003, kurio vertė 50 000 000,00 Eur.

⁹⁰ Pvz., 2017-04-13 Kredito sutartis Nr. EIBA-2017-6600-17, 2017-09-19 Kredito sutartis Nr. EIBA-2017-6961-30, 2015-08-31 Kredito sutartis Nr. EIBA-2015-4881-13.

⁹¹ 2015-09-10 Kredito sutartis Nr. EIBA-2015-5119-29, 2016-04-28 Kredito sutartis Nr. EIBA-2016-5638-03, 2016-07-05 Kredito sutartis Nr. EIBV-2016-5863-09.

2017-2018 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁷⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>projektų įgyvendinimo priežiūrą tarpinės institucijos naudojami SFMIS2014, vadovaudamasi FMJ 1K-511 patvirtintomis taisyklėmis.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad:</p> <p>1) komunikavimo funkcija tarp VKS institucijų nėra tinkamai užtikrinta elektroninio keitimosi duomenų sistemoje SFMIS2014, todėl ribojamos⁹² galimybės institucijoms keisti informacija per šią sistemą;</p> <p>2) tinkamai neužtikrintas informacijos suvedimo į SFMIS2014 funkcijos veikimas, todėl nėra galimybės įvesti dalies informacijos⁹³, nurodytos FMJ 1K-511(1K-448) ir FMJ 1K-337(1K-132) patvirtintose taisyklėse.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 528(326) patvirtintų taisyklių 4.16.3 p., FMJ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 7 p., FMJ 1K-263(1K-460) patvirtintų taisyklių 7 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 122 str. 3 d bei 125 str. 2 d. e p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad duomenys būtų renkami ir įvedami į elektroninio keitimosi duomenų sistemą.</p>			
VI 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas				
5.	<p>(S) EX.45 Neužtikrintas pakankamas kovos su sukčiavimu rizikų vertinimas</p> <p>R. 1303/2013 125 str. 4 d. c p. nustatyta, kad VI, atsižvelgdama į nustatytą riziką, nustato veiksmingas ir proporcingas kovos su sukčiavimu priemones.</p> <p>LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 199 p., be kita ko, nustatyta, kad VI, atsižvelgdama į EK parengtas Rekomendacijas dėl sukčiavimo rizikos vertinimo ir efektyvių bei proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių, kasmet atlieka sukčiavimo rizikos vertinimą ir, atsižvelgdama į vertinimo metu nustatytas sukčiavimo rizikas, numato sukčiavimo prevencijos priemones ir koordinuoja jų įgyvendinimą.</p> <p>VI PV⁹⁴ 22 p., be kita ko, nustatyta, kad atsakingi darbuotojai kiekvienų metų I ketv. peržiūri Interneto svetainių peržiūros ir įtarimų apie pažeidimus registravimo bei stebėsenos ir EK prašymų išnagrinėti EK pateiktus skundus ir priimtų sprendimų registravimo žurnaluose užregistruotą informaciją ir kt. bei užpildo atitinkamų metų Galimų korupcijos ir sukčiavimo apraiškų registravimo lentelę.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija VI atlikti kovos su sukčiavimu rizikų vertinimo už 2017 m. pervertinimą, užtikrinant PV nuostatų ir audito sekos laikymąsi.</p> <p>VI, atlikusi kovos su sukčiavimu rizikų vertinimo už 2017 m. pervertinimą, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2019-02-04.</p>	<p>2018-12-31</p>

⁹² Pavyzdžiui, FMJ 1K-316(1K-300) patvirtintų taisyklių 303 p. be kita ko, numatyta, kad JI apie pradėtą įtariamo pažeidimo tyrimą informuoja ministeriją (taip pat kitą (-as) JI per SFMIS2014 ir projekto vykdytoją per DMS, išskyrus atvejus, kai projekto vykdytojo informavimas galėtų turėti neigiamos įtakos pažeidimo tyrimui taip pat 81 p. be kita ko numatyta, kad Ministerija, patvirtinusi projektų finansavimo sąlygų aprašą, per SFMIS2014 informuoja apie tai įgyvendinančiąją instituciją, o kai planuojami regionų projektai, – ir Regioninės plėtros departamentą, tačiau dėl nesudarytų tinkamų galimybių, institucijos neturėjo galimybės komunikuoti SFMIS2014.

⁹³ Pavyzdžiui, FMJ 1K-511(1K-448) patvirtintų taisyklių 332.p. be kita ko, numatyta, kad atsakingi JI darbuotojai, atlikę patikrą vietoje SFMIS2014 turi užregistruoti: <...> 332.3.1.p. pastebėjimo aprašymą, kuriame turi būti nurodomas neatitikimo tipas ir pateiktas trumpas pastebėjimo aprašymas. FMJ 1K-337(1K-132) patvirtintų taisyklių 54 p. be kita ko, numatyta, kad VI informaciją apie patvirtintą metinį vertinimo planą suveda į SFMIS2014 bei 111 p. be kita ko, numatyta, kad VI per 10 dienų nuo taisyklių 110.2 papunktyje minimos informacijos gavimo dienos suveda ją į SFMIS2014, tačiau šios informacijos į SFMIS2014 nėra galimybės suvesti dėl SFMIS2014 funkcinių galimybių nebuvimo.

⁹⁴ Investicijų departamento direktoriaus 2018-05-04 patvirtintas Procedūrų vadovo XVIII skyrius „Kovos su sukčiavimu priemonių taikymo procedūra“ (naudojamas visame pastebėjime).

2017-2018 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁷⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>26 p., be kita ko, nustatyta, kad atsakingas darbuotojas peržiūri ir išanalizuoja atitinkamais metais STT, FNNT, TILS tyrimuose (pateiktuose oficialiais raštais FM ir (ar) paskelbtuose šių institucijų tinklalapiuose) nurodytas rekomendacijas, pasiūlymus dėl ES struktūrinių fondų lėšų administravimo tobulinimo bei atsižvelgdamas į EK gaires dėl sukčiavimo rizikų vertinimo, atitinkamų metų EK parengtas ES kovos su korupcija ataskaitas, parengia apibendrintą informaciją. Audito metu nustatėme, kad VI nesilaikė PV numatytų kovos su sukčiavimu kontrolės priemonių įgyvendinimo procedūrų⁹⁵, neįvertino visų galimų korupcijos ir sukčiavimo rizikų apraiškų ir nepakankamai išsamiai atliko kovos su sukčiavimu rizikų vertinimą⁹⁶.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 1090(733) patvirtintų taisyklių 199 p. reikalavimai bei R.1303/2013 125 str. 4 d. c p. reikalavimas, atsižvelgiant į nustatytą riziką, nustatyti veiksmingas ir proporcingas kovos su sukčiavimu priemonės.</p>			
	Keli pagrindiniai reikalavimai			
6.	<p>(V) EX.25⁹⁷ VI neturi atrankinės išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų patikros metodikos, kai patikrai atlikti pasitelkiama audito įmonė</p> <p>FMĮ 1K-326(1K-21) patvirtintų taisyklių 63 p., be kita ko, nustatyta, kad VI tikrina projekto išlaidas ir tvirtina išlaidų tinkamumą finansuoti, atlikdama atrankinę išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų patikrą pagal su Tvl suderintą atrankinės išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų patikros metodiką. Atrankinė išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų patikros metodika su Tvl nėra derinama, kai VI patikrai atlikti pasitelkia auditorių (-ius) ir (arba) audito įmonę.</p> <p>EK valdymo patikrinimų gairės 1.7 sk., be kita ko, nustatyta, kad pagrįstais atvejais, projekto išlaidos gali būti tikrinamos taikant atrankinę patikrą, tačiau tokiu atveju VI turėtų iš anksto nustatyti taikytiną atrankos metodiką.</p>	<p>Rekomenduojame VI:</p> <p>1) parengti ir patvirtinti atrankines išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų patikros metodikas projektams Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001 ir 04.3.1-FM-F-001-02-0001 (jei aktualu) (kaip nustatyta FMĮ 1K-326(1K-21) patvirtintų taisyklių 63 p. ir EK valdymo patikrinimų gairės 1.7 sk.);</p> <p>2) pakartotinai atlikti projekto Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001</p>	<p>Bus įgyvendinta</p> <p>1) Atrankinė išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų patikros metodika projektui Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001 bus parengta prieš tikrinant antrąjį mokėjimo prašymą. Planuojama, kad šią metodiką parengs išorės auditoriai, kurių VI peržiūrės ir patvirtins.</p> <p>2) Atliekant tinkamų išlaidų tikrinimą, pagal patvirtintą atrankinę išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų patikros metodiką, į tikrinimo imtį bus įtrauktos ir į praėjusį tikrinimą papuolusios paskolos.</p> <p>3) Atitinkamos nuostatos bus įtrauktos į procedūrų vadovą.</p>	2018-12-31

⁹⁵ STT 2017-08-17 Antikorupcinėje vertinimo išvadoje iškelta rizika nebuvo įtraukta į Galimų korupcijos ir sukčiavimo apraiškų registravimo lentelę. Nepildyta Informacijos apie ES struktūrinių fondų lėšų administravimą reglamentuojančiuose teisės aktuose planuojamas įtvirtinti korupcijos ir sukčiavimo apraiškų atsiradimo tikimybę mažinančias priemones forma (SP-03), dėl ko į Galimų korupcijos ir sukčiavimo apraiškų registravimo lentelę nebuvo įtrauktos visos galimos korupcijos ir sukčiavimo apraiškos. Pagal TILS 2017-09-13 ES lėšų panaudojimo korupcijos rizikų analizę nustatyta nauja kontrolės priemonė buvo įtraukta į 2018 m. rizikos valdymo priemonių įgyvendinimo planą, prieš tai rizikos neįtraukus į Galimų korupcijos ir sukčiavimo apraiškų registravimo lentelę bei neatlikus jos vertinimo pagal EK gairėse dėl sukčiavimo rizikų vertinimo numatytą 1 priedą.

⁹⁶ Pavyzdžiui, STT 2017-08-17 Antikorupcinėje vertinimo išvadoje dėl PAFT 20 skirsnio nurodė, jog dėl neiškaus ES investicijų paskirstymo reglamentavimo susidaro sąlygos korupcijos rizikai; STT 2017-06-30 paskelbė išvadas dėl korupcijos rizikos analizės SADM ir LDB <...> <https://www.stt.lt/lt/menu/korupcijos-prevencija/korupcijos-rizikos-analize/2017-metu-rizikos-analizes/>; TILS 2017-09-13 paskelbė viešinimui skirtą ES lėšų panaudojimo korupcijos rizikų analizės rezultatus (žr. <https://www.transparency.lt/19809/>). VI neanalizavo visos galimos informacijos, susijusios su korupcijos rizikų vertinimu VKS institucijose bei neįtraukė visų galimų korupcijos ir sukčiavimo apraiškų į Galimų korupcijos ir sukčiavimo apraiškų registravimo lentelę.

⁹⁷ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: VI 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir VI 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

2017-2018 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁹⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Audito metu nustatėme, kad VI neturi parengtų ir patvirtintų atrankinių išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų patikros metodikų projektams Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001 ir 04.3.1-FM-F-001-02-0001⁹⁸, kurių su MP pateiktų išlaidų patvirtinimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų patikras atlieka audito įmonė (-ės).</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMĮ 1K-326(1K-21) patvirtintų taisyklių 63 p., EK valdymo patikrinimų gairės 1.7 sk. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas, be kita ko, tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>atrankinius išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų patikrinimus pagal patvirtintą atrankinio patikrinimo tvarką tuo atveju, jei ji skiriasi nuo taikytos metodikos; 3) nusimatyti kontrolės priemones, užtikrinančias, kad tais atvejais, kai su MP pateiktų išlaidų patvirtinimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų patikras atlieka audito įmonė (-ės), iš anksto būtų parengta ir suderinta su VI atrankinė išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų patikros tvarka.</p>		

⁹⁸ Atsižvelgiant į tai, kad 2018-07-18 R. 2018/1046 patvirtinus R. 1303/2013 40 str. pakeitimą, tiesioginė pareiga atlikti patikras finansines priemones įgyvendinančių subjektų lygmeniu jų atitinkamos valstybės narės jurisdikcijoje numatyta valstybės narės paskirtoms institucijoms, todėl iki R. 2018/1046 įsigaliojimo pakartotinai atlikti projekto atrankinių išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų patikrinimų nerekomenduojame. Rekomenduojame užtikrinti, kad po R. 2018/1046 įsigaliojimo suteiktoms investicijoms išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų patikrinimams būtų taikoma iš anksto parengta ir suderinta su VI atrankinė išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų patikros tvarka.

2017-2018 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁹⁹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
7.	<p>(V) EX.48⁹⁹ VI nepakankamai užtikrina SFMIS2014 saugą</p> <p>R. 1303/2013 125 str. 2 d. d.p. nustatyta, kad valdydama veiksmų programą VI nustato kompiuterizuotų kiekvieno veiksmo duomenų, kurie yra reikalingi stebėsenai, vertinimui, finansų valdymui, tikrinimui ir auditui, įskaitant duomenis apie atskirus veiksmų dalyvius, kai taikytina, kaupimo ir saugojimo sistemą.</p> <p>R. 821/2014 7 str. 4 d., be kita ko, nustatyta, kad kritinės padėties atveju galima naudoti duomenų įrašymo ir saugojimo sistemos duomenų atsarginę kopiją, kurioje saugomas visas elektroninės rinkmenų saugyklos turinys. 7 str. 5 d., be kita ko, nustatyta, kad elektroninė saugykla turi būti apsaugota nuo bet kokios jos vientisumo netekimo arba pažeidimo grėsmės. Jos apsauga apima tinkamas apsaugos nuo virusų ir programišių puolimų sistemas bei apsaugos nuo kitokio neteisėto bandymo prisijungti sistemas. 11 str., be kita ko, nustatyta, kad sistema apsaugoma tinkamomis apsaugos priemonėmis, skirtomis dokumentams klasifikuoti, informacinėms sistemoms ir asmens duomenims apsaugoti. Šios priemonės turi atitikti tarptautinius standartus ir nacionalinės teisės reikalavimus. Nurodytos apsaugos priemonės apsaugo tinklų ir perdavimo įrangą, kai sistema sąveikauja su kitais moduliais ir sistemomis.</p> <p>LRNV 528(326) patvirtintų taisyklių 4.16.3 p., be kita ko, nustatyta, kad VI kuria ir plėtoja SFMIS2014, užtikrina jos veikimą, pagal kompetenciją registruoja SFMIS2014 informaciją apie atliekamus veiksmus.</p> <p>LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo¹⁰¹ 10 str. 5 d. nustatyta, kad institucijos, kurdamos ir tvarkydamos valstybės informacinius išteklius, savo veikloje vadovaujasi informacijos saugumo principu, kuris reiškia, kad užtikrinama, jog informacija, taip pat vidaus administravimo informacija, apdorojama informacinių technologijų priemonėmis, nebūtų neteisėtai sunaikinta ar pakeista, sugadinta, neteisėtai pasisavinta, paskelbta, pateikta ar kitaip panaudota.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad VI nepakankamai užtikrina SFMIS2014 saugą:</p> <p>1) aktyvus mišrus SFMIS2014 tinklalapio turinys per HTTP neužtikrina ryšio šifravimo;</p> <p>2) SFMIS2014 tinklalapyje galimas slaptažodžio ištransliavimas per užklauso eilutę;</p>	<p>Rekomenduojame VI SFMIS2014 saugos politikos dokumentuose nustatyti kontrolės priemones, užtikrinančias tinkamą SFMIS2014 saugą dėl pastebėjimo 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 p. nurodytų neatitikimų, ir užtikrinti SFMIS2014 saugos priemonių tinkamą įgyvendinimą, atsižvelgiant į pastebėjimo 3, 4, 5, 6, 8 p.¹⁰⁰ nurodytus IS pažeidžiamumus.</p> <p>Audito metu buvo teikta rekomendacija užtikrinti SFMIS2014 saugos priemonių tinkamą įgyvendinimą, atsižvelgiant į pastebėjimo 1 ir 2 p. nurodytus IS pažeidžiamumus.</p> <p>VI rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>1), 2) Įgyvendinta audito metu.</p> <p>Užregistruota klaida tiekėjo klaidų registravimo sistemoje, pataisyta nuoroda į failą iš „http“ į „https“. „Slaptažodžio ištransliavimas“ rastas faile, kuris nenaudojamas – prisijungimas prie DMS vykdomas per VIISP, failas ištrintas.</p> <p>3) Nesutinkame su pastebėjimu</p> <p>SFMIS serveriai nuo vartotojų kompiuterių atskirti ugniasiene, todėl tiesioginės grėsmės darbo vietų pažeidžiamumai nekelia. Iš pateiktų duomenų neišku, ar pažeidžiamumai win OS ar pridėtinėje programoje, tad šiose darbo vietose Windows 10 atnaujinta iki 1803 versijos.</p> <p><u>Ataskaitoje rizikos lygis įvertintas kaip „Aukštas“, nors pažeidžiamumų skanavimo ataskaitoje šie įrašai yra su žyma „Medium“, t.y. „Vidutinis“</u></p> <p>4), 5), 6) Bus įgyvendinta</p> <p>Protokolas bus diegiamas tada, kai jį palaikys dauguma SFMIS2014 naudotojų naudojamų naršyklių.</p> <p>Pažeidžiamumų ataskaitoje sakoma: „Websites using TLS 1.0 will be considered noncompliant by PCI after 30 June 2018.“, t.y. TLS 1.0 protokolas nesuderinamas nuo 2018 m. liepos 30 d. Nauja TLS 1.3 protokolo specifikacija patvirtinta 2018 m. rugpjūčio mėnesį, tikrinimas vyko taip pat rugpjūčio mėnesį. Šiuo metu šį protokolą palaiko tik naujausias Firefox ir Chrome naršyklių versijos. SFMIS2014 naudotojai naudoja Internet Explorer naršyklę, kuri kol kas nepalaiko šio protokolo. FM negali diegti šio protokolo, kol jo nepalaiko visi galimi SFMIS2014 naudotojai, nes taip nebūtų galimybės dirbti su sistema. Protokolas bus diegiamas tada, kai jį palaikys dauguma SFMIS2014 naudotojų naudojamų naršyklių.</p> <p><u>Ataskaitoje rizikos lygis įvertintas kaip „Aukštas“, nors pažeidžiamumų skanavimo ataskaitoje šis įrašas yra su žyma „Low“, t.y. „Žemas“.</u></p> <p>7) Nesutinkame su pastebėjimu</p> <p>Ši išvada gauta mechaninio skanavimo metu, neįvertinus aplinkos ir konfigūracijos. Visos skanuotos tarnybinės stotys, kurioms taikoma</p>	<p>-</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad programinės įrangos gamintojas Microsoft nėra realizavęs TLS1.3 protokolo palaikymo Internet Explorer ir Edge naršyklėse, įgyvendinimo data planuojama 2020-06-30. Protokolo atnaujinimas bus taikomas tik tiems SFMIS2014 serveriams, kurie pasiekiami vartotojų.</p> <p>-</p>

⁹⁹ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: VI 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir VI 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo, tikrinimo ir audito tikslais naudojamų duomenų rinkimo, registravimo ir saugojimo sistema, įskaitant sąsajas su elektroninio keitimosi duomenimis su paramos gavėjais sistemomis.

¹⁰⁰ Rekomendacija dėl pastebėjimo 7 ir 9 p. nurodytų SFMIS2014 pažeidžiamumų neteikiama, nes remiantis SFMIS2014 2017-04-06 „Kitų paslaugų įgyvendinimo užduoties“ versijoje Nr. 0.02 atlikta alternatyvų analize, minėtų pažeidžiamumų panaikinimas reikalauja investicijų ir laiko sąnaudų, kurios VI šiuo metu nėra prieinamos, o SFMIS2014 turi tinkamą išorinio tinklo apsaugą.

¹⁰¹ 2017-11-21 įstatymo redakcija Nr. XIII-797 (taikoma visame pastebėjime).

2017-2018 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁷⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>3) SFMIS2014 naudotojų kompiuterinėse darbo vietose¹⁰² yra SSL protokolo pažeidžiamumų bei šifravimo trūkumų¹⁰³;</p> <p>4) SFMIS2014 vidinio tinklo tarnybinėse stotyse nuotolinė tarnyba užšifruoja srautą naudodama pasenusias SSL protokolo versijas 2.0 ir / arba 3.0, kurios turi kriptografinių trūkumų¹⁰⁴;</p> <p>5) SFMIS2014 vidinio tinklo infrastruktūroje naudojami pasenę ir tiekėjo nepalaikomos¹⁰⁵ nuotolinės žiniatinklio tarnybos;</p> <p>6) SFMIS2014 vidinio tinklo infrastruktūroje nuotolinė tarnyba palaiko vidutinio stiprumo SSL šifruotų raktų naudojimą;</p> <p>7) SFMIS2014 vidinio tinklo infrastruktūroje 10 darbo stočių yra su neįjungtu SMB serviso pasirašymu;</p> <p>8) SFMIS2014 vidinio tinklo infrastruktūroje yra 172 pažeidžiamumai, iš kurių 12 yra aukštos rizikos;</p> <p>9) SFMIS2014 vidinėje vartotojų sistemoje yra 176 aukštos rizikos pažeidžiamumai dėl programinės įrangos kodo taikymo, iš kurių 127 yra susieti su pasenusių bibliotekų panaudojimu¹⁰⁶;</p> <p>10) reguliariai nėra atliekami SFMIS2014 atstatymo naudojant atsargines sistemas kopijas bandymai ir nėra nustatytos jų atlikimo procedūros;</p> <p>11) kompiuterių kietieji diskai, išorinės duomenų laikmenos, mobilieji įrenginiai ir sistemos duomenų atsarginės kopijos nėra šifruojamos ir nėra taikomi pagrindinės įvesties išvesties sistemos¹⁰⁷ lygio kietųjų diskų slaptažodžiai (BIOS lygmens slaptažodžiai), todėl įrenginio perėmimo atveju gaunamas priėjimas prie jame esančios informacijos;</p> <p>12) mobiliesiems įrenginiams ir išorinės duomenų laikmenoms nėra numatyta naikinimo procedūra, todėl įrenginio perėmimo atveju gaunamas priėjimas prie jame esančios ar buvusios informacijos;</p> <p>13) SFMIS2014 sistemų administratorių veiksmai, užregistruoti žurnaliniuose įrašuose¹⁰⁸, nėra stebimi ir nagrinėjami, todėl nėra galimybės nustatyti ir užkirsti</p>		<p>Ši pastaba yra viename uždarame iš išorės neprieinamame kompiuterių tinkle. SMB serviso pasirašymas naudojamas domeno kontrolieriuose, kad grupinės politikos (angl. Group policy) gavėjai galėtų įsitikinti, kad politiką gauna iš patikimo teikėjo. Tarnybėms stotims esant ir tarpusavyje bendraujant tik vidiniame uždarame tinkle ir nesant išorinių naudotojų, SMB serviso pasirašymo naudojimas būtų perteklinis reikalavimas, taip pat, šio serviso įjungimas lėtintų tarnybinių stočių darbą.</p> <p>8) Nesutinkame su pastebėjimu</p> <p><u>Angliškoje ataskaitos versijoje rašoma, kad nustatyti 172 pažeidžiamumai iš kurių 3 yra aukštos rizikos, atsižvelgiant į tai siūlome tikslinti pastebėjime nurodomų aukštos rizikos pažeidžiamumų kiekį (vietoje 12 nurodyti 3).</u></p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad tarnybinių stočių skanavimas buvo vykdomas esant vidiniame tik tarnybėms stotims skirtame uždarame tinkle. Tam, kad tarnybėms stotys galėtų bendrauti tarpusavyje ir keistis informacija, tarnybinių stočių konfigūravimui ir valdymui reikalingi tam tikri prievadai (angl. ports) kurie naudojami tik vidiniame tinkle. Iš išorės šie prievadai yra neprieinami, saugomi ugniasienės ir nėra galimybės jais pasinaudoti. Pažymėtina, kad visi SFMIS2014 vartotojai yra atskirame tinkle. Sistemos viduje esant, norint pasinaudoti minimais šiame pastebėjime ir kitais vidiniais pažeidžiamumais, reikia turėti tinkamas teises ir prieigas, ko paprasti vartotojai niekada neturi ir neturės. Jei būtų pakeisti duomenys sistemoje – tokie veiksmai fiksuojasi duomenų bazėje. Auditoriai buvo įleisti su visomis maksimaliomis teisėmis, kurias turi tik atsakingi FM administratoriai. Papildomai pateikiame paaiškinimus dėl 8 ir 9 punkte pateiktų pastebėjimų:</p> <p>1. Atliekant vidinio tinklo infrastruktūros ir vidinės vartotojų</p>	

¹⁰² Nr. 192.168.11.132 ir Nr. 192.168.16.212.

¹⁰³ Darbo vietoje Nr. 192.168.11.132: sertifikatas, patvirtintas pačios institucijos, sertifikatas pasirašytas taikant silpnąjį maišymo algoritmą, palaikomi vidutinio stiprumo šifravimo rinkiniai, nutolusio darbalaukio paslaugos nenaudoja tik tinklo lygio autentifikavimo. Darbo vietoje Nr. 192.168.16.212: palaikomi vidutinio stiprumo šifravimo rinkiniai, nutolusio darbalaukio paslaugos nenaudoja tik tinklo lygio autentifikavimo.

¹⁰⁴ Nepakankama įklįjavimo schema su šifro blokavimo grandinės (angl. k. Cipher block chaining (CBC)) įskiepiais, nesaugios sesijos pakartotinės užmezgimas ir atnaujinimo programos.

¹⁰⁵ Tiekėjo palaikymas baigėsi 2018-06-30.

¹⁰⁶ Vidinės vartotojų sistemos bibliotekos nebuvo atnaujintos nuo 2016 m.

¹⁰⁷ Angl. k.: *Basic Input Output System (BIOS)*.

¹⁰⁸ Angl. k.: *logs*.

2017-2018 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁷⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>kelių netinkamiems administratoriaus veiksams;</p> <p>14) SFMIS2014 saugumo / pažeidžiamumo testavimas vykdomas ne vienoda testavimo apimtimi, testavimas nėra vykdomas priiminėjant IS modifikavimo rezultatus, todėl ne visi IS komponentai ir jų sąveikos yra tinkamai ir laiku patikrinti, o saugumo spragos gali būti nenustatytos keletą metų¹⁰⁹;</p> <p>15) nenumatytas SFMIS2014 priėmimo testavimo procesas ir kriterijai, atliekant testavimą vadovaujamasį projekto paslaugų vykdytojo planais ir scenarijais, todėl kyla rizika, kad visi svarbūs IS aspektai nebus nuosekliai ir tinkamai ištestuoti;</p> <p>16) SFMIS2014 saugumo politikos peržiūra ir atnaujinimas nėra savalaikis¹¹⁰, todėl atsiranda rizika, kad saugumo priemonės, procesai ir procedūros gali būti neveiksmingos ir neužtikrinti tinkamo informacijos saugumo ar reagavimo į saugumo incidentus.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti R. 821/2014 7 str. 4 ir 5 d., 11 str. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 2 d. e p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad duomenys būtų saugomi sistemoje.</p>		<p>sistemos pažeidžiamumų vertinimus ataskaitoje tiesiog pateikti mechaninio skanavimo pasinaudojant įrankiu rezultatai, nesigilinant ir nenagrinėjant sąrašo aktualumo ir turinio:</p> <p>a) Vidinės vartotojų sistemos pažeidžiamumų vertinimo ataskaitoje rastos 176 "problemos". Nagrinėjant pačias "problemas" randame, kad tas pats neatitikimas įvardintas 99 kartus kaip 99 "problemos", skanuojant ieškota žodžio "password" laikant, kad radus tą žodį tenai saugomas ir pats slaptažodis, nors realiai ten lauko pavadinimas (detalesiau buvo pateikta spalio 19 d. el. paštu aurelija.sarkanaite@vkontrolė.lt failu Bibliotekų_ir_konfigūracijų_pažeidžiamumai.xlsx)</p> <p>2. Vidinio tinklo infrastruktūros skanavimo ataskaitoje rašoma, kad rastos 172 "problemos", taip pat detaliau nepanagrinėjus gautų rezultatų:</p> <p>a) Sertifikate esantis puslapio vardas neatitinka realaus. Visiems serveriams naudojamas tas pats "*.finmin.lt" sertifikatas, kuris pats kaip toks atitinka saugumo reikalavimus. "*" paskirtis ir yra naudoti tą sertifikatą keliose skirtingose vietose.</p> <p>b) "SMB signing disabled" - naudojamas gaunant grupinės politikos nustatymus, įsitikinti, kad nustatymai atėjo iš tikrai to šaltinio. Sfmis serveriuose nenaudojama grupinė politika.</p> <p>c) "SMB signing not required" - dar kartą apie tą patį kas rašyta b punkte.</p> <p>d) "SMBv2 signing not required" - dar viena grupė irgi apie tą patį.</p> <p>Svarbu paminėti, kad dalis pažeidžiamumų yra grynai vidiniai (kai sistema bendrauja su sistema) ir prie jų net iš vidinio tinklo neina prieiti.</p> <p>9) Nesutinkame su pastebėjimu</p> <p><u>Ataskaitoje rizikos lygis įvertintas kaip „Aukštas“, nors pažeidžiamumų skanavimo ataskaitoje šie įrašai yra su žyma „Information“, t. y. „Informacija“.</u></p> <p>Svarbu pažymėti, kad tikrinimas buvo vykdomas vidiniame tinkle, t. y. auditoriai buvo praleisti pro visus saugos barjerus, kurie užtikrina, kad iš išorės prie duomenų niekas neprieitų. Sistema kuriama nuo 2014 metų ir negali būti vienodai naujinama ir išorės saugai, ir vidinei saugai užtikrinti. Minėtų bibliotekų pakeitimas reikalautų didelių investicijų ir perdarymų – kas keltų riziką sistemos patikimumui ir vientisumui. Abejotina, ar teisinga yra vertinti vidaus</p>	

¹⁰⁹ Pavyzdžiui, vertinant SFMIS2014 pažeidžiamumą nustatyta, kad vidinės vartotojų sistemos bibliotekos nebuvo atnaujintos nuo 2016 m.

¹¹⁰ Pavyzdžiui, VI nėra atnaujinusi dokumentacijos atsižvelgiant į kibernetinio saugumo įstatymo pakeitimą, asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo pakeitimą.

2017-2018 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁷⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			<p>saugos pažeidžiamumus, kai iš išorės tai niekaip negali būti prieinama.</p> <p>Pažymėtina, kad ir sistemos viduje esant, norint pasinaudoti minimais šiame pastebėjime ir kitais vidiniais pažeidžiamumais, reikia turėti tinkamas teises ir prieigas, ko paprastai vartotojai niekada neturi ir neturės. Auditoriai buvo įleisti su visomis maksimaliomis teisėmis, kurias turi tik atsakingi FM administratoriai.</p> <p>Atsižvelgiant į galimas rizikas, jei būtų sutrikdytas sistemos darbas – yra numatytos visos atstatymo procedūros, kurios jau yra ne kartą išbandytos. Jei būtų pakeisti duomenys sistemoje – tokie veiksmai fiksuojasi duomenų bazėje. Prieiga prie konfidencialios informacijos – per sudėtinga būtų tuo naudotis, nes paprastai tai daroma naudojantis žmogiškuoju faktoriumi (naudotojais). Svarbu paminėti, kad SFMIS2014 buvo kuriamas etapais – visų pirma buvo atnaujinta SFMIS2007 periodo sistema, išlaikant tas pačias architektūras. DMS – kuris yra išorinis portalas, buvo kuriamas naujas su naujesniu karkasu. SFMIS2014 vidinių aplikacijų programavimo karkasas nebepalaikomas, todėl plėtos metu buvo vertinama kaip geriau elgtis – ar jį naujinti diegėjo pagalba ar keisti į kitą karkasą. Šis naujinimas buvo reikalingas ne dėl pastebėjimuose minimų bibliotekų (tai tikrai netrukdo ir netrukdo darbu), o dėl aplikacijų suderinamumo su naujausiomis naršyklių versijomis.</p> <p>Kaip matosi iš atlikto vertinimo (žr. pridėtą failą SFMIS2014_K7_UZD[0.02].docx, pateiktą spalio 19 d. el. paštu aurelija.sarkanaite@vkontrole.lt) – naujinimas į kitą karkasą reikštų dideles investicijas ir tuo pačiu rizikas, kad po naujinimo, kuris truktų ilgai, neaišku kaip kokybiškai veiktų funkcionalumai, kurie šiuo metu veikia. Todėl įvertinus, kokios yra realios problemos – buvo pasirinktas esamo karkaso naujinimas, suderinant su naujausiomis naršyklių versijomis ir užtikrinant tolimesnį jo palaikymą diegėjo pagalba (žr. pridėtą failą SFMIS2014_K7_UZD[0.03].docx, pateiktą spalio 19 d. el. paštu aurelija.sarkanaite@vkontrole.lt)</p> <p>Svarbu paminėti ir tai, kad tiek Trinidad, tiek kiti karkasai yra ne licencijuojami produktai, o programuotojų bendruomenės parengti opensource komponentai, kurie prižiūrimi tos pačios bendruomenės kol jis aktualus ir gali bet kada būti nebepalaikomas.</p> <p>10) Bus įgyvendinta</p> <p>SFMIS2014 reguliariai atliekami testinės aplinkos atstatymai. Atliekant šį testinės aplinkos paruošimą, yra atkuriami duomenys ir</p>	Atnaujintos darbo procedūros, detalizuojant

2017-2018 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁷⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			<p>tai įrodo, kad IS prieinamumas yra užtikrinamas.</p> <p>Duomenų bazės atstatymo aprašymas buvo siųstas rugsėjo 5 d. el. paštu aurelija.sarkanaite@vkontrole.lt bei patikslinta, kad „Finansų ministerijos ITD infrastruktūros skyriaus funkcija yra užtikrinti infrastruktūros, reikalingos informacinėms (ir kitoms) sistemoms veikimą. Šio tikslo pasiekimo užtikrinimui po kiekvieno informacinės sistemos diegimo, jei keičiama sistemos architektūra ar konfigūracija (pranešus IS administratoriui) ar prieš naujinant „host'o“ OS, daromas virtualių aplikacijų serverių klonavimas (windows hypervisor'iaus priemonėmis). Šie klonai saugomi atskiroje nutolusioje mašinoje“. „Infostuktūrinės kopijos daromos pagal poreikį. Šiuo atveju SFMIS produkcinės VM klonai saugomi atskiroje hyper-v mašinoje, atskiroje serverinėje, importuotos (t.y. patikrintas atstatymas). Pagal veiklos poreikį paleidžiamos, testuojamos, klonuojamos ir t.t.“</p> <p>Svarbu pažymėti, kad 6 mėn. laikotarpiu buvo sukurtos kelios naujos aplinkos analogiškos realiai SFMIS2014, su reikiamų duomenų joms atstatymu, t.y. minimos procedūros yra reguliariai vykdomos realiai.</p> <p>11) Nesutinkame su pastebėjimu</p> <p>Manome, kad šifravimo reikalavimas yra perteklinis ir netinkamas SFMIS2014 infrastruktūrai, kadangi vien tik šifravimas neužtikrins duomenų saugumo. Įrenginio perėmimo atveju yra nustatytos kitos saugos priemonės, pvz.: pareiga pranešti atsakingam FM darbuotojui apie pamestą įrenginį, slaptažodžiai ir t.t.</p> <p>Taip pat pažymime, kad FM IS duomenų saugos nuostatuose yra numatyti organizaciniai-techniniai reikalavimai duomenų saugai užtikrinti. (minėtų nuostatų III sk.)</p>	atstatymo tvarką, iki 2019-07-31.
			<p>12) Bus įgyvendinta</p> <p>Bus patikslinta duomenų naikinimo mobiliuosiuose įrenginiuose tvarka</p>	Atnaujintos darbo procedūros iki 2019-03-31.
			<p>13) Bus įgyvendinta</p> <p>SFMIS2014 sistemų administratorių veiksmai, užregistruoti žurnaliniuose įrašuose yra stebimi atsakingo IT darbuotojo. Rugsėjo 6 d. el. paštu aurelija.sarkanaite@vkontrole.lt, tm@nrdfs.com siųstas komentaras su pareigybės aprašymu – „Finansų ministerijos Informacinių technologijų departamente yra atsakingas darbuotojas, kuris nėra SFMIS2014 administratorius ir reguliariai peržiūrinėja ir analizuoja kaupiamus log'us. Ši jo funkcija numatyta pareigybės aprašymo 7.13.6 punkte“</p>	Atnaujintos darbo procedūros, detalizuojant administratorių veiksmų stebėjimą, iki 2019-07-31.
			<p>14) Bus įgyvendinta</p> <p>Rugsėjo 5 d. el. paštu aurelija.sarkanaite@vkontrole.lt buvo teikta informacija – projekto valdymo planas bei IT projektų valdymo</p>	Atnaujintos darbo procedūros dėl testavimo proceso

2017-2018 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁷⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			<p>taisyklės. Jose yra aiškiai ir tinkamai reglamentuota, kaip ir kada yra testuojami pakeitimai. Saugos testavimas galimas tik tuo atveju, jei būtų keičiama iš esmės esama SFMIS architektūra, tačiau manome, kad tai būtų perteklinis reikalavimas, diegiant paprastus plėtros funkcionalumus.</p> <p>Saugos testavimas vykdomas kaip ir kitų II kategorijos sistemų, periodiškai vertinant saugą.</p> <p>Vykdamt sistemos plėtrą, kai kuriami nauji funkcionalumai ir galimybės, nėra tikslinga ir logiška naujinti bibliotekas, kurios buvo įdiegtos sistemos kūrimo metu. Bet koks bibliotekų naujinimas kaip tik kelia grėsmę jau veikiančių funkcionalumų stabilumui ir bendram sistemos darbui. Atkreipėme dėmesį, kad bibliotekos yra vidinėje sistemos architektūroje, prie kurios niekas išskyrusi FM administratorių neprieina ir tai nekelia jokios realios grėsmės SFMIS saugai, tad pertekliniai papildomi perdarymai kaskart atsinaujinus bibliotekoms (tai vyksta kas metai, o kartais ir dažniau) būtų tik bereikalingas lėšų ir laiko švaistymas, niekuo nepagerinant bendrai SFMIS saugos būklės.</p> <p>Kaip paminėta aukščiau, kiekvienos iteracijos metu testuoti pilnai SFMIS saugą yra perteklinis reikalavimas, nesuderintas su inkrementiniu sistemos vystymo modeliu – IVPK rekomendacijomis. Saugos vertinimą atlikti tikslinga ir jis bus atliekamas, kai bus įgyvendinta esminė plėtra (ne smulkūs modifikavimai), t.y. priduta nauja sistemos versija kaip tai numatoma IVPK reikalavimuose sistemos kūrimui ir modernizavimui.</p> <p>15) Bus įgyvendinta</p> <p>Rugsėjo 5 d. el. paštu aurelija.sarkanaite@vkontrole.lt buvo teikti dokumentai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Finansų ministerijos IT projektų valdymo taisyklės, kurių 55 p. nurodomi projektų rezultatų kokybės reikalavimai, kurie perkeliama į visų FM įgyvendinamų, taip pat ir SFMIS2014, IT projektų valdymo planus; - 2014-08-28 SFMIS2014 kūrimo PVP, kuriame aprašoma testavimo tvarka; - 2018-07-31 SFMIS2014 plėtros PVP, kuriame aprašoma testavimo tvarka; - 2018-10-19 SFMIS2014 testavimo protokolų pavyzdžiai. <p>Atliekant naujų funkcionalumų testavimą yra testuojami scenarijai (veikliniai testai) ir formos (funkciniai testai). Veiklinių scenarijų testavimo metu tikrinama, ar etapo metu realizuotas funkcionalumas atitinka etapo metu numatytus realizuoti veiklos modelius. Taip pat tikrinami ankstesniuose etapuose realizuoti</p>	<p>iki 2019-07-31.</p> <p>Atnaujintos darbo procedūros dėl testavimo proceso iki 2019-07-31</p>

2017-2018 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁷⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			<p>veiklos modeliai pagal aplikacijos naudotojo instrukcijoje aprašytus veiklinius scenarijus. Funkcinio testavimo metu tikrinama, ar etapo metu realizuotas funkcionalumas atitinka etapo aplikacijos funkcinio modelio aprašymus. Taip pat tikrinama, ar teisingai veikia ankstesniuose etapuose realizuotas funkcionalumas. Tikrinama pagal ankstesnio etapo pilną aplikacijos modulių aprašymą. Pateikti testavimo protokolų pavyzdžiai.</p> <p>CPVA yra SFMIS pagalbos tarnyba, kuri kartu su kitų institucijų ekspertais, dalyvaujančiais sistemos plėtroje, atsakingai vykdo visus testavimus, prieš diegiant į realią aplinką, ir tik tada, kai įsitikinama, jog nėra kritinių klaidų, leidžiama diegti realioje aplinkoje. Sistemos pakeitimų testavimui visada yra formuojami testavimo scenarijai, įvertinant kokius pakeitimai daromi sistemoje ir kam jie gali turėti įtakos.</p> <p>Pakeitimus į realią ir testines aplinkas diegia FM IT specialistai, taip užtikrinant, kad pateikti pakeitimų paketai būtų tiek pratestuoti, tiek tinkamai parengti diegimui.</p> <p>Manome, kad toks modelis yra optimaliausias ir užtikrina tinkamą SFMIS2014 vystymą ir priežiūrą.</p> <p>16) Bus įgyvendinta</p> <p>Bus atnaujinti Finansų ministerijos informacinių sistemų duomenų saugos nuostatai.</p>	<p>Atnaujinti saugos nuostatai iki 2019-06-30.</p>

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Investicijų departamento Valdymo ir kontrolės sistemų priežiūros skyriaus vedėja

Rasa Baltronaitė

Tel. (8 5) 205 3527; el. p. rasa.baltronaite@finmin.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

10 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR aplinkos ministerijai

2017–2018 m. valstybinio audito metu AM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹¹¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
VI 3. Tinkama informacija paramos gavėjams				
1.	<p>(V) EX.17 AM neužtikrino tinkamo informacijos paskelbimo ES struktūrinių fondų investicijų svetainėje.</p> <p>LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 243.2 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerijos pagal kompetenciją administruoja ES struktūrinių fondų svetainę www.esinvesticijos.lt, rengia, skelbia ir reguliariai atnaujina joje informaciją, skirtą galimiems ir (ar) esamiems pareiškėjams, projektų vykdytojams ir visuomenei.</p> <p>FMĮ 1K-316(207) patvirtintų taisyklių 161 p., be kita ko, nurodyta, kad informaciją apie priimtus sprendimus dėl projektų finansavimo ir apie kiekvienam projektui skirtų finansavimo lėšų sumą ministerija skelbia svetainėje www.esinvesticijos.lt ne vėliau kaip per 7 dienas nuo šių sprendimų priėmimo dienos.</p> <p>Pagal Rekomendacijų 47 p., sprendimus skirti finansavimą ir sprendimus nutraukti skirtą finansavimą ne vėliau kaip per 7 dienas nuo šių sprendimų priėmimo dienos atsakingos institucijos skelbia svetainės dalyje „Dokumentai“, pasirinkdamos kategoriją „Finansavimo skyrimas“, toliau – „Sprendimai dėl finansavimo“.</p> <p>AM PV¹² 150 p., be kita ko, nurodyta, kad ESFVS darbuotojas informaciją apie sprendimą dėl projektų finansavimo ne vėliau kaip per 7 dienas nuo sprendimo priėmimo skelbia ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija AM ES struktūrinių fondų svetainėje paskelbti informaciją apie priimtus sprendimus dėl projektų finansavimo.</p> <p>AM, paskelbusi informaciją apie priimtus sprendimus dėl projektų, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2018-07-30.</p>	<p>2018-07-27</p>

¹¹¹ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

¹¹² Aplinkos ministro 2015-06-05 įsakymu Nr. D1-372 (2018-06-13 aktuali redakcija) patvirtintas Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimo LR aplinkos ministerijoje vidaus procedūrų aprašas.

2017–2018 m. valstybinio audito metu AM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹¹³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Audito metu nustatėme, kad AM nepaskelbė informacijos apie priimtus sprendimus¹¹³ dėl projektų finansavimo ir apie kiekvienam projektui skirtų finansavimo lėšų sumą ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.</p> <p>Taip AM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 243.2 p., FMJ 1K-316(207) patvirtintų taisyklių 161 p. reikalavimai bei R.1303/2013 125 str. 2 d. c.p. reikalavimas VI, be kita ko, tarpinėms institucijoms ir paramos gavėjams teikti informaciją, kuri yra svarbi jų užduotims vykdyti ir veiksams įgyvendinti.</p>			
	<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Europos Sąjungos investicijų planavimo skyriaus vedėja Eglė Valūnė Tel. 8 706 62702; el. paštas egle.valune@am.lt Europos Sąjungos investicijų planavimo skyriaus vyriausioji specialistė Alina Meilutyte Tel. 8 706 63534; el. paštas alina.meilutyte@am.lt</p> <p>Šaltinis – Valstybės kontrolė</p>			

¹¹³ Sprendimai skirti finansavimą projektams, nurodytiems LR aplinkos ministro įsakymuose: 2018-01-15 Nr. D1-25, 2017-10-23 Nr. D1-866, 2017-09-25 +Nr. D1-687, 2017-07-28 Nr. D1-638, 2017-07-24 Nr. D1-617.

Valstybinio audito ataskaitos
 „2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
 11 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR ekonomikos ir inovacijų ministerijai

2017-2018 m. valstybinio audito metu EIM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹¹⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
VI 3. Tinkama informacija paramos gavėjams				
1.	<p>(V) EX.21 EIM neužtikrino tinkamo informacijos paskelbimo ES struktūrinių fondų investicijų svetainėje.</p> <p>FMJ 1K-316(207) patvirtintų taisyklių 31 p., be kita ko, nustatyta, kad Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašas yra skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.</p> <p>LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 243.2 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerijos pagal kompetenciją administruoja ES struktūrinių fondų svetainę www.esinvesticijos.lt, rengia, skelbia ir reguliariai atnaujina joje informaciją, skirtą galimiems ir (ar) esamiems pareiškėjams, projektų vykdytojams ir visuomenei. 243.3 p. taip pat nustatyta, kad ministerijos užtikrina naujienų, informacijos apie sėkmingai įgyvendinamus projektus ar kitos aktualios informacijos, susijusios su ES struktūriniais fondais, projektais, skelbimą ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Ši informacija skelbiama vadovaujantis Rekomendacijomis dėl svetainės administravimo.</p> <p>Rekomendacijų 23 p., be kita ko, nurodyta, kad svetainės dalyje „Renginiai“ skelbiama informacija apie visus galimiems ir esamiems pareiškėjams, projektų vykdytojams, ekonominiams ir socialiniams partneriams ar visuomenei aktualius renginius, susijusius su ES struktūrinių fondų investicijomis.</p> <p>EIM PV¹¹⁵ 327 p., be kita ko, nurodyta, kad atsakingas darbuotojas ar valstybės tarnautojas informaciją, skirtą galimiems ir (arba) esamiems pareiškėjams, projektų vykdytojams ir visuomenei, skelbia ES struktūrinių fondų svetainėje</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes EIM PV numatytos pakankamos kontrolės priemonės, o nustatytas neatitikimas ištaisytas audito metu, t.y. EIM Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašą paskelbė ES struktūrinės paramos interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.</p>	-	-

¹¹⁴ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

¹¹⁵ LR ūkio ministro 2014-10-03 įsakymu Nr. 1090 (2016-06-30 nutarimo Nr. 4-452 redakcija) patvirtintas ES fondų investicijų veiksmų programos prioritetų ir priemonių administravimo procedūrų aprašas.

2017-2018 m. valstybinio audito metu EIM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹¹⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>www.esinvesticijos.lt Rekomendacijose dėl svetainės administravimo nurodytais terminais bei tvarka.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad EIM ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt nebuvo paskelbusi:</p> <p>1) Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašo;</p> <p>2) informacijos apie galimiems ir esamiems pareiškėjams, projektų vykdytojams, ekonominiams ir socialiniams partneriams ar visuomenei aktualius renginius¹¹⁶, susijusius su ES struktūrinių fondų investicijomis.</p> <p>Taip EIM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-316(207) patvirtintų taisyklių 31 p, LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 243.2–3 p. ir Rekomendacijų 23 p. reikalavimai ministerijoms bei R. 1303/2013 125 str. 2 d. c p. reikalavimas VI, be kita ko, tarpinėms institucijoms ir paramos gavėjams teikti informaciją, kuri yra svarbi jų užduotims vykdyti ir veiksams įgyvendinti.</p>			
	<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:</p> <p>Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos Europos Sąjungos paramos koordinavimo departamento Struktūrinės paramos valdymo skyriaus vyriausioji specialistė Indrė Charūnaitė</p> <p>Tel. 8 706 64734; el. p. indre.charunaite@eimin.lt</p>			
	<p>Šaltinis – Valstybės kontrolė</p>			

¹¹⁶ Pavyzdžiui: 2017-02-15 vykęs seminaras – Verslo konsultantų tinklo aprašo pakeitimo viešas aptarimas; 2017-05-10 vykęs priemonės „Inkubatoriai LT+“ klausimų aptarimas.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

12 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR energetikos ministerijai

2017-2018 m. valstybinio audito metu EM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹¹⁷ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
VI 3. Tinkama informacija paramos gavėjams				
1.	<p>(V) EX.18 EM neužtikrino tinkamo informacijos paskelbimo ES struktūrinių fondų investicijų svetainėje</p> <p>LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 137 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerijos ne vėliau kaip iki kovo 21 d., birželio 20 d., rugsėjo 20 d. ir gruodžio 21 d. kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių plano informaciją skelbia ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt rekomendacijų dėl svetainės administravimo nustatyta tvarka.</p> <p>Rekomendacijų 49 p., be kita ko, nustatyta, kad už kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių planus atsakingos ministerijos per 2 darbo dienas nuo jų patvirtinimo dienos skelbia Svetainės skyriaus „Finansavimas“ srityje „Planai“.</p> <p>EM PV¹¹⁸ 64 p., be kita ko, nustatyta, kad suderintą kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių planą perduoda ABR skyriaus vyriausiajam specialistui žiniasklaidos klausimais skelbti ES struktūrinės paramos interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad EM ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt nepaskelbė aktualios kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių plano versijos¹¹⁹.</p> <p>Taip EM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 137 p. ir Rekomendacijų 49 p. reikalavimai ministerijoms bei</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, kadangi EM PV numatytos pakankamos kontrolės priemonės, o nustatytas neatitikimas ištaisytas audito metu, t.y. EM aktualių kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių plano versiją paskelbė ES struktūrinės paramos interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.</p>	-	-

¹¹⁷ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

¹¹⁸ Energetikos ministro 2014-12-31 įsakymu Nr. 1-351 (2017-08-28 įsakymo Nr. 1-226 redakcija) patvirtintas ES fondų investicijų veiksmų programos prioritetų ir priemonių administravimo procedūrų aprašas.

¹¹⁹ Audito metu ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt buvo paskelbtas 2017-01-31 kvietimų teikti paraiškas, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių planas.

2017-2018 m. valstybinio audito metu EM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁷ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
----------	--	---------------	--	---

R.1303/2013 125 str. 2 d. c.p. reikalavimas VI, be kita ko, tarpinėms institucijoms ir paramos gavėjams teikti informaciją, kuri yra svarbi jų užduotims vykdyti ir veiksams įgyvendinti.

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Lietuvos Respublikos Energetikos ministerijos Europos Sąjungos paramos skyriaus vyr. specialistė

Ineta Blakunovaitė

Tel. 8 706 64661, el. p. ineta.blakunovaite@enmin.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

13 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR kultūros ministerijai

2017-2018 m. valstybinio audito metu KM patikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹²⁰ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
VI 3. Tinkama informacija paramos gavėjams				
1.	<p>(V) EX.15 KM neužtikrino tinkamo informacijos paskelbimo ES struktūrinių fondų investicijų svetainėje.</p> <p>LRVN 1090 (773) patvirtintų taisyklių 243.2 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerijos pagal kompetenciją administruoja ES struktūrinių fondų svetainę www.esinvesticijos.lt, rengia, skelbia ir reguliariai atnaujina joje informaciją, skirtą galimiems ir (ar) esamiems pareiškėjams, projektų vykdytojams ir visuomenei. 137 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerijos ne vėliau kaip iki kovo 21 d., birželio 20 d., rugsėjo 20 d. ir gruodžio 21 d. kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių plano informaciją skelbia ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Rekomendacijų dėl svetainės administravimo nustatyta tvarka. 243.3 p. taip pat nustatyta, kad ministerijos užtikrina naujienų, informacijos apie sėkmingai įgyvendinamus projektus ar kitos aktualios informacijos, susijusios su ES struktūriniais fondais, projektais, skelbimą ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Ši informacija skelbiama vadovaujantis Rekomendacijomis dėl svetainės administravimo.</p> <p>Rekomendacijų 49 p., be kita ko, nustatyta, kad už kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių planus atsakingos ministerijos per 2 darbo dienas nuo jų patvirtinimo dienos skelbia juos svetainės dalyje „Dokumentai“, pasirinkdamos kategoriją „Finansavimo skyrimas“, toliau – „Planai“. 23 p., be kita ko, nurodyta, kad svetainės dalyje „Renginiai“ skelbiama informacija apie visus galimiems ir esamiems pareiškėjams, projektų vykdytojams, ekonominiams ir socialiniams</p>	<p>Audito metu KM buvo teikta rekomendacija ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos paskelbti kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių aktualų planą.</p> <p>KM, paskelbusi kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių aktualų planą, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2018-08-24.</p>	<p>2018-08-24</p>

¹²⁰S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

2017-2018 m. valstybinio audito metu KM patikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹²⁰ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>partneriams ar visuomenei aktualius renginius, susijusius su ES struktūrinių fondų investicijomis.</p> <p>KM PV²¹ 43 p., be kita ko, nustatyta, kad priemonės vadovas ne vėliau kaip iki kovo 21 d., birželio 20 d., rugsėjo 20 d. ir gruodžio 21 d. suderintą kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių plano informaciją per 2 darbo dienas nuo jo patvirtinimo paskelbia ES 2014–2020 metų struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt. 33 p., be kita ko, visa pareiškėjams, projektų vykdytojams ir partneriams, taip pat visuomenei svarbi informacija apie ES struktūrinių fondų renginius, ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktus skelbiama interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad KM ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt neskelbia:</p> <p>1) kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių planų;</p> <p>2) informacijos apie galimiems ir esamiems pareiškėjams, projektų vykdytojams, ekonominiams ir socialiniams partneriams ar visuomenei aktualius renginius¹²², susijusius su ES struktūrinių fondų investicijomis.</p> <p>Taip KM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 1090 (773) patvirtintų taisyklių 137, 243.2–3 ir 43 p., Rekomendacijų 49 ir 23 p. reikalavimai ministerijoms ir R. 1303/2013 125 str. 2 d. c p. reikalavimas VI, be kita ko, tarpinėms institucijoms ir paramos gavėjams teikti informaciją, kuri yra svarbi jų užduotims vykdyti ir veiksams įgyvendinti.</p>			
	<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos Investicijų valdymo skyriaus vyriausiasis specialistas Nerijus Mocevičius Tel. 8 608 47690; el. p. Nerijus.Mocevicius@lrkm.lt</p>			

Šaltinis – Valstybės kontrolė

¹²¹ Kultūros ministro 2016-06-03 įsakymu Nr. JV-439 patvirtintas Priemonių planavimo tvarkos aprašas.

¹²² Pavyzdžiui, seminaras – apskritojo stalo diskusija su ekonominiais ir socialiniais partneriais „Kūrybiška vietokūra ir jos perspektyvos Lietuvoje“ (2017-03-02); seminaras Kultūros ministerijai pavaldžioms įstaigoms, vykdančioms ES investicijų lėšomis finansuojamus projektus (2017-06-07).

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

14 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijai

2017–2018 m. valstybinio audito metu SADM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹²³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
VI 3. Tinkama informacija paramos gavėjams				
1.	<p>(V) EX.19 SADM neužtikrino tinkamo informacijos paskelbimo ES struktūrinių fondų investicijų svetainėje.</p> <p>LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 243.2 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerijos pagal kompetenciją administruoja ES struktūrinių fondų svetainę www.esinvesticijos.lt, rengia, skelbia ir reguliariai atnaujina joje informaciją, skirtą galimiems ir (ar) esamiems pareiškėjams, projektų vykdytojams ir visuomenei. 137 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerijos ne vėliau kaip iki kovo 21 d., birželio 20 d., rugsėjo 20 d. ir gruodžio 21 d. kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių plano informaciją skelbia ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt</p> <p>Rekomendacijų dėl svetainės administravimo nustatyta tvarka. 243.3 p. taip pat nustatyta, kad ministerijos užtikrina naujienų, informacijos apie sėkmingai įgyvendinamus projektus ar kitos aktualios informacijos, susijusios su ES struktūriniais fondais, projektais, skelbimą ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Ši informacija skelbiama vadovaujantis Rekomendacijomis dėl svetainės administravimo.</p> <p>Rekomendacijų 49 p., be kita ko, nustatyta, kad už kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių planus atsakingos ministerijos per 2 darbo dienas nuo jų patvirtinimo dienos skelbia juos svetainės dalyje „Dokumentai“, pasirinkdamos kategoriją „Finansavimo skyrimas“, toliau – „Planai“. 23 p., be kita ko, nurodyta, kad svetainės dalyje „Renginiai“ skelbiama informacija apie visus galimiems ir esamiems pareiškėjams, projektų vykdytojams, ekonominiams ir socialiniams</p>	<p>Audito metu SADM buvo teikta rekomendacija ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt paskelbti kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių aktualų planą.</p> <p>SADM, paskelbusi kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių aktualų planą, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2018-09-12.</p>	<p>2018-09-20</p>

¹²³ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

2017-2018 m. valstybinio audito metu SADM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹²³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>partneriams ar visuomenei aktualius renginius, susijusius su ES struktūrinių fondų investicijomis.</p> <p>SADM PV¹²⁴ 55 p., be kita ko, nustatyta, kad priemonės vadovas ne vėliau kaip iki kovo 21 d., birželio 20 d., rugsėjo 20 d. ir gruodžio 21 d. suderintą kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių plano informaciją per 2 darbo dienas nuo jo patvirtinimo paskelbia ES 2014–2020 metų struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt. 140.4 p., be kita ko, nustatyta, kad informacija apie organizuojamus informacinius mokomuosius renginius (išskyrus individualias konsultacijas) skelbiama svetainėje www.esinvesticijos.lt, nurodant renginių temą, vietą, laiką, turinį.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad SADM ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt neskelbia:</p> <p>1) kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių planų;</p> <p>2) informacijos apie galimiems ir esamiems pareiškėjams, projektų vykdytojams, ekonominiams ir socialiniams partneriams ar visuomenei aktualius renginius¹²⁵, susijusius su ES struktūrinių fondų investicijomis.</p> <p>Taip SADM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 1090 (773) patvirtintų taisyklių 137 ir 243.2–3 p., Rekomendacijų 49 ir 23 p. reikalavimai ministerijoms ir R. 1303/2013 125 str. 2 d. c p. reikalavimas VI, be kita ko, tarpinėms institucijoms ir paramos gavėjams teikti informaciją, kuri yra svarbi jų užduotims vykdyti ir veiksams įgyvendinti.</p>			
2.	<p>(V) EX.29¹²⁶ Nepakankamos ir dviprasmiškos PFSA nuostatos, neužtikrinančios tinkamo atitikties projektų atrankos kriterijams vertinimo.</p> <p>Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. 2 d. 6–7 p., be kita ko, nustatyta, kad teisėkūroje vadovaujamas aiškumo¹²⁷ ir sistemiskumo¹²⁸ principais.</p> <p>LRVN 528(265) patvirtintų taisyklių 6.2.7 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerija rengia, derina su JI ir tvirtina PFSA, teikia paaiškinimus dėl PFSA.</p> <p>LRVN 1090(773) 57 ir 58 p., be kita ko, nurodyta, kad ministerijos,</p>	<p>Rekomenduojame SADM patikslinti priemonės Nr. 07.3.1-IVG-T-410 PFSA pateiktą tinkamų projekto tikslinių grupių apibrėžtį taip, kad ji atitiktų Užimtumo didinimo 2014–2020 m. programos nuostatas, taip pat nustatyti pareigą JI projektų</p>	<p>Rekomendacija bus įgyvendinta: priemonės Nr. 07.3.1-IVG-T-410 PFSA bus pakoreguotas, patikslinant tikslinių grupių apibrėžimą, tuo pačiu išlaikant visuotinės dotacijos priemonės principus ir siekiant nedidinti administracinės naštos paraiškų rengimo ir paraiškų vertinimo procesuose.</p>	2018 m. IV ketv.

¹²⁴ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. lapkričio 5 d. potvarkiu Nr. A3-167 (2016 m birželio 29 d. įsakymo Nr. A3-92 redakcija) patvirtintas Struktūrinės paramos politikos skyriaus vidaus procedūrų vadovas.

¹²⁵ Pavyzdžiui, susitikimas su partneriais dėl 2014–2020 m. veiksų programos priemonės „54+“, projektų atrankos kriterijų aptarimas; susitikimas su partneriais dėl 2014–2020 m. veiksų programos priemonės „Smurto artimoje aplinkoje prevencija“, projektų atrankos kriterijų aptarimas.

¹²⁶ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2018-07-25 rašto Nr. S-(80-4981)-640 1 priede buvęs EX.73 keičiamas į EX.29 (ištaisoma techninė klaida).

¹²⁷ Teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas.

¹²⁸ Teisės normos turi derėti tarpusavyje, žemesnės teisinės galios teisės aktai neturi prieštarauti aukštesnės teisinės galios teisės aktams, įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai turi būti rengiami ir priimami taip, kad įsigaliojūt kartu su įstatymu ar atskiromis jo nuostatomis, kurias šie teisės aktai įgyvendina.

2017-2018 m. valstybinio audito metu SADM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹²³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>atsižvelgdamos į tam tikrų ūkio sektorių plėtros strategijų ir programų tikslus ir uždavinius, į konkrečios VP prioriteto įgyvendinimo priemonės reikalavimus, rengia projektų specialiuosius atrankos kriterijus ir turi parengti tokius kriterijus, kuriuos taikant būtų atrinkti labiausiai prie VP prioriteto konkrečiaus uždavinio ir nustatytų jo rezultato stebėsenos rodiklių pasiekimo prisidedantys projektai.</p> <p>PFSA¹²⁹ 14.1 p., be kita ko, nustatyta, kad projekto tikslai ir uždaviniai turi prisidėti prie VP 7 prioriteto 7.3.1 konkrečiaus uždavinio „Padidinti gyventojų, ypač ilgalaikių ir ne kvalifikuotų bedarbių bei neįgalųjų, užimtumą“ įgyvendinimo, o 14.2 p. nurodyta, kad projektai turi atitikti strateginio planavimo dokumentų nuostatas, t. y. Užimtumo programos TVP 3.3 uždavinio 3.3.3 priemonę¹³⁰. 14 p., be kita ko, nustatyta, kad tais atvejais, kai projektai atitinka PFSA 1 priedo 1.2, 1.3, 3.3, 5.1, 5.2, 5.4, 7.4, 7.5, 8.1 p. nurodytus bendruosius projektų reikalavimus, atitiktis pirmiau nurodytiems reikalavimams atliekant paraiškų vertinimą atskirai nevertinama, t. y. laikoma, kad visi projektai atitinka šiuos reikalavimus.</p> <p>Audito metu, tikrindami projekto paraiškos TF vertinimą¹³¹, nustatėme, kad minėtos PFSA nuostatos neužtikrina, kad pagal priemonę finansuojamos veiklos visais atvejais atitiks PFSA 14.1–2 p. nustatytus projektų atrankos kriterijus, nes PFSA 17 p. pateikta tikslinės grupės apibrėžtis¹³² bei PFSA 4.7 ir 4.11 p. detalizuoti reikalavimai projekto tikslinei grupei nėra pakankami, kad būtų galima iš anksto nustatyti, ar projektas atitinka Užimtumo didinimo 2014–2020 metų programos ir LRVN 204(462) patvirtintame jai įgyvendinti skirtame tarpinstituciniame veiklos plane nustatytų veiklų strateginį tikslą¹³³. Ji, atliekant paraiškos TF vertinimą, taip pat nėra įpareigota vertinti konkrečių aplinkybių, galinčių turėti įtakos projekto tinkamumui finansuoti¹³⁴. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad PFSA nuostatos yra nepakankamos ir</p>	tinkamumo finansuoti vertinimo metu tikrinti projekto atitiktį PFSA 14.2 p. reikalavimui.		

¹²⁹ Patvirtinto SADMJ A1-576(A1-513) – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016-10-25 įsakymas Nr. A1-576 (2017-10-10 įsakymo Nr. V- A1-513 redakcija) „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ įgyvendinimo priemonės Nr. 07.3.1-IVG-T-410 „Parama darbui“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“.

¹³⁰ Specialusis projektų atrankos kriterijus, detalizuojantis FMJ 1K-316(1K-447) patvirtintų taisyklių 66.2 p. bendrąjį reikalavimą, patvirtintas Veiksmų programos stebėsenos komiteto 2015 m. gegužės 19d. posėdžio nutarimu Nr. 44 P-4.1(6): „Projektai turi atitikti Užimtumo programos TVP 3.3 uždavinio „Sudaryti galimybes bedarbiams, ypač ilgalaikiams ir žemos kvalifikacijos, grįžti į darbo rinką“ 3.3.3 priemonę „Teikti finansines paskatas darbdaviams – kompensuoti dalį darbo užmokesčio, siekiant įdarbinti su sunkumais darbo rinkoje susiduriančius asmenis.“

¹³¹ Tikrinta projekto Nr. 07.3.1-IVG-T-410-01-6833 paraiškos tinkamumo finansuoti vertinimo ataskaita, patvirtinta 2018-01-25.

¹³² PFSA 17 p.: „Tinkamos projekto tikslinės grupės yra pirmą kartą įsidarbinę asmenys nuo 18 iki 29 metų ir įsidarbinę vyresni negu 54 metų asmenys.“

¹³³ Sisteminei LRVN 878 patvirtintos Užimtumo didinimo 2014–2020 metų programos ir LRVN 204(462) patvirtinto jai įgyvendinti skirto tarpinstitucinio veiklos plano analizė leidžia daryti išvadą, kad priemonė turi būti orientuota į Lietuvos gyventojus, t. y. projektai turi prisidėti prie 3-iojo programos tikslo – laisvus darbo išteklius (t. y. darbingo amžiaus Lietuvos gyventojus) integruoti į darbo rinką ir joje išlaikyti, tokiu būdu sprendžiant su Lietuvos gyventojų užimtumo susijusias problemas. Į PFSA numatytų projekto tikslinių grupių kriterijų sąrašą nėra įtrauktas kriterijus dėl Lietuvos gyventojų statuso.

¹³⁴ Pagal galiojantį PFSA, Ji nėra nustatyta pareiga vertinti, ar darbuotojas, kuriam bus finansuojama dalis DU, yra Lietuvos gyventojas, taip pat nevertinama, ar jis patenka į bent vieną iš Užimtumo įstatymo 1 str. 2 d. įvardytą tikslinę grupę. Tokiu atveju kyla rizika, kad pagal priemonę dalis DU bus kompensuojama užsienio šalių piliečiams, kurie leidimą gyventi Lietuvoje įgyja tik gavę leidimą dirbti Lietuvoje, t. y. didinant jų užimtumą, nebūtų prisidedama prie Lietuvos gyventojų nedarbo problemos sprendimo.

2017-2018 m. valstybinio audito metu SADM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹²³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>dviprasmiškos ir neužtikrina, kad pagal priemonę būtų atrinkti labiausiai prie VP prioriteto konkretaus uždavinio ir nustatytų jo rezultato stebėsenos rodiklių pasiekimo prisidedantys projektai.</p> <p>Taip SADM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. 2 d. 6–7 p., LRVN 1090(773) 57–58 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 3 d. c p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad paramos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstomos paramos teikimo kiekvienam veiksmui sąlygos, taip pat konkretūs reikalavimai dėl pagal veiksmą tiektinų produktų arba teiktinų paslaugų finansavimo plano ir vykdymo termino.</p>			
	<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Struktūrinės paramos politikos skyriaus vedėja Lingailė Biliūnaitė Tel. (8 5) 266 4230; el. p. lingaile.biliunaite@socmin.lt</p>			

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
 15 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR susisiekimo ministerijai

2017-2018 m. valstybinio audito metu SM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹³⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
VI 3. Tinkama informacija paramos gavėjams				
1.	<p>(V) EX.20 SM neužtikrino tinkamo informacijos paskelbimo ES struktūrinių fondų investicijų svetainėje.</p> <p>LRVN 1090 (773) patvirtintų taisyklių 243.2 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerijos pagal kompetenciją administruoja ES struktūrinių fondų svetainę www.esinvesticijos.lt, rengia, skelbia ir reguliariai atnaujina joje informaciją, skirtą galimiems ir (ar) esamiems pareiškėjams, projektų vykdytojams ir visuomenei. 137 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerijos ne vėliau kaip iki kovo 21 d., birželio 20 d., rugsėjo 20 d. ir gruodžio 21 d. kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių plano informaciją skelbia ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Rekomendacijų dėl svetainės administravimo nustatyta tvarka. 243.3 p. taip pat nustatyta, kad ministerijos užtikrina naujienų, informacijos apie sėkmingai įgyvendinamus projektus ar kitos aktualios informacijos, susijusios su ES struktūriniais fondais, projektais, skelbimą ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Ši informacija skelbiama vadovaujantis Rekomendacijomis dėl svetainės administravimo.</p> <p>Rekomendacijų 49 p., be kita ko, nustatyta, kad už kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių planus atsakingos ministerijos per 2 darbo dienas nuo jų patvirtinimo dienos skelbia juos svetainės dalyje „Dokumentai“, pasirinkdamos kategoriją „Finansavimo skyrimas“, toliau – „Planai“. 23 p., be kita ko, nurodyta, kad svetainės dalyje „Renginiai“ skelbiama informacija apie visus galimiems ir esamiems pareiškėjams, projektų vykdytojams, ekonominiams ir socialiniams partneriams ar visuomenei aktualius renginius, susijusius su ES struktūrinių fondų investicijomis.</p>	<p>Audito metu SM buvo teikta rekomendacija ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt paskelbti kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių aktualų planą. SM, paskelbusi kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių aktualų planą, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2018-12-12.</p>	<p>2018-12-21</p>

¹³⁵S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

2017-2018 m. valstybinio audito metu SM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹³⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>SM PV¹³⁶ 92.2 p., be kita ko, nurodyta, kad patvirtintą kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių planą atsakingas Ekonomikos ir biudžeto skyriaus darbuotojas skelbia ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt Rekomendacijų dėl svetainės administravimo nustatyta tvarka. 336 p., be kita ko, nurodyta, kad atsakingas darbuotojas pagal kompetenciją užtikrina informacijos apie renginius, susijusius su ES struktūriniais fondais, projektais, skelbimą ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad SM ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt neskelbia:</p> <p>1) kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių plano;</p> <p>2) informacijos apie galimiems ir esamiems pareiškėjams, projektų vykdytojams, ekonominiams ir socialiniams partneriams ar visuomenei aktualius renginius¹³⁷, susijusius su ES struktūrinių fondų investicijomis.</p> <p>Taip SM neužtikrina, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 1090 (773) patvirtintų taisyklių 137 ir 243.2–3 p., Rekomendacijų 49 ir 23 p. reikalavimai ministerijoms ir R. 1303/2013 125 str. 2 d. c p. reikalavimas VI, be kita ko, tarpinėms institucijoms ir paramos gavėjams teikti informaciją, kuri yra svarbi jų užduotims vykdyti ir veiksams įgyvendinti.</p>			
	<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos Biudžeto ir investicijų departamento Strateginio planavimo skyriaus vyriausiasis specialistas Darius Bieliauskas Tel. (8 5) 239 3839; el. p. darius.bieliauskas@sumin.lt</p>			

Šaltinis – Valstybės kontrolė

¹³⁶ Susisiekimo ministerijos kanclerio 2014-12-31 potvarkiu Nr. 4-55 (2017-01-30 potvarkio Nr. 4-2 redakcija) patvirtintas Europos Sąjungos fondų investicijų administravimo LR susisiekimo ministerijoje vidaus procedūrų vadovas.

¹³⁷ Pavyzdžiui, 2017-10-09 SM kartu su M. Mažvydo biblioteka suorganizavo projekto „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ tikslų ir priemonių viešinimo renginį, kuriame dalyvavo socialiniai ir ekonominiai partneriai, projekto vykdytojo partneriai.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

16 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR sveikatos apsaugos ministerijai

2017-2018 m. valstybinio audito metu LR SAM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹³⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
VI 3. Tinkama informacija paramos gavėjams				
1.	<p>(V) EX.22 SAM neužtikrino tinkamo informacijos paskelbimo ES struktūrinių fondų investicijų svetainėje.</p> <p>LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 137 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerijos ne vėliau kaip iki kovo 21 d., birželio 20 d., rugsėjo 20 d. ir gruodžio 21 d. kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių plano informaciją skelbia ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Rekomendacijų dėl svetainės administravimo nustatyta tvarka.</p> <p>Rekomendacijų 49 p., be kita ko, nustatyta, kad už kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių planus atsakingos ministerijos per 2 darbo dienas nuo jų patvirtinimo dienos skelbia juos svetainės skyriaus „Finansavimas“ srityje „Planai“.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad SAM ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt neskelbia kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių planų. Audito metu taip pat nustatėme, kad SAM PV¹³⁹ nėra numatyta pakankamų kontrolės priemonių, užtikrinančių, kad minėta informacija būtų laiku paskelbta ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.</p> <p>Taip SAM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 1090 (773) patvirtintų taisyklių 137 p. ir Rekomendacijų 49 p., reikalavimai ministerijoms bei R.1303/2013 125 str. 2 d. c.p. reikalavimas VI, be kita ko, tarpinėms</p>	<p>Rekomenduojame SAM:</p> <p>1) PV numatyti kontrolės priemones, užtikrinančias tinkamą kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių planų skelbimą ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt;</p> <p>2) paskelbti aktualų kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių planą ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.</p>	<p>Rekomendacija bus įgyvendinta. Bus atnaujintas Sveikatos apsaugos ministerijos procedūrų vadovas, numatant kontrolės priemones, užtikrinančias tinkamą kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių planų skelbimą ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt;</p> <p>Rekomendacija bus įgyvendinta. Vadovaujantis LRVN(773) patvirtintų taisyklių 137 p. ir Rekomendacijų 49 p. nuostatomis, paskelbtas aktualus kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių planas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.</p>	<p>2018 m. III ketv.</p> <p>2018-09-22</p>

¹³⁸ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

¹³⁹ LR sveikatos apsaugos ministro 2014 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 1312 (2017 m. gegužės 31 d. įsakymo Nr. V-626 redakcija) patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos įgyvendinamų priemonių, finansuojamų 2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijomis, administravimo vidaus procedūrų vadovas.

2017-2018 m. valstybinio audito metu LR SAM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹³⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
----------	---	---------------	--	---

institucijoms ir paramos gavėjams teikti informaciją, kuri yra svarbi jų užduotims vykdyti ir veiksams įgyvendinti.

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Europos Sąjungos paramos skyriaus vyriausiasis specialistas

Darius Vilimas

Tel. (8 5) 266 1459; el. p. darius.vilimas@sam.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

17 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

2017–2018 m. valstybinio audito metu ŠMSM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁴⁰ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
VI 2. Tinkama veiksmų atranka				
1.	<p>(V) EX.14 ŠMSM atliko kvietimo teikti paraiškas dokumentų nuostatų keitimą, nesilaikydama lygiateisiškumo ir teisėkūros principų</p> <p>Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. 2 d. 2 ir 6 p., be kita ko, nustatyta, kad teisėkūroje vadovaujamosi proporcingumo ir aiškumo principais.</p> <p>LRVN 528(265) patvirtintų taisyklių 6.2.7 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerija rengia, derina su JI ir tvirtina PFSA ir jų pakeitimus, teikia paaiškinimus dėl PFSA.</p> <p>FMJ 1K-316(1K-207) patvirtintų taisyklių 5.1 p., be kita ko, nustatyta, kad tarpinės institucijos, planuodamos priemonių ir projektų įgyvendinimą, vertindamos paraiškas finansuoti projektą ir vykdydamos projektų įgyvendinimo priežiūrą, turi užtikrinti, kad bus laikomasi lygiateisiškumo principo – visoms tam tikro kvietimo teikti paraiškas paraiškoms ir (ar) projektams turi būti taikomi vienodi planavimo, vertinimo ir įgyvendinimo priežiūros principai. Taisyklių 88 p., be kita ko, nustatyta, kad, jeigu paskelbus kvietimą teikti paraiškas yra keičiami kvietimo dokumentai ir juose keičiamos esminės nuostatos (keičiamos projektų finansavimo sąlygos ir (arba) paraiškų teikimo sąlygos, turinčios įtakos paraiškų vertinimo rezultatams), ministerija informuoja VI ir JI apie būtinybę keisti kvietimo dokumentus.</p> <p>PFSA¹⁴¹ 2 priede, be kita ko, nustatyta, kad PFSA 9.2 papunktyje numatyta finansuoti veiklai taikomam prioritetiniam atrankos kriterijui Nr. 1 „Pareiškėjas ir (arba) partneriai turi patirties bendradarbiaujant su aukštosiomis mokyklomis, asociacijomis ir (arba) įmonėmis verslumo ugdymo srityje“ pagrįsti pateikiami dokumentai – „Renginių sąrašas“ nurodant renginio pavadinimą, vietą, datą, trukmę, su kuo buvo</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija ŠMSM numatyti PV kontrolės priemones, užtikrinančias, kad visi galimi pareiškėjai turėtų galimybę susipažinti su visa papildoma informacija, susijusia su paraiškų rengimo ir teikimo reikalavimais taip, kad būtų užtikrinamas lygiateisiškumo principo laikymasis.</p> <p>ŠMSM, atlikusi PV keitimą ir nusimačiusi kontrolės priemones, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2018-11-13.</p>	<p>2018-12-30</p>

¹⁴⁰ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

¹⁴¹ Patvirtinto ŠMMJ V-370(V-582).

2017-2018 m. valstybinio audito metu ŠMSM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁴⁰ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>bendradarbiaujama. Taip pat pateikiamos bendradarbiavimo, projektų sutartys.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad paskelbus kvietimą teikti paraiškas ¹⁴² ŠMSM informaciniame susitikime, kurio metu buvo aiškinamas PFSA, galimiems pareiškėjams ir ESFA žodžiu nurodė, kad nėra privaloma su paraiška pateikti atitiktą prioritetiniam projektų atrankos kriterijui Nr. 1¹⁴³ pagrindžiančių dokumentų¹⁴⁴ – bendradarbiavimo ir projektų sutarčių¹⁴⁵, tačiau nepatiksino kvietimo dokumentų ir neinformavo susitikime nedalyvavusių galimų pareiškėjų¹⁴⁶. Tokiu būdu ŠMSM pakeitė esmines, paraiškų vertinimo rezultatams įtakos turinčias kvietimo dokumentų nuostatas¹⁴⁷, neužtikrinsi, kad planuojant priemonių ir projektų įgyvendinimą būtų laikomasi lygiateisiškumo principo, o rengiant ir aiškinant PFSA būtų laikomasi teisėkūros principų.¹⁴⁸</p> <p>Taip ŠMSM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. 2 d. 2 ir 6 p., FMĮ 1K-316(1K-207) patvirtintų taisyklių 88 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 3 d. a ii p. bei c p. reikalavimai VI, be kita ko, užtikrinti, kad atrankos procedūros ir kriterijai būtų skaidrūs, kad paramos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstomos paramos teikimo kiekvienam veiksmui sąlygos, taip pat konkretūs reikalavimai dėl pagal veiksmą tiekintų produktų arba teiktinų paslaugų finansavimo plano ir vykdymo termino.</p>			
	VI 3. Tinkama informacija paramos gavėjams			
2.	<p>(V) EX.16 ŠMSM neužtikrino tinkamo informacijos paskelbimo ES struktūrinių fondų investicijų svetainėje.</p> <p>LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 243.2 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerijos pagal kompetenciją administruoja ES struktūrinių fondų svetainę www.esinvesticijos.lt,</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes ŠMSM PV numatytos pakankamos kontrolės priemonės, tačiau vertinamuoju laikotarpiu jų</p>	–	–

¹⁴² Kvietimas teikti paraiškas pagal priemonę Nr. 09.3.1-ESFA-K-731 „Studijų kokybės gerinimas“, paskelbtas 2017-05-23.

¹⁴³ PFSA 9.2 p. numatyta finansuoti veiklai taikomas prioritetinis atrankos kriterijus Nr. 1 „Pareiškėjas ir (arba) partneriai turi patirties bendradarbiaujant su aukštosiomis mokyklomis, asociacijomis ir (arba) įmonėmis verslumo ugdymo srityje“.

¹⁴⁴ ŠMSM 2018-06-11 raštu Nr. SB-2018-00698 „Dėl 09.3.1-ESFA-K-731 priemonės projektų atrankos kriterijaus“ patvirtino, jog PFSA pristatyme pareiškėjai buvo informuoti, kad bendradarbiavimo ir projektų sutarčių teikimas nėra privalomas.

¹⁴⁵ Minėtame ŠMSM rašte teigiama: „Aprašo pristatymo metu pareiškėjai taip pat teigė, kad toks reikalavimas yra perteklinis, nes pareiškėjai, kurie dalyvavo 2017 metais paskelbtame konkurse, apie tokią sąlygą nežinojo 2014–2016 metais ir todėl bendradarbiavimo sutarčių nepasirašinėjo, kai organizavo įvairius renginius. Taip pat pareiškėjai paminėjo, kad nėra susiformavusi praktika rengti bendradarbiavimo sutartis 8 val. renginiui.“

¹⁴⁶ ESFA 2018-06-07 el. paštu pateikė informaciją, jog informaciniame susitikime dalyvavo 33 „potencialūs pareiškėjai bei juos atstovaujantys paraiškos rengėjai“, o PFSA 13.2 papunktyje nurodyta, kad galimi pareiškėjai ir partneriai yra „asociacijos, vienijančios įmonės arba jungiančios asmenys profesiniu ir bendros veiklos pagrindu, Lietuvos aukštosios mokyklos, galimi partneriai yra viešieji juridiniai asmenys, veikiantys švietimo srityje“. Remiantis viešai prieinama aukštųjų mokyklų (<http://bakalauras.lamabpo.lt/universitetai/>, <http://bakalauras.lamabpo.lt/aukstosios-mokyklos/kolegijos/>) bei asociacijų (<https://ukmin.lrv.lt/lt/naudingos-nuorodos-8/verslo-organizacijos>) informacija, galimų pareiškėjų yra daugiau, nei faktiškai dalyvavo informaciniame susitikime.

¹⁴⁷ „Renginių sąrašo“ ir bendradarbiavimo bei projektų sutarčių pateikimas arba nepateikimas turi įtakos paraiškų vertinimo rezultatams – balų sumai, kuri surenkama projektų paraiškos naudos ir kokybės vertinimo etape, todėl kvietimo dokumentų keitimas laikomas esminiu.

¹⁴⁸ Rekomendacija dėl priemonės Nr. 09.3.1-ESFA-K-731 PFSA keitimo neteikiama, nes visos priemonėi skirtos lėšos yra suplanuotos ir pagal ŠMSM 2018-06-12 kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių planą nebus skelbiami nauji kvietimai teikti paraiškas.

2017-2018 m. valstybinio audito metu ŠMSM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁴⁰ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>rengia, skelbia ir reguliariai atnaujinama joje informaciją, skirtą galimiems ir (ar) esamiems pareiškėjams, projektų vykdytojams ir visuomenei. 243.3 p. taip pat nustatyta, kad ministerijos užtikrina naujienų, informacijos apie sėkmingai įgyvendinamus projektus ar kitos aktualios informacijos, susijusios su ES struktūriniais fondais, projektais, skelbimą ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Ši informacija skelbiama vadovaujantis Rekomendacijomis dėl svetainės administravimo. Rekomendacijų 23 p., be kita ko, nurodyta, kad svetainės dalyje „Renginiai“ skelbiama informacija apie visus galimiems ir esamiems pareiškėjams, projektų vykdytojams, ekonominiams ir socialiniams partneriams ar visuomenei aktualius renginius, susijusius su ES struktūrinių fondų investicijomis.</p> <p>ŠMSM PV¹⁴⁹ 6 p., be kita ko, nurodyta, kad komunikacijos specialistas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt skelbia renginių anonsus, renginių medžiagą ir kitą su viešinimu susijusią informaciją.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad ŠMSM ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt neskelbia informacijos apie galimiems ir esamiems pareiškėjams, projektų vykdytojams, ekonominiams ir socialiniams partneriams ar visuomenei aktualius renginius¹⁵⁰, susijusius su ES struktūrinių fondų investicijomis.</p> <p>Taip ŠMSM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 243.2–3 p. ir Rekomendacijų 23 p. reikalavimai ministerijoms bei R. 1303/2013 125 str. 2 d. c p. reikalavimas VI, be kita ko, tarpinėms institucijoms ir paramos gavėjams teikti informaciją, kuri yra svarbi jų užduotims vykdyti ir veiksams įgyvendinti.</p>	veikimas nebuvo užtikrintas.		
	<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ES paramos koordinavimo departamento ES paramos įgyvendinimo skyriaus vyriausioji specialistė Kristina Bukauskienė Tel. (8 5) 219 3559; el. p. kristina.bukauskiene@smm.lt</p>			
	Šaltinis – Valstybės kontrolė			

¹⁴⁹ LR švietimo ir mokslo ministro 2014-11-11 įsakymu Nr. V-1051 (2016-05-26 įsakymo Nr. V-486 redakcija) patvirtintas 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos informacijos ir komunikacijos procedūrų aprašas.

¹⁵⁰ Pavyzdžiui, 2017 m. rugsėjo 21–22 d. ŠMSM valstybinių projektų pareiškėjams organizavo renginį „Lietuvos Respublikos 17-osios Vyriausybės programa švietimo ir mokslo srityse ir ES 2017–2018 m. investicijos“.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

18 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR vidaus reikalų ministerijai

2017-2018 m. valstybinio audito metu VRM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁵¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
VI 3. Tinkama informacija paramos gavėjams				
1.	<p>(V) EX.23 VRM neužtikrino tinkamo informacijos paskelbimo ES struktūrinių fondų investicijų svetainėje.</p> <p>LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 137 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerijos ne vėliau kaip iki kovo 21 d., birželio 20 d., rugsėjo 20 d. ir gruodžio 21 d. kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių plano informaciją skelbia ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Rekomendacijų dėl svetainės administravimo nustatyta tvarka.</p> <p>Rekomendacijų 49 p., be kita ko, nustatyta, kad už kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių planus atsakingos ministerijos per 2 darbo dienas nuo jų patvirtinimo dienos skelbia juos svetainės skyriaus „Finansavimas“ srityje „Planai“.</p> <p>VRM PV¹⁵² 62.4 p., be kita ko, nustatyta, kad darbuotojas, atsakingas už informacijos skelbimą ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt, per 1 darbo dieną nuo kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių plano gavimo dienos pateiktą dokumentą paskelbia ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad VRM ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt neskelbia kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių planų.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija VRM paskelbti kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių planus ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. VRM, paskelbusi kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių planus ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2018-07-13.</p>	<p>-</p>

¹⁵¹ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

¹⁵² Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Regioninės politikos departamento direktoriaus 2017 m. gegužės 3 d. pavedimu Nr. 22VL-1211090 (2018 m. balandžio 27 d. pavedimo Nr. 1AR-878 redakcija) patvirtintas Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų administravimo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijoje vidaus procedūrų vadovas.

2017-2018 m. valstybinio audito metu VRM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁵¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
----------	---	---------------	--	---

Taip VRM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 137 p. ir Rekomendacijų 49 p. reikalavimai ministerijoms bei R.1303/2013 125 str. 2 d. c p. reikalavimas VI, be kita ko, tarpinėms institucijoms ir paramos gavėjams teikti informaciją, kuri yra svarbi jų užduotims vykdyti ir veiksams įgyvendinti.

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:
Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Regioninės politikos departamento Europos regioninės plėtros fondo skyriaus patarėjas
Mindaugas Kauzonas
Tel. (8 5) 271 8529; el. p. mindaugas.kauzonas@vrm.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
19 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai

2017-2018 m. valstybinio audito metu APVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁵³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
VI 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas				
1.	<p>(V) EX.10 Dalis APVA PV numatytų pirkimų patikros priemonių neatitinka NTA</p> <p>LRVN 528(473) patvirtintų taisyklių 9.3.5 p. nustatyta, kad JI atlieka projektų vykdytojų vykdomų pirkimų pagal projektą priežiūrą teisės aktų, reglamentuojančių veiksmų programos administravimą ir finansavimą, nustatyta tvarka.</p> <p>FMJ 1K-316(1K-447) patvirtintų taisyklių 473 p. nustatyta, kad JI gali netikrinti kitos JI patikrinto pirkimo, kai pirkimo patikros apimtis sutampa.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad APVA PV¹⁵⁴, be kita ko, numatyta, jog agentūra gali netikrinti VPT patikrinto pirkimo, kai turi informacijos, kad pirkimo patikros apimtis sutampa, nors FMJ 1K-316(1K-447) patvirtintų taisyklių 473 p. tokia galimybė nėra numatyta.¹⁵⁵</p> <p>Taip APVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 528(473) patvirtintų taisyklių 9.3.5 p. ir LRVN 1090 patvirtintų taisyklių 265 p. reikalavimai institucijoms, dalyvaujančioms įgyvendinant veiksmų programą, pagal kompetenciją rengti ir tvirtinti vidaus procedūrų aprašus, užtikrinti jų atitiktį teisės aktuose nustatytiems reikalavimams ir, kad būtų vadovaujamosi jais bei R.1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija APVA:</p> <p>1) APVA PV nusimatyti kontrolės priemones, atitinkančias FMJ 1K-316(1K-447) patvirtintų taisyklių 473 p.;</p> <p>2) iš naujo įvertinti visus pirkimus, kurių APVA netikrino, nes rėmėsi VPT atliktų patikrinimų išvadomis ir, nustačius pažeidimą, imtis atitinkamų korekcinį veiksmų.</p> <p>APVA patikslinusi (2018-12-12 direktoriaus įsakymu Nr. T1-194) PV nuostatas rekomendacijos 1 p. įgyvendino. Laukiama informacijos apie</p>	<p>Rekomendacija bus įgyvendinta:</p> <p>1) 2018 m. rugpjūčio 29 d. finansų ministro įsakymu Nr.1K-300 buvo pakeistas 2014 spalio 8 d. įsakymo Nr. 1K-316 „Dėl projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ 473 punktas, numatant, kad „Įgyvendinančioji institucija gali netikrinti per centrinę perkančiąją organizaciją atlikto pirkimo, taip pat Viešųjų pirkimų tarnybos ir kitos įgyvendinančiosios institucijos patikrinto pirkimo, kai pirkimo patikros apimtis sutampa“. Atsižvelgiant į tai, APVA PV nuostatos nebus tikslinamos.</p> <p>2) Agentūra peržiūrėjo 2014–2020 m. periodo pirkimus, bei nustatė, kad du pirkimai buvo netikrinti atsižvelgiant į tai, kad dėl jų išvadą buvo pateikusi Viešųjų pirkimų tarnyba, ir atliko jų patikrinimą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pirkimas „Nuotekų tinklų rekonstrukcija Marijampolėje“ (UAB „Sūduvos vandenys“) – atlikus pirkimo patikrą neatitikimų nebuvo nustatyta; - pirkimas „Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Sasnavos mstl., Marijampolės sav.“ (UAB „Sūduvos vandenys“) – APVA atlikusi pirkimo patikrą nustatė neatitikimus, dėl kurių projekte Nr. 05.3.2-APVA-R-014-41-0004 2018-09-27 inicijuotas pažeidimo tyrimas. 	2018-07-31

¹⁵³ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas, N – nedidelės svarbos pastebėjimas.

¹⁵⁴ Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros direktoriaus 2018-01-31 įsakymu Nr. T1-21 patvirtinto Procedūrų vadovo II dalies III skyrius „Pirkimų patikra“.

¹⁵⁵ Baigtinis JI sąrašas pateiktas LRVN 528(473) patvirtintų taisyklių 3.1.2 p., į kurį VPT nėra įtraukta.

2017-2018 m. valstybinio audito metu APVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁵³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
		rekomendacijos 2 p. įgyvendinimą.		
VI 4. Tinkami valdymo patikrinimai				
2.	<p>(V) EX.7 Darbų techninės priežiūros išlaidos apmokėtos du kartus</p> <p>FMJ 1K-316(1K-207) patvirtintų taisyklių 402 p. nustatyta, kad išlaidos turi būti būtinos projektams įgyvendinti, t. y. prisidėti prie projekto tikslų, uždavinių ir rezultatų pasiekimo, ir turi būti numatytos projekto sutartyje. Tų pačių taisyklių 421.7 ir 421.11 p., be kita ko, nustatyta, kad įgyvendinant projektus, visais atvejais netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos, kurios padidina projekto sąnaudas, proporcingai nesukurdamos pridėtinės vertės, ir išlaidos, kurios anksčiau buvo finansuotos iš ES fondų lėšų ir kurios būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir (arba) apmokėtos ir deklaruotos EK daugiau nei vieną kartą.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį¹⁵⁶, kai APVA, tikrindama MP Nr. MP002 nurodytų išlaidų tinkamumą, tinkamomis finansuoti pripažino darbų techninės priežiūros¹⁵⁷ išlaidas¹⁵⁸, nors tokios pačios darbų techninės priežiūros išlaidos, numatytos užterštos teritorijos sutvarkymo darbų kokybės kontrolės paslaugų sutartyje¹⁵⁹, taip pat buvo pripažintos tinkamomis finansuoti išlaidomis¹⁶⁰. Taip darbų techninės priežiūros išlaidos buvo finansuotos du kartus.</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių preliminari netinkamų finansuoti išlaidų suma projekte yra 613,52 Eur¹⁶¹ (techninės priežiūros išlaidų dalis 605,48 Eur, netiesioginių išlaidų dalis 8,05 Eur).</p> <p>Taip APVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-316(1K-207) patvirtintų taisyklių 402, 421.7 ir 421.11 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar bendrai finansuojami produktai ir paslaugos suteiktos ir ar paramos gavėjų deklaruotos išlaidos buvo apmokėtos ir atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>Rekomenduojame:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 05.6.1-APVA-V-020-01-0007 (darbų techninės priežiūros išlaidos apmokėtos du kartus, preliminari klaida projekte 613,52 Eur); 2) priimti sprendimą, numatytą FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.; 3) patikslinti II rengiamas išlaidų deklaracijas arba metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma; 4) imtis analogiškų veiksmų su kitais priemonės Nr. 05.6.1-APVA-V-020 projektais. 	<p>Rekomendacija bus įgyvendinta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 2018-05-21 buvo inicijuotas pažeidimo tyrimas projekte Nr. 05.6.1-APVA-V-020-01-0007 siekiant įvertinti, ar projekte buvo racionaliai panaudotos lėšos įsigyjant tiek techninės priežiūros, tiek darbų kontrolės paslaugas. 2) Atlikus pažeidimo tyrimą, bus priimtas sprendimas pagal FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p. 3) Jei bus nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų, bus patikslintos II rengiamos išlaidų deklaracijos arba metinės sąskaitos: sumažintos EK deklaruotos išlaidos netinkamų finansuoti išlaidų suma. 4) Taip pat, atsižvelgiant į pateiktą pastebėjimą, bus atliktas kitų priemonės Nr. 05.6.1-APVA-V-020 projektų vertinimas dėl įsigytų techninės priežiūros paslaugų pagrįstumo ir, nustačius neatitikimų, bus inicijuoti pažeidimo tyrimai. 	2018-10-31
3.	<p>(V) EX.37 Nesilaikyta PFSA nustatytų finansavimo intensyvumo reikalavimų</p> <p>FMJ 1K-316(1K-102) patvirtintų taisyklių 130.2 p. nustatyta, kad II, vertindama TF,</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija APVA</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2018-12-18.</p>	2018-12-31

¹⁵⁶ Projektas Nr. 05.6.1-APVA-V-020-01-0007, finansavimo santykis 95 proc., tikrintas MP Nr. MP002, kurio vertė yra 84 694,38 Eur.

¹⁵⁷ Darbų techninės priežiūros išlaidos, kaip tai numatyta Ekogeologinių tyrimų reglamento (1-111) 45.2.7 p.

¹⁵⁸ 2016-08-04 paslaugų sutartis Nr. SN-160802-039 „Palangos miesto savivaldybės administracijos numatomų statyti, rekonstruoti, remontuoti statinių techninės priežiūros paslaugų pirkimas“, sąskaita faktūra: Serija SN17 Nr. 078, suma 484,28 Eur (su PVM).

¹⁵⁹ 2016-08-09 paslaugų sutartis Nr. 2998/111-PS „Užterštos sandėlio teritorijos Palangos m., Ažuolų g. (Kaštonų g.), sutvarkymo darbų kokybės kontrolės paslaugų pirkimas“. Šios sutarties PD 2 pr. 3.2.1 p., be kita ko, numatytos darbų apimtys: grunto kasimo metu nuolat turi būti vykdoma darbų stebėseną, t. y. asmuo, teikiantis užterštos sandėlio teritorijos Palangos m., Ažuolų g. (Kaštonų g.), sutvarkymo darbų kokybės kontrolės paslaugą, privalo tiesiogiai dalyvauti vykdant darbus (darbų pradžia suderinama su darbus atliekančiu rangovu bei užsakovu). Paslaugos teikėjas nuolat teikia informaciją Užsakovui apie užterštos teritorijos būklę, derina darbų vykdytojų parengtus darbų atlikimo aktus.

¹⁶⁰ Sąskaita faktūra: Serija GRO Nr. 0007446, suma 2 384,45 Eur (su PVM).

¹⁶¹ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 490,62 Eur (statinio techninės priežiūros išlaidų dalis 484,28 Eur, netiesioginių išlaidų dalis 6,34 Eur).

2017-2018 m. valstybinio audito metu APVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁵³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>įvertina projekto atitiktį bendriesiems reikalavimams ir specialiesiems projektų atrankos kriterijams, taip pat nustato didžiausią galimą projekto tinkamų finansuoti išlaidų sumą, didžiausią EK tinkamų deklaruoti išlaidų sumą ir didžiausią galimų skirti projektui finansavimo lėšų dydį. 249 p. nustatyta, kad projekto vykdytoji apmokamos visos II nustatytos tinkamomis finansuoti pripažintos išlaidos arba jų dalis, apskaičiuota projekto finansuojamajai daliai.</p> <p>FMJ 1K-511(1K-354) 83.3.13 p., be kita ko, nustatyta, kad, jeigu sprendime dėl projekto finansavimo nustatyta skirtinga tam tikrų kategorijų išlaidų finansuojamoji dalis ir finansuojamoji dalis pagal fizinius rodiklius, prie kiekvienos konkrečios projekto fizinio rodiklio eilutės nurodomos skiriamos finansavimo lėšos.</p> <p>Vadovaujantis PFSA¹⁶² 38.1 p., rangos darbams ir įrangai taikomas PFSA 39 p. nustatytas finansavimo intensyvumas. 38.2 p. nustatyta, kad paslaugoms taikomas svertinis vidurkis, kuris apskaičiuojamas atsižvelgiant į kiekvienos veiklos rangos darbų ir įrangos tinkamų finansuoti išlaidų sumą ir jos finansavimo intensyvumą.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį¹⁶³, kai:</p> <p>1) vertinant TF, didžiausias galimas skirti projektui finansavimo lėšų dydis nustatytas nesilaikant PFSA projekto finansuojamajai daliai¹⁶⁴ nustatytų reikalavimų;</p> <p>2) PS¹⁶⁵ detalizuojant projekto biudžetą, parodytos ne visos paslaugų kategorijai priskirtos biudžeto eilutės¹⁶⁶, jos taip pat neįtrauktos į SFMIS 2014.</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių, vertinant MP¹⁶⁷ ir apskaičiuojant projekto išlaidų finansuojamąją dalį, pritaikytas netinkamas finansavimo intensyvumas¹⁶⁸, o projekto vykdytoji apmokėta netinkamai apskaičiuota tinkamų finansuoti</p>	<p>papildyti parengtą PV įtraukiant kontrolės priemones, kurios užtikrintų teisingą finansavimo intensyvumo užtikrinimą apmokant MP nurodytas išlaidas; iš naujo įvertinti priemonės Nr. 05.3.2-APVA-R-014 projektų PS, projektų vykdytojų pateiktuose MP nurodytų išlaidų atitiktį PFSA 37–39 p. reikalavimams ir, nustačius neatitikimų, imtis atitinkamų korekcinio veiksmų.</p> <p>APVA, pagal su AI suderintą sąrašą, pakartotinai įvertinusi priemonės Nr. 05.3.2-APVA-R-014 sutartis ir patikslinusi PV, rekomendaciją įgyvendino.</p>		

¹⁶² Patvirtinto AMJ Nr. D1-717.

¹⁶³ Projekto Nr. 05.3.2-APVA-R-014-71-0001, finansavimo santykis – 60,90 proc., projektas nebaigtas įgyvendinti, tikrinto MP Nr. MP003, jo vertė – 315939,83 Eur.

¹⁶⁴ Apskaičiuotas paslaugoms taikytinas projekto finansavimo intensyvumas – 60,90 proc. Projekto veikloms 1.1.2 „Statinio projektavimas, bendroji ekspertizė“, 1.2.3 „Statinio projektavimas, bendroji ekspertizė, statinio projekto vykdymo priežiūra“ ir 1.3.2 „Statinio projektavimas, bendroji ekspertizė, statinio projekto vykdymo priežiūra“ pritaikytas 60,99 proc. finansavimo intensyvumas, dėl to projektui finansuoti buvo numatyta skirti 87,60 Eur per didelę tinkamų finansuoti išlaidų sumą.

¹⁶⁵ Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 05.3.2-APVA-R-014-71-0001 „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Jurbarko rajone“ 2017-04-28 sutartis Nr. 05.3.2-APVA-R-014-71-0001.

¹⁶⁶ PS neparodytos 1.1.2 „Statinio projektavimas, bendroji ekspertizė“, 1.2.3 „Statinio projektavimas, bendroji ekspertizė, statinio projekto vykdymo priežiūra“ ir 1.3.2 „Statinio projektavimas, bendroji ekspertizė, statinio projekto vykdymo priežiūra“ biudžeto eilutės, kurioms taikytinas 60,90 proc. finansavimo intensyvumas. Šių veiklų išlaidos buvo atitinkamai priskiriamos prie veiklų 1.1.1 „Nauji vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklai Smalininkuose“, 1.2.2 „Pastatyti vandens gerinimo įrenginiai Veliuonos miestelyje“ ir 1.3.1 „Pastatyti vandens gerinimo įrenginiai Jurbarko mieste“.

¹⁶⁷ MP Nr. MP003.

¹⁶⁸ Veiklai 1.1.1 „Nauji vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklai Smalininkuose“ pritaikytas 79,11 proc. (vietoj 80 proc.), veiklai 1.2.2 „Pastatyti vandens gerinimo įrenginiai Veliuonos miestelyje“ – 50,26 proc. (vietoj 50 proc.) ir veiklai 1.3.1 „Pastatyti vandens gerinimo įrenginiai Jurbarko mieste“ – 50,69 proc. (vietoj 50 proc.) finansavimo intensyvumas.

2017-2018 m. valstybinio audito metu APVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁵³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>išlaidų dalis¹⁶⁹.</p> <p>Taip APVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-316(1K-102) 130.2 ir 249 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar paramos gavėjų deklaruotos išlaidos buvo apmokėtos ir atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas.</p>			
4.	<p>(V) EX.58 APVA netinkamai nustatė tinkamų finansuoti išlaidų dydį.</p> <p>FMJ 1K-316(1K-415) patvirtintų taisyklių 232 p. nustatyta, kad už mokėjimo prašymų tikrinimą, projekto tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų tikrinimą ir tinkamų finansuoti išlaidų nustatymą atsakinga JI.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį¹⁷⁰, kai APVA, tikrindama MP¹⁷¹, netinkamai nustatė tinkamų finansuoti išlaidų dydį¹⁷².</p> <p>Dėl šio neatitikimo klaida projekte yra 444,02 Eur¹⁷³.</p> <p>Taip APVA nesilaikė FMJ 1K-316(1K-184) patvirtintų taisyklių 232 p. reikalavimo ir neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>Rekomenduojame APVA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 05.3.2-APVA-V-013-01-0017 (APVA netinkamai nustatė tinkamų finansuoti išlaidų dydį, klaida projekte yra 444,02 Eur); 2) priimti sprendimą, numatytą FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.; 3) patikslinti JI rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas; sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma. 	<p>Rekomendacija dalinai įgyvendinta audito metu – projekto vykdytojas sugrąžino netinkamas finansuoti išlaidas.</p> <p>APVA komentarai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) APVA nuomone, registruoti įtariamą pažeidimą nėra tikslinga, kadangi 2016-06-21 buvo atlikta supaprastinta pažeidimo ištaisymo procedūra ir priimtas sprendimas dėl pažeidimo Nr. 1. Kaip ir nurodoma pastebėjime, APVA tikrindama mokėjimo prašymą, netinkamai nustatė tinkamų finansuoti išlaidų dydį, t.y. projekto vykdytoji buvo permokėta 444,02 Eur. Atsižvelgiant į tai, projekte Nr. 05.3.2-APVA-V-013-01-0017 buvo užregistruotos grąžintinos lėšos ir projekto vykdytojas šias lėšas grąžino 2019-01-15 (pridedamas banko sąskaitos išrašas, SFMIS grąžinimo informacija bus matoma kai ją patvirtins LR Aplinkos ministerija). 2) rengiant artimiausią išlaidų deklaraciją ir metinę sąskaitą EK deklaruotinos išlaidos bus sumažintos netinkamų finansuoti išlaidų suma. 	2019-04-30
	<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros Kokybės ir rizikos valdymo skyriaus vyriausioji specialistė Ada Navickaitė Tel. (8 5) 278 7248; el. p. ada.navickaite@apva.lt</p>			

Šaltinis – Valstybės kontrolė

¹⁶⁹ Audito metu informavus apie nustatytą neatitikimą dėl projekto Nr. 05.3.2-APVA-R-014-71-0001, APVA ėmėsi atitinkamų korekcinų veiksmų ir neatitikimą ištaisė.

¹⁷⁰ Projektas Nr. 05.3.2-APVA-V-013-01-0017, finansavimo santykis 95 proc., projektas baigtas įgyvendinti, tikrintas MP Nr. MP002, kurio vertė 658 682,56 Eur.

¹⁷¹ MP Nr. MP002, kurio vertė 658 682,56 Eur.

¹⁷² Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu, viešojo pirkimo sutarčiai Nr. PIRK-96-15 (sutarties sudarymo data 2015-04-14), kurios vertė 687 700 Eur (be PVM), buvo pritaikyta 5 proc. (34 385 Eur) finansinė korekcija, dėl kurios tinkamų finansuoti išlaidų dydis pagal minėtą sutartį yra 653 315 Eur. APVA, tikrindama MP Nr. MP002, tinkamomis finansuoti pripažino 653 759,02 Eur išlaidų, patirtų pagal sutartį Nr. PIRK-96-15, dydį.

¹⁷³ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 444,02 Eur.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
20 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VšĮ Centrinei projektų valdymo agentūrai

2017-2018 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁷⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
VI 4. Tinkami valdymo patikrinimai				
1.	<p>(V) EX.1 Viešasis pirkimas vykdytas nesilaikant PO SVPT nuostatų</p> <p>VPJ¹⁷⁵ 85 str. 2 d., be kita ko, nustatyta, kad PO supaprastintus pirkimus atlieka pagal pasitvirtintas taisykles.</p> <p>PO SVPT¹⁷⁶ 33 p., be kita ko, nustatyta, kad PO privalo kreiptis į 3 ar daugiau tiekėjų, kai apklausos būdu vykdomo pirkimo sutarties vertė yra didesnė kaip 10 000 Lt (2 896,20 Eur), o 36.1 p., be kita ko, nustatyta, kad apklausa žodžiu gali būti vykdoma, kai pirkimo sutarties vertė neviršija 10 000 Lt (2 896,20 Eur).</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį¹⁷⁷, kai PO, vykdydama VŠP, nesilaikė SVPT reikalavimų ir pirkimo¹⁷⁸ vykdymo metu žodžiu kreipėsi tik į vieną tiekėją, su kuriuo buvo sudaryta pirkimo sutartis¹⁷⁹, nors planuojama paslaugų vertė¹⁸⁰ viršijo 10 000 Lt (2 896,20 Eur) ir turėjo būti atliekamas supaprastintas pirkimas apklausos būdu raštu, kreipiantis į ne mažiau kaip tris tiekėjus.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė SVPT 33 p., 36.1 p. ir FMJ 1K-337 patvirtintų</p>	<p>Rekomenduojame CPVA:</p> <p>1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0012 (VŠP vykdytas nesilaikant PO SVPT nuostatų, klaida projekte yra 1 267,09 Eur);</p> <p>2) priimti sprendimą (-us) susigrąžinti su pažeidimu susijusių išmokėtų lėšų dalį;</p> <p>3) patikslinti įl rengiamas išlaidų deklaracijas arba metines sąskaitas: sumažinti</p>	<p><i>Nesutinkame su pateiktu pastebėjimu ir rekomendacija:</i></p> <p>• Dėl mažos vertės „Spausdinimo įrangos valdymo paslaugų“ pirkimo:</p> <p>Sutinkame, kad VIPA atliko šį pirkimą nesilaikydama procedūros pagal SVPT reikalavimus, tačiau atkreipiame dėmesį, kad buvo vykdomas mažos vertės pirkimas, o PO VPJ reglamentavimo rėmuose turėjo visišką diskreciją nustatyti, keisti SVPT. Atkreiptinas dėmesys, kad VPJ normos, reikalaujančios apklausti 3 tiekėjus, kai suma didesnė nei 10 000 Lt, nebuvo.</p> <p>Pastebime, kad EK FK gairėje, be kita ko, taip pat nustatyta, kad, atskirais atvejais, kai dėl konkrečių aplinkybių, tokių kaip labai mažos ekonominės naudos, kitose valstybėse narėse esantys ūkio subjektai nėra suinteresuoti sudaryti sutartį, tokiu atveju poveikis pagrindinėms laisvėms turėtų būti vertinamas kaip nepakankamas ir šalutinis veiksnys užtikrinant</p>	–

¹⁷⁴ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

¹⁷⁵ 2013-01-17 įstatymo Nr. XII-166 redakcija ir 2013-10-22 įstatymo Nr. XII-569 redakcija.

¹⁷⁶ VIPA Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės, patvirtintos VIPA generalinio direktoriaus 2013-05-06 įsakymu Nr. VIPA_GD_2013_01, įsigaliojusios nuo 2013-05-22 (taikoma visame pastebėjime).

¹⁷⁷ Projektas Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0012, finansavimo santykis 100 proc., projektas nebaigtas įgyvendinti, tikrintas MP Nr. MP002, kurio vertė yra 151 107,06 Eur.

¹⁷⁸ Mažos vertės „Spausdinimo įrangos valdymo paslaugų“ pirkimas.

¹⁷⁹ 2014-01-28 paslaugų sutartis Nr. 3.2/PS-2014/01, kurios vertė 5 068,35 Eur su PVM (sutartis sudaryta su UAB „DocHouse LT“).

¹⁸⁰ Pagal PO 2014 m. patikslintą viešųjų pirkimų planą (patvirtintą 2014-09-03 VIPA generalinio direktoriaus įsakymu Nr. 1.7/IV-V-2014/16) numatoma „Spausdinimo įrangos valdymo paslaugų“ pirkimo vertė buvo – 14 462,81 Lt (be PVM) (4 188,72 Eur be PVM).

2017-2018 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁷⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>taisyklių 64.2 p. reikalavimo, be kita ko, laikytis su techninės paramos projekto įgyvendinimu susijusių teisės aktų, o CPVA neužtikrino, kad būtų įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar paramos gavėjų deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 1 p., taikytina 25 proc. VŠP sutarčių vertės (5 068,35 Eur su PVM) finansinė korekcija, dėl kurios klaida projekte yra 1 267,09 Eur su PVM¹⁸¹.</p>	<p>EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma;</p> <p>4) atlikti pakartotinį su MP deklaruotų VŠP vertinimą ir, nustačius neatitikimų, imtis atitinkamų korekcinų veiksmų.</p>	<p>iš pirminės Bendrijos teisės kylančių standartų taikymą, todėl nėra jokio pagrindo taikyti finansines korekcijas. Taip pat atkreiptinas dėmesys ir į EK FK gairių ix išnašoje, kurioje pateikiamas paaiškinimas dėl vieno griežčiausių pažeidimų (Nėra skelbimo apie pirkimą), nurodoma, kad tais atvejais, kai pažeidžiama nacionalinė teisė (ne ES teisė), reikia nustatyti tokiu atveju reikalingo viešumo lygį. Šiam vertinimui atlikti yra taikomos EK Aiškinamojo komunikato Nr. 2006/C 179/02 (toliau – Komunikatas) nuostatos. Komunikato 1.3 skirsnyje nurodyta, kad EB sutartimi (dabar – SESV) pagrįsti standartai taikomi tik toms sutartims, kurios yra pakankamai reikšmingos vidaus rinkos veikimui. EK pažeidimo procedūras prieš valstybę narę pradėtų tik tuo atveju, jei nustačius pagrindinių standartų pažeidimus, tai atrodytų tikslinga.</p> <p>Mūsų vertinimu perkamas objektas (spausdinimo įrangos valdymo paslaugos) ir jo vertė negalėjo sukelti kitose valstybėse narėse esančių ūkio subjektų suinteresuotumo sudaryti tokią mažos ekonominės naudos sutartį, todėl ši sutartis atsižvelgiant į Komunikato nuostatas vertintina kaip nereikšminga vidaus rinkai. Taigi PO nukrypimas nuo SVPT, kurias turėjo diskreciją keisti, negali būti vertinamas kaip pažeidžiantis VPĮ nustatytus principus ar ES teisę.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad mažos vertės pirkimus galime pagrįstai laikyti labai mažos ekonominės naudos, nesukeliantis kitose valstybėse narėse esančių ūkio subjektų suinteresuotumo sudaryti sutartį, taip pat į tai, kad CPVA, vertindama išlaidų tinkamumą, kiekvienu atveju įvertina (ir šio audituoto MP atveju – įvertino) sudarytos sutarties atitikimą rinkos kainai, su rekomendacija atlikti pakartotinį su MP deklaruotų VŠP vertinimą ir, nustačius neatitikimų, imtis atitinkamų korekcinų veiksmų, nesutinkame, nes šios rekomendacijos išdavoje korekciniai veiksmai nebūtų taikomi (nebūtų netinkamų išlaidų), nes nėra finansinio poveikio. Vien tik procedūrinė neatitiktis, t.y. projekto vykdytojo supaprastintų pirkimo taisyklių nesilaikymas, nebūtų pagrindas patvirtinti pažeidimą, kaip jis apibrėžiamas R.1303/2013 ir dalį išlaidų pripažinti netinkamomis.</p> <p>Pastebime, jog CPVA taikomą požiūrį į mažos vertės pirkimus nuosekliai papildė ir Valstybės kontrolės atlikto viešųjų pirkimų sistemos funkcionavimo audito (žr. valstybinio audito 2018 m. gegužės 4 d. ataskaitą Nr. VA-2018-P-900-1-4) išvados, teigiančios, jog Lietuvos pasirinktas „<...> visų pirkimo būdų detalus teisinis reglamentavimas <...> apunkina viešųjų pirkimų sistemos funkcionavimą, mažina jos efektyvumą ir riboja galimybes optimizuoti viešųjų pirkimų procesą. Dėl ko Vyriausybei rekomenduojama peržiūrėti nacionalinį viešųjų pirkimų teisinį reguliavimą ir spręsti, kaip supaprastinti mažos vertės ir supaprastintų viešųjų pirkimų reglamentavimą.</p>	

¹⁸¹ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 – 220,02 Eur.

2017-2018 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁷⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
2.	<p>(V) EX.2 Laimėjusio tiekėjo kvalifikacija neatitinka PD reikalavimų</p> <p>VPJ¹⁸² 85 str. 2 d., be kita ko, nustatyta, kad PO supaprastintus pirkimus atlieka pagal pasitvirtintas taisykles.</p> <p>PO SVPT¹⁸³ 55 p., be kita ko, nustatyta, kad siekiant įsitikinti, ar tiekėjas bus pajėgus įvykdyti pirkimo sutartį, vadovaujantis VPJ 32–38 str., PD nustatomi tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai ir vykdomas tiekėjų kvalifikacijos patikrinimas, o 71 p., be kita ko, nustatyta, kad PO atmeta pasiūlymą, jeigu tiekėjas neatitiko minimalių kvalifikacinių reikalavimų.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį¹⁸⁴, kai vykdant VSP¹⁸⁵ laimėtoju paskelbtas tiekėjas, su kuriuo sudaryta pirkimo sutartis¹⁸⁶, neatitiko PD¹⁸⁷ 31.11 ir 31.12 p. nustatytų kvalifikacijos reikalavimų turėti:</p> <p>1) po vieną statybos inžinieriaus išsilavinimą turintį specialiųjų darbų vadovą statinių grupėje: susisiekimo komunikacijos: keliai (gatvės), statybos darbų sritys: nuotekų šalinimo tinklų tiesimas, elektrotechnikos darbai (statinio inžinerinių sistemų įrengimas)¹⁸⁸;</p>	<p>Rekomenduojame:</p> <p>1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 07.1.1-CPVA-V-902-01-0004 (laimėjusio tiekėjo kvalifikacija neatitinka PD reikalavimų, klaida projekte 211 803,42 Eur);</p> <p>2) priimti sprendimą (-us) susigrąžinti su pažeidimu susijusių išmokėtų lėšų dalį;</p> <p>3) patikslinti JI rengiamas išlaidų deklaracijas arba metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų</p>	<p>Be kita ko, CPVA, nagrinėdama VK pastebėjimą ir požymius, būtinus pažeidimui įtarti, vertino ir kitą aspektą – šio neatitikimo galimą finansinį poveikį – vertino kainos, už kurią įsigytos prekės, pagrįstumą, lygindama kainas (atkreipiame dėmesį, kad individualaus finansinio poveikio vertinimui EK FK gairės teikia prioritetą prieš vienodos normos korekcijų taikymą). Pagal surinktus duomenis CPVA įsitikino, kad prekių kaina yra pagrįsta, patenka į kainų intervalą ir yra netgi mažesnė už kainą, už kurią PO galėjo įsigyti prekę internete atlikusi 3 tiekėjų apklausą. Taigi PO SVPT „raidės“ nesilaikymas laikytinas formaliu pažeidimu, nes PO, įsigydama standartizuotą prekę už pagrįstą kainą, vykdydama pirkimą nepažeisdama VPJ nustatytų principų, vis tiek užtikrino racionalų lėšų naudojimą.</p> <p><i>Sutinkame su pastebėjimu, tačiau nesutinkame su siūloma taikyti 25 proc. finansine korekcija.</i></p> <p>EK FK gairės 2 dalies lentelės 2.2. p. „Pasiūlymų vertinimas“ 15 p. be kita ko numatyta, jog pataisa gali būti sumažinta iki 10 arba 5 proc., atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą.</p> <p>Kaip numatyta EK FK gairės 1 dalyje, pažeidimo, susijusio su viešojo pirkimo taisyklių nesilaikymu, sunkumas ir susijęs finansinis poveikis Sąjungos biudžetui vertinamas atsižvelgiant į šiuos veiksnius: konkurencijos lygį, skaidrumą ir vienodą požiūrį.</p> <p>Manome, jog šio pirkimo atveju pataisa daugiausia galėtų siekti 10 proc., kadangi buvo vykdomas supaprastintas pirkimas, pirkime dalyvavo 5 tiekėjai, ir laimėtojo kaina yra mažiausia. Atsižvelgiant į tai, negalėtume įžvelgti EK FK gairėje minėtų veiksmų pažeidimo.</p> <p>Atsižvelgdami į rekomendacijos pirmą punktą, registruosime įtariamą pažeidimą. Likusių rekomendacijos punktų įgyvendinimas priklausys nuo</p>	2018-07-31

¹⁸² 2015-06-23 įstatymo Nr. XII-1852 redakcija (taikoma visame pastebėjime).

¹⁸³ Marijampolės savivaldybės administracijos Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės, patvirtintos Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus 2015-12-28 įsakymu Nr. DV-1903, įsigaliojusios nuo 2016-01-04 (taikoma visame pastebėjime).

¹⁸⁴ Projektas Nr. 07.1.1-CPVA-V-902-01-0004, finansavimo santykis 92,5 proc., projektas įgyvendinamas, tikrintas MP Nr. MP004, kurio vertė yra 243 559, 46 Eur.

¹⁸⁵ Supaprastintas atviras konkursas „Kompleksinio Marijampolės miesto teritorijos prie Vytauto, P. Armino, Aušros, V. Kudirkos ir Mindaugo gatvių viešųjų erdvių sutvarkymo techninio ir darbo projekto parengimas, priežiūra ir darbai“, „Valstybės žinių“ priede Nr. 22 paskelbtas 2016-03-16, bei CVP IS paskelbtas 2016-03-16, skelbimo Nr. 172389.

¹⁸⁶ 2016-08-25 rangos sutartis Nr. AS-1646.

¹⁸⁷ Marijampolės savivaldybės administracijos Viešųjų pirkimų komisijos 2016-03-10 posėdžio protokolu Nr. K-85 patvirtintos supaprastinto atviro konkurso sąlygos.

¹⁸⁸ Tiekėjo pasiūlyti specialiųjų darbų vadovai, remiantis Statybos produkcijos sertifikavimo centro išduotais kvalifikacijos atestatais, neatitiko reikalavimo, t. y. atestate Nr. 1712 nurodyta darbų sritis „pastatų vidaus ir išorės vandentiekio bei nuotekų šalinimas“, kas neatitinka reikalaujamos darbų srities „nuotekų šalinimo tinklų tiesimas“, atestate Nr. 3880 nurodyta statinių grupė „gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai“, kas neatitinka reikalaujamos statinių grupės „susisiekimo komunikacijos: keliai (gatvės)“, atestate Nr. 32648 nurodyta statinių grupė „gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai, inžineriniai tinklai“, kas neatitinka reikalaujamos statinių grupės „susisiekimo komunikacijos: keliai (gatvės)“.

2017-2018 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁷⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>2) ne mažiau kaip du statinio projekto dalies vadovus, kurių kvalifikacija (atskirai ar visų kartu) tenkintų šiuos reikalavimus: statinių kategorija: ypatingi statiniai, statinių grupės: susisiekimo komunikacijos: keliai (gatvės), projekto dalys: lietaus nuotekų šalinimo, elektrotechnikos¹⁸⁹.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPJ 85 str. 2 d., SVPT 55 ir 71 p. reikalavimų ir PS¹⁹⁰ 7.3 p. reikalavimo vadovautis Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktais, o CPVA neužtikrino, kad būtų įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar paramos gavėjų deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 15 p., dėl netinkamo konkurso dalyvių vertinimo, taikytina 25 proc. VŠP sutarties vertės (839 740,00 Eur su PVM) finansinė korekcija, dėl kurios klaida projekte yra 211 803,42 Eur¹⁹¹ (209 935,00 Eur tiesioginių ir 1 868,42 Eur netiesioginių išlaidų).</p>	suma.	pažeidimo tyrimo išvados.	
3.	<p>(V) EX.3 Projektui įgyvendinti skirtos DU lėšos naudojamos nesivadovaujant patikimo finansų valdymo principu</p> <p>R. 1303/2013 125 str. 1 d. nustatyta, kad VI atsako už veiksmų programos valdymą laikantis patikimo finansų valdymo principo.</p> <p>FMJ 1K-337(1K-149) patvirtintų taisyklių 114.1 p., be kita ko, nustatyta, kad tinkamos finansuoti išlaidos ar jų dalis turi būti būtinos techninės paramos projektui įgyvendinti, t. y., prisidėti prie techninės paramos projekto tikslų, uždavinių ir rezultatų pasiekimo, ir turi būti tiesiogiai ir pagrįstai susijusios su institucijai pavestomis pasirengimo administruoti 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų lėšas, jų audito, jų administravimo ir finansavimo laikotarpio užbaigimo funkcijomis. 125.1 p., be kita ko, nustatyta, kad darbuotojų darbo apmokėjimo ir kitos susijusios išlaidos iš techninės paramos lėšų finansuojamos vadovaujantis įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens patvirtintu teisės aktu, kuriame nustatytas darbuotojų pareigybių funkcijų susiejimas su FMJ 1K-337(1K-149) 114.1 p. nurodytomis funkcijomis.</p> <p>Projekto vykdytojo išlaidų priskyrimo apmokėtinoms iš 2007–2013 m. ES techninės paramos lėšų metodikos¹⁹² 2.1 p., be kita ko, nustatyta, kad generalinis direktorius, įvertinęs jam pavaldžių darbuotojų atliekamas su pasirengimu 2014–2020 m. ES struktūrinės paramos laikotarpiui susijusias funkcijas ir jam pavaldžių darbuotojų darbo laiko, skiriamo minėtoms</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija CPVA:</p> <p>1) pervertinti visų projekto vykdytojo darbuotojų priedų, kurie 100 proc. finansuojami iš ES techninės paramos lėšų, būtinumą ir tinkamumą;</p> <p>2) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0012 (projektui įgyvendinti skirtos DU lėšos naudojamos nesivadovaujant patikimo finansų valdymo principu, preliminarai klaida projekte 4 565,66 Eur);</p> <p>3) priimti sprendimą (-us) susigrąžinti su pažeidimu susijusių išmokėtų lėšų dalį;</p> <p>4) patikslinti II rengiamas</p>	<p>Sutinkame su pastebėjimu ir rekomendacija, tačiau nesutinkame, kad rekomendacijos 3) ir 4) punktuose nurodytiems veiksams atlikti reikalinga registruoti įtariamą PS pažeidimą.</p> <p>Atkreipiame jūsų dėmesį, kad PAFT 298 p. taikomas po to, kai pagal PAFT 297 p. įgyvendinančioji institucija nustato, kad įtariamą pažeidimą (jei jis įtariamą) turi pažeidimo požymių, nurodytų Reglamento 1303/2013 2 str. 36 p. Šiame Reglamente punkte apibrėžiama pažeidimo sąvoka: „pažeidimas – bet koks įgyvendinant ESF fondus padarytas Sąjungos teisės ar nacionalinės teisės, susijusios su jos taikymu, pažeidimas dėl ekonominės veiklos vykdytojo veiksmų ar neveikimo, kai nepagrįstas išlaidas įtraukus į Sąjungos biudžetą padaroma ar būtų padaryta žala Sąjungos biudžetui.“ Taigi, nesant pažeidimo sąvokoje nurodytų požymių, nustatytas neatitikimas negali būti laikomas net įtariamu pažeidimu, o tokiu atveju ir PAFT 298 p. nuostatos nėra taikomos.</p> <p>CPVA įvertino tai, kad nustatytas atvejis neturi pažeidimo požymių, t. y. projekto vykdytojas patyrė išlaidas nepažeisdamas Sąjungos, ar nacionalinės teisės, susijusios su Sąjungos teisės taikymu, teisės akto (konkrečių Reglamentų ar direktyvų, ar nacionalinių teisės aktų, įgyvendinančių ES teisę).</p> <p>Taip pat, šiuo atveju nustatytas neatitikimas nėra susijęs ir su ekonominės</p>	–

¹⁸⁹ Tiekėjo pasiūlyti statinio projekto dalies vadovai, remiantis Statybos produkcijos sertifikavimo centro išduotais kvalifikacijos atestatais Nr. 32556, Nr. 32555 ir Nr. 20145, neturėjo reikalaujamos statinių grupės „susisiekimo komunikacijos: keliai (gatvės)“.

¹⁹⁰ Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 07.1.1-CPVA0V-902-01-004 „Kompleksinis Marijampolės miesto ir teritorijos prie Vytauto, P. Armino, Aušros, V. Kudirkos ir Mindaugo gatvių viešųjų erdvių sutvarkymas“ 2016-11-29 sutartis Nr. 07.1.1-CPVA-V-902-01-0004/As-2123.

¹⁹¹ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP004 yra 60 889,862 Eur.

¹⁹² VIPA išlaidų priskyrimo apmokėtinoms iš 2007–2013 m. ES techninės paramos lėšų metodika, patvirtinta VIPA generalinio direktoriaus 2013-12-04 įsakymu Nr. 1.7/JV/2013/25.

2017-2018 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁷⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>funkcijoms atlikti, pasiskirstymą, apskaičiuoja jam pavaldžių darbuotojų pareigybių funkcijų susiejimą.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį¹⁹³, kai remiantis generalinio direktoriaus įsakymų tikslinimais¹⁹⁴ 2015 m. sausio, vasario ir kovo mėn. projekto vykdytojo darbuotojams skirti priedai už darbą su 2014–2020 m. finansavimo laikotarpio administravimo dokumentais, kurie 100 proc. finansuojami iš ES techninės paramos lėšų, nors darbuotojų vykdytos funkcijos nebuvo išimtinai susijusios su veiksmų programos administravimo projekto įgyvendinimu¹⁹⁵.</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių preliminarai klaida projekte yra 4 565,66 Eur¹⁹⁶.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė FMJ 1K-337(1K-149) patvirtintų taisyklių 114.1 ir 125.1 p. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti R. 1303/2013 125 str. 1 d. ir 4 d. a p. reikalavimai VI, be kita ko, laikytis patikimo finansų valdymo principo ir tikrinti, kad deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>išlaidų deklaracijas arba metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p> <p>CPVA atlikusi projekto vykdytojo darbuotojų priedų, kurie 100 proc. finansuojami iš ES techninės paramos lėšų, pervertinimą, nustačiusi netinkamų finansuoti išlaidų (4 565,66 Eur ir 5 506,74 Eur), priėmusi sprendimą susigrąžinti netinkamų lėšų dalį bei patikslinusi metines sąskaitas, įgyvendino rekomendacijos 1, 3 ir 4 punktus. Laukiama informacijos apie rekomendacijos 2 punkto įgyvendinimą.</p>	<p>veiklos vykdytojo (t.y. projekto vykdytojo) veiksmais ar neveikimu. FMJ 1K-337 patvirtintų taisyklių 114.1 p. ir 125.1 p. nustato reikalavimus, kuriuos turi atitikti tinkamos finansuoti išlaidos. Nagrinėjamu atveju, Projekto vykdytojas (VIPA) išlaidas patyrė nepažeidžiant teisės aktuose nustatytų reikalavimų (dėl šio aspekto ginčo nėra). Reikalavimas, nustatytas aukščiau minimuose taisyklių punktuose, yra vertinamojo pobūdžio. Projekto vykdytojas, teisėtai veikdamas (patvirtinęs metodiką bei atlikęs kitus veiksmus), manė, kad jis teisingai priskyre išlaidas pagal vykdomas funkcijas. CPVA, kuriai pavesta funkcija patvirtinti išlaidų tinkamumą, sutiko su tokiu priskyrimu. Vėliau, atsižvelgiant į AI pastebėjimus, toks vertinimas buvo pakeistas. Susidariusi situacija tik įrodo, kad, kaip minėta aukščiau, tai yra interpretacijos klausimas, o ne Projekto vykdytojo veiksmų teisėtumo ar neteisėtumo klausimas (jo veikimo/neveikimo kaip tai suprantama pagal Reglamente nurodytą pažeidimo sąvoką). Kita vertus, svarbu pažymėti ir tai, kad CPVA MP vertinimo metu nustačius, kad dalis išlaidų, CPVA nuomone, netinkamai priskirtos projektui, jos tiesiog būtų pripažintos netinkamomis finansuoti ir pažeidimo tyrimas nebūtų pradedamas. Analogiškai elgiamasi ir kitose panašiose situacijose, pvz. jei projekto vykdytojas pateikė CPVA MP, kuriame įtrauktos išlaidos, nenumatytos projekto biudžete – jos tiesiog būtų pripažintos netinkamomis finansuoti, neatliekant pažeidimo tyrimo.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys ir į OLAF parengtą „Handbook on Reporting of irregularities in shared management“, kuriame pateikiami pavyzdžiai (Priedas IV.3) ir paaiškinimai dėl pažeidimo sąvokos elementų vertinimo, paaiškinant, kad tais atvejais, kai dėl viešojo administravimo subjekto klaidos yra padarytas pažeidimas, viešojo administravimo subjektas (šiuo atveju – CPVA, kuri netinkamai patvirtino dalį išlaidų, kurios patirtos nepažeidžiant teisės aktų) nelaikomas ekonominės veiklos vykdytoju, kaip tai suprantama pagal Reglamente Nr. 1303/2013 pateiktą pažeidimo sąvoką.</p>	
4.	<p>(V) EX.5 PD nustatyti neaiškūs ir neproporcingi kvalifikacijos reikalavimai bei nepagrįstai atmetas dalyvio pasiūlymas</p> <p>VPJ¹⁹⁷ 3 str. 1 d. nustatyta, kad PO užtikrina, kad atliekant pirkimo procedūras ir nustatant laimėtoją būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija CPVA:</p> <p>1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo</p>	<p><i>Sutinkame su pastebėjimu ir rekomendacija.</i></p> <p><i>Atsižvelgdami į rekomendacijos pirmą punktą, registruosime įtariamą pažeidimą. Likusių rekomendacijos punktų įgyvendinimas priklausys nuo</i></p>	2018-08-31

¹⁹³ Projektas Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0012, finansavimo santykis 100 proc., projektas nebaigtas įgyvendinti, tikrintas MP Nr. MP002, kurio vertė 151 107,06 Eur.

¹⁹⁴ 2015-01-30 įsakymas Nr. 2015/13-2/1, 2015-02-29 įsakymas Nr. 2015/13-3/1, 2015-03-30 įsakymas Nr. 2015/13-4/1.

¹⁹⁵ Pavyzdžiui, patvirtinti VIPA skyrių nuostatai ir pareigybių aprašai, dokumentų valdymo procedūra, Stebėtojų tarybos posėdžių rengimo procedūra, Valdybos posėdžių rengimo procedūra, darbuotojų veiklos įvertinimo, skatinimo ir mokymų procedūra, vidaus kontrolės sistemos ir veiklos kokybės gerinimo tvarka ir kt.

¹⁹⁶ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 – 4 565,66 Eur.

¹⁹⁷ 2014-09-25 įstatymo Nr. XII-1179 redakcija (taikoma visame pastebėjime).

2017-2018 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁷⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.</p> <p>VPJ 32 str. 2 d., be kita ko, nustatyta, kad PO nustatyti minimalūs kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos. Jie turi būti pagrįsti ir proporcingi pirkimo objektui, tikslūs ir aiškūs.</p> <p>LR statybos įstatymo¹⁹⁸ 10 str. 9 d., be kita ko, nustatyta, kad vadovauti nesudėtingo ir neypatingo statinio projektavimui, statybai, statinio projekto vykdymo priežiūrai, statinio statybos techninei priežiūrai turi teisę neatestuoti architektai ir statybos inžinieriai.</p> <p>STR 1.01.06:2013 „Ypatingi statiniai“ IV skyriaus „Ypatingų statinių kategorijai priskiriamų statinių sąrašas“ 11 p. „Inžineriniai tinklai“, be kita ko, nustatyta, kad prie ypatingų inžinerinių tinklų yra priskiriami magistraliniai šilumos tiekimo tinklai didesnio kaip 16 bar slėgio, kurių vidinis skersmuo didesnis kaip 100 mm, su priklausiniais, elektros tinklai 110 KV ir aukštesnės įtampos su priklausiniais, magistraliniai vandentiekio tinklai ir nuotekų tinklų kolektoriai, kurių vidinis skersmuo didesnis kaip 500 mm, visi vamzdynai didžiąją savo dalimi tiesiami giliau kaip 3 m po vandeniu ir visi inžineriniai tinklai didžiąją savo dalimi įgilinti daugiau kaip 7 m, skaičiuojant nuo žemės ar vandens paviršiaus konkrečiose tiesimo vietose iki vamzdyno ar inžinerinio tinklo konstrukcijos apačios.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį¹⁹⁹, kai PO, vykdydama VŠP²⁰⁰, PD²⁰¹ nustatė konkurenciją dirbtinai ribojančius, netikslius, neaiškius ir pirkimo objektui neproporcingus kvalifikacinius reikalavimus²⁰².</p> <p>1) tiekėjas turi turėti ne mažiau kaip 4 specialistus, kuriems suteikta teisė eiti ypatingo statinio projekto vadovo, ypatingo statinio projekto vykdymo priežiūros vadovo pareigas (statinių kategorija – ypatingi statiniai; statinių grupėse – inžineriniai tinklai: šilumos tiekimo tinklai; elektros tinklai iki 10 kV įtampos; kiti inžineriniai tinklai);</p> <p>2) tiekėjas turi turėti ne mažiau kaip 8 specialistus, kuriems suteikta teisė eiti ypatingo statinio projekto dalies vadovo, statinio projekto vykdymo priežiūros dalies vadovo pareigas visoms PD nurodytoms ypatingų statinių grupėms.</p>	<p>projektui Nr. 07.1.1-CPVA-R-905-01-0005 (PD nustatyti neaiškūs ir neproporcingi kvalifikacijos reikalavimai bei nepagrįstai atmestas dalyvio pasiūlymas, klaida projekte yra 12 263,60 Eur);</p> <p>2) priimti sprendimą (-us) susigrąžinti su pažeidimu susijusių išmokėtų lėšų dalį;</p> <p>3) patikslinti II rengiamas išlaidų deklaracijas arba metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma;</p> <p>4) imtis analogiškų veiksmų su kitais projekto vykdytojo įgyvendinamais projektais, kuriuose yra finansuojamų išlaidų, susijusių su pastebėjime nurodytais neatitikimais.</p> <p>CPVA atlikusi pažeidimo tyrimą, nustačiusi netinkamų finansuoti išlaidų bei priėmusi sprendimą susigrąžinti netinkamų lėšų dalį, įgyvendino rekomendacijos 1 ir 2 p. Laukiama informacijos apie rekomendacijos 3 ir 4 p.</p>	<p>pažeidimo tyrimo išvados.</p>	

¹⁹⁸ 2014-10-07 įstatymo Nr. XII-1194 redakcija (taikoma visame pastebėjime).

¹⁹⁹ Projektas Nr. 07.1.1-CPVA-R-905-01-0005, finansavimo santykis 85,61 proc., projektas nebaigtas įgyvendinti, tikrintas MP Nr. MP002, kurio vertė yra 75 068,12 Eur.

²⁰⁰ Tarptautinis atviras konkursas „Projektavimo ir statinių projektų vykdymo priežiūros paslaugų pirkimas“, TED paskelbtas 2015-06-16, skelbimo Nr. 2015/S 114-206879, CVP IS paskelbtas 2015-06-11, skelbimo Nr. 164533.

²⁰¹ Elektrėnų savivaldybės administracijos viešojo pirkimo komisijos 2015-08-25 posėdžio protokolu Nr. 83 patvirtintos patikslintos atviro konkurso sąlygos „Projektavimo ir statinių projektų vykdymo priežiūros paslaugų pirkimas“.

²⁰² Konkurso sąlygų III skyriaus „Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai“ 13.11 p. nustatyti reikalavimai.

2017-2018 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁷⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>PD nurodyti inžineriniai tinklai²⁰³ nėra laikomi ypatingais statiniais, todėl reikalaujama tiekėjo kvalifikacija nebuvo būtina, nes vadovauti nesudėtingo ir neypatingo statinio projektavimui, statinio projekto vykdymo priežiūrai turi teisę neatestuoti architektai ir statybos inžinieriai.</p> <p>Audito metu taip pat nustatėme, kad PO nepagrįstai atmetė dalyvio pasiūlymą²⁰⁴, kuris grįsdamas atitiktą konkurso sąlygose (13.11 p.²⁰⁵) nurodytiems kvalifikacijos reikalavimams nepateikė specialistų kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų ypatingų statinių grupėms, nors kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai nėra būtini.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPĮ 3 str. 1 d., 32 str. 2 d., LR statybos įstatymo 10 str. 9 d. ir PS²⁰⁶ 7.3. p. reikalavimo vadovautis Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktais, o CPVA neužtikrino, kad būtų įgyvendintas R.1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar paramos gavėjų deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 9 p., dėl nepagrįstų ir diskriminuojančių kvalifikacijos reikalavimų, taikytina 25 proc. projektui priskiriamos VŠP sutarties dalies²⁰⁷ vertės (48 621,69 Eur su PVM) finansinė korekcija, dėl kurios klaida projekte yra 12 263,60 Eur su PVM²⁰⁸ (12 155,42 Eur tiesioginių ir 108,18 Eur netiesioginių išlaidų).</p>	įgyvendinimą.		
5.	<p>(V) EX.33 Nepakankamai išsamiai aprašyti ekonominio naudingumo kriterijai ir paslaugų teikėjus diskriminuojanti TS</p> <p>VPĮ²⁰⁹ 3 str. 1 d. nustatyta, kad PO užtikrina, kad atliekant pirkimo procedūras būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principų. VPĮ 24 str. 2 d. 8 p. nustatyta, kad PD turi būti nustatyti pasiūlymų vertinimo kriterijai ir sąlygos, o 24 str. 9 d., kad PD turi būti tikslūs ir aiškūs. VPĮ 25 str. 2 d. nustatyta, kad TS turi užtikrinti konkurenciją ir nediskriminuoti tiekėjų.</p>	<p>Rekomenduojame CPVA:</p> <p>1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0021 (nepakankamai išsamiai aprašyti ekonominio naudingumo kriterijai ir paslaugų teikėjus diskriminuojanti TS, preliminari klaida projekte yra</p>	<p>Pateiktame pastebėjime minimus faktus įvertinsime atlikdami pažeidimo tyrimą. Finansinės korekcijos dydis ir likusių rekomendacijos punktų įgyvendinimas priklausys nuo pažeidimo tyrimo išvados.</p>	2019-04-30

²⁰³ Šilumos tiekimo tinklai, elektros tinklai iki 10 kV įtampos ir kiti inžineriniai tinklai.

²⁰⁴ VŠP komisijos 2015-10-23 posėdžio protokole Nr. 93 nurodyta, kad atmetamas dalyvio UAB „Hidroterra“ pasiūlymas, nes neatitiko PD 13.11 p. kvalifikacijos reikalavimų turėti projekto dalies vadovą, statinio projekto vykdymo priežiūros dalies vadovą: statinių grupės – inžineriniai tinklai: šilumos tiekimo tinklai; elektros tinklai iki 10 kV įtampos; kiti inžineriniai tinklai. Projekto dalys – susisiekiemo.

²⁰⁵ Reikalavimai nurodyti šio pastebėjimo 1 ir 2 p.

²⁰⁶ Iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 07.1.1-CPVA-R-905-01-0005 „Elektrėnų marių pakrančių, paplūdimio ir daugiabučių namų kiemų sutvarkymas, įrengiant bendruomeninę, aktyvaus laisvalaikio infrastruktūrą“ 2017-05-16 sutartis Nr. 07.1.1-CPVA-R-905-01-0005 /035-221.

²⁰⁷ Pastebėjime nurodytas VPĮ nuostatų nesilaikymo atvejis yra susijęs ir su kitais projekto vykdytojo įgyvendinamais projektais, kurie administruojami CPVA ir finansuojami ES struktūrinių fondų lėšomis.

²⁰⁸ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 – 12 263,60 Eur.

²⁰⁹ 2015-06-23 įstatymo redakcija Nr. XII-1852 (naudojama visame pastebėjime).

2017-2018 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁷⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Audito metu nustatėme atvejį²¹⁰, kai CPVA, tikrindama pirkimą²¹¹, nepagrįstai padarė išvadą, kad pirkimo objekto TS parengta vadovaujantis VPJ 25 str., pasiūlymų vertinimo kriterijai neprieštarauja VPJ ir nėra pastebėjimų, dėl kurių būtų galima teigti, kad pirkimas atliktas pažeidžiant VPJ 3 str. 1 d. numatytus principus. Audito metu vertinant minėtą pirkimą, nustatyta, kad:</p> <p>1) TS nustatytas perteklinis reikalavimas paslaugų teikėjams dėl minimalaus nuolatinių darbuotojų, kurie teiktų pirkimo sąlygose numatytas paslaugas, skaičiaus²¹²;</p> <p>2) PO, nepagrįstai neskaidė pirkimo objekto į dalis²¹³, nesivadovaudama proporcingumo principu²¹⁴ ir tokiu būdu neužtikrindama paslaugų teikėjų konkurencijos²¹⁵;</p> <p>3) PO pirkimo sąlygose nustatė pasiūlymų vertinimo kriterijus, tačiau nenurodė šių vertinimo kriterijų aprašymų ir balų skyrimo tvarkos²¹⁶.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPJ 3 str. 1 d., 24 str. 2 d. 8 p., 24 str. 9 d. ir</p>	<p>63 000 Eur);</p> <p>2) priimti sprendimą, numatytą FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.;</p> <p>3) patikslinti JI rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p>		

²¹⁰ Projektas Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0021, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas supaprastintas atviras Patalpų valymo ir teritorijos tvarkymo paslaugų pirkimas (skelbimo data 2017-06-14, pirkimo Nr. 295212).

²¹¹ Įvykdyto pirkimo įvertinimo patikros lapas (taikoma supaprastintiems pirkimams, pirkimo dokumentų gavimo data 2017-08-04, pirkimo lapas pasirašytas 2017-09-29).

²¹² Pirkimo sąlygų priedo Nr. 3 „Techninė specifikacija“ 3.10 p. nurodyta, jog tiekėjas „<...> turi skirti ne mažiau kaip 12 (dvylika) nuolatinių darbuotojų, kurie paskirstomi taip: <...> valymo paslaugoms <...> ne mažiau kaip 10 (dešimt) darbuotojų, <...> aikštelių tvarkymo paslaugoms ne mažiau kaip 1 (vienas) darbuotojas, <...> kokybės kontrolę vykdančiam darbuotojui <...> ne mažiau kaip 1 (vienas) darbuotojas“. Vadovaujantis LAT ir VPT išaiškinimais bei formuojama praktika, PO pirkimo dokumentuose turėtų įvardyti tik reikalaujamas kompetencijas, o sprendimus dėl specialistų skaičiaus turi priimti paslaugų teikėjai, kurie, teikdami pasiūlymus VŠP ir siekdami laimėti, parinks reikiamus išteklius ir jų skaičių, kad optimaliomis sąnaudomis galėtų įvykdyti pirkimo sąlygas. Spręsti, kiek darbuotojų turi atlikti tam tikras paslaugas yra paslaugų teikėjo, o ne PO kompetencija (LAT 2016-01-06 nutartis c. b. Nr. 3K-3-62-415/2016; Viešųjų pirkimų tarnybos 2016-05-26 vertinimo išvada (pirkimo Nr. 172280)).

²¹³ TS 2.1 p. nurodyta, kad: „Pirkimo objektą sudaro: 2.1.1. CPVA nuosavybės teise priklausančių patalpų ir teritorijos valymo paslaugos, adresu S. Konarskio g. 13, Vilnius; <...> 2.1.2. CPVA nuomojamų patalpų, esančių Geležinio Vilko g. 18A, Vilnius <...> valymo paslaugos; 2.1.3. CPVA patalpų bei nuomojamų patalpų aprūpinimas tualetiniu popieriumi, servetėlėmis, skystu muilu, purškiamais oro gaivikliais bei kitomis higienos prekėmis“. Iš TS 2.1. p. aprašymo daroma išvada, kad perkamos atskirų pastatų (S. Konarskio g. 13 ir Geležinio Vilko g. 18A) patalpų valymo paslaugos, t. y. nepaisant homogeniškumo, pirkimo objektas susideda iš dviejų viena nuo kitos nepriklausančių savarankiškų dalių.

²¹⁴ CPVA nurodė (2018-08-01 el. laiške) pirkimo neskaidymo į dalis priežastis: 1) perkamos vienanarūšės (patalpų valymo) paslaugos, tame pačiame mieste; 2) pirkimo objekto išskaidymas ar neskaidymas į dalis lemia vienodą dalyvių skaičių, t. y. konkurencija nėra ribojama, nes kvalifikaciniai reikalavimai išlieka tie patys; 3) geresnė paslaugų kaina. Vadovaujantis LAT aiškiai ir nuosekliai formuojama praktika (žr. 2015-02-24 nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-84-248/2015; 2015-03-27 nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-161-415/2015; 2015-03-27 nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-162-469/2015, 2015-04-07 nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-183-248/2015, 2017-07-12 nutartį civilinėje byloje Nr. e3K-3-322-916/2017), vien svarbių priežasčių įvardijimas nėra pakankamas pagrindas sujungti savarankiškus pirkimo objektus (nepaisant jų homogeniškumo), būtina įvertinti, ar sujungimas yra būtinas ir proporcingas siekiamam tikslui, t. y. ar tikslo negalima pasiekti kitomis, mažiau ribojančiomis priemonėmis. Atsižvelgiant į tai, kad CPVA nurodytos priežastys susijusios su organizacinėmis aplinkybėmis, kurios nėra nei išimtinės, nei savaime pateisinančios savo pobūdžiu savarankiškų objektų sujungimą pirkime, o didesnė paslaugų kaina išskaidžius pirkimo objektą į atskiras dalis nėra pagrįsta objektyviais duomenimis, vertinama, kad toks sujungimas neatitinka proporcingumo principo.

²¹⁵ Atsižvelgiant į nustatytą aplinkybių visumą, vertinama, kad pirkimo objektų sujungimas į vieną kartu su TS 3.10 p. nurodytu reikalavimu teikėjams turėti ne mažiau nei 12 darbuotojų, varžo tiekėjų konkurenciją, diskriminuoja tiekėjus bei apriboja galimybes dalyvauti pirkime.

²¹⁶ Pirkimo sąlygų 68.1. p. nustatyti ekonominio naudingumo vertinimo kriterijai: „Darbo organizavimas“, „Naudojama įranga, įrankiai, priemonės“, „Kokybės kontrolės užtikrinimas“, „Žmogiškųjų išteklių valdymas“, tačiau nenurodyti jokie vertinimo kriterijų aprašymai, pagal kuriuos turėjo būti skiriami konkretūs balai. T. y., pirkimo sąlygose nenurodyta, koks turi būti, pvz., darbo organizavimo aprašymas, kad tiekėjas galėtų gauti 10 balų. Pirkimo sąlygose nenustačius detalios kriterijų vertinimo sistemos, sukuriama situacija, kai konkretaus pasiūlymo vertinimas priklauso nuo subjektyvaus vertintojo požiūrio, o tai neatitinka VPJ įtvirtintų lygiateisiškumo ir skaidrumo imperatyvų.

2017-2018 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁷⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>25 str. 2 d. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairių 8 ir 11 p., dėl nepakankamai išsamiai aprašytų ekonominio naudingumo kriterijų ir diskriminacinės TS, taikytina 25 proc. pirkimo sutarties²¹⁷ vertės (252 000 Eur (su PVM)) finansinė korekcija, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 63 000 Eur²¹⁸.</p>			
6.	<p>(V) EX.36 PD nustatyti konkurenciją ribojantys kvalifikacijos reikalavimai bei pirkimo objektas neskaitytas į dalis</p> <p>VPJ²¹⁹ 17 str. 1 d.²²⁰ nustatyta, kad PO užtikrina, kad atliekant pirkimo procedūras būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principų. VPJ 47 str. 1 d.²²¹ nustatyta, kad PO nustatyti kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos, turi būti proporcingi ir susiję su pirkimo objektu, tikslūs ir aiškūs.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejus²²² kai:</p> <p>1) PO VŠP²²³ pirkimo sąlygose nustatė perteklinius kvalifikacinius reikalavimus²²⁴;</p>	<p>Rekomenduojame CPVA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0009 (dėl konkurenciją ribojančių kvalifikacijos reikalavimų ir pirkimo neskaitymo į dalis, preliminari klaida projekte yra 116 967,68 Eur); 2) priimti sprendimą numatytą FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.; 3) patikslinti II rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti 	<p>Pateiktame pastebėjime minimus faktus įvertinsime atlikdami pažeidimo tyrimą. Finansinės korekcijos dydis ir likusių rekomendacijos punktų įgyvendinimas priklausys nuo pažeidimo tyrimo išvados.</p>	2019-04-30

²¹⁷ 2016-10-28 Patalpų valymo ir teritorijos tvarkymo paslaugų teikimo sutartis Nr. 2016/4-1-78.

²¹⁸ 2017-2018 m. EK deklaruota netinkamų išlaidų suma yra 5 608,20 Eur.

²¹⁹ 2017-05-02 įstatymo redakcija Nr. XIII-327 (naudojama visame pastebėjime).

²²⁰ 2015-06-23 įstatymo redakcijos Nr. XII-1852 3 str. 1 d., 2016-09-20 įstatymo redakcijos Nr. XII-2624 17 str. 1 d.

²²¹ 2015-06-23 įstatymo redakcijos Nr. XII-1852 32 str. 2 d., 2016-09-20 įstatymo redakcijos Nr. XII-2624 47 str. 1 d.

²²² Projektas Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0009, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP010, kurio vertė 1 049 236,94 Eur.

²²³ Nr. 164290 (paskelbimo data 2015-07-24), Nr. 342662 (paskelbimo data 2017-08-03), Nr. 183908 (paskelbimo data 2017-02-24) (naudojama visame pastebėjime).

²²⁴ Pirkimo Nr. 164290 sąlygų III sk. „Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai“ 2 lentelėje nurodyta, kad tiekėjo siūlomi specialistai (ekspertai) turi turėti ne mažesnę kaip mokslų daktaro laipsnį, nors perkamas paslaugas galėtų teikti ne tik daktaro laipsnį turintis specialistas. Pirkimo Nr. 183908 sąlygų III sk. „Tiekėjų kvalifikaciniai reikalavimai“ 2 lentelėje „Techninio ir profesinio pajėgumo reikalavimai“ ir pirkimo Nr. 342662 sąlygų priedo Nr. 4 „Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai“ nurodyta, jog Tiekėjo siūlomi specialistai (ekspertai) turi turėti ne mažesnę nei 5 metų praktinio darbo patirtį toje mokslų srityje šakoje, kuriai (-ioms) tiekėjas teikia pasiūlymą <...> arba ne žemesnį nei magistro laipsnį arba jam prilygintą išsilavinimą, nors perkamas paslaugas galėtų teikti ir trumpesnę darbo patirtį turintis specialistas bei žemesnį nei magistro laipsnio išsilavinimą turintis specialistas. Pirkimų Nr. 164290 ir Nr. 183908 sąlygų III sk. „Tiekėjų kvalifikaciniai reikalavimai“ 2 lentelėje „Techninio ir profesinio pajėgumo reikalavimai“, pirkimo Nr. 342662 sąlygų priedo Nr. 4 „Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai“ nurodyta, jog Tiekėjas turi turėti ir pasiūlyti ne mažiau kaip du specialistus (ekspertus) kiekvienai siūlomai atitinkamų mokslų srityje šakai <...>, nors toks reikalavimas nėra proporcingas, nes PO turėtų įvardyti tik reikalaujamas kompetencijas, o sprendimą dėl specialistų skaičiaus turi priimti tiekėjai, kurie teikdami pasiūlymus viešuosiuose pirkimuose ir siekdami juos laimėti, parinks reikiamus išteklius ir jų skaičių, kad optimaliomis sąnaudomis galėtų įvykdyti pirkimų sąlygas.

2017-2018 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁷⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>2) PO nepagrįstai neišskaidė pirkimo objekto į dalis²²⁵, neužtikrindama konkurencijos ir diskriminuodama kitus paslaugų teikėjus.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPĮ 17 str. 1 d.²²⁶, 47 str. 1 d.²²⁷ reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairių 9 ir 10 p., dėl konkurenciją ribojančių kvalifikacinių reikalavimų ir pirkimo objekto neskaidymo į dalis, taikytina 25 proc. pirkimų sutarčių²²⁸ verčių (467 870,70 Eur (su PVM) finansinė korekcija, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 116 967,68 Eur²²⁹.</p>	<p>EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma;</p> <p>4) peržiūrėti projekto Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0009 visus specialistų (ekspertų) paslaugų pirkimus ir, nustačius neatitikimų, imtis rekomendacijos 1-3 p. nurodytų veiksmų.</p>		
7.	<p>(V) EX.40 Netinkamai atlikta projekto patikra vietoje</p> <p>LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 266 p. nurodyta, kad institucijos, atlikdamos LRVN 528(772) patvirtintose taisyklėse joms pavestas funkcijas, turi užtikrinti nešališkumo, skaidrumo, objektyvumo principų įgyvendinimą. FMĮ 1K-316(1K-447) patvirtintų taisyklių 289 p., be kita ko, nustatyta, kad patikrą vietoje turi atlikti ne mažiau kaip du įl darbuotojai arba jos įgalioti ekspertai. CPVA PV²³⁰ 11 p., be kita ko, nurodyta, kad projekto patikrą vietoje atlieka ne mažiau kaip du SPD ir (arba) SPVSD darbuotojai.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad CPVA, atlikdama projekto patikrą vietoje²³¹, neužtikrino, kad patikrą vietoje atliktų ne mažiau kaip du įl darbuotojai²³², taip neužtikrindama, kad būtų laikomasi nešališkumo, skaidrumo ir</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes CPVA PV numatytos pakankamos kontrolės priemonės, tačiau vertinamuoju laikotarpiu jų veikimas nebuvo užtikrintas.</p>	-	-

²²⁵ Pirkimu Nr. 342662 perkamos 26 atskirų biomedicinos mokslo srities šakų specialistų (ekspertų) paslaugos ir paslaugų teikėjų prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai dėl 50 proc. šakų. Pirkimu Nr. 183908 perkamos keturių mokslo sričių specialistų (ekspertų) paslaugos: 10 technologijos mokslų srities kryptų ir paslaugų teikėjų prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai 4 kryptims, 8 biomedicinos mokslų srities kryptys ir paslaugų teikėjų prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai 3 kryptims, 4 fizinių mokslų srities kryptys ir tiekėjo prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai 2 kryptims bei 6 socialinių mokslų srities kryptys ir paslaugų teikėjų prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai 3 kryptims. Pirkimu Nr. 164290 perkama 10 technologinių mokslų kryptų specialistų (ekspertų) paslaugos ir paslaugų teikėjų prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai 4 kryptims. Visais išvardintų pirkimų atvejais, PO buvo galimybė atlikti atskirus pirkimus kiekvienos mokslo srities šakos specialistų (ekspertų) paslaugų pirkimui ir taip užtikrinti didesnę konkurenciją.

²²⁶ 2015-06-23 įstatymo redakcijos Nr. XII-1852 3 str. 1 d., 2016-09-20 įstatymo redakcijos Nr. XII-2624 17 str. 1 d.

²²⁷ 2015-06-23 įstatymo redakcijos Nr. XII-1852 25 str. 2 d., 2016-09-20 įstatymo redakcijos Nr. XII-2624 25 str. 2 d.

²²⁸ Sutartis Nr. T1-057(14.5-17-020)/TPS-150000-1697, Nr. T1-038(14.4-15-88), Nr. T1-033(14.5-17-020), Nr. T1-036(14.5-17-020), Nr. T1-030(14.5-17-020), Nr. T1-034(14.5-17-020), Nr. T1-039(14.5-17-020), Nr. T1-035(14.5-17-020), Nr. T1-031(14.5-17-020), Nr. T1-040(14.5-17-020), Nr. T1-032(14.5-17-020).

²²⁹ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP010 yra 86 550,80 Eur.

²³⁰ CPVA direktoriaus 2014 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-264 patvirtintas CPVA veiklos vadovo Projektų patikrų vietoje atlikimo procedūros skyrius „Bendrosios patikrų vietoje atlikimo nuostatos“ (2018 m. sausio 17 d. įsakymo Nr. 2018/8-12 redakcija).

²³¹ Projekto Nr. 08.1.2-CPVA-R-408-81-0004 patikra vietoje, atlikta 2018 m. sausio 23 d., patikros lapo Nr. PV01, ir 2018 m. sausio 24 d., patikros lapo Nr. PV02.

²³² 2018 m. sausio 23 d. projekto Nr. 08.1.2-CPVA-R-408-81-0004 patikrą vietoje Nr. PV01 atliko tik vienas CPVA darbuotojas. Patikros metu buvo tikrinami patikros lapo II dalies klausimai, išskyrus 6 lentelės 6.1-6.3 klausimus. 2018 m. sausio 24 d. to paties projekto finansinę patikrą vietoje Nr. PV02 taip pat atliko tik vienas CPVA darbuotojas. Patikros metu buvo tikrinami 6 lentelės 6.1-6.3 klausimai.

2017-2018 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁷⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	objektyvumo principų. Taip CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 266 p. ir FMĮ 1K-316(1K-447) patvirtintų taisyklių 289 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 5 d. b p. reikalavimas VI užtikrinti, kad būtų atliekamos patikros vietoje.			
8.	<p>(V) EX.50 Faktiškai atlikti darbai neatitinka statybos rangos sutartyje numatytų atlikti darbų</p> <p>FMĮ 1K-316(1K-415) patvirtintų taisyklių 405.1 p., be kita ko, nustatyta, kad išlaidos turi būti faktiškai patirtos, t. y., skirtos už patiektas prekes, suteiktas paslaugas, atliktus darbus sumokėti ar priskaičiuotų palūkanų subsidijoms, apskaičiuotam darbo užmokesčiui ir kitoms teisės aktuose nustatytoms išmokoms išmokėti.</p> <p>PS²³³ 2.2 p. nustatyta, kad PAFT ir vėlesni jų pakeitimai yra PS sąlygos.</p> <p>Audito metu, atlikdami projekto patikrą vietoje, nustatėme atvejį²³⁴, kai faktiškai atlikti statybos rangos darbai neatitiko²³⁵ statybų rangos sutartyje²³⁶ numatytų atlikti darbų.</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių, preliminari klaida tikrintame projekte 1 081,00 Eur²³⁷.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė PS 2.2 p. nurodytų reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMĮ 1K-316(1K-415) patvirtintų taisyklių 405.1 p reikalavimas bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>Rekomenduojame CPVA:</p> <p>Atliekant patikrą vietoje, atsižvelgti į riziką dėl audito metu nustatytų neatitikimų ir įvertinti faktiškai atliktų darbų atitiktį statybos rangos sutartyje numatytiems darbams. Nustačius neatitikimų, imtis korekciniių veiksmų:</p> <p>1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 08.1.2-CPVA-R-408-41-0003;</p> <p>2) priimti sprendimą, numatytą FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.;</p> <p>3) patikslinti II rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p>	<p>Sutinkame su pateiktu pastebėjimu ir rekomendacija.</p> <p>Įgyvendinant pateiktą rekomendaciją, atliksime projekto patikrą vietoje. Ją atlikdami, atsižvelgsime į riziką dėl audito metu nustatytų neatitikimų ir numatytiems darbams.</p> <p>Likusių rekomendacijos punktų įgyvendinimas priklausys nuo patikros vietoje rezultatų.</p>	2018-10-31 (patikrai vietoje atlikti)
Keli pagrindiniai reikalavimai				
9.	(V) EX.9²³⁸ Netinkamų finansuoti išlaidų, susijusių su pažeidimu, dydžio	Rekomenduojame	CPVA Rekomendacija įgyvendinta 2018-08-14.	2018-08-31

²³³ 2016-08-26 Nr.08.1.2-CPVA-R-408-41-003/As-1657.

²³⁴ Projektas Nr. 08.1.2-CPVA-R-408-41-0003, finansavimo santykis 81 proc., projektas įgyvendinamas, tikrintas MP Nr. MP010, kurio vertė 118 858,10 Eur.

²³⁵ Projekto patikroje vietoje nustatyta, kad automobilių stovėjimo vietos neįgaliesiems (3 vnt.) įrengtos 1,75 m. pločio, nors sutartyje numatytos įrengti 2 m pločio; turėklai abiejose panduso pusėse įrengti 600 mm aukščio, nors sutartyje numatyta 650 mm; dušo kabinose neįrengtos atlenkiamos plastikinės kėdutės su atlošu (3 vnt.); neįrengti turėklai prie praustuvų neįgaliesiems (3 vnt.). Taip pat sutartyje numatyta abipus unitazo įrengti atlenkiamus ar pasukamus horizontalius turėklus su alkūnramsčiais (3 vnt.), tačiau patikrinus vietoje nustatyta, kad įrengtas tik vienas atlenkiamas turėklas, o kitas pritvirtintas prie grindų.

²³⁶ 2017-04-12 statybos rangos sutartis Nr.As-753.

²³⁷ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP010 yra 95,94 Eur.

²³⁸ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: VI 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos, VI 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

2017-2018 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁷⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>nustatymo metodika neatitinka EK FK gaires ir FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių</p> <p>FMJ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 407 p., be kita ko, nustatyta, kad apmokant išlaidas negali būti pažeisti taisyklėse nurodytų ES teisės aktų reikalavimai, taip pat VŠP reikalavimai.</p> <p>FMJ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 7 priedo 6 p., be kita ko, nustatyta, jog nustačius su pirkimu susijusį pažeidimą, vadovaujamosi EK FK gaire. 7 priedo 7 p. nustatyta, kad kai dėl pažeidimo, susijusio su pirkimu, nėra žinoma tiksliai netinkamų finansuoti projekto išlaidų suma, EK FK gairėse nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų apskaičiavimo norma atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį taikoma pagal pirkimo sutartį projekto vykdytojo patirtoms išlaidoms, kurios buvo pripažintos deklaruotinomis EK, ir pagal tą pačią pirkimo sutartį patirtoms išlaidoms, prieš jas pripažįstant deklaruotinomis EK.</p> <p>EK FK gairės 1.2 p., be kita ko, nustatyta, jog nepaisant to, ar yra aiškus tarptautinis susidomėjimas sutartimi, kuriai direktyvų nuostatos netaikomos arba taikomos tik iš dalies, reikia išnagrinėti, ar su ta sutartimi susijusios deklaruotos išlaidos atitinka nacionalines VŠP taisykles. Jeigu yra tarptautinis susidomėjimas arba jeigu nesilaikoma nacionalinės teisės aktų, Komisija gali pasiūlyti taikyti finansines pataisas, remdamasi 1.3 skr. nustatytais kriterijais ir 2 skr. apibrėžtomis pataisų normomis.</p> <p>EK FK gairės 1.3 d., be kita ko, nustatyta, kad pažeidimo, susijusio su VŠP taisyklių nesilaikymu, sunkumas ir susijęs finansinis poveikis Sąjungos biudžetui vertinamas atsižvelgiant į konkurencijos lygį, skaidrumą ir vienodą požiūrį. Kai taisyklių nesilaikymas atgraso galimus konkurso dalyvius arba kai nesilaikant taisyklių sutartis sudaroma ne su tuo konkurso dalyviu, su kuriuo ji turėjo būti sudaryta, tai ženklas, kad pažeidimas yra sunkus.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad CPVA Netinkamų finansuoti išlaidų, susijusių su pažeidimu, dydžio nustatymo metodikos²³⁹ 11 p., be kita ko, nustatyta, kad mažos vertės pirkimai laikomi nereikšmingais, labai mažos ekonominės naudos, todėl vienodo dydžio normos ar kitos netinkamų finansuoti išlaidų nustatymo taisyklės netaikomos, o metodikos priedo Nr. 1 4 p., be kita ko, nustatyta, kad tuo atveju, kai mažos vertės pirkimas atliekamas pažeidžiant projekto vykdytojo SVPT, netinkamų finansuoti išlaidų suma yra lygi skirtumui lyginant sutarties kainą su rinkos kaina²⁴⁰. Metodikos nuostatos</p>	<p>numatyti kontrolės priemones, užtikrinančias, kad nustatant su pažeidimu susijusią netinkamų finansuoti išlaidų sumą dėl mažos vertės pirkimų, būtų vadovaujamosi FMJ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių ir EK FK gairės nuostatomis.</p>		

²³⁹ Patvirtinta CPVA direktoriaus 2016-06-15 įsakymu Nr. 2016/8-125. Audito metu Netinkamų finansuoti išlaidų, susijusių su pažeidimu, dydžio nustatymo metodika buvo panaikinta CPVA direktoriaus 2018-05-07 įsakymu Nr. 2018/8-97.

²⁴⁰ Taip pat metodikoje nustatyta, kad rinkos kaina nustatoma šiais būdais: 1. Vadovaujantis panašiuose pirkimuose (vadovaujantis analogiškuose projektuose turima informacija) sudarytų sutarčių kaina; 2. Tuo atveju jei pagal 1 p. nėra duomenų, tokiu atveju rinkos kaina, ji gali būti nustatyta viešai prieinamos informacijos pagrindu ar naudojantis visuotinai pripažįstamomis kainos nustatymo programomis (pvz. Sistela).

2017-2018 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁷⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>neatitinka FMJ 1K-316(1K-23) ir EK FK gairės nuostatų, nes mažos vertės pirkimai savaime negali būti laikomi nereikšmingais, labai mažos ekonominės naudos pirkimais neatsižvelgiant į konkurencijos lygį, skaidrumą ir vienodą požiūrį, o pažeidimo finansinio poveikio nustatymas sudarytos pirkimo sutarties kainą lyginant su subjektyviai nustatytais rinkoje siūlomų darbų, paslaugų ar prekių vidutinėmis kainomis neužtikrina tinkamo ir vienodo finansinių pataisų taikymo.</p> <p>Taip pat nustatėme, kad CPVA vidaus procedūrų apraše²⁴¹ nėra numatyta kontrolės priemonių, užtikrinančių, kad nustatant su pažeidimu susijusią netinkamą finansuoti išlaidų sumą dėl mažos vertės pirkimų, būtų vadovaujama FMJ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių ir EK FK gairės nuostatomis.</p> <p>Taip CPVA neužtikrina, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 7 priedo 6 ir 7 p., bei LRVN 1090 patvirtintų taisyklių 265 p. reikalavimai institucijoms, dalyvaujančioms įgyvendinant veiksmų programą, pagal kompetenciją rengti ir tvirtinti vidaus procedūrų aprašus, užtikrinti jų atitiktį teisės aktuose nustatytiems reikalavimams ir vadovavimasi jais.</p>			
10.	<p>(V) EX.47²⁴² Išlaidos deklaruotos neįvertinus rangos darbų keitimų</p> <p>FMJ 1K-316(1K-207) patvirtintų taisyklių 230 p. nustatyta, kad II kartu su tarpiniais ir galutiniu MP savo vidaus procedūrų apraše nustatyta tvarka prašo PrV pateikti projekto tinkamą finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentus. 233 p. numatyta, kad MP tikrinamas ir tvirtinamas pildant II PV nustatytos formos MP patikros lapą. CPVA PV²⁴³, be kita ko, nurodyta įvertinti įsigytų papildomų darbų (darbų pakeitimų) atitiktį pirkimo sutarties nuostatoms bei Kainodaros taisyklių nustatymo metodikai.</p> <p>PS²⁴⁴ 2.3 p., be kita ko, nurodyta, kad siunčiami šalių vienos kitai pranešimai, PrV dokumentai ir duomenys teikiami per DMS.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį²⁴⁵, kai CPVA, vertindama MP, nesikreipė į PrV dėl galimų darbų pakeitimų ir neįvertinusi atliktų rangos sutartyje²⁴⁶ numatytų darbų</p>	<p>Rekomenduojame CPVA:</p> <p>1) papildyti CPVA PV numatytas kontrolės priemones: užtikrinti, kad vertinant MP, būtų gauta ir įvertinta informacija apie visus darbų, kurių išlaidos įtrauktos į vertinamą MP, pakeitimus;</p> <p>2) įvertinti visus projekto Nr. 01.1.1-CPVA-V-701-02-0001 įgyvendinimo metu atliktus rangos darbų pakeitimus ir, nustačius neatitiktį, imtis atitinkamų korekcinų</p>	<p>Sutinkame su pateiktu pastebėjimu ir rekomendacija.</p> <p>Įgyvendindami rekomendacijos 1 punktą, numatome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Papildyti pranešimo, siunčiamo projekto vykdytoji per DMS tvirtinant projekto pirkimų planą, tekstą taip: „<...> <i>Primername, kad:</i> 1) per DMS skiltį „Pirkimų faktiniai duomenys“ turite pateikti informaciją apie kiekvieną sudarytą pirkimo sutartį per 14 dienų nuo pirkimo sutarties sudarymo arba nuo pirkimų plano patvirtinimo pranešimo gavimo dienos kai pirkimo sutartis sudaryta iki pirkimų plano patvirtinimo; 2) per DMS turite pateikti informaciją apie kiekvieną pirkimo sutarties pakeitimą per 14 dienų nuo jo sudarymo arba nuo pirkimų plano patvirtinimo pranešimo gavimo dienos kai pirkimo sutarties pakeitimas sudarytas iki pirkimų plano patvirtinimo.“ 	<p>2018-10-19 (rekomendacijos 1 punkto 1 ir 2 aspektų įgyvendinimui)</p> <p>2018-12-31 (rekomendacijos 1 punkto 3 aspekto įgyvendinimui)</p> <p>2018-11-30 (rekomendacijos 2 punkto įgyvendinimui)</p>

²⁴¹ Europos Sąjungos 2014–2020 m. struktūrinių fondų administravimo veiklos vadovo Pažeidimų valdymo procedūra, patvirtinta CPVA direktoriaus 2018-02-09 įsakymu Nr. 2018/8-26.

²⁴² Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: VI1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos bei VI4. Tinkami valdymo patikrinimai.

²⁴³ MP patikros ir tvirtinimo lapas, forma Nr. F-MPP-MP-03(SP2014-2020)/4.

²⁴⁴ 2016-07-12 iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 01.1.1-CPVA-V-701-02-0001 „Jūrinio slėnio branduolio sukūrimas ir studijų infrastruktūros atnaujinimas (JŪRA), II etapas“ sutartis Nr. 01.1.1-CPVA-V-701-02-0001.

²⁴⁵ Projektas Nr. 01.1.1-CPVA-V-701-02-0001, finansavimo santykis 100 proc., projektas įgyvendinamas, tikrintas MP Nr. MP016, kurio vertė yra 1 957 897,11 Eur.

²⁴⁶ 2016-02-03 rangos sutartis Nr. SUT-161-3.

2017-2018 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁷⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>pakeitimų²⁴⁷ atitikties pirkimo sutarties nuostatomis bei Kainodaros taisyklių nustatymo metodikai, tinkamomis finansuoti pripažino rangos darbų išlaidas, taip neįsitikindama pakeistų darbų išlaidų tinkamumu finansuoti.</p> <p>Audito metu taip pat nustatė, kad MP patvirtinamųjų dokumentų teikimas buvo vykdomas ne per DMS²⁴⁸.</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių preliminari klaida projekte yra 20 085,42 Eur²⁴⁹.</p> <p>Taip CPVA neužtikrino, kad būtų įgyvendinti FMJ 1K-316(1K-207) patvirtintų taisyklių 230, 233 p. ir R.1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimai VI, be kita ko, tikrinti, ar paramos gavėjų deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas.</p>	veiksmų.	<ul style="list-style-type: none"> Papildyti tekstą, rašomą išankstinio pirkimo dokumentų vertinimo rašte. „<...> <i>Primename, kad:</i> 1) <i>per DMS skiltį „Pirkimų faktiniai duomenys“ turite pateikti informaciją apie kiekvieną sudarytą pirkimo sutartį per 14 dienų nuo pirkimo sutarties sudarymo;</i> Patikslinsime MP patikros lapo A dalies 3 ir 4 klausimų komentarus, numatant pareigą projekto vadovui įsitikinti, kad pateikti visi pirkimo sutarčių pakeitimai, susiję su deklaruojamomis išlaidomis. 2) <i>per DMS turite pateikti informaciją apie kiekvieną pirkimo sutarties pakeitimą per 14 dienų nuo jo sudarymo.“</i> <u>Igyvendindami rekomendacijos 2 punktą</u>, įvertinsime visus projekto įgyvendinimo metu atliktus rangos darbų pakeitimus ir, nustačius neatitikimų, imsimės atitinkamų korekcinų veiksmų. 	
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros Struktūrinių ir investicijų fondų valdymo sistemų departamento Teisės ir sistemų valdymo skyriaus viršininkė Daiva Grigorjeva Tel. (8 5) 219 1344; el. p. d.grigorjeva@cpva.lt</p>				

Šaltinis – Valstybės kontrolė

²⁴⁷ Audito metu nustatyta, kad iki patikslinto MP Nr. MP016 pateikimo CPVA, patvirtinti iš viso 5 rangos sutartyje numatytų darbų pakeitimo nurodymai: 2017-01-03 Nr. 1, 2017-10-06 Nr. 2, 2017-10-25 Nr. 3, 2017-10-27 Nr. 4., 2017-12-11 Nr. 5. MP Nr. MP016 deklaruotos išlaidos, susijusios su darbų pakeitimais, nurodytais pakeitimo nurodymuose Nr.2–4, iš kurių CPVA, vertindama MP, įvertino tik Nr. 3. Audito metu CPVA patvirtino, kad rangos darbų pakeitimo nurodymai Nr. 1, Nr. 2, Nr. 4 ir Nr. 5 buvo pateikti CPVA 2018-05-04 ir 2018-05-09, todėl nebuvo vertinti su iki tol teiktais MP.

²⁴⁸ SFMIS2014 nurodyta ir CPVA 2018-09-19 patvirtino, kad rangos darbų pakeitimo nurodymai Nr. 1, Nr. 2, Nr. 4 ir Nr. 5 buvo pateikti el. paštu.

²⁴⁹ Audito metu įsitikinta, kad MP Nr. MP016 deklaruotų rangos darbų keitimų pagal pakeitimo nurodymus (2017-10-06 Nr. 2, 2017-10-25 Nr. 3, 2017-10-27 Nr. 4) išlaidos yra tinkamos finansuoti, todėl klaidos tikrintame MP Nr. MP016 nėra. Projekto klaidos suma - 20 085,42 Eur nebuvo deklaruota EK už 2017-2018 ataskaitinius metus.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

21 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VšĮ Europos socialinio fondo agentūrai

2017-2018 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁰ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
VI 2. Tinkama veiksmų atranka				
1.	<p>(V) EX.11 ESFA neinformavo galimų pareiškėjų apie esminių kvietimo dokumentų nuostatų keitimą</p> <p>LRVN 528(265) patvirtintų taisyklių 9.2.2 ir 9.2.3 p., be kita ko, nustatyta, kad JI skelbia kvietimus teikti paraiškas ir pagal kompetenciją teikia pareiškėjams ir projektų vykdytojams informaciją apie paraiškų finansuoti projektus rengimo ir teikimo reikalavimus ir teisės aktų nustatyta tvarka skelbia šią informaciją ES struktūrinių fondų svetainėje.</p> <p>FMĮ 1K-316(1K-207) patvirtintų taisyklių 5.1 p., be kita ko, nustatyta, kad tarpinės institucijos, planuodamos priemonių ir projektų įgyvendinimą, vertindamos paraiškas finansuoti projektą ir vykdydamos projektų įgyvendinimo priežiūrą, turi užtikrinti, kad bus laikomasi lygiateisiškumo principo – visoms tam tikro kvietimo teikti paraiškas paraiškoms ir (ar) projektams turi būti taikomi vienodi planavimo, vertinimo ir įgyvendinimo priežiūros principai. Taisyklių 79 p. nustatyta, kad projektai atrenkami ir vertinami vadovaujantis atitinkamos veiksmų programos priemonės PFSA, kurį tvirtina ministerija, nurodytais reikalavimais. 88 p., be kita ko, nustatyta, kad jeigu paskelbus kvietimą teikti paraiškas yra keičiami kvietimo dokumentai ir juose keičiamos esminės nuostatos (keičiamos projektų finansavimo sąlygos ir (arba) paraiškų teikimo sąlygos, turinčios įtakos paraiškų vertinimo rezultatams), ministerija ir JI taisyklių 80–82 punktuose nustatyta tvarka paskelbia pakeistus kvietimo dokumentus ir nustato kitą galutinį paraiškų teikimo terminą.</p> <p>PFSA²⁵¹ 2 priede, be kita ko, nustatyta, kad PFSA 9.2 papunktyje numatyta finansuoti veiklai taikomam prioritetiniam atrankos kriterijui Nr. 1</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija ESFA PV numatyti kontrolės priemones, užtikrinančias, kad visi galimi pareiškėjai turėtų galimybę susipažinti su visa papildoma informacija, susijusia su paraiškų rengimo ir teikimo reikalavimais taip, kad būtų užtikrinamas lygiateisiškumo principo laikymasis.</p> <p>ESFA, atlikusi PV keitimą ir nusimačiusi kontrolės priemones, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2018-08-06.</p>	<p>2018-08-31</p>

²⁵⁰ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

²⁵¹ Patvirtinto ŠMMĮ V-370(V-582).

2017-2018 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁰ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>„Pareiškėjas ir (arba) partneriai turi patirties bendradarbiaujant su aukštosiomis mokyklomis, asociacijomis ir (arba) įmonėmis verslumo ugdymo srityje“ pagrįsti pateikiami dokumentai – „Renginių sąrašas“ nurodant renginio pavadinimą, vietą, trukmę, su kuo buvo bendradarbiuojama. Taip pat pateikiamos bendradarbiavimo, projektų sutartys.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad paskelbus kvietimą teikti paraiškas²⁵² ESFA informaciniame susitikime, kurio metu galimiems pareiškėjams buvo aiškinamas PFSA, iš ŠMSM žodžiu²⁵³ gavusi informaciją apie keičiamas PFSA sąlygas²⁵⁴, nesiėmė veiksmų, kad apie kvietimo dokumentų pakeitimą²⁵⁵ būtų informuoti susitikime nedalyvavę galimi pareiškėjai²⁵⁶, tačiau pateiktas paraiškas vertino remiantis ŠMSM žodiniu paaiškinimu²⁵⁷.</p> <p>Taip ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 528(265) patvirtintų taisyklių 9.2.3 p., FMJ 1K-316(1K-207) patvirtintų taisyklių 5.1 p., 79 p., 88 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 3 d. a ii p. bei c p. reikalavimai VI, be kita ko, užtikrinti, kad atrankos procedūros ir kriterijai būtų skaidrūs, bei, kad paramos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstomos paramos teikimo kiekvienam veiksmui sąlygos, taip pat konkretūs reikalavimai dėl pagal veiksmą tiekintų produktų arba paslaugų, finansavimo plano ir vykdymo termino.</p>			
	VI 4. Tinkami valdymo patikrinimai			
2.	<p>(V) EX.4 NPO PD nustatytas teikėjų galimybę dalyvauti pirkime dirbtinai ribojantis kvalifikacijos reikalavimas, laimėjusio teikėjo kvalifikacija neatitinka PD reikalavimų.</p> <p>FMJ 1K-316(1K-102) patvirtintų taisyklių 457 p., be kita ko, nustatyta, kad pareiškėjas ar projekto vykdytojas, partneris, kurie nėra PO pagal VPJ reikalavimus, pirkimus vykdo vadovaudamiesi Sutarties dėl ES veikimo</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, atsižvelgiant į pastebėjime Nr. EX.6 projektui rekomenduojamą taikyti 100 proc. finansinę korekciją.</p>	–	–

²⁵² Kvietimas teikti paraiškas pagal priemonę Nr. 09.3.1-ESFA-K-731 „Studijų kokybės gerinimas“, paskelbtas 2017-05-23.

²⁵³ ŠMSM 2018-06-11 raštu Nr. SB-2018-00698 „Dėl 09.3.1-ESFA-K-731 priemonės projektų atrankos kriterijaus“ patvirtino, jog PFSA pristatymo metu pareiškėjai buvo informuoti, kad bendradarbiavimo, projektų sutarčių teikimas nėra privalomas.

²⁵⁴ Informaciniame susitikime pareiškėjams buvo teigiama, kad nėra privaloma su paraiška pateikti atitiktį PFSA 9.2 p. numatyta finansuoti veiklai taikomam prioritetiniam projektų atrankos kriterijui Nr. 1 „Pareiškėjas ir (arba) partneriai turi patirties bendradarbiaujant su aukštosiomis mokyklomis, asociacijomis ir (arba) įmonėmis verslumo ugdymo srityje“ pagrindžiančių dokumentų – bendradarbiavimo ir projektų sutarčių.

²⁵⁵ ESFA 2017-07-14 gavo paklausimą el. paštu iš pareiškėjo, dalyvavusio mokymuose, kuriame, be kita ko, prašoma patikslinti, ar būtina teikti bendradarbiavimo sutarčių kopijas.

²⁵⁶ ESFA 2018-06-07 el. paštu pateikė informaciją, jog informaciniame susitikime dalyvavo 33 „potencialūs pareiškėjai bei juos atstovaujantys paraiškos rengėjai“, o PFSA 13.2 papunktyje nurodyta, kad galimi pareiškėjai ir partneriai yra „asociacijos, vienijančios įmones arba jungiančios asmenis profesiniu ir bendros veiklos pagrindu, Lietuvos aukštosios mokyklos, galimi partneriai yra viešieji juridiniai asmenys, veikiantys švietimo srityje“. Remiantis viešai prieinama aukštųjų mokyklų (<http://bakalauras.lamabpo.lt/universitetai/>, <http://bakalauras.lamabpo.lt/aukstosios-mokyklos/kolegijos/>) bei asociacijų (<https://ukmin.lrv.lt/lt/naudingos-nuorodos-8/verslo-organizacijos>) informacija, galimų pareiškėjų yra daugiau, nei faktiškai dalyvavo informaciniame susitikime.

²⁵⁷ ESFA paraiškų vertinimo metu nevertino pareiškėjų pateiktų bendradarbiavimo, projektų sutarčių.

2017-2018 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁰ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>principais – laisvo prekių judėjimo, įsisteigimo laisvės, laisvės teikti paslaugas, lygiateisiškumo, nediskriminavimo bei vienodo požiūrio, skaidrumo, proporcingumo ir abipusio pripažinimo principais. 460.1 p., be kita ko, nustatyta, kad kvietime dalyvauti pirkime ir kituose PD nustatyti reikalavimai negali dirbtinai riboti teikėjų galimybių dalyvauti pirkime ar sudaryti sąlygas dalyvauti tik konkrečioms teikėjams. Minimalūs teikėjų kvalifikacijos reikalavimai turi būti proporcingi pirkimo objektui. 460.7 p., be kita ko, nustatyta, kad pirkimo sutartis sudaroma su laimėjusį pasiūlymą pateikusių teikėjų arba su vienintelį pasiūlymą pateikusių teikėju, kurio galutinis pasiūlymas atitinka NPO nustatytus reikalavimus.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį²⁵⁸, kai vykdant pirkimą²⁵⁹ pagal FMĮ 1K-316(1K-102) patvirtintas taisykles:</p> <p>1) NPO PD²⁶⁰ 3.1.9 p. nustatė dirbtinai teikėjų galimybę dalyvauti pirkime ribojanti ir neproporcingą pirkimo objektu²⁶¹ kvalifikacijos reikalavimą: teikėjo siūlomas 1 specialistas gali tenkinti ne daugiau nei vienam specialistui keliamus reikalavimus²⁶², tačiau būtina visa apimtimi. Toks reikalavimas nepagrįstai įpareigoja teikėjus užtikrinti, kad PD nurodytoms vienuolios valytojų mokymo paslaugoms teikti būtų pasitelkti mažiausiai 8 lektoriai, ir apriboja teikėjų, kurie galėtų pasitelkti mažesnę, tačiau pakankamą lektorių skaičių ir optimaliomis sąnaudomis įvykdytų pirkimo sutartį, galimybes dalyvauti pirkime.</p> <p>2) pirkimo laimėtojo, su kuriuo sudaryta pirkimo sutartis²⁶³, pasiūlymas neatitiko NPO PD 3.1.9.6 p. nustatyto kvalifikacijos reikalavimo lektoriui turėti aukštąjį universitetinį arba jam prilygintą kvalifikacinį laipsnį²⁶⁴.</p>			

²⁵⁸ Projektas Nr. 09.4.3-ESFA-K-805-01-0055, finansavimo santykis– 70 proc., projektas įgyvendinamas, tikrintas MP Nr. MP006, kurio vertė– 25 844,92 Eur.

²⁵⁹ 2017-03-31 ES struktūrinės paramos svetainėje www.esinvesticijos.lt skelbtas konkursas valytojų mokymo paslaugoms įsigyti.

²⁶⁰ Valytojų mokymo paslaugų pirkimas.

²⁶¹ PD 1 priedo „Techninė specifikacija“ 1 priede nurodytos pirkimo objekto – mokymų – temos: saugaus valymo inventoriaus naudojimo mokymai; tradicinių valymo priemonių mokymai; ekologinio valymo mokymai; darbo su plovimo mašinomis mokymai; vėdinimo sistemų valymo ir oro kokybės patalpose mokymai; asmens higienos normų taisyklės kasdieniniame darbe mokymai; valymo objektų mokymai; efektyvumo ir kokybės didinimo perimant tradicinio ir ekologinio valymo patirties mokymai.

²⁶² PD yra nurodyti reikalavimai kiekvienos mokymo temos lektoriaus kvalifikacijai, pvz., saugaus valymo inventoriaus naudojimo lektorius turi turėti aukštąjį universitetinį arba jam prilygintą kvalifikacinį laipsnį; turi turėti ne mažesnę kaip 3 metų patirtį vedant mokymus saugaus valymo inventoriaus naudojimo srityje ir per pastaruosius 3 metus vidutiniškai turi būti vedęs ne mažiau kaip 16 akademiinių valandų mokymų saugaus valymo inventoriaus naudojimo srityje. Tradicinių valymo priemonių lektorius turi turėti aukštąjį universitetinį arba jam prilygintą kvalifikacinį laipsnį; turi turėti ne mažesnę kaip 3 metų patirtį vedant mokymus tradicinio valymo priemonių srityje ir per pastaruosius 3 metus vidutiniškai turi būti vedęs ne mažiau kaip 16 akademiinių valandų mokymų tradicinio valymo priemonių srityje.

²⁶³ 2017-05-10 paslaugų sutartis Nr. ESFA-0055/1.

²⁶⁴ Pasiūlytas vėdinimo sistemų valymo ir oro kokybės patalpose mokymų lektorius neturėjo aukštojo universitetinio arba jam prilygstančio kvalifikacinio laipsnio.

2017-2018 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁰ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>ESFA, atlikdama minėto projekto pirkimo tikrinimą, neįsitikino, ar pirkimas atliktas nepažeidžiant FMJ 1K-316(1K-102) patvirtintų taisyklių reikalavimų²⁶⁵.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė FMJ 1K-316(1K-102) patvirtintų taisyklių 457, 460.1 ir 460.7 p., o ESFA neužtikrino, kad būtų įgyvendintas R.1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar paramos gavėjų deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 10 p. dėl konkurenciją dirbtinai ribojančių kvalifikacijos reikalavimų ir 15 p. dėl netinkamo konkurso dalyvių vertinimo, būtų taikytina 25 proc. pirkimo sutarties vertės (153 180,00 Eur be PVM) finansinė korekcija²⁶⁶.</p> <p>Preliminari klaida projekte neskaiciuojama atsižvelgiant į pastebėjime Nr. EX.6 projektui rekomenduojamą taikyti 100 proc. finansinę korekciją.</p>			
3.	<p>(V) EX.6 Projekto vykdytojas projekto įgyvendinimo metu nebeatitiko PFSA numatyto reikalavimo pareiškėjui</p> <p>FMJ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 77 p., be kita ko, nustatyta, kad viso projekto įgyvendinimo metu projektas turi atitikti bendruosius reikalavimus ir, kai projektai atrankami projektų konkurso būdu, specialiuosius ir prioritetinius projektų atrankos kriterijus, išskyrus Stebėsenos komiteto patvirtintas išimtis dėl projektų atrankos kriterijų taikymo įgyvendinant projektus. 285.1 p., be kita ko, nustatyta, kad JI, atlikdama projekto patikrą vietoje, atsako į klausimą, ar nepasikeitė duomenys apie projektą ir projekto vykdytoją, turintys įtakos projekto įgyvendinimui.</p> <p>PFSA²⁶⁷ 16.3 p., be kita ko, nustatyta, kad pareiškėjas turi būti užsienio investuotojas (įmonė) arba užsienio investuotojo (įmonės) Lietuvos Respublikoje įsteigtas privatus juridinis asmuo, kuriam užsienio investuotojas daro lemiamą įtaką.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį²⁶⁸, kai projekto įgyvendinimo metu 100 proc. projekto vykdytojo akcijų buvo perleista fiziniam asmeniui²⁶⁹, todėl projekto vykdytojas nebeatitiko PFSA 16.3 p. nustatyto reikalavimo pareiškėjui būti užsienio įmonės įsteigtu privačiu juridiniu asmeniu. ESFA, atlikdama minėto</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija ESFA:</p> <p>1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 09.4.3-ESFA-K-805-01-0055 (projekto vykdytojas projekto įgyvendinimo metu nebeatitiko PFSA numatyto reikalavimo pareiškėjui, preliminari klaida projekte yra 278 632,35 Eur);</p> <p>2) priimti sprendimą (-us) susigrąžinti su pažeidimu susijusių išmokėtų lėšų dalį;</p> <p>3) patikslinti JI rengiamas išlaidų deklaracijas arba metines sąskaitas:</p>	<p>Bus įgyvendinta.</p> <p>Buvo atliktas pažeidimo tyrimas bei priimtas sprendimas dėl lėšų susigrąžinimo. ESFA pateiktose metinėse sąskaitose (2018-11-15 Nr. MS-ESF-002) išimtos visos netinkamos išlaidos. Suformuotas grąžinimas pateks į išlaidų deklaraciją, kai bus patvirtintos metinės sąskaitos.</p>	2018-11-01

²⁶⁵ 2017-08-01 projekto Nr. 09.4.3-ESFA-K-805-01-0055 patikros lape Nr. ESFV14-2017-06197, patvirtintame ESFA projekto vadovo, atsakant į klausimą „Ar pirkimo dokumentuose nurodyti kvalifikaciniai reikalavimai yra pagrįsti ir proporcingi pirkimo objektui, tikslūs ir aiškūs, todėl dirbtinai neriboja konkurencijos? (Jei tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai buvo vertinti išankstinės priežiūros metu – būtina įvertinti, ar jie nėra pakeisti, ar atsižvelgta į Agentūros rekomendacijas (jei tokių buvo). Jei tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai nebuvo vertinti išankstinės priežiūros metu – juos būtina įvertinti Paskesnės priežiūros metu). Laimėtojo kvalifikacija iš esmės atitinka pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacinius reikalavimus (taikoma, jei buvo nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai)“ nurodyta, kad neatitikimų nustatyta nebuvo.

²⁶⁶ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP006 yra 4 319,76 Eur.

²⁶⁷ Patvirtinto ŪMJ 4-631.

²⁶⁸ Projektas Nr. 09.4.3-ESFA-K-805-01-0055, finansavimo santykis – 70 proc., projektas įgyvendinamas, tikrintas MP Nr. MP006, kurio vertė – 25 844,92 Eur.

²⁶⁹ Registrų centro duomenų apie juridinio asmens dalyvius 2018-03-26 išrašė nurodyta, kad 2017-12-18 100 proc. projekto vykdytojo akcijų buvo perleista fiziniam asmeniui.

2017-2018 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁰ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>projekto patikrą vietoje²⁷⁰, neįsitikino, ar nepasikeitė duomenys apie projekto vykdytoją, turintis įtakos projekto įgyvendinimui²⁷¹.</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių preliminarai klaida projekte yra 278 632,35 Eur (242 289,00 Eur tiesioginių ir 36 343,35 Eur netiesioginių išlaidų).</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė FMJ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 77 p. ir PS 6.20 p. reikalavimo, be kita ko, nedelsiant informuoti JI apie bet kokius pasikeitimus, galinčius turėti įtakos jo atitikčiai PFSA reikalavimui, o ESFA neužtikrino, kad būtų įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar paramos gavėjų deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas.</p>	<p>sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p> <p>ESFA, atlikusi pažeidimo tyrimą ir priėmusi sprendimą susigrąžinti su pažeidimu susijusių išmokėtų lėšų dalį, rekomendacijos 1 ir 2 p. įgyvendino.</p>		
4.	<p>(V) EX.8 Netinkamos finansuoti neformaliojo vaikų švietimo paslaugų išlaidos, nepakankamos ESFA MP tikrinimo kontrolės priemonės</p> <p>LRVN 528 patvirtintų taisyklių 9.3.1.p., be kita ko, nustatyta, kad JI tikrina projektų vykdytojų teikiamus mokėjimo prašymus, nustato mokėjimo prašymuose nurodytų išlaidų tinkamumą finansuoti ir deklaruoti Europos Komisijai (išskyrus tuos atvejus, kai priemonės įgyvendinamos visuotinės dotacijos būdu). FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 406 p., be kita ko, nustatyta, kad išlaidos turi būti tinkamai dokumentuotos, t.y., visos įgyvendinant projektą patirtos išlaidos turi būti pagrįstos projekto tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentais, kurių atsekamumas turi būti užtikrintas. 421.7 p. nustatyta, kad visais atvejais netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos, kurios padidina projekto sąnaudas, proporcingai nesukurdamos pridėtinės vertės.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį²⁷², kai:</p> <p>1) tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažintos neformaliojo vaikų švietimo (NVŠ) paslaugų išlaidos, kurios nepagrįstos išlaidų pagrindimo dokumentais²⁷³;</p> <p>2) tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažintos didesnės nei mokymosi sutartyse nustatytos NVŠ paslaugų išlaidos²⁷⁴.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija ESFA:</p> <p>1) numatyti kontrolės priemones, užtikrinančias tinkamą neformaliojo vaikų švietimo paslaugų išlaidų pagrįstumo vertinimą;</p> <p>2) iš naujo, pagal numatytas kontrolės priemones, įvertinti projekto vykdytojo pateiktas Neformaliojo vaikų švietimo lėšų išmokėjimo pažymas ir įsitikinti išlaidų tinkamumu. Nustačius neatitikimų, imtis atitinkamų korekcinų veiksmų, nurodytų rekomendacijos 3-5 p.</p> <p>3) registruoti įtariamą PS</p>	<p>2) Bus įgyvendinta.</p> <p>Pagal numatytas kontrolės priemones, ESFA iš naujo baigia vertinti projekto vykdytojo pateiktas Neformaliojo vaikų švietimo lėšų išmokėjimo pažymas, siekiant įsitikinti išlaidų tinkamumu. Pagal nustatytus neatitikimus bus imtasi atitinkami korekciniai veiksmai, nurodyti rekomendacijos 3-5 p.</p> <p>5) Bus įgyvendinta</p> <p>Bus patikslintos išlaidų deklaracijos/metinės sąskaitos.</p>	2019-02-01

²⁷⁰ Projekto patikra vietoje atlikta 2018-01-30.

²⁷¹ 2018-01-30 projekto Nr. 09.4.3-ESFA-K-805-01-0055 patikros lape Nr. 2, patvirtintame dviejų ESFA projekto vadovų, atsakant į klausimą „Ar nenustatyta pakeitimų, susijusių su projekto įgyvendinimu ir projekto sutartimi, apie kuriuos įgyvendinančioji institucija nebuvo informuota?“ nurodyta, kad pakeitimų nustatyta nebuvo.

²⁷² Projektas Nr. 09.2.2-ESFA-V-729-01-0001, finansavimo santykis 100 proc., projektas įgyvendinamas, tikrintas MP Nr. MP007, kurio vertė 892 765,82 Eur.

²⁷³ 2017-01-13 ir 2017-03-03 Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Neformaliojo vaikų švietimo lėšų išmokėjimo pažymose nurodytos NVŠ tiekėjo VŠJ „Sporto paslaugos“ NVŠ išlaidos nepagrįstos jokiais pagrindimo dokumentais; 2016-11-04 Panevėžio miesto savivaldybės administracijos Neformaliojo vaikų švietimo lėšų išmokėjimo pažymoje nurodyta NVŠ tiekėjo VŠJ „A. Lipniūno kultūros centras“ 2016-09-22 formalus ugdymo metu organizuota 6 val. trukmės edukacinė veikla – ekskursija nepagrįsta veiklos vykdymo dokumentais.

²⁷⁴ Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Neformaliojo vaikų švietimo lėšų išmokėjimo 2017-03-03 pažymoje NVŠ tiekėjo VŠJ „Sporto perspektyvos“ nurodytas ir ES lėšomis finansuotas sutartinis NVŠ paslaugų įkainis vienam mokiniui yra 15 Eur, o 2016-09-01 neformaliojo vaikų iki 14 metų švietimo paslaugų teikimo sutartyse Nr. 321, 323, 329, 335, 341, 342, 353, 356 nurodyta paslaugos kaina yra 10 Eur.

2017-2018 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁰ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Taip pat audito metu nustatėme, kad ESFA, atlikdama minėto projekto MP prašomų finansuoti NVŠ paslaugų išlaidų tikrinimą, remiasi antriniu informacijos šaltiniu – Mokinių registro²⁷⁵ duomenimis, kurio teisingumas nėra vertinamas²⁷⁶, taip neįsitikindama išlaidų pagrįstumu²⁷⁷.</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių preliminari klaida projekte yra 601 526,43 Eur²⁷⁸ (592 636,87 Eur tiesioginių ir 8 889,55 Eur netiesioginių išlaidų).</p> <p>Taip ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 528 patvirtintų taisyklių 9.3.1. p, FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 406 ir 421.7 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, kad deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 09.2.2-ESFA-V-729-01-0001 (netinkamos finansuoti neformaliojo vaikų švietimo paslaugų išlaidos, nepakankamos ESFA MP tikrinimo kontrolės priemonės, preliminari klaida projekte yra 601 526,43 Eur);</p> <p>4) priimti sprendimą (-us) susigrąžinti su pažeidimu susijusių išmokėtų lėšų dalį;</p> <p>5) patikslinti jį rengiamas išlaidų deklaracijas arba metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p> <p>ESFA, nusimačiusi kontrolės priemones, užtikrinančias tinkamą neformaliojo vaikų švietimo paslaugų išlaidų pagrįstumo vertinimą ir atlikusi pažeidimo tyrimą bei priėmusi sprendimą susigrąžinti su pažeidimu susijusių išmokėtų lėšų dalį, rekomendacijos 1, 3 ir 4 p. įgyvendino.</p>		
Keli pagrindiniai reikalavimai				
5.	(V) EX.12²⁷⁹ ESFA patikrų vietoje atlikimo metu neįsitikino PS numatytų	Audito metu buvo teikta	Rekomendacija įgyvendinta 2018-08-14.	2018-08-31

²⁷⁵ Švietimo informacinių technologijų centro administruojamas Mokinių registras.

²⁷⁶ ŠMMJ V-1 patvirtinto aprašo 24 p., be kita ko, nustatyta, kad NVŠ teikėjas per 3 darbo dienas nuo sutarties pasirašymo registruoja vaikus Mokinių registre. Jame esančios informacijos teisingumo nevertina nei projekto vykdytojas ar projekto partneriai, nei ESFA.

²⁷⁷ MP tikrinimo metu ESFA sutikrina NVŠ lėšų išmokėjimo pažymose pateiktos informacijos ir Mokinių registro duomenų atitiktį, neįsitikindama NVŠ paslaugų vaikams suteikimu, t. y. nevertina mokymosi sutarčių, lankomumo duomenų ar kt.

²⁷⁸ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP007 yra 70 920,23 Eur.

²⁷⁹ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: VI1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos bei VI4. Tinkami valdymo patikrinimai.

2017-2018 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁰ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>papildomų informavimo apie projektą priemonių įgyvendinimu.</p> <p>LRVN 528(772) patvirtintų taisyklių 9.3.4 p., be kita ko, nustatyta, kad JI atlieka projektų patikras vietose teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>FMJ 1K-316(1K-207) patvirtintų taisyklių 284 p., be kita ko, nustatyta, kad atlikdama patikrą vietoje JI pildo vidaus procedūrų apraše nustatyto turinio patikros vietoje lapą, kuris rengiamas pagal pavyzdinę darbo grupės formą. Minėtų taisyklių 285.6 ir 285.10 p., be kita ko, nustatyta, kad JI, atlikdama patikrą vietoje, turi įsitikinti, ar projekto vykdytojas įgyvendina informavimo apie projektą priemones ir ar laikosi kitų projekto sutarties sąlygų (jeigu jos yra nustatytos).</p> <p>Audito metu nustatėme atvejus²⁸⁰, kai ESFA, atlikdama projektų patikras vietoje neįsitikino PS numatytų papildomų informavimo apie projektą priemonių įgyvendinimu²⁸¹.</p> <p>Taip pat audito metu nustatėme, kad ESFA PV²⁸² Patikros vietoje lapo forma PL-010²⁸³ iš dalies neatitinka darbo grupės patvirtintos²⁸⁴ pavyzdinės formos²⁸⁵.</p> <p>Taip ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-316(1K-207) patvirtintų taisyklių 284 p., 285.6 p. ir 285.10 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar paramos gavėjų deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas.</p>	<p>rekomendacija ESFA užtikrinti, kad būtų įgyvendintos projektų Nr. 09.2.2-ESFA-V-729-01-0001 ir Nr. 10.1.1-ESFA-V-912-01-0001 PS numatytos papildomos informavimo apie projektą priemones bei PV Patikros vietoje lapo formoje PL-010 numatyti kontrolės priemonės, užtikrinančias, kad patikros vietoje metu būtų tikrinama, ar įgyvendintos visos PS numatytos informavimo apie projektą priemonės.</p> <p>ESFA, 2018-05-24 atlikusi PV keitimą bei 2018-08-14 pateikusi AI nuotraukas, įrodančias informavimo apie projektą priemonių įgyvendinimą, rekomendaciją įgyvendino.</p>		

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Viešosios įstaigos Europos socialinio fondo agentūros Kokybės skyriaus kokybės specialistė

Laura Klimaitė

Tel. 8 659 42 573, el. p. laura.klimaite@esf.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

²⁸⁰ Projektas Nr. 09.2.2-ESFA-V-729-01-0001, 2017-12-05 patikros vietoje lapas Nr. 20, projektas Nr. 10.1.1-ESFA-V-912-01-0001, 2018-01-25 patikros vietoje lapas Nr. 1.

²⁸¹ ESFA neįsitikino šių informavimo apie projektus priemonių įgyvendinimu: 2016-04-29 sutarties Nr. 09.2.2-ESFA-V-729-01-0001 1 priedo 9 p. „Informavimas apie projektą“ numatyta informaciją apie projektą pateikti partnerių interneto puslapiuose, A3 formato plakatus pakabinti visų partnerių patalpose; 2016-06-27 sutarties Nr. 10.1.1-ESFA-V-912-01-0001 1 priedo 9 p. „Informavimas apie projektą“ numatyta projekto įgyvendinimo pradžioje sukurti ir pakabinti A3 formato plakatus VMI patalpose / prieigose.

²⁸² ESFA procedūrų vadovo Patikrų vietoje valdymo procesas, patvirtintas ESFA direktoriaus 2016-06-16 įsakymu Nr. V-2016-00077.

²⁸³ Patikros vietoje lapo forma PL-010, versija 1.4, įsigaliojusi nuo 2017-06-19.

²⁸⁴ Pavyzdinė patikros vietoje lapo formai pritarta 2017-04-13 darbo grupės posėdžio protokolu Nr. 2(35).

²⁸⁵ Į ESFA Patikros lapo formą PL-010 nėra perkeltas pavyzdinės formos 7 d. „Ar projekto vykdytojas įgyvendina informavimo apie projektą priemones“ 7.9 p. klausimas „(Papildomi klausimai, kuriuos prirėikus nustato įgyvendinančioji institucija)“, todėl ESFA, atlikdama projektų patikras vietoje, netikrina, ar įgyvendintos papildomos PS numatytos informavimo apie projektą priemonės.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

22 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas UAB „Investicijų ir verslo garantijos“

2017-2018 m. valstybinio audito metu INVEGA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸⁶ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
VI 2. Tinkama veiksmų atranka				
1.	<p>(V) EX.26 INVEGA neįsitikino, ar projektas tinkamas finansuoti pagal PFSA reikalavimus</p> <p>LRVN 528(772) patvirtintų taisyklių 9.2 p., be kita ko, nustatyta, kad jį užtikrina, kad projektai būtų atrinkti vadovaujantis priemonei taikytiniais Veiksmų programos stebėsenos komiteto patvirtintais projektų atrankos kriterijais ir visą jų įgyvendinimo laikotarpį atitiktų galiojančias ES ir nacionalines taisykles. FMJ 1K-316(1K-447) patvirtintų taisyklių 130 p., be kita ko, nustatyta, kad projekto TF vertinimo metu jį nustato, ar projektas tinkamas finansuoti pagal PFSA reikalavimus ir nustatoma projekto atitiktis bendriesiems reikalavimams ir specialiesiems projektų atrankos kriterijams.</p> <p>PFSA²⁸⁷ 9 p. nustatyta, kad priemonės tikslas – sudaryti palankesnes sąlygas gyventojų užimtumui teikiant finansines paskatas darbdaviams, įdarbinantiems su sunkumais darbo rinkoje susiduriančius asmenis. 14.1 p., be kita ko, nustatyta, kad projekto tikslai ir uždaviniai turi atitikti bent vieną veiksmų programos prioriteto konkretų uždavinį ir siekiamą rezultatą. Pagal PFSA, projektais prisidedama prie veiksmų programos 7 prioriteto 7.3.1 konkretaus uždavinio „Padidinti gyventojų, ypač ilgalaikių ir neįgaliausių bedarbių bei neįgaliausių, užimtumą“ įgyvendinimo, o 14.2 p., be kita ko, nustatyta, kad projektas turi atitikti strateginio planavimo dokumentų²⁸⁸</p>	<p>Rekomenduojame:</p> <p>1) iš naujo įvertinti projekto Nr. 07.3.1-IVG-T-410-01-6833 atitiktį PFSA reikalavimams ir, nustatčius neatitikimų, registruoti įtariamus PS pažeidimus dėl finansavimo projektui Nr. 07.3.1-IVG-T-410-01-6833 (INVEGA neįsitikino, ar projektas tinkamas finansuoti pagal PFSA reikalavimus, preliminari klaida projekte 388,23 Eur);</p> <p>2) priimti sprendimą, numatytą FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.;</p> <p>3) patikslinti jį rengiamas išlaidų deklaraciją ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p>	<p>Atmesta</p> <p>INVEGA pakartotinai patvirtina, kad deklaruotos išlaidos pagal projektą Nr. 07.3.1-IVG-T-410-01-6833, atitinka taikytiną teisę, t. y. minėto projekto TF vertinimo metu nustatyta, kad projektas tinkamas finansuoti. Visa turima ir audito metu gauta informacija apie galimą projekto Nr. 07.3.1-IVG-T-410-01-6833 įtariamą pažeidimą neatitinka reglamento (ES) Nr. 1303/2013 2 straipsnio 36 punkte nustatytų pažeidimo požymių, todėl nėra pagrindo įgyvendinti Valstybės kontrolės pastebėjimo (V) EX.26 rekomendacijų:</p> <ul style="list-style-type: none"> INVEGA Priemonę „Parama darbui“ administruoja ir įgyvendina 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ įgyvendinimo priemonės Nr. 07.3.1-IVG-T-410 „Parama darbui“ projektų finansavimo sąlygų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. A1-576 (toliau – PFSA) ir jį lydinčiuose prieduose nustatyta tvarka bei sąlygomis, o jų nuostatos, kiek tai gali būti susiję su projekto Nr. 07.3.1-IVG-T-410-01-6833 galimu įtariamą pažeidimu teikiamos informacijos bei sąlygų taikymu, pažeistos nebuvo. 	-

²⁸⁶ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

²⁸⁷ Patvirtinto SADMJ A1-576(A1-513).

²⁸⁸ Specialusis projektų atrankos kriterijus, patvirtintas Veiksmų programos stebėsenos komiteto 2015-08-19 posėdžio nutarimu Nr. 44 P-4.1(6): „Projektai turi atitikti Užimtumo programos TVP 3.3 uždavinio „Sudaryti galimybes bedarbiams, ypač ilgalaikiams ir žemos kvalifikacijos, grįžti į darbo rinką“ 3.3.3 priemone „Teikti finansines paskatas darbdaviams – kompensuoti dalį darbo užmokesčio, siekiant įdarbinti su sunkumais darbo rinkoje susiduriančius asmenis“.

2017-2018 m. valstybinio audito metu INVEGA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸⁶ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>nuostatas.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį²⁸⁹, kai INVEGA, atlikdama projekto TF vertinimą, neįsitikino, ar pareiškėjo darbuotojas, kurio darbo užmokesčio išlaidų dalis bus kompensuojama²⁹⁰, atitinka gyventojų sąvoką²⁹¹, tačiau patvirtino, kad projektas atitinka PFSA reikalavimus.</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių preliminarai klaida projekte yra 388,23²⁹² Eur.</p> <p>Audito metu taip pat teiktas pastebėjimas²⁹³ SADM dėl PFSA nuostatų, neužtikrinančių tinkamo atitikties projektų atrankos kriterijams vertinimo, su kuriuo SADM sutiko, taip patvirtindama, kad subsidijų mokėjimas darbdaviams pagal priemonę Nr. 07.3.1-IVG-T-410 „Parama darbui“ už įdarbintus trečiųjų šalių piliečius galimai neatitinka priemonės tikslo ir įpareigodama INVEGA registruoti įtariamą pažeidimą ir pradėti pažeidimo tyrimą²⁹⁴. INVEGA, motyvuodama tuo, kad SADM pranešime apie įtariamą pažeidimą teikiama informacija neturi pažeidimo požymių, registruoti įtariamą pažeidimą atsisakė²⁹⁵.</p> <p>Taip INVEGA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas LRVN 528(772) patvirtintų taisyklių 9.2 p. reikalavimas, FMĮ 1K-316(1K-447) patvirtintų taisyklių 130 p. reikalavimas, PFSA 9 p., 14.1 p. ir 14.2 p. reikalavimai bei R.1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>4) imtis rekomendacijos 1–3 p. nurodytų veiksmų su kitais pagal priemonę Nr. 07.3.1-IVG-T-410 finansuojamais projektais.</p>	<p>Nesutinkame su pastebėjimu, kad „<...> INVEGA, atlikdama projekto TF vertinimą, neįsitikino, ar pareiškėjo darbuotojas, kurio darbo užmokesčio išlaidų dalis bus kompensuojama, atitinka gyventojų sąvoką, <...>“, kadangi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • INVEGA visų Priemonės projektų tinkamumo finansuoti vertinimą atlieka vadovaujantis Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklių, patvirtintų LRVN 528, 9.2.4 p. nuostatomis, „pagal kompetenciją atlieka projektų vertinimą ir tvirtina projektų atitiktį priemonei taikytiniams Veiksmų programos stebėsenos komiteto patvirtintiems projektų atrankos kriterijams, projektams taikomiems bendriesiems reikalavimams ir nustatytoms projektų finansavimo sąlygoms <...>“, t. y. taip, kaip tai nustatyta PFSA, kuriame detalai apibrėžta, kas yra vertinama ir kokia informacija ar dokumentas yra konkretaus kriterijaus vertinimo informacijos šaltinis. • Projekto Nr. 07.3.1-IVG-T-410-01-6833 atveju buvo gauti duomenys iš SODROS, kad projekto dalyviui yra suteiktas socialinio draudimo pažymėjimas, taip pat pateikta SODROS informacija, kad už tam tikrus laikotarpius jis gavo pajamų ir dėl to jam kyla prievolė mokėti gyventojų pajamų mokesť. Mokestinio laikotarpio pareiškėjo darbuotojo ekonominių interesų buvimo vieta yra Lietuvos Respublika, o Lietuvos gyventojų sąvoka apibrėžiama Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) įstatymo 2 str. 2 dalyje, kurioje nustatyta, kad: „Gyventojas – nuolatinis ir nenuolatinis Lietuvos gyventojas“. PFSA 9 p., 14.1 p. ir Veiksmų programos 7 prioriteto 7.3.1 uždavinyje vartojama gyventojų sąvoka, atitinka nustatytą GPM įstatyme (nėra numatyta kitų taikytinų kriterijų gyventojų sąvokai apibrėžti). 	

²⁸⁹ Tikrinta projekto Nr. 07.3.1-IVG-T-410-01-6833 paraiškos tinkamumo finansuoti vertinimo ataskaita, patvirtinta 2018-01-25.

²⁹⁰ INVEGA, atlikdama projekto TF vertinimą, nustatė, kad projektas tinkamas finansuoti pagal PFSA reikalavimus, neįvertinus aplinkybės, kad pareiškėjo darbuotojas su paraiška pateiktoje projekto dalyvio apklausos anketoje nurodyta gyvenamoji vieta yra Ukraina.

²⁹¹ LRVN 878 patvirtintos Užimtumo didinimo 2014–2020 metų programos 10 p., be kita ko, nustatyta, kad įvertinus tai, kad visuomenė senėja, trūksta kvalifikuotų darbuotojų, emigracija mažina šalies darbo jėgos potencialą, būtina sutelkti visus darbingo amžiaus Lietuvos gyventojus, skatinti juos aktyviai dalyvauti ekonominėje veikloje, integruotis į darbo rinką ir kuo ilgiau joje išlikti. Sistemine LRVN 878 patvirtintos Užimtumo didinimo 2014–2020 metų programos ir LRVN 204(462) patvirtinto jai įgyvendinti skirto tarpinstitucinio veiklos plano analizė leidžia daryti išvadą, kad priemonė turi būti orientuota į Lietuvos gyventojus (projektų tikslinė grupė – Lietuvos gyventojai), t. y. projektai turi prisidėti prie 3-jojo programos tikslo – laisvus darbo išteklius (t. y. darbingo amžiaus Lietuvos gyventojus) integruoti į darbo rinką ir joje išlaikyti, tokiu būdu sprendžiant su Lietuvos gyventojų užimtumo susijusias problemas.

²⁹² Projekto klaidos suma – 388,23 Eur nebuvo deklaruota EK už 2017-2018 ataskaitinius metus.

²⁹³ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2018-08-17 raštu Nr. S-(80-4981)-692 teiktas pastebėjimas EX.29 Nepakankamos ir dviprasmiškos PFSA nuostatos, neužtikrinančios tinkamo atitikties projektų atrankos kriterijams vertinimo.

²⁹⁴ 2018-05-08 SADM raštas Nr. (21.5.21-82) SD-2676 „Dėl įtariamo pažeidimo priemonėje Nr. 07.3.1-IVG-T-410 „Parama darbui“ ir 2018-06-05 raštas Nr. (21.5.21-82) SD-3195 „Dėl atsisakymo pradėti įtariamo pažeidimo tyrimą“.

²⁹⁵ 2018-05-28 INVEGA raštas Nr. (5.1)-414 „Dėl 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priemonės Nr. 07.3.1-IVG-T-410 „Parama darbui“.

2017-2018 m. valstybinio audito metu INVEGA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸⁶ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			<ul style="list-style-type: none"> VK pastebėjime (V) EX. 26 nurodoma, jog <...> LRVN 878 patvirtintos Užimtumo didinimo 2014–2020 metų programos 10 punkte nustatyta, kad įvertinus tai, kad visuomenė senėja, trūksta kvalifikuotų darbuotojų, emigracija mažina šalies darbo jėgos potencialą, būtina sutelkti visus darbingo amžiaus Lietuvos gyventojus, skatinti juos aktyviai dalyvauti ekonominėje veikloje, integruotis į darbo rinką ir kuo ilgiau joje išlikti. <...> Atkreipiame dėmesį, kad VK daro nepagrįstą loginę išvadą išskirdama „Lietuvos gyventojų“ apibrėžimą kaip atskirą sąvoką. Lietuvos Respublikos galiojančių teisės aktų sisteminė analizė leidžia daryti išvadą, kad „Lietuvos gyventojas“ Užimtumo didinimo programoje (ir kituose jį lydinčiuose poįstatyminiuose aktuose) yra apibrėžiamas pagal asmens priskyrimą „gyventojų“ sąvokai vadovaujantis jau aukščiau nurodyta GPMĮ 2 str. 2 dalyje apibrėžta „gyventojų“ sąvoką. Atitikimą šiai „gyventojų“ („Lietuvos gyventojų“) sąvokai, kaip jau nurodyta aukščiau, INVEGA <i>apriori</i> įvertina gaudama SODROS duomenis apie įdarbintus/dirbančius asmenis. Teisės aktai nenustato atskiro „Lietuvos gyventojų“ apibrėžimo, kuris būtų siejamas su pvz. deklaruota gyvenamąją vietą arba dalyvio anketoje nurodoma gyvenamąją/korespondentinio adreso vietą ar kitaip siaurinamas, nes tai neužtikrintų teisės aktų vientisumo. Taipogi, jei bet koks kitoks „Lietuvos gyventojų“ sąvokos traktavimas poįstatyminiuose aktuose būtų nustatytas, jis privalėtų būti aiškiai įrašytas teisės akte – tik tai suteiktų INVEGAi kitaip traktuoti „Lietuvos gyventojų“ sąvoką. Šiuo metu tokių siaurinamųjų kriterijų „Lietuvos gyventojų“ sąvokai apibrėžti teisės aktai nenumato ir INVEGAi nėra žinomi. PFSA 4.3 p. nurodyta, kad „Darbuotojas (arba projekto dalyvis) – Lietuvos Respublikoje pirmą kartą įsidarbinęs asmuo nuo 18 iki 29 metų ar įsidarbinęs vyresnis negu 54 metų asmuo“, – projekto dalyviui (pareiškėjo darbuotojui) taikomi tik amžiaus ir įsidarbinimo (Lietuvos Respublikoje) kriterijai, gyventojų sąvokos kriterijai nenumatyti ir netaikomi, nes teisės aktai šiuo metu nenustato jokio kitokio „gyventojų“, „Lietuvos gyventojų“ traktavimo įgyvendinant užimtumo programas pagal Užimtumo programą. <p>VK audito metu informacijos ir (ar) teisės aktų, aiškinančių aukščiau grindžiamas „gyventojų“ sąvokas kitaip nei teikia INVEGA - nepateikė, todėl neturime galimybės įvertinti teikiamo pastebėjimo (V) EX. 26 suderinamumo su kitais LR galiojančiais teisės aktais.</p>	
Keli pagrindiniai reikalavimai				
2.	(V) EX.24 ²⁹⁶ Nepakankamos INVEGA PPV atrankos ir planavimo kontrolės priemonės	Rekomenduojame INVEGA PV numatyti kontrolės priemonės, užtikrinančias tinkamą PPV	Pažymime, kad INVEGA, nustatydama kontrolės ir patikrinimo priemones, be kita ko vadovavosi ir EK valdymo patikrinimų gairėmis, kurias valstybės narėms neprivaloma, bet rekomenduojama taikyti (žr. minėtų	2018-12-01

²⁹⁶ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: VI 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir VI 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

2017-2018 m. valstybinio audito metu INVEGA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸⁶ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>FMJ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 368 p. nustatyta, kad, vadovaujantis taisyklių 24 skirsniu, PFSA turi būti nustatyta, ar bus vykdomos projektų patikros vietose. Jos gali būti atliekamos atrankos būdu arba neatliekamos su VI ir TVI suderintais atvejais. Taisyklių 277 p., be kita ko, nurodyta, kad JI, vadovaudamasi FMJ 1K-316 patvirtintomis taisyklėmis ir vidaus procedūrų apraše nustatyta tvarka, privalo atlikti kiekvieno projekto patikrą vietoje bent kartą per projekto įgyvendinimo laikotarpį, išskyrus FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 278 ir 279 p. nustatytus atvejus.</p> <p>FMJ 1K-511(1K-281) patvirtintų taisyklių 311 p., be kita ko, nustatyta, kad JI atsakingi tarnautojai (darbuotojai), atlikę PPV, ne vėliau kaip per 14 d. nuo PPV atlikimo dienos turi užregistruoti SFMIS2014 informaciją apie atliktą patikrą vietoje.</p> <p>EK valdymo patikrinimų gairės 1.7 sk., be kita ko, nustatyta, kad patikros vietoje gali būti atliekamos atrankos būdu. Parenkant imtį, galima sutelkti dėmesį į didelės vertės veiksmus, veiksmus, kuriuos anksčiau tikrinant nustatyta problemų ar pažeidimų arba per kurių administracinius patikrinimus nustatyta konkrečių sandorių, kurie atrodė neįprasti ir kuriuos būtina toliau nagrinėti (t. y. turėtų būti atliekama rizika pagrįsta atranka). Papildomai galėtų būti atrinkta atsitiktinė imtis. Jeigu atliekant atsitiktinės imties patikrinimus vietoje nustatoma problemų, imtį reikėtų padidinti, kad būtų nustatyta, ar su panašiomis problemomis nesusiję nepatikrinti veiksmai.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad INVEGA PPV atlikimo atrankiniu būdu tvarkos²⁹⁷ nėra tinkamos:</p> <p>1) nenustatyta, kuo vadovaujantis pasirenkamas minimalus PPV imties dydis taikant tą patį patikimumo lygį²⁹⁸, ir nenustatyta, kad PPV imties dydis pasirenkamas atsižvelgiant į numatytą tikėtiną nuokrypio lygį²⁹⁹;</p> <p>2) nustatytos dviprasmiškos PPV atrankos nuostatos, t. y. projektai PPV atlikimui yra atsirenkami atsitiktiniu būdu³⁰⁰ ir atsižvelgiant į rizikos</p>	<p>atranką, planavimą ir atlikimą, atsižvelgiant į pastebėjime nurodytus faktus.</p>	<p>gairių 2 punktą „Gairių paskirtis“), 1.7 sk. nuostatomis, kurios labiausiai atitinka administruojamų priemonių specifiką:</p> <p>„Patikrinimai vietoje gali būti atliekami atrankos būdu <...> Nereikėtų atsisakyti galimybės atlikti kurio nors veiksmo patikrinimą vietoje. Tačiau, kai programos ar prioritetingos kryptys apima daug smulkių veiksmų, aukšto lygio patikrinimas praktiškai gali būti užtikrinamas atliekant administracinius patikrinimus“ <...> „Patikrinimų vietoje intensyvumas, dažnumas ir apimtis priklauso nuo veiksmo sudėtingumo, veiksmui skirtos viešosios paramos sumos, atlikus valdymo patikrinimus nustatyto rizikos lygio, per administracinius patikrinimus atliekamų išsamių patikrų ir audito institucijos atlikto visos valdymo ir kontrolės sistemos audito masto, taip pat nuo paramos gavėjo perduodamų dokumentų pobūdžio“.</p> <p>Dėl pirmosios dalies pastebėjimų Sutinkame iš dalies:</p> <p>1) Patikrų vietoje atlikimo atrankiniu būdu tvarkoje bus patikslintos nuostatos dėl minimalaus PPV imties dydžio nustatymo taikant tą patį patikimumo lygį. Atsižvelgiant į tai, kad PPV metu vertinamas pats suteiktos paslaugos (pvz., mokymų, konsultacijų) faktas, nėra galimybės skaičiuoti nuokrypio dydžio, nes jis išreiškiamas skaitine verte, pvz., 0,75 proc., todėl manome, kad PPV imties dydis neturėtų būti nustatomas atsižvelgiant į šį parametą. Pažymėtina, kad nurodymų ar pasiūlymų dėl nuokrypio lygio taikymo nėra pateikta ir EK valdymo patikrinimų gairėse;</p> <p>2) PPV atrankos tvarka bus patikslinta taip, kad neliktų dviprasmiškų nuostatų;</p>	

²⁹⁷ INVEGA PV 18.2 priedas „Priemonių Nr. 03.1.1-IVG-T-819 „Verslo konsultantas LT“, Nr. 03.3.2-IVG-T-829 „Eco konsultantas LT“ ir Nr. 03.2.1-IVG-T-825 „Expo konsultantas“ projektų tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų atrankinė patikros tvarka ir projektų patikrų vietoje atlikimo atrankiniu būdu tvarka“, patvirtintas 2017-12-06 INVEGA generalinio direktoriaus pavaduotojo, l. e. generalinio direktoriaus pareigas, ir 2017-11-08 raštu Nr. ((4.59-2408)-5K-1720248; 1720903; 1718648;1721046)-6K-1706636) suderinta su LR finansų ministerija, ir PV 18.3 priedas „Priemonės Nr. 09.4.3-IVG-T-813 „Kompetencijų vaučeris“ projektų tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų atrankinė patikros tvarka ir projektų patikrų vietoje atlikimo atrankiniu būdu tvarka“, patvirtintas 2017-12-06 INVEGA generalinio direktoriaus pavaduotojo, l. e. generalinio direktoriaus pareigas, ir 2017-11-30 raštu Nr. ((4.59-2408)-5K-1721607-6K-1707081) suderinta su LR finansų ministerija.

²⁹⁸ PPV atlikimo atrankiniu būdu tvarkų 29 p. lentelėje nurodyta, kad taikant 95 proc. patikimumo lygi minimalus imties dydis gali būti 149, 236, 313, 386 ir 590 vnt., taikant 90 proc. patikimumo lygį – 114, 194, 265, 398 ir 708 vnt.

²⁹⁹ PPV atlikimo atrankiniu būdu tvarkų 29 p., be kita ko, nustatyta, kad PPV metu numatomų patikrinti mokymų skaičius, įvertinus pageidaujama atrankos patikimumo lygį (95 arba 90 proc.), nustatomas pagal lentelę, kuri parengta vadovaujantis AICPA audito gairių apie imties sudarymą A priedo A-1 ir A-2 lentelėmis, kuriose nustatyta, kad imties dydis nustatomas remiantis numatytu tikėtinu nuokrypio lygiu (angl. *Expected Deviation Rate*).

³⁰⁰ PPV atlikimo atrankiniu būdu tvarkų 31 p., be kita ko, nurodyta, kad projektai pasirenkami atsitiktiniu būdu, o atrenkant tikrintinus projektus turi būti vengiama šališkumo ar išankstinio numatymo ir užtikrinama, kad visi projektai turėtų vienodą galimybę patekti į atranką.

2017-2018 m. valstybinio audito metu INVEGA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸⁶ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>faktorius³⁰¹, bet PPV planuojamos atsižvelgiant į informaciją apie būsimus mokymus ar konsultacijas, kurie atrenkami remiantis profesiniu sprendimu³⁰²;</p> <p>3) nenustatyta būtinybė įvertinti PPV metu nustatytų neatitikimų sistemiskumą, tikrinimų rezultatus ir poreikį didinti minimalių imties dydį bei užtikrinti bendrosios tikrinimų imties plėtimą į kitus projektus³⁰³, kaip tai numatyta EK valdymo patikrinimų gairės 1.7 sk.;</p> <p>4) nėra numatyta, kad būtų atliekamos PPV konsultacijų / mokymų, kurie vyksta po INVEGA darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad atliekant numatomų atlikti PPV atranką ir planavimą³⁰⁴ INVEGA:</p> <p>1) neužtikrina, kad atrankos vienetai PPV būtų atsirenkami atsitiktiniu būdu ir rizikos pagrindu, t. y. INVEGA atsirenka tikrinti konsultacijas / mokymus vadovaujantis PPV atlikimo atrankiniu būdu tvarkų 35 p., prioritetą teikdama racionaliam tos dienos PPV maršruto planavimui, o tik po to atsirinktomis tikrinti konsultacijoms priskirdama atitinkamus rizikos faktorius ir pažymėdama, ar atsirinkta tikrinti konsultacija patenka į atsitiktiniu būdu atsirinktų tikrinti projektų sąrašą³⁰⁵. Tokiu būdu neužtikrinama, kad visi atsitiktiniu būdu atrinkti atitinkamo ketvirčio projektai (sutartys) bus patikrinti ir nenurodomos PPV neatlikimo priežastys;</p> <p>2) nuvykusi į patikrą vietoje ir nustačiusi, kad konsultacija nevyksta, tokį patikrinimą laiko atliktą PPV³⁰⁶, nors PPV tikslas yra įsitikinti, ar konsultacijos vykdomos tinkamai³⁰⁷.</p>		<p>3) PPV metu fiksuojami neatitikimai (kai yra) bus sugrupuoti pagal tam tikrus neatitikimų požymius, kurių pagrindu bus tikslinamas patikrinimų imties dydžio plėtimo poreikis.</p> <p>4) nesutinkame su pastebėjimu, nes PVV atlikimo atrankiniu būdu tvarkos 37 punkte yra nustatyta, kad „Renkantis patikrų vietoje metu tikrinamas konsultacijas taip pat atkreipiamas dėmesys į šiuos rizikos faktorius: <...> konsultacija teikiama po darbo valandų, savaitgaliais, švenčių dienomis.“, ir tokie patikrinimai faktiškai yra vykdomi.</p> <p>Dėl antrosios dalies pastebėjimų Sutinkame iš dalies:</p> <p>1) nuostatos dėl atsitiktinės atrankos ir atrankos, paremtos rizikos pagrindu bus aiškiau apibrėžtos ir patikslintos;</p> <p>2) su pastebėjimu nesutinkame: patikros vietoje tikslas yra be kita ko įsitikinti, ar vykdomos projekte numatytos veiklos (pvz., konsultacijos, mokymai), INVEGA nevertina konsultacijų / mokymų kokybinių parametrų, (tai nagrinėjama atveju atlieka VŠĮ „Versli Lietuva“). Be to, PPV rezultatas, kuris gali būti trejopas: projektas vykdomas be neatitikimų; projektas vykdomas su neatitikimais; projektas nevykdomas; be kita ko leidžia įsitikinti, kad Europos Komisijai yra deklaruojamos tik tinkamos finansuoti ir deklaruoti išlaidos. Kai nustatomas PPV rezultatas yra „projektas nevykdomas“, pripažįstama, kad išlaidos netinkamos finansuoti. Todėl, tam tikrais atvejais, tik PPV metu gali būti nustatomi galimi sukčiavimo, pažeidimų ir kiti nesąžiningo naudojimosi ES parama atvejai. Kadangi visų atliekamų PPV procesas yra vienodas, o PPV metu nustatyti faktai yra PPV</p>	

³⁰¹ PPV atlikimo atrankiniu būdu tvarkų 32 p., be kita ko, nurodyta, kad numatomų atlikti PPV bendras skaičius, apimantis atsitiktiniu būdu ir atsižvelgiant į rizikos faktorius pasirenkamus patikrų vietoje metu tikrintinus mokymus, nustatomas kiekvienam pagal priemonę įgyvendinamam kvietimui atskirai.

³⁰² PPV atlikimo atrankiniu būdu tvarkų 35 p. nurodyta, kad PPV metu tikrintini mokymai / konsultacijos pasirenkamos atsižvelgiant į galimybes mokymų vykdymo metu nuvykti į jų teikimo vietą bei per tam tikrą laiką patikrinti kuo daugiau mokymų.

³⁰³ PPV atlikimo atrankiniu būdu tvarkų 39 p., be kita ko, nurodyta, kad patikros vietoje lape pažymima, ar yra poreikis atlikti papildomą patikrą vietoje.

³⁰⁴ Vertintas INVEGA direktoriaus 2017-12-29 įsakymu Nr. B-131 (2018-03-23 įsakymo redakcija Nr. B-43) patvirtintas 2018 m. atrankinių patikrinimų ir patikrų vietoje planas.

³⁰⁵ 2018-05-03 INVEGA el. laišku pateiktos lentelės „INVEGA PPV pvz. 2018 05 03.xlsx“ lapas „PPV“.

³⁰⁶ Projekto Nr. 03.1.1-IVG-T-819-02-0310, PPV 2018-03-21, patikros lapas Nr. VK-463.

³⁰⁷ PPV atlikimo atrankiniu būdu tvarkų 27 ir 28 p., be kita ko, nurodyta, kad PPV metu siekiama įsitikinti, kad projektų vykdytojams teikiami mokymai / konsultacijos vykdomi tinkamai, t. y., kad projektų kiekybinio rezultato pasiekimai – projektų vykdytojams suteiktų mokymų / konsultacijų valandos – yra realios ir suteiktos atsižvelgiant į nustatytus reikalavimus, o atliekant PPV tikrinama: 1) ar mokymai / konsultacija realiai vyksta; 2) ar mokosi nurodytas projekto vykdytojo darbuotojas / konsultuojasi projekto vykdytojo atstovas; 3) ar mokymus teikia mokymų teikėjas / konsultaciją teikia verslo konsultantas; 4) ar mokymai / konsultacijos vykdomi nurodyta tema ir t. t.

2017-2018 m. valstybinio audito metu INVEGA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸⁶ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Taip pat audito metu nustatėme, kad INVEGA nuo 2017 m. liepos mėn. iki 2018 m. kovo mėn. atliktas PPV, SFMIS2014 užregistravo tik 2018 m. kovo mėn.³⁰⁸</p> <p>Taip INVEGA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-511(1K-281) patvirtintų taisyklių 311 p., FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 368 p., EK valdymo patikrinimo garės 1.7 sk., LRVN 1090 patvirtintų taisyklių 265 p. reikalavimai institucijoms, dalyvaujančioms įgyvendinant veiksmų programą, pagal kompetenciją rengti ir tvirtinti vidaus procedūrų aprašus, užtikrinti jų atitiktį teisės aktams ir kad būtų vadovaujamosi jais bei R. 1303/2013 125 str. 5 d. paskutinės pastr. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad patikrų vietoje dažnumas ir aprėptis proporcingai atitiktų viešosios paramos veiksmui dydį bei per tokias patikras ir AI atliktą visos VKS auditą nustatytą rizikos lygį.</p>		<p>rezultatas, nefiksuoti ar laikyti PPV neatlikta, kai PPV rezultatas „projektas nevykdomas“ – nėra pagrindo.</p> <p>Taip pat atkreipiame dėmesį, kad net ir tuo atveju, kai dėl tam tikrų priežasčių nėra galimybių atlikti PPV, visais atvejais yra galimybė atlikti dokumentinę patikrą.</p>	
3.	<p>(V) EX.57³⁰⁹ INVEGA nevertina ar projekto vykdytojas vykdo tinkamą projekto buhalterinės apskaitos atskyrimą bendroje projekto vykdytojo buhalterinėje apskaitoje</p> <p>FMJ 1K-316(1K-184) patvirtintų taisyklių 216 p., be kita ko, nustatyta, kad projekto vykdytojas projekto įgyvendinimo metu privalo užtikrinti tinkamą projekto buhalterinės apskaitos atskyrimą bendroje projekto vykdytojo buhalterinėje apskaitoje. Su projektu susiję buhalterinės apskaitos įrašai turi būti lengvai atskiriami nuo kitų projekto vykdytojo operacijų arba kitų projekto vykdytojo vykdomų projektų operacijų. Šiame punkte nurodyti reikalavimai netaikomi išlaidoms, kurios apmokamos supaprastintai.</p> <p>Audito metu³¹⁰ nustatėme, kad INVEGA jungtinės priemonės Nr. J03-IVG-T („Dalinis palūkanų kompensavimas“) atveju nevertina, ar projekto vykdytojas projekto įgyvendinimo metu vykdo tinkamą projekto buhalterinės apskaitos atskyrimą bendroje projekto vykdytojo buhalterinėje apskaitoje³¹¹.</p> <p>Taip INVEGA neužtikrina, kad būtų įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. b p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad veiksmą įgyvendinant dalyvaujantys paramos gavėjai, kuriems atlyginamos tinkamos finansuoti</p>	<p>Rekomenduojame INVEGA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nusimatyti kontrolės priemones, užtikrinančias buhalterinės apskaitos atskyrimo bendroje projekto vykdytojo buhalterinėje apskaitoje patikrinimą, priemonėmis, įgyvendinamoms visuotinės dotacijos būdu, kurioms nėra atliekama patikra vietoje; 2) atlikti projektų, įgyvendinamų pagal jungtinę priemonę Nr. J03-IVG-T („Dalinis palūkanų kompensavimas“), buhalterinės apskaitos atskyrimo bendroje projekto vykdytojo buhalterinėje apskaitoje patikrinimą ir, 	<p>Bus inicijuojamas FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 216 p. nuostatų pakeitimas</p> <p>Nepaisant formuluotės, kad minėto punkto nuostata taikoma projekto vykdytojui, INVEGA nevertina projektų vykdytojų buhalterinės apskaitos atskyrimo bendroje projekto vykdytojo buhalterinėje apskaitoje, nes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projektų finansavimo forma – negrąžinamoji subsidija. Projektui skiriamos finansavimo lėšos, kurių projekto vykdytojui nereikia grąžinti, taip pat gautos kompensuojamų palūkanų sumos nereikia pagrįsti jokiais įrodančiais dokumentais, nes kompensacines sumas apskaičiuoja INVEGA pagal finansų įstaigų pateiktas ataskaitas apie priskaičiuotas ir apmokėtas palūkanas bei taikomas priemonės sąlygas; • projektams nėra numatytas investicijų tęstinumo reikalavimas (kai nustatyta investicijų išlaikymo prievolė, kurią projekto vykdytojas privalo įvykdyti po projekto finansavimo pabaigos), taigi gautą palūkanų kompensavimo sumą projekto vykdytojas gali disponuoti savo nuožiūra; • stebėsenos rodiklių, kurie būtų vienaip ar kitaip susiję su minėto PAFT punkto nuostata, priemonės atveju taip pat netaikoma; 	2019-05-01

³⁰⁸ Pvz., projekto Nr. 03.2.1-IVG-T-825-01-0024 PPV Nr. PV01 atlikta 2017-10-20, o SFMIS2014 užregistruota 2018-03-16, projekto Nr. 09.4.3-IVG-T-813-01-0004 PPV Nr. PV02 atlikta 2017-10-06, o SFMIS2014 užregistruota 2018-03-06, projekto Nr. 03.1.1-IVG-T-819-02-0061 PPV Nr. PV01 atlikta 2017-12-13, o SFMIS2014 užregistruota 2018-03-20, projekto Nr. 03.3.2-IVG-T-829-01-0010 PPV Nr. PV01 atlikta 2018-02-23, o SFMIS2014 užregistruota 2018-03-29.

³⁰⁹ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: VI 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir VI 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

³¹⁰ Projektas Nr. 03.1.1-IVG-T-809-01-0436, finansavimo santykis 100 proc., projektas įgyvendinamas, tikrintas MP Nr. MP001, kurio vertė yra 500,02 Eur.

³¹¹ INVEGA generalinio direktoriaus 2018-02-13 įsakymu Nr. B-30 patvirtinto Visuotinės dotacijos priemonių, įgyvendinamų 2014-2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų programavimo laikotarpiu, vidaus procedūrų vadovo 18.3.8 p., be kita ko, nustatyta, kad vykdant projekto patikrą vietoje INVEGA gali tikrinti dotacijos gavėjo veiklą tik tiek, kiek ji susijusi su tikrinamo projekto įgyvendinimu (įskaitant tinkamą buhalterinės apskaitos atskyrimą). Ūkio ministro 2016 m. kovo 7 d. įsakyme Nr. 4-187 (2016 m. rugpjūčio 5 d. įsakymo Nr. 4-516 redakcija) „Dėl 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 3 prioriteto „Smulkiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ ir 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ jungtinės priemonės Nr. J03-IVG-T „Dalinis palūkanų kompensavimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo“ 69 p. nustatyta, kad INVEGA nevykdo patikrų projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje.

2017-2018 m. valstybinio audito metu INVEGA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸⁶ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	faktiškai patirtos išlaidos, turėtų atskirą apskaitos sistemą arba tinkamą visų su veiksmu susijusių sandorių apskaitos kodą.	nustačius neatitikimų, atitinkamų veiksmų.	<p>imtis</p> <ul style="list-style-type: none"> atsižvelgiant į PFSA Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelės (1 priedas) 5.5.p., nustatoma, kad pareiškėjas turi pakankamus administravimo gebėjimus vykdyti projektą, nes jam yra suteiktas finansavimas, kurį suteikiant finansų įstaiga įvertino finansavimo riziką. kompensuotinas projektų vykdytojų sumokėtų palūkanų sumas nustato įgyvendinančioji institucija pagal finansinių įstaigų pateiktas pažymas apie projektų vykdytojų jau sumokėtas palūkanas bei taikomas priemonės sąlygas (PFSA nustatytus palūkanų kompensavimo dydžius); projektas neturi konkrečių tikslinių išlaidų, tai yra tik projekto vykdytojo dalies faktiškai sumokėtų palūkanų kompensavimas. Gauta palūkanų kompensacijos suma projekto vykdytojas gali disponuoti savo nuožiūra, todėl <p>lėšas pervedus projekto vykdytojui, netikslinga apskaityti, kur tos lėšos panaudotos. Tokiu atveju reikalavimas vykdyti atskirą buhalterinę apskaitą sukurtų papildomą administracinę našta projekto vykdytojui be gaunamos naudos, kadangi įmonės apskaitoje matomas tik lėšų gavimo faktas (kuris atsispindi INVEGA atliktų mokėjimų dokumentuose).</p> <p>Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus ir juos suderinus su vadovaujančiąja institucija, informuojame, kad artimiausiu metu ketinama inicijuoti FMĮ 1K-316 taisyklių 216 p. nuostatų pakeitimą, numatant, kad palūkanų subsidijų atveju 216 p. nuostatos būtų netaikomos.</p>	

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ Kokybės ir rizikos valdymo skyriaus vadovė

Aistė Stonkienė

Tel. (8 5) 247 7608, el. p. aiste.stonkienė@invega.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

23 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas Lietuvos mokslo tarybai

2017-2018 m. valstybinio audito metu LMT pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³¹² , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
----------	---	---------------	--	---

VI 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema

1.	<p>V) EX.41 PS keitimai nėra vykdomi per DMS</p> <p>FMJ 1K-316(1K-207) patvirtintų taisyklių 171 p., be kita ko, nustatyta, kad PS keitimai, sutarties nutraukimas yra vykdomi per DMS.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad LMT ir projektų vykdytojų bendravimas, atliekant PS keitimus³¹³, vyko ne per DMS.</p> <p>Taip LMT neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-316(1K-207) patvirtintų taisyklių 171 p. reikalavimai ir R.1303/2013 125 str. 2 d. e p. reikalavimai VI, be kita ko, užtikrinti, kad kompiuterizuoti kiekvieno veiksmo duomenys, reikalingi stebėsenai, vertinimui, finansų valdymui, tikrinimui ir auditui, įskaitant duomenis apie atskirus veiksmų dalyvius, būtų renkami, įvedami į kaupimo ir saugojimo sistemą ir joje saugomi.</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes LMT PV numatytos pakankamos kontrolės priemonės, tačiau vertinamuoju laikotarpiu jų veikimas nebuvo užtikrintas.</p>	–	–
----	---	---	---	---

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Lietuvos mokslo tarybos Mokslo fondo ES struktūrinės paramos koordinavimo skyriaus teisininkė

Indrė Jarmalavičienė

Tel. 8 604 76305, el. p. indre.jarmalaviciene@lmt.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

³¹² S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

³¹³ Projekto Nr. 09.3.3-LMT-K-712-01-0085 2018-01-30 PS keitimas, projekto Nr. 09.3.3-LMT-K-712-03-0027 2017-11-16 PS keitimas, projekto Nr. 09.3.3-LMT-K-712-03-0130 2017-11-16 PS keitimas.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

24 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūrai

2017-2018 m. valstybinio audito metu LVPA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³¹⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
VI 3. Tinkama informacija paramos gavėjams				
1.	<p>(V) EX51 Esminis sutarties keitimas atliekamas nesilaikant PAFT nustatytų terminų</p> <p>FMĮ 1K-316(1K-300) patvirtintų taisyklių 178.4 p. nustatyta, kad tais atvejais, kai perleidžiamos projekto vykdytojo teisės ir pareigos kitam asmeniui arba valstybės projektui įgyvendinti įtraukiami nauji arba keičiami esami partneriai, atliekami esminiai PS pakeitimai. 175 p., be kita ko, nustatyta, kad, jeigu atliekamas PS keitimas šių Taisyklių 178 p. nurodytais atvejais, įvertinusi gautą informaciją ir nustačiusi, kad nurodyti projekto planuoto įgyvendinimo nukrypimai yra galimi, JI per 30 d. nuo informacijos gavimo dienos per DMS PS keitimo sąlygas pateikia projekto vykdytojui pasirašyti arba patvirtinti.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį³¹⁵, kai LVPA, vertindama iš projekto vykdytojo gautą informaciją apie faktinį projekto vykdytojo teisių ir pareigų perdavimą kitam asmeniui³¹⁶, nesilaikė FMĮ 1K-316(1K-300) patvirtintų taisyklių 175 p. nustatytų terminų, neproporcingai ir nepagrįstai ilgą laiką neatliko PS keitimo³¹⁷.</p> <p>Taip LVPA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMĮ 1K-316(1K-300) patvirtintų taisyklių 175 p. reikalavimai bei R.1303/2013 125 str. 3 d. c.p.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija LVPA atlikti esminį PS keitimą, atsižvelgiant į PAFT nustatytus reikalavimus. LVPA, atlikusi esminį PS keitimą, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2018-10-30.</p>	<p>2018-10-31</p>

³¹⁴ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

³¹⁵ Projektas Nr. J05-LVPA-K-01-0069 „Išmani energijos vartojimo efektyvumo vertinimo, apskaitos ir valdymo sistema“, projekto vykdytojas AB „Axis Industries“, projektas įgyvendinamas, tikrintas MP Nr. MP005, kurio vertė 120 616,64 Eur.

³¹⁶ 2017-10-31 AB „Axis Industries“ sudarė verslo pirkimo pardavimo sutartį Nr. 3-8036 su UAB „Axioma LEZ“ (remiantis 2018-04-04 projekto vykdytojo pranešimu ir VĮ Registrų centro duomenimis, UAB „Axioma LEZ“ pavadinimas pakeistas į UAB „Axioma Metering“), kuriai perleido su projektu susijusias teises ir pareigas.

³¹⁷ 2017-09-28 projekto vykdytojas AB „Axis Industries“ informavo JI, kad planuoja perleisti verslą, įskaitant su projektu susijusias teises ir pareigas, UAB „Axioma LEZ“. JI sutarties keitimo derinimą sustabdė dėl neaiškių projekto tarpinių rezultatų (2.1.1 veiklos ataskaitos) pasiekimo (2017-12-12 pateikta pirmoji projekto 2.1.1 veiklos eksperto išvada, 2018-07-12 pateikta antroji eksperto išvada). 2018-08-21 per DMS JI paprašė projekto vykdytojo pateikti duomenis apie UAB „Axioma Metering“, reikalingus įvertinti įmonę, kaip pareiškėją, kaip numatyta PFSA. 2018-09-17 LR EIM išsiųstas sutarties keitimo projektas ir kiti susiję dokumentai.

2017-2018 m. valstybinio audito metu LVPA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³¹⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	reikalavimas VI užtikrinti, kad paramos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstomos paramos teikimo kiekvienam veiksmui sąlygos, taip pat konkretūs reikalavimai dėl pagal veiksmą teiktinų produktų arba paslaugų, finansavimo plano ir vykdymo termino.			
VI 4. Tinkami valdymo patikrinimai				
2.	<p>(V) EX.27 Netinkamos finansuoti informavimo apie projektą išlaidos</p> <p>LRVN 528(1166) patvirtintų taisyklių 9.3.1 p. nustatyta, kad ji tikrina projektų vykdytojų teikiamus MP, nustato MP nurodytų išlaidų tinkamumą finansuoti ir deklaruoti EK.</p> <p>FMJ 1K-316(1K-89) patvirtintų taisyklių 408 p. nustatyta, kad tinkamos finansuoti išlaidos turi atitikti FMJ 1K-316(1K-89) patvirtintose taisyklėse, PFSA ir kituose teisės aktuose išdėstytus reikalavimus. PFSA³¹⁸ 44.2 p. nustatyta, kad išlaidos, neįvardytos PFSA 38 p., laikomos netinkamomis finansuoti. Audito metu nustatėme atvejį³¹⁹, kai tinkamomis finansuoti pripažintos išlaidos, skirtos informuoti apie projektą³²⁰, kurios neatitiko PFSA 38 p. nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų.</p> <p>Dėl LVPA netinkamai įvertintų MP Nr. MP003 ir Nr.MP016 išlaidų tinkamumo finansuoti, klaida tikrintame projekte yra 3 086,08 Eur³²¹.</p> <p>Taip LVPA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 528(1166) patvirtintų taisyklių 9.3.1 p., FMJ 1K-316(1K-89) patvirtintų taisyklių 408 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p>	Rekomendacija neteikiama, kadangi LVPA audito metu iš projekto vykdytojo susigrąžino netinkamų finansuoti išlaidų dalį bei patikslino rengiamas išlaidų deklaracijas sumažindama EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.	-	-
3.	<p>(V) EX.46 Nesilaikyta kvietimo paskelbimo ir esminių pirkimo sutarties sąlygų keitimo tvarkos</p> <p>FMJ 1K-316(1K-89) patvirtintų taisyklių 457 p., be kita ko, nustatyta, kad projekto vykdytojai, kurie nėra PO pagal VPJ reikalavimus, pirkimus vykdo vadovaudamiesi Sutarties dėl ES veikimo numatytais principais, tarp jų – nediskriminavimo, vienodo požiūrio, skaidrumo principais, taip pat PAFT reikalavimais. 458 p., be kita ko, nustatyta, kad KDP adresuojamas nenustatytam asmeniui ir paskelbiamas svetainėje www.esinvesticijos.lt 459 p. nustatyta, kad NPO KDP pateikia pasiūlymams parengti būtiną informaciją: pirkimo būdą, pasiūlymų teikimo terminą ir reikalavimus, pirkimo objekto apibūdinimą, kvalifikacijos reikalavimus ir kitą 459 p. nurodytą informaciją.</p>	<p>Rekomenduojame LVPA:</p> <p>1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 03.3.1-LVPA-K-803-01-0083 (pirkimas vykdytas nesilaikant KDP ir esminių pirkimo sutarties sąlygų keitimo tvarkos, klaida projekte yra 924 999,99 Eur);</p> <p>2) priimti sprendimą, numatytą FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.;</p>	<p>LVPA pateiktas pastebėjimas EX.46 „Nesilaikyta kvietimo paskelbimo ir esminių pirkimo sutarties sąlygų keitimo tvarkos“ (projekto Nr. 03.3.1-LVPA-K-803-01-0083). LVPA su šiuo pastebėjimu nesutinka. Teikiame paaiškinimus:</p> <p>3.1. Dėl kvietimo paskelbimo. Pastebėjime teigiama, kad NPO paskelbusi KDP, nepateikė visos pasiūlymams parengti būtinos informacijos, t. y. svetainėje www.esinvesticijos.lt NPO, nurodydama tik pirkimo objektą ir kontaktus, kuriais reikia kreiptis norint gauti visą pasiūlymams parengti reikalingą informaciją, neužtikrino visiems galimiems tiekėjams vienodų sąlygų gauti informaciją, taip neužtikrino vienodo požiūrio ir skaidrumo principų.</p> <p>Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra nurodęs, kad, siekiant perkančiosios</p>	-

³¹⁸ Patvirtinto ŪMJ 4-25.

³¹⁹ Projektas Nr. 03.3.1-LVPA-K-803-01-0083, finansavimo santykis 35,5 proc., projektas įgyvendinamas, tikrintas MP Nr. MP016, kurio vertė 1 172 373,83 Eur.

³²⁰ Informacinių stendų įrengimui ir priežiūrai.

³²¹ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP016 yra 308,61 Eur.

2017-2018 m. valstybinio audito metu LVPA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³¹⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>460.8 p, be kita ko, nustatyta, kad NPO, vykdydama sutartį, negali keisti esminių pirkimo sutarties sąlygų, jeigu dėl pakeitimų atsiranda 460.8.1-460.8.3 p. numatytos aplinkybės. Vadovaujantis pirkimo sutarties³²² 13.1 p., atlikti sutarties keitimus³²³, būtinus sutartyje numatytiems tikslams pasiekti, galima tik esant būtinybei dėl nenumatytų aplinkybių³²⁴, atsiradusių vykdant darbus pagal pirminę sutartį.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį³²⁵, kai:</p> <p>1) NPO, vykdydama pirkimą³²⁶, paskelbusi KDP, nepateikė visos pasiūlymams parengti būtinos informacijos³²⁷, taip neužtikrindama vienodo požiūrio ir skaidrumo principų;</p> <p>2) pirkimo sutarties įgyvendinimo metu, NPO, nesilaikydama sutarties 13.1 p. reikalavimų, pakeitė esmines sutarties sąlygas³²⁸ ir dėl to atsirado FMJ 1K-316(1K-89) 460.8.1-460.8.3 p. numatytos aplinkybės.</p> <p>Taip NPO nesilaikė FMJ 1K-316(1K-89) patvirtintų taisyklių 457-459 p. ir 460.8 p. reikalavimų, o LVPA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R.1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 1 ir 22 p., dėl KDP ir esminių pirkimo sutarties sąlygų keitimo tvarkos nesilaikymo taikytina 25 proc. pirkimo sutarties vertės (3 699 999,95 Eur³²⁹ (be PVM) finansinė korekcija, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 924 999,99 Eur³³⁰.</p>	<p>3) patikslinti JI rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p>	<p>organizacijos veiksmų ar sprendimų neteisėtumo pripažinimo dėl viešųjų pirkimų principų pažeidimo, reikalavimą pateikusi šalis turi realiai įrodyti viešųjų pirkimų principų pažeidimo faktą, o ne tik remtis viešųjų pirkimų pažeidimo prielaida ir pasekmėmis. Vertinant perkančiosios organizacijos veiksmų ir sprendimų teisėtumą, reikėtų atsižvelgti ir į atitinkamų jos veiksmų ar sprendimų realiai sukeltus padarinius (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. lapkričio 13 d. nutartis, priimta civilinėje byloje IDT Biologija GmbH v. Lietuvos Respublikos valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, bylos Nr. 3K-3-506/2009). Tam taikytinas tiekėjų nepagrįsto konkurencinio pranašumo vertinimo kriterijus (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. vasario 2 d. nutartis, priimta civilinėje byloje UAB „Kauno keliai“ v. Klaipėdos miesto savivaldybė, bylos Nr. 3K-3-25/2009).</p> <p>Pirkimo sąlygos privalo būti iš anksto paskelbtos ir tai turi būti padaryta taip, kad visi tiekėjai būtų tinkamai informuoti bei galėtų šias sąlygas interpretuoti vienodai. Dėl to tiekėjų lygiateisiškumo principas apima ir pareigą elgtis skaidriai. (Teisingumo Teismo 2001 m. spalio 18 d. Sprendimas SIAC Construction, C-19/00, Rink. 2001, p. I-7725).</p> <p>Konstatuoti tiekėjų lygiateisiškumo principo pažeidimą galima, kai perkančioji organizacija nustato skirtingą tapačių reiškinį vertinimą (arba vienodą skirtingų) arba, kai visiems tiekėjams vienodai taikomi perkančiosios organizacijos veiksmai ar sprendimai de facto lemia skirtingus padarinius (pirmiau nurodyta Aukščiausiojo Teismo nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-249/2011).</p> <p>Taigi nagrinėjamu atveju, remiantis bendrąja lygiateisiškumo principo samprata, lygiateisiškumo principo pažeidimą galėtų lemti tai, ne visi tiekėjai gavo vienodas sąlygas gauti informaciją arba visi tiekėjai gavo vienodas sąlygas, tačiau gavo skirtingą informaciją. Nagrinėjamu atveju</p>	

³²² 2016-05-25 sutartis Nr. 20160525-1

³²³ Įsigyti papildomų darbų ar neatlikti tam tikrų sutartyje numatytų darbų.

³²⁴ Vadovaujantis rangos sutarties 13.1 p. nenumatytos aplinkybės – tokie atvejai (darbai), kurių elgiantis protingai ir rūpestingai, nebuvo įmanoma numatyti iki sutarties pasirašymo.

³²⁵ Projektas Nr. 03.3.1-LVPA-K-803-01-0083, finansavimo santykis 35,5 proc., projektas baigtas įgyvendinti, tikrintas MP Nr. MP016, kurio vertė 1 172 373,83 Eur.

³²⁶ Konkursas „Specialiosios paskirties transporto priemonių serviso pastato statybos darbai“, svetainėje www.esinvesticijos.lt paskelbtas 2016-04-18.

³²⁷ Svetainėje www.esinvesticijos.lt NPO, nurodydama tik pirkimo objektą ir kontaktus, kuriais reikia kreiptis norint gauti visą pasiūlymams parengti reikalingą informaciją, neužtikrino visiems galimiems tiekėjams vienodų sąlygų gauti informaciją.

³²⁸ 2016-07-21 ir 2017-05-22 pasirašytos naujos projektavimo užduotys, kuriomis buvo atlikti esminiai techninio projekto, kuris yra vykusio konkurso ir pasirašytos pirkimo sutarties sudėtinė dalimi, keitimai (pakeista šildymo sistema ir stogo danga, perprojektuota serviso pastato stogo konstrukcija, atsisakyta orinių šildytuvų ir fasado žaliuzių, suvienodinti pamatų poliai, pakeisti pastato bendrieji rodikliai ir kt.). Audito metu nenustatyta, kad atliktus pakeitimus būtų lėmusios pirminio techninio projekto klaidos.

³²⁹ LVPA pripažinta tinkama finansuoti išlaidų suma pagal 2016-05-25 sutartį Nr. 20160525-1.

³³⁰ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP016 yra 45 848,81 Eur.

2017-2018 m. valstybinio audito metu LVPA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³¹⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			<p>nustatyta, kad NPO KPD nurodydama tik pirkimo objektą ir kontaktus formaliai neužtikrino PAFT 459 p. nuostatų laikymosi ir tai lėmė papildomą veiksmã tiekėjams kreiptis nurodytais kontaktais. Nepaisant to, nėra pagrindo teigti, kad NPO neužtikrino visiems tiekėjams vienodų sąlygų gauti informaciją, t. y. kreiptis nurodytais kontaktais. Be to, visiems tiekėjams šios sąlygos buvo taikomos vienodai ir nebuvo nustatyta, kad tiekėjams buvo teikiama skirtinga informacija ar kad toks KPD skelbimas lėmė skirtingus padarinius tiekėjams (atkreipiamas dėmesys – realių faktų nenustatyta, o prielaidomis ir pasekmėmis remtis negalima). Atsižvelgiant tai, nėra pagrindo konstatuoti, kad NPO tokiais savo veiksmais pažeidė lygiateisiškumo principą.</p> <p>Skaidrumas dažniausiai siejamas su viešumo užtikrinimu vykdant viešojo pirkimo procedūras. Skaidraus viešojo pirkimo siekimas nėra savitiksli, jis padeda siekti kitų tikslų, visų pirma – tiekėjų lygiateisiškumo. Skaidrumas yra vienas lemiančių veiksnių, kuriuo remiantis užtikrinama neiškraipyta tiekėjų tarpusavio konkurencija (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. liepos 31 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-323/2009).</p> <p>Be to, viešojo pirkimo procedūrų viešumas, kaip šių procedūrų skaidrumo prielaida, svarbi ne tik paskelbimo, bet ir tiekėjų informatyvumo aspektu, t. y. skaidrumo principas reikš perkančiosios organizacijos pareigą tiekėjams suteikti pakankamai informacijos, įskaitant pirkimo sąlygas, jų išaiškinimus, reikalingus perkančiosios organizacijos poreikius atitinkančiam pasiūlymui, bei informacijai, susijusiai su konkretaus tiekėjo pasiūlymo įvertinimu, pateikti (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. liepos 29 d. Viešųjų pirkimų reglamentavimo ir teismų praktikos apžvalga Nr. A-3.).</p> <p>Taigi nagrinėjamu atveju, remiantis bendrąja skaidrumo principo samprata, skaidrumo principo pažeidimą galėtų lemti tai, jei NPO paskelbtų KPD ne viešai (pavyzdžiui, elektroniniu paštu atrinktiems tiekėjams) arba tiekėjams suteiktų nepakankamai informacijos (pavyzdžiui, nepateiktų pirkimo sąlygų) ir taip iškraipytų tiekėjų tarpusavio konkurenciją. Nagrinėjamu atveju nustatyta, kad NPO KPD nurodydama tik pirkimo objektą ir kontaktus formaliai neužtikrino PAFT 459 p. nuostatų laikymosi ir tai lėmė papildomą veiksmã tiekėjams kreiptis nurodytais kontaktais. Nepaisant to, nėra pagrindo teigti, kad NPO neužtikrino viešumo (skelbimas buvo paskelbtas viešai). Be to, nenustatyta, kad tiekėjams būtų suteikta nepakankamai informacijos ir dėl to, būtų iškraipyta tiekėjų tarpusavio konkurencija. Atsižvelgiant tai, nėra pagrindo konstatuoti, kad NPO tokiais savo veiksmais pažeidė skaidrumo principą.</p> <p>3.2. Dėl esminių pirkimo sutarties sąlygų keitimo tvarkos:</p> <p>3.2.1. Pastebėjime teigiama, kad PAFT „460.8 p. be kita ko, nustatyta, kad</p>	

2017-2018 m. valstybinio audito metu LVPA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³¹⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			<p>NPO, vykdydama sutartį, negali keisti esminių pirkimo sutarties sąlygų, jeigu dėl pakeitimų atsiranda 460.8.1-460.8.3 p. numatytos aplinkybės. Vadovaujantis pirkimo sutarties 13.1 p., atlikti sutarties keitimus, būtinus sutartyje numatytiems tikslams pasiekti, galima tik esant būtinybei dėl nenumatytų aplinkybių, atsiradusių vykdant darbus pagal pirminę sutartį“.</p> <p>PAFT 460.8 papunktyje nustatyta, kad „Ne perkančioji organizacija, vykdydama sutartį, negali keisti esminių pirkimo sutarčių sąlygų, jeigu: 460.8.1. jos pakeičiamos numatant naujas sąlygas, kurios, jeigu būtų nustatytos pirkimo dokumentuose, būtų suteikusios galimybę dalyvauti pirkimo procedūrose kitiems, nei dalyvavo, tiekėjams; 460.8.2. jos pakeičiamos numatant naujas sąlygas, dėl kurių, jeigu jos būtų nustatytos pirkimo dokumentuose, laimėjusiu pasiūlymu galėtų būti pripažintas kito, nei pasirinktas, tiekėjo pasiūlymas; 460.8.3. pirkimo objektas yra pakeičiamas taip, kad į keičiamą pirkimo sutartį įtraukiamos naujos (papildomos) prekės, paslaugos ar darbai; 460.8.4. ekonominė sutarties pusiausvyra pasikeičia asmens, su kuriuo sudaryta sutartis, naudai taip, kaip nebuvo nustatyta pirminės sutarties sąlygose.“</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad daugiau atvejų, kada NPO negalėtų keisti pirkimo sutarties nuostatų, PAFT nustatyta nėra. Pirkimo sutarties 13.1 papunktyje nustatyta sutarties pakeitimo tvarka, keičiant darbus ar medžiagas dėl nenumatytų aplinkybių, savaime nedraudžia ir niekaip neriboja galimybės NPO atlikti pirkimo sutarties keitimus ir dėl kitų priežasčių, jei tai atitinka PAFT 460.8 papunktyje įtvirtintus ribojimus. PAFT nenustato apribojimo keisti pirkimo sutarčių ir kitais, nei nenumatytų aplinkybių atsiradimo, atvejais.</p> <p>Pažymėtina, kad analogiškai PO yra taikomos VPJ 89 straipsnio nuostatos dėl pirkimo sutarties keitimo jos galiojimo laikotarpiu, t.y. nepriklausomai nuo PO pirkimo sutarties nuostatų, PO keisdama pirkimo sutarties nuostatas vadovaujasi VPJ 89 straipsnio nuostatomis. Viešųjų pirkimų tarnyba yra išaiškinusi (žr. 1 paveikslą, šią informaciją taip pat galime rasti https://klausk.vpt.lt/hc/lt/articles/115004463809-Ar-galima-keisti-pirkimo-sutartis-nuo-2017-07-01), kad PO visuomet atlieka pirkimo sutarčių keitimus pagal VPJ nuostatas. Netgi sudarius pirkimo sutartį iki 2017 m. liepos 1 d. VPJ redakcijos, ją vykdydama vėlesniu laiku, PO sutarties keitimus atlieka pagal naująją VPJ redakciją (89 straipsnis), kurioje yra numatyta daugiau keitimo galimybių, nei VPJ redakcijoje, galiojusioje pirkimo vykdymo metu, pačioje pirkimo sutartyje.</p> <p><1 pav. Viešųjų pirkimų tarnybos tinklalapio informacija></p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, nėra pagrindo teigti, kad projekto vykdytojas neturėjo teisės keisti pirkimo sutarties ir sutarties keitimai</p>	

2017-2018 m. valstybinio audito metu LVPA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³¹⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			<p>nepažeidė PAFT 460.8 papunktyje įtvirtintų ribojimų.</p> <p>3.2.2. Pastebėjime teigiama, kad „2016-07-21 ir 2017-05-22 pasirašytos naujos projektavimo užduotys, kuriomis buvo atlikti esminiai techninio projekto, kuris yra vykusio konkurso ir pasirašytos pirkimo sutarties sudėtine dalimi, keitimai (pakeista šildymo sistema ir stogo danga, perprojektuota serviso pastato stogo konstrukcija, atsisakyta orinių šildytuvų ir fasado žaliuzių, suvienodinti pamatų poliai, pakeisti pastato bendrieji rodikliai ir kt.). Audito metu nenustatyta, kad atliktus pakeitimus būtų lėmusios pirminio techninio projekto klaidos“.</p> <p>Pridedame statybos eksperto, kuris atliko šių techninio projekto keitimų ekspertinį vertinimą, išvadą, taip pat eksperto kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus. Statybos eksperto išvadoje nurodyta „Kadangi pakeitimai atlikti atsižvelgiant į projekto vykdymo metu parinktos technologinės įrangos charakteristikas, atitinkamo patalpų išdėstymo ir išplanavimo poreikius pagal parinktos įrangos duomenis bei faktinėmis statybvietės grunto savybėmis, kurių nebuvo galima numatyti rengiant projektą, galima teigti, kad nenumatyti darbai yra būtini ir šalys šių darbų negalėjo numatyti iki rangos sutarties sudarymo“.</p>	
4.	<p>(V) EX.52 Nesilaikyta esminių pirkimo sutarties sąlygų keitimo tvarkos</p> <p>FMJ 1K-316(1K-102) patvirtintų taisyklių 457 p., be kita ko, nustatyta, kad projekto vykdytojai, kurie nėra PO pagal VPĮ reikalavimus, pirkimus vykdo vadovaudamiesi Sutarties dėl ES veikimo numatytais principais, tarp jų – nediskriminavimo, vienodo požiūrio, skaidrumo principais, taip pat PAFT reikalavimais.</p> <p>460.8 p, be kita ko, nustatyta, kad NPO, vykdydama sutartį, negali keisti esminių pirkimo sutarties sąlygų, jeigu dėl pakeitimų atsiranda 460.8.1–460.8.4 p. numatytos aplinkybės. Pirkimo sutarties³³¹ 13.1 p. nustatyta, kad atlikti pakeitimus, būtinus sutarties tinkamam vykdymui, galima tik dėl sutartyje nurodytų aplinkybių³³².</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį³³³, kai pirkimo sutarties įgyvendinimo metu,</p>	<p>Rekomenduojame LVPA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 03.3.1-LVPA-K-803-01-0058 (pirkimas vykdytas nesilaikant esminių pirkimo sutarties sąlygų keitimo tvarkos, klaida projekte yra 1 075 000,00 Eur); 2) priimti sprendimą, numatytą FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.; 3) patikslinti JI rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: 	<p>LVPA pateiktas pastebėjimas EX.52 „<u>Nesilaikyta esminių pirkimo sutarties sąlygų keitimo tvarkos</u>“ (projekto Nr. 03.3.1-LVPA-K-803-01-0058). LVPA su šiuo pastebėjimu nesutinka. Teikiame paaiškinimus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pastebėjime teigiama, kad „460.8 p. be kita ko, nustatyta, kad NPO, vykdydama sutartį, negali keisti esminių pirkimo sutarties sąlygų, jeigu dėl pakeitimų atsiranda 460.8.1–460.8.4 p. numatytos aplinkybės. Pirkimo sutarties 13.1 p. nustatyta, kad atlikti pakeitimus, būtinus sutarties tinkamam vykdymui, galima tik dėl sutartyje nurodytų aplinkybių.“ <p>Prašome žiūrėti 3.2.1 punkte pateiktus paaiškinimus.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Pastebėjime teigiama, kad „2018-04-10 papildomų darbų suvestinėje nurodyti atlikti darbai (pakeisti vartai, boileriai ir liftais, perprojektuotos grindys, lauko apšvietimas, įrengtas vidinis kiemelis su stogine ir kt.). Audito metu nenustatyta, kad atliktus pakeitimus būtų lėmusios 	–

³³¹ 2017-04-07 sutartis Nr. B/N.

³³² Pagal sutarties 13.1 p. sutarties vykdymo metu gali būti daromi pakeitimai, būtini sutarties tinkamam įvykdymui, jeigu: a) dėl nenumatytų aplinkybių, kurių negalima buvo numatyti iki sutarties pasirašymo, racionaliai naudojant darbų vykdymui skirtas lėšas, būtina, tikslinga atsisakyti atskiro darbo, ar būtina, tikslinga mažinti darbų apimtį; b) dėl nenumatytų nuo šalių nepriklausiančių aplinkybių, racionaliai naudojant darbų vykdymui skirtas lėšas, sutartyje numatytą atskirą darbą (ar jo dalį) būtina keisti kitu darbu; c) dėl nuo rangovo nepriklausiančių aplinkybių rangovas negali naudoti pasiūlyme nurodytų medžiagų, įrangos.

³³³ Projektas Nr. 03.3.1-LVPA-K-803-01-0058, finansavimo santykis 30,1 proc., projektas įgyvendinamas, tikrintas MP Nr. MP012, kurio vertė 371 265,43 Eur.

2017-2018 m. valstybinio audito metu LVPA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³¹⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>NPO pakeitė esmines pirkimo sutarties sąlygas³³⁴, nesant pirkimo sutarties 13.1 p. nustatytų aplinkybių ir dėl to atsirado FMJ 1K-316(1K-102) 460.8.1-460.8.4 p. numatytos aplinkybės.</p> <p>Taip NPO nesilaikė pirkimo sutarties 13.1 p. ir FMJ 1K-316(1K-102) patvirtintų taisyklių 460.8 p. reikalavimų, o LVPA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 22 p., dėl esminių pirkimo sutarties sąlygų keitimo tvarkos nesilaikymo taikytina 25 proc. pirkimo sutarties vertės (4 300 000,00 Eur³³⁵ (be PVM) finansinė korekcija, dėl kurios preliminarai klaida projekte yra 1 075 000,00 Eur³³⁶.</p>	<p>sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p>	<p><u>pirminio techninio projekto klaidos ar būtų kitų nenumatytų nuo šalių nepriklausančių aplinkybių, kurios būtų lėmusios poreikį keisti pirminiame techniniame projekte numatytus darbus</u>“.</p> <p>Paaiškiname, kad rangovas AB „Panevėžio statybos trestas“ užsakovo UAB „Kopa“ prašymu atliko papildomus statybos darbus gamybinės paskirties pastate-spaustuveje su biuro patalpomis Industrijos g. 12, Biruliškių k., Kauno r.</p> <p>UAB „Kopa“ pateiktoje 2018 m. balandžio 10 d. papildomų darbų suvestinėje yra nurodyti atsiradę papildomi darbai ir keičiamų darbų pabrangimas. Visiems papildomiems darbams yra išrašytos papildomos PVM sąskaitos faktūros, atliktų darbų aktai. Išlaidos už papildomus darbus ir keičiamų darbų pabrangimą nebuvo deklaruoti su mokėjimo prašymais ir nebuvo apmokėti Europos Sąjungos fondų lėšomis. Šie darbai yra finansuoti užsakovo nuosavomis lėšomis.</p>	

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Viešosios įstaigos Lietuvos verslo paramos agentūros Rizikos ir kokybės valdymo skyriaus vyresnioji kokybės ekspertė

Mažvydė Švėgždaitė

Tel. (8 5) 268 7437, el. paštas Mazvyde.Svegздаite@lvpa.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

³³⁴ 2018-04-10 papildomų darbų suvestinėje nurodyti atlikti darbai (pakeisti vartai, boileriai ir liftas, perprojektuotos grindys, lauko apšvietimas, įrengtas vidinis kiemelis su stogine ir kt.). Audito metu nenustatyta, kad atliktus pakeitimus būtų lėmusios pirminio techninio projekto klaidos ar būtų kitų nenumatytų nuo šalių nepriklausančių aplinkybių, kurios būtų lėmusios poreikį keisti pirminiame techniniame projekte numatytus darbus.

³³⁵ LVPA pripažinta tinkama finansuoti išlaidų suma pagal 2017-04-07 sutartį Nr. B/N.

³³⁶ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP012 yra 92 816,36 Eur.

Valstybinio audito ataskaitos
 „2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
 25 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūrai

2017-2018 m. valstybinio audito metu MITA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³³⁷ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
VI 6. Patikima stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo ir duomenų rinkimo, saugojimo sistema				
1.	(V) EX.35 MITA audito ir patikrinimo rezultatų duomenų neužregistravo SFMIS2014 ir PS keitimų nevykdė per DMS FMJ 1K-511(1K-281) 369 p., be kita ko, nustatyta, kad, gavęs audito ar patikrinimo rezultatus, atsakingas II tarnautojas (darbuotojas) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo atlikto audito turi užregistruoti audito ar patikrinimo rezultatų duomenis SFMIS2014. FMJ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 171 p., be kita ko, nustatyta, kad PS keitimai yra vykdomi per DMS. PV ³³⁸ 281 p., be kita ko, nurodyta, kad MITA, FMJ 1K-511 patvirtintų taisyklių nustatyta tvarka, registruoja SFMIS2014 informaciją apie AI, Europos Audito Rūmų ir EK atliktų valdymo ir kontrolės sistemos ir EK deklaruotų išlaidų auditų metu pateiktus pastebėjimus ir rekomendacijas bei jų įgyvendinimo priemones (SFMIS2014 taip pat registruojama informacija apie atliktus valdymo ir kontrolės sistemos ir EK deklaruotų išlaidų auditus, kuriuos atlikus neatitikimų nenustatyta ir pastebėjimų ar rekomendacijų institucijai neteikiama). Audito metu nustatėme, kad: 1) MITA gavusi audito ir patikrinimo rezultatus ³³⁹ , neužregistravo šių duomenų SFMIS2014; 2) MITA ir projektų vykdytojų bendravimas atliekant PS keitimus ³⁴⁰ vyko ne per DMS.	Rekomendacija neteikiama, kadangi MITA: 1) audito metu audito ar patikrinimo rezultatų duomenis užregistravo SFMIS2014; 2) PV numatytos pakankamos kontrolės priemonės, tačiau vertinamuoju laikotarpiu jų veikimas nebuvo užtikrintas.	–	–

³³⁷ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

³³⁸ MITA direktoriaus 2014-12-11 įsakymu Nr. 2V-175 (2017-08-01 įsakymo redakcija Nr. 2V-221) patvirtintas Priemonių, įgyvendinamų visuotinės dotacijos būdu pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, administravimo vidaus procedūrų vadovas.

³³⁹ Pvz., 2017-08-25 AI raštas Nr. S-(80-4712)-1136 „Dėl tarpinių audito rezultatų (sukurtos vidaus kontrolės vertinimas ir vidaus kontrolės veikimo vertinimas).“

³⁴⁰ Projekto Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0108 2018-01-30 PS keitimas, projekto Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0370 2018-01-30 PS keitimas, projekto Nr. 01.2.1-MITA-K-824-01-0437 2018-01-30 PS keitimas.

2017-2018 m. valstybinio audito metu MITA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³³⁷ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Taip MITA neuztikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-316(1K-23) patvirtintų taisyklių 171 p., FMJ 1K-511(1K-281) patvirtintų taisyklių 369 p. reikalavimai bei R.1303/2013 125 str. 2 d. e p. reikalavimai VI, be kita ko, užtikrinti, kad kompiuterizuoti kiekvieno veiksmo duomenys, reikalingi stebėsenai, vertinimui, finansų valdymui, tikrinimui ir auditui, įskaitant duomenis apie atskirus veiksmų dalyvius, būtų renkami, įvedami į kaupimo ir saugojimo sistemą ir joje saugomi.</p>			
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Mokslų, inovacijų ir technologijų agentūros Visuotinės dotacijos skyrius vedėjas Mantas Biekša Tel. (8 5) 264 4713, el. paštas mantas.bieksa@mita.lt</p>				

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
26 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas Transporto investicijų direkcijai

2017-2018 m. valstybinio audito metu TID pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³⁴¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
VI 4. Tinkami valdymo patikrinimai				
1.	<p>(V) EX.30 Pasirinktas netinkamas VŠP būdas</p> <p>VPJ³⁴² 9 str. 3 d. nustatyta, kad pirkimo vertės nustatymo būdas negali būti pasirenkamas taip, kad būtų galima išvengti šio įstatymo nuostatų dėl pirkimo būdų pasirinkimo ir procedūrų vykdymo. VPJ 9 str. 4 d., be kita ko, nustatyta, kad darbų pirkimo vertė apskaičiuojama pagal Metodiką. Metodikos 23–24 p., be kita ko, nustatyta, kad darbų pirkimo vertė yra visų dėl to paties objekto sudaromų darbų pirkimo sutarčių, nesvarbu per kokį laikotarpį jos bus sudaromos, verčių suma, o objektu yra laikomas statinys su inžineriniais tinklais, dėl kurio statybos, remonto, rekonstrukcijos ar nugriovimo yra parengtas ir patvirtintas projektas. Jeigu dėl to paties statinio su inžineriniais tinklais rengiami keli projektai, kurių įgyvendinimo laikas panašus, skaičiuojant darbų pirkimo vertę reikia sudėti šių kelių projektų įgyvendinimui numatomų sudaryti darbų pirkimo sutarčių vertes.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį³⁴³, kai TID, tikrindama VŠP³⁴⁴, padarė išvadą, kad PO pagrįstai pasirinko pirkimo būdą³⁴⁵, nors PO nesudėjo numatomų sudaryti</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija CPVA³⁵²:</p> <p>1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 06.2.1-TID-R-511-01-0010 (pasirinktas netinkamas VŠP būdas, preliminari klaida projekte yra 28 305,87 Eur);</p> <p>2) priimti sprendimą numatytą FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.;</p> <p>3) patikslinti įl rengiamas išlaidų deklaraciją ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2018-12-27.</p>	<p>2019-04-30</p>

³⁴¹ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

³⁴² 2016-09-20 įstatymo redakcija Nr. XII-2624 (naudojama visame pastebėjime).

³⁴³ Projektas Nr. 06.2.1-TID-R-511-01-0010, finansavimo santykis 85 proc., tikrintas neskelbiamos apklausos būdu vykdytas „Rungos g. Elektrėnuose rekonstrukcijos darbų“ pirkimas (kvietimas pateiktas CVP IS 2017-06-13).

³⁴⁴ 2017-02-10 viešojo pirkimo patikros lapas Nr. 1.

³⁴⁵ PO nusprendė vykdyti mažos vertės pirkimą neskelbiamos apklausos būdu.

³⁵² Nuo 2018-06-01 įl funkcijas transporto infrastruktūros srityje atlieka CPVA.

2017-2018 m. valstybinio audito metu TID pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³⁴¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>darbų pirkimo sutarčių verčių, kai dėl to paties statinio su inžineriniais tinklais³⁴⁶ rengiami keli projektai³⁴⁷, kurių įgyvendinimo laikas panašus³⁴⁸, ir pasirinko netinkamą VŠP būdą³⁴⁹.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPĮ 9 str. 3 ir 4 d. reikalavimų, Metodikos 23 ir 24 p. reikalavimų, o TID neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairių 2 p., dėl pasirinkto netinkamo VŠP būdo, taikytina 25 proc. pirkimo sutarties³⁵⁰ vertės (113 223,49 Eur (su PVM)) finansinė korekcija, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 28 305,87 Eur³⁵¹.</p>	<p>finansuoti išlaidų suma.</p> <p>CPVA, atlikusi pažeidimo tyrimą, informavo Audito instituciją, kad projekto vykdytojas nutraukė pirkimo sutartį ir atliks naują VŠP. Atsižvelgiant į tai, rekomendacijos 1 p. laikome įgyvendintu, o 2-3 p. laikome nebeaktualiais, atsižvelgiant į tai, kad pirkimo sutartis nebuvo pradėta faktiškai vykdyti ir išlaidos nepatirtos, taip pat išlaidos negalės būti patirtos ateityje dėl sutarties nutraukimo.</p>	<p>Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai</p>	<p>Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)</p>
2.	<p>(V) EX.34 Laimėtojo pasiūlymas neatitinka PD reikalavimų</p> <p>VPĮ 2 str. 19 d. nustatyta, kad pasiūlymas – tiekėjo pateiktų duomenų visuma</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija CPVA³⁶⁰:</p>	<p>Pateiktame pastebėjime minimus faktus įvertinsime, atlikdami pažeidimo tyrimą. Finansinės korekcijos dydis ir likusių rekomendacijos punktų</p>	<p>2019-04-30</p>

³⁴⁶ PO Rungos gatvės važiuojamosios dalies rekonstrukcijos ir eismo saugos priemonių šioje gatvėje diegimo darbus nusipirko dviem atskirais pirkimais. Kelių įstatymo 2 str. 5 p. nustatyta, kad kelias – inžinerinis statinys, skirtas transporto priemonių ir pėsčiųjų eismui. Kelio elementai yra šie: žemės sankasa, važiuojamoji dalis, kelkraščiai, skiriamoji juosta, kelio grioviai ir kitos vandens nuleidimo sistemos, sankryžos, autobusų sustojimo aikštelės, poilsio aikštelės, pėsčiųjų ir dviračių takai, kelio statiniai, techninės eismo reguliavimo priemonės, želdiniai, esantys kelio juostoje, kelio oro sąlygų stebėjimo ir transporto eismo apskaitos, apšvietimo ir kiti įrenginiai su šių elementų užimama žeme. Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 11 str. 2 d. numatyta, kad eismo saugumo priemonės įgyvendinamos projektuojant, tiesiant, rekonstruojant, taisant (remontuojant) ir prižiūrint kelius. TID, atsakydama į 2017-02-10 viešojo pirkimo patikros lapo „Išankstinės ir paskesnės viešųjų pirkimų patikros lapas“ Nr. 119 klausimą, nurodė, kad projektas galimai susijęs su TID administruojamu projektu „Eismo saugos priemonių diegimas Rungos g. Elektrėnų m. Atsižvelgiant į tai ir įvertinus faktines aplinkybes (gatvės ilgis – apie 1,07 km, darbai atlikti panašiu metu, lygiagrečiai derinant vienus darbus su kitais), vertinama, kad nepaisant to, jog buvo parengti du techniniai projektai, eismo saugos priemonių diegimas negali būti vertinamas darbai, atliekami ne dėl to paties objekto ir nesusiję su Rungos g. rekonstrukcija.

³⁴⁷ Elektrėnų rajono savivaldybė 2017 m. įgyvendino du panašius projektus: 1) Rungos g. Elektrėnuose rekonstrukcija (projekto Nr. 06.2.1-TID-R-511-01-0010), kurio techninio projekto Nr. K-TP-16/22-1 Bendrosios dalies skyriuje „Projektiniai sprendiniai“ nurodyta, kad „projektuojama Rungos gatvės asfalto dangos konstrukcija“, o skyriuje „Techninė užduotis“ nurodyta, jog projektu siekiama suprojektuoti 10 m. pločio gatvę, numatyti šaligatvio dangų ir žaliųjų plotų atstatymą, kas reiškia, jog pagrindinis Rungos gatvės rekonstrukcijos tikslas – rekonstruoti Rungos g. važiuojamąją dalį; 2) Eismo saugos priemonių diegimas Rungos gatvėje (projekto Nr. 06.2.1-TID-R-511-01-0009), kurio techninio projekto Nr. K-TP-16/22-2 bendrosios dalies skyriuje „Projektiniai sprendiniai“ nurodyta, kad „Projektuojami Rungos g. šaligatviai derinami prie lygiagrečiai atliekamo techninio projekto K-TP-16/21 rekonstruojamos Rungos gatvės aukščių“, o skyriuje „Techninė užduotis“, be kita ko, nurodyta, kad projektu siekiama suprojektuoti pėsčiųjų ir dviračių taką, šaligatvį, įrengti automobilių stovėjimo aikštelę, įrengti apšvietimą, sutvarkyti aplinką.

³⁴⁸ Abu pirkimai vykdyti 2017 m. II ketvirtį.

³⁴⁹ Pirkimų „Rungos g. Elektrėnuose rekonstrukcijos darbų pirkimas“ (sutarties vertė 93 573,13 Eur (be PVM)) ir „Eismo saugos priemonių diegimas Rungos g., Elektrėnų m.“ (sutarties vertė 227 574,09 Eur (be PVM)) vertės turėjo būti sudedamos ir pasirenkamas kitas pirkimo būdas, kadangi pagal VPĮ 2 str. 15 d. mažos vertės pirkimas – supaprastintas pirkimas, kai darbų pirkimo vertė mažesnė kaip 145 000 Eur (be PVM). Atsižvelgiant į sutarčių vertes, perkančioji organizacija turėjo vykdyti ne mažos vertės pirkimą neskelbiamos apklausos būdu, o supaprastintą konkursą arba derybas.

³⁵⁰ 2017-08-08 rangos sutartis Nr. 03S-347.

³⁵¹ Ataskaitiniu laikotarpiu su nustatyto neatitikimu susijusių išlaidų EK nebuvo deklaruota.

³⁶⁰ Nuo 2018-06-01 įl funkcijas transporto infrastruktūros srityje atlieka CPVA.

2017-2018 m. valstybinio audito metu TID pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³⁴¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>pagal PO nustatytas pirkimo sąlygas. VPJ 85 str. 2 d. nustatyta, kad PO supaprastintus pirkimus atlieka pagal pasitvirtintas taisykles. PO SVPT³⁵³ 5 p. nustatyta, kad pirkimai atliekami laikantis lygiateisiškumo ir skaidrumo principų. 59.2 p. nustatyta, kad PO, nagrinėdama pasiūlymus, tikrina, ar pasiūlymas atitinka PD nustatytus reikalavimus. 60 p. nustatyta, kad iškilus klausimams dėl pasiūlymų turinio, PO gali prašyti, kad dalyviai paaiškintų savo pasiūlymus, tačiau ji negali prašyti, siūlyti ar leisti pakeisti pasiūlymo esmės – pakeisti kainą arba padaryti kitų pakeitimų, dėl kurių PD reikalavimų neatitinkantis pasiūlymas taptų atitinkantis PD reikalavimus. 61.2 ir 61.5 p. nustatyta, kad PO atmeta pasiūlymą, jeigu jis neatitiko PD reikalavimų arba tiekėjas nepaaiškino kartu su pasiūlymu teikiamų dokumentų pagal SVPT 60 p. VPJ 39 str. 1 d. nustatyta, kad, taisydamas pasiūlymą, dalyvis neturi teisės atsisakyti kainos sudedamųjų dalių arba papildyti kainą naujomis dalimis. Jei dalyvis nepaaiškina pasiūlymo, jo pasiūlymas atmetamas, kaip neatitinkantis PD nustatytų reikalavimų.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį³⁵⁴, kai TID, tikrindama pirkimą³⁵⁵, nenustatė, kad PO, prašydama tiekėjo paaiškinti pasiūlymą, leido tiekėjui padaryti pakeitimų³⁵⁶, dėl kurių PD reikalavimų neatitinkantis pasiūlymas tapo atitinkančiu PD reikalavimus³⁵⁷ ir dėl šios priežasties buvo paskelbtas laimėjusiu.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPJ 85 str. 2 d., 39 str. 1 d. ir SVPT 60, 61.2, 61.5 p. reikalavimų, o TID neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EKFK gairių 17 p., dėl pasiūlymo pakeitimo vertinimo etape taikytina</p>	<p>1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr.06.2.1-TID-R-511-21-0003 (pasiūlymas neatitinka PD reikalavimų, preliminari klaida projekte 210 191,66 Eur);</p> <p>2) priimti sprendimą numatytą FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.;</p> <p>3) patikslinti į rengiamas išlaidų deklaraciją ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p>	<p>Įgyvendinimas priklausys nuo pažeidimo tyrimo išvados.</p>	

³⁵³ Kėdainių rajono savivaldybės administracijos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės, patvirtintos Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2014-06-16 įsakymu Nr. AD-1-759 (2015-08-14 įsakymo redakcija Nr. AD-1-917).

³⁵⁴ Projektas Nr. 06.2.1-TID-R-511-21-0003, finansavimo santykis 85 proc., tikrintas supaprastintas atviras konkursas „Kėdainių miesto A. Kanapinsko gatvės rekonstravimas“ (pirkimo Nr. 314683 (185157)).

³⁵⁵ 2017-06-28 viešojo pirkimo patikros lapas (forma 2014-PV-15-03).

³⁵⁶ Tiekėjas, aiškindamas pasiūlymą, papildė savo pateiktą lokalinę sąmatą papildomomis eilutėmis dėl suolų ir šiukšliadėžių įrengimo ir pakeitė šviestuvų įkainius, atsisakė natrio šviestuvų, nekeisdamas bendros pasiūlymo kainos, todėl turėjo keistis kitų eilučių sumos.

³⁵⁷ Pirkimo sąlygų 88.5 p. nurodyta, jog dalyvio pasiūlymą, be kita ko, sudaro orientacinės pirkimo objekto lokalinės sąmatos. Be to, kad: „Orientacinėse pirkimo objekto lokalinėse sąmatose turi būti įvertinti ir nurodyti visi veiklos sąrašė (šių sąlygų 4 priedas), techniniame projekte (šių sąlygų 6 priedas) ir elektrotechnikos darbų papildomoje techninėje specifikacijoje (šių sąlygų 7 priedas) nurodyti darbai“. Pirkimo laimėtojas kartu su pasiūlymu pateiktose lokalinėse sąmatose nurodė, kad laimėjimo atveju įrengs šviestuvus su natrio lempomis (nors pirkimo sąlygų 7 priede buvo reikalaujama šviestuvų su šviesios diodais (LED)) ir nenumatė suolų ir šiukšliadėžių įrengimo, nors pagal Viešųjų pirkimų komisijos 2017-04-11 raštą Nr. VPS-226 „Dėl atsakymo į paklausimus“ tiekėjai suolų (9 vnt.) ir šiukšliadėžių (9 vnt.) įrengimo darbus turėjo įvertinti bendros kainos pasiūlyme bei nurodyti tiekėjo parengtose orientacinėse lokalinėse sąmatose. Laimėtojo pasiūlymas neatitiko pirkimo sąlygų 8.5 p. reikalavimų, nes jo kartu su pasiūlymu pateiktoje lokalinėje sąmatoje nebuvo nurodyti visi darbai, numatyti PD. PO 2017-04-21 paprašė tiekėjo paaiškinti pasiūlymą. Tiekėjas 2017-04-26 pateikė paaiškinimą, kad „pasiūlyme yra įvertinti“ LED šviestuvai, suoliukai ir šiukšliadėžės, o visa tai įkainojo 7 861,87 Eur. Pažymėtina, kad tiekėjo 2017-04-26 paaiškiniame nurodytų PD atitinkančių šviestuvų ir pirminiame pasiūlyme pateiktų šviestuvų kainos skiriasi. Taip pat, tiekėjas nurodo, kad pasiūlyme įvertinti suolų ir šiukšlių įrengimo darbai, nors tokios eilutės su pasiūlymu pateiktoje lokalinėje sąmatoje nėra.

2017-2018 m. valstybinio audito metu TID pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ³⁴¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
----------	---	---------------	--	---

25 proc. pirkimo sutarties³⁵⁸ vertės (840 766,65 Eur (su PVM)) finansinė korekcija, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 210 191,66 Eur³⁵⁹.

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:
 Viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros Struktūrinių ir investicijų fondų valdymo sistemų departamento Teisės ir sistemų valdymo skyriaus viršininkė
 Daiva Grigorjeva
 Tel. (8 5) 219 1344; el. p. d.grigorjeva@cpva.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

³⁵⁸ 2017-06-30 rangos sutartis Nr. VP-543.

³⁵⁹ Ataskaitiniu laikotarpiu su nustatytu neatitikimu susijusių išlaidų EK nebuvo deklaruota.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

27 priedas

Klaidų vertinimas

1 lentelė. Klaidų vertinimas

	I atrankos etapas	II atrankos etapas	III atrankos etapas	IV atrankos etapas	V atrankos etapas	Bendra
(1) Populiacija iš viso [angl. Total population], Eur	93 724 447,84	104 004 904,68	151 160 125,02	262 226 635,94	10 625 077,44	621 741 190,92
ESF [angl. ESF], Eur	–	44 898 301,03	–	68 368 130,01	–	113 266 431,04
FP [angl. FPI], Eur	–	–	–	80 849 823,25	–	80 849 823,25
ERPF [angl. ERDF], Eur	49 797 277,26	30 471 696,76	41 103 456,14	93 249 583,94	–	214 622 014,10
SF [angl. CF], Eur	43 927 170,58	28 634 906,89	110 056 668,88	19 759 098,74	–	203 377 845,09
Kitos deklaruotos išlaidos [angl. re-certified amounts], Eur	–	–	–	–	10 625 077,44	10 625 077,44
Reikšmingumas [angl. Materiality], Eur (2 %)						12 434 823,82
Patikimumas [angl. Confidence level]						70 %
Patikimumo koeficientas z [angl. Confidence coefficient z]						1,036
Atrankos intervalai (atsižvelgus į didelės vertės pavyzdžius) pagal stratas [angl. Sampling intervals by strata (considering items from exhaustive groups)]	–					
ESF [angl. ESF], Eur	–	8 979 660,21	–	8 546 016,25	–	
FP [angl. FPI], Eur	12 449 319,32	–	–	2 924 911,63	–	
ERPF [angl. ERDF], Eur	10 981 792,65	10 157 232,25	13 701 152,05	9 324 958,39	–	
SF [angl. CF], Eur	–	9 544 968,96	13 683 100,44	6 586 366,25	–	
Kitos deklaruotos išlaidos [angl. re-certified amounts], Eur		–	–	–	3 305 534,39	
Bendro klaidų lygio skaičiavimas [angl. Calculation of Total Error Rate]						

	I atrankos etapas	II atrankos etapas	III atrankos etapas	IV atrankos etapas	V atrankos etapas	Bendra	
Klaidų santykių suma pagal stratas [angl. <i>Total taint by strata</i>]							
ESF [angl. <i>ESF</i>]	0,000	0,249	0,000	0,000	–		
FP [angl. <i>FP</i>]	0,000	0,000	0,000	0,000	–		
ERPF [angl. <i>ERDF</i>]	0,250	0,163	0,000	0,292	–		
SF [angl. <i>CF</i>]	0,033	0,006	0,000	0,082	–		
Kitos deklaruotos išlaidos [angl. <i>re-certified amounts</i>]	–	–	–	–	0,000		
Ekstrapoliuotos klaidos pagal stratas [angl. <i>Extrapolated errors by strata</i>]	–						(angl. <i>Total taint by strata * Sampling interval by strata</i>)
(2) ESF [angl. <i>ESF</i>], Eur	–	2 239 645,48	–	–	–		<i>* Sampling interval by strata</i>
(3) FP [angl. <i>FP</i>]	3 112 329,57	–	–	–	–		(considering high value items)
(4) ERPF [angl. <i>ERDF</i>], Eur	362 922,93	1 659 350,67	–	2 726 184,17	–		
(5) SF [angl. <i>CF</i>], Eur	–	55 292,37	–	543 304,61	–		
(6) Kitos deklaruotos išlaidos [angl. <i>re-certified amounts</i>], Eur	–	–	–	–	480,82		
(7) Ekstrapoliuotos klaidos iš viso [angl. <i>Total extrapolated errors</i>], Eur	3 475 252,50	3 954 288,52	0	3 269 488,78	480,82	10 699 510,61	(2)+(3)+(4)+(5)+(6)
(8) Žinomos klaidos iš didelės vertės pavyzdžių [angl. <i>Known errors from exhaustive groups</i>], Eur	–	–	–	–	–	–	
(9) Sisteminės klaidos [angl. <i>Systemic errors</i>], Eur	–	–	–	–	–	1 945 036,28	
Bendras klaidų lygis [angl. <i>Total Error Rate</i>], Eur						12 644 546,89	(7)+(8)+(9)
Viršutinės klaidos ribos skaičiavimas [angl. <i>Calculation of Upper Error Limit</i>]							
Atrinktų pavyzdžių skaičius (be didelės vertės pavyzdžių) pagal stratas [angl. <i>Items selected by strata excluding high value items</i>]	8	11	10	23	2	54	
ESF [angl. <i>ESF</i>], vnt.	–	5	–	8	–	13	
FP [angl. <i>FP</i>], vnt.	–	–	–	2	–	2	
ERPF [angl. <i>ERDF</i>], vnt.	4	3	3	10	–	20	
SF [angl. <i>CF</i>], vnt.	4	3	7	3	–	17	
Kitos deklaruotos išlaidos [angl. <i>re-certified amounts</i>], vnt.	–	–	–	–	2	2	
Atrinktų didelės vertės pavyzdžių skaičius [angl. <i>Exhaustive group items selected</i>]	–	–	1	2	1	4	
ESF [angl. <i>ESF</i>], vnt.	–	–	–	–	–	–	
FP [angl. <i>FP</i>], vnt.	–	–	–	2	–	2	
ERPF [angl. <i>ERDF</i>], vnt.	–	–	–	–	–	–	
SF [angl. <i>CF</i>], vnt.	–	–	1	–	–	1	

	I atrankos etapas	II atrankos etapas	III atrankos etapas	IV atrankos etapas	V atrankos etapas	Bendra	
Kitos deklaruotos išlaidos [angl. re-certified amounts], vnt.	-	-	-	-	1	1	
Klaidų santykių standartinis nuokrypis pagal stratas [angl. <i>Standard deviation of taints by strata</i>]							
ESF [angl. <i>ESF</i>]	0,00000	0,07543	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	
FP [angl. <i>FP</i>]	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	
ERPF [angl. <i>ERDF</i>]	0,12500	0,09432	0,00000	0,07930	0,00000	0,00000	
SF [angl. <i>CF</i>]	0,01652	0,00334	0,00000	0,04763	0,00000	0,00000	
Kitos deklaruotos išlaidos [angl. re-certified amounts]	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00010		
(10) Tikslumas [angl. <i>Precision</i>], Eur						4 705 789,36	0,757%
(11) Bendras klaidų lygis [angl. <i>Total Error Rate</i>], Eur						12 644 546,89	2,03%
Viršutinė klaidos riba [angl. <i>Upper Error Limit</i>], Eur						17 350 336,25	(10)+(11) 2,791%

Šaltinis – Valstybės kontrolė

2 lentelė. Likutinės klaidos vertinimas

Parametrai	Žymėjimas	Duomenys ³⁶¹
Populiacija iš viso [angl. <i>Audit Population</i>], Eur	A	621 741 190,92 Eur
Atsitiktinėje imtyje audituotos ataskaitinių metų išlaidos [angl. <i>Expenditure audited</i>], Eur	B	158 822 497,18 Eur
Netinkamų finansuoti išlaidų suma atsitiktinėje imtyje [angl. <i>Errors found in the sample</i>], Eur	C	2 325 119,56 Eur
Bendras klaidų lygis [angl. <i>Total Error Rate after extrapolation</i>], proc.	D	2,03 proc.
Išlaidos, kurių teisėtumas ir tvarkingumas yra vertinamas pagal R. 1303/2013 137 str. 2 d. (dalinai susijusios su atrankos imtimi), Eur	E ₁	24 630 537,37 Eur
Kitos neigiamos sumos [angl. <i>Other negative amounts</i>], Eur	E ₂	5 033 028,28 Eur
Populiacija atėmus išlaidas, kurių teisėtumas ir tvarkingumas yra vertinamas, Eur	F=(A-E ₁ -E ₂)	592 077 625,27 Eur
Rizikos suma [angl. <i>Amount at risk</i>], Eur	G=D*F	12 041 268,30 Eur
Finansinės korekcijos, susijusios su veiksmų audito rezultatais [angl. <i>Financial corrections</i>], Eur	H	172 808,96 Eur
Sąskaitose deklaruota išlaidų suma [angl. <i>Amount certifiable in the accounts</i>], Eur	I=F-H	591 904 816,31 Eur
Likutinės rizikos suma [angl. <i>Residual amount at risk</i>], Eur	J=G-H	11 868 459,34 Eur
Likutinis klaidų lygis [angl. <i>Residual Total Error Rate</i>], proc.	K=J/I	2,01 proc.
Finansinės korekcijos suma, kuri sumažintų likutinę riziką [angl. <i>Amount of correction to reduce residual risk to materiality level</i>], Eur	L=(J-0.02*I)/0,98	30 982,67 Eur ³⁶²

Šaltinis – Valstybės kontrolė

³⁶¹ Galimi nedideli nukrypimai dėl skaičių apvalinimo, nes lentelėje skaičių reikšmės atvaizduotos apvalintos, tačiau atliekant skaičiavimus buvo naudojamos originalios reikšmės.

³⁶² Finansinė korekcija nebuvo pritaikyta.

3 lentelė. Nustatytos klaidos išlaidų populiacijoje detalaus testavimo metu ir VKS institucijų nustatytos klaidos, susijusios su AI atrinktais pavyzdžiais detaliam testavimui

Eil. Nr.	Projekto kodas	Mokėjimo prašymo Nr.	Fondas	Deklaruota suma, Eur	ĮI	Klaidą nustatė (AI/ĮI/EK)	Klaidos požymis (A ³⁶³ / S ³⁶⁴ / DV ³⁶⁵)	Tikrintame / kituose MP nustatyta klaida, Eur	Klaidos santykis	Pastebėjimo / Pažeidimo tyrimo išvados Nr.	Klaidos aprašymas
1.	05.6.1-APVA-V-020-01-0007	MP002	SaF	84 694,38	APVA	AI	A	490,62	0,0058	EX.7	Darbu techninės priežiūros išlaidos apmokėtos du kartus
2.	05.3.2-APVA-V-013-01-0017	-	SaF	3 052 571,95	APVA	AI	A	444,02	0,0001	EX.58	APVA netinkamai nustatė tinkamų finansuoti išlaidų dydį
Iš viso APVA:								934,64	0,0059		
3.	11.0.1-CPVA-V-201-01-0012	MP002	SaF	151 107,06	CPVA	AI	A	4 565,66	0,0302	EX.3	Projektui įgyvendinti skirtos DU lėšos naudojamos nesivadovaujant patikimo finansų valdymo principu
4.						AI	A	428,08	0,0028	EX.1	Viešasis pirkimas vykdytas nesilaikant PO SVPT nuostatų
5.	11.0.1-CPVA-V-201-01-0009	MP010	SaF	1 049 236,94	CPVA	AI	A	86 550,80	0,0825	EX.36	PD nustatyti konkurenciją ribojantys kvalifikacijos reikalavimai, pirkimas neskaitytas į dalis
Iš viso CPVA SaF:								91 544,54	0,1155		
6.	07.1.1-CPVA-V-902-01-0004	MP004	ERPF	243 559,46	CPVA	AI	A	60 889,86	0,2500	EX.2	Laimėjusio tiekėjo kvalifikacija neatitinka PD reikalavimų
7.	07.1.1-CPVA-R-905-01-0005	MP002	ERPF	75 068,12	CPVA	AI	A	12 263,60	0,1634	EX.5	PD nustatyti neišskūs ir neproporcingi kvalifikacijos reikalavimai bei

³⁶³ Atsitiktinė klaida.³⁶⁴ Sisteminė klaida.³⁶⁵ Žinoma klaida iš didelės vertės pavyzdžio.

3 lentelė. Nustatytos klaidos išlaidų populiacijoje detalaus testavimo metu ir VKS institucijų nustatytos klaidos, susijusios su AI atrinktais pavyzdžiais detaliam testavimui

Eil. Nr.	Projekto kodas	Mokėjimo prašymo Nr.	Fondas	Deklaruota suma, Eur	Įl	Klaidą nustatė (AI/Įl/EK)	Klaidos požymis (A ³⁶³ / S ³⁶⁴ / DV ³⁶⁵)	Tikrintame / kituose MP nustatyta klaida, Eur	Klaidos santykis	Pastebėjimo / Pažeidimo tyrimo išvados Nr.	Klaidos aprašymas
											nepagrįstai atmetas dalyvio pasiūlymas
8.	01.1.1-CPVA-V-701-02-0001	MP016	ERPF	1 957 897,11	CPVA	AI	–	0,00 ³⁶⁶	0,000	EX.47	Išlaidos deklaruotos neįvertinus rangos darbų keitimų
9.	08.1.2-CPVA-R-408-41-0003	MP010	ERPF	118 858,00	CPVA	AI	A	95,94	0,0008	EX.50	Faktiškai atlikti darbai neatitinka statybos rangos sutartyje numatytų atlikti darbų
Iš viso CPVA ERPF:								90 960,30	0,4142		
10.	09.2.2-ESFA-V-729-01-0001	MP007	ESF	892 765,82	ESFA	AI	A	70 920,23	0,0794	EX.8	Netinkamos finansuoti neformaliojo vaikų švietimo paslaugų išlaidos, nepakankamos ESFA MP tikrinimo kontrolės priemonės
11.	09.4.3-ESFA-K-805-01-0055	MP006	ESF	19 889,35	ESFA	AI	A	3 380,68	0,1700	EX.4	NPO PD nustatytas teikėjų galimybę dalyvauti pirkime dirbtinai ribojantis kvalifikacijos reikalavimas, laimėjusio teikėjo kvalifikacija neatitinka PD reikalavimų. Pareiškėjas projekto vykdymo metu nebeatitiko reikalavimų
12.	Priemonės Nr. 07.3.1-ESFA-V-401 ir Nr. 07.4.1-ESFA-	–	ESF	–	ESFA	AI	S	1 945 036,28	–	EX.61 (2016-2017) ³⁶⁸	Projektui įgyvendinti reikalingos paslaugos įsigytos už reikšmingai didesnę nei rinkos kainą

³⁶⁶ 2017-2018 m. ataskaitiniu laikotarpiu išlaidos nebuvo deklaruotos EK.

³⁶⁸ Pastebėjimą Nr. EX.61 AI pateikė 2016-2017 m. ataskaitinio laikotarpio audito metu, tačiau 2017-2018 m. ataskaitinio laikotarpio metu į detaliųjų testų imtį pateko projekto Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-01-0002 mokėjimo prašymas Nr. MP024, kuriame buvo deklaruotos su pastebėjimu susijusios netinkamos finansuoti išlaidos, todėl ir į 2017-2018 m. ataskaitinio laikotarpio nustatytų klaidų sąrašą traukiama sisteminė klaida.

3 lentelė. Nustatytos klaidos išlaidų populiacijoje detalaus testavimo metu ir VKS institucijų nustatytos klaidos, susijusios su AI atrinktais pavyzdžiais detaliam testavimui

Eil. Nr.	Projekto kodas	Mokėjimo prašymo Nr.	Fondas	Deklaruota suma, Eur	ĮI	Klaidą nustatė (AI/ĮI/EK)	Klaidos požymis (A ³⁶⁷ / S ³⁶⁴ / DV ³⁶⁵)	Tikrintame / kituose MP nustatyta klaida, Eur	Klaidos santykis	Pastebėjimo / Pažeidimo tyrimo išvados Nr.	Klaidos aprašymas
V-404 projekta ³⁶⁷											
Iš viso ESFA:								2 019 337,19	0,2494		
13.	03.3.1-LVPA-K-803-01-0083	MP016	ERPF	1 172 373,83	LVPA	AI	A	45 848,81	0,0391	EX.46	Pirkimas vykdytas nesilaikant esminių pirkimo sutarties sąlygų keitimo tvarkos
14.						AI	A	308,61	0,0003	EX.27	Netinkamos finansuoti informavimo apie projektą išlaidos
15.						AI	A	92 816,36	0,2493	EX.52	Pirkimas vykdytas nesilaikant esminių pirkimo sutarties sąlygų keitimo tvarkos
16.	03.3.1-LVPA-K-803-01-0058	MP012	ERPF	372 345,43	LVPA	ĮI	A	1 080,00	0,0029	G01	Netinkamos finansuoti pastato šiluminių savybių bei sandarumo bandymų, konstrukcinės dalies ir inžinerinių tinklų išlaidos
Iš viso LVPA:								140 053,78	0,2916		
Iš viso nustatyta klaidų:								2 342 830,45	1,0766		

Šaltinis – Valstybės kontrolė

³⁶⁷ Sisteminė klaida priemonių Nr. 07.3.1-ESFA-V-401 ir Nr. 07.4.1-ESFA-V-404 išlaidose, 2017-2018 m. ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotose EK.

4 lentelė. Nustatytos klaidos išlaidų populiacijoje kontrolės testavimo metu

Eil. Nr.	Projekto kodas	Fondas	IĮ	2017–2018 m. nustatyta klaida, Eur	Pastebėjimo Nr.	Klaidos aprašymas
1.	11.0.1-CPVA-V-201-01-0021	SaF	CPVA	5 608,20	EX.33	Nepakankamai išsamiai aprašyti ekonominio naudingumo kriterijai ir paslaugų teikėjus diskriminuojanti TS
Iš viso CPVA:				5 608,20		
2.	09.4.3-ESFA-K-805-01-0055	ESF	ESFA	16 508,67	EX.6	Projekto vykdytojas projekto įgyvendinimo metu nebeatitiko PFSA numatyto reikalavimo pareiškėjui
Iš viso ESFA:				16 508,67		
3.	07.3.1-IVG-T-410-01-6833	ESF	INVEGA	0,00 ³⁶⁹	EX.26	INVEGA neįsitikino, ar projektas tinkamas finansuoti pagal PFSA reikalavimus
Iš viso INVEGA:				0,00		
4.	06.2.1-TID-R-511-01-0010	ERPF	TID	0,00 ³⁷⁰	EX.30	Pasirinktas netinkamas VŠP būdas
5.	06.2.1-TID-R-511-21-0003	ERPF	TID	0,00 ³⁷¹	EX.34	Laimėtojo pasiūlymas neatitinka PD reikalavimų
Iš viso TID:				0,00		
Iš viso nustatyta klaidų:				22 116,87		

Šaltinis – Valstybės kontrolė

³⁶⁹ 2017-2018 m ataskaitiniu laikotarpiu išlaidos nebuvo deklaruotos EK.³⁷⁰ 2017-2018 m ataskaitiniu laikotarpiu išlaidos nebuvo deklaruotos EK.³⁷¹ 2017-2018 m ataskaitiniu laikotarpiu išlaidos nebuvo deklaruotos EK.

5 lentelė. Klaidų klasifikavimas

Klaidų kategorijų paaiškinimai	Klaidų Nr.	Klaidų subkategorijos	Įtariamo sukčiavimo atvejai	Administracinės naštos atvejai ³⁷²	Dažnis (atvejų skaičius)	Neatitikimų išlaidų suma (iš viso išlaidų, Eur)
Viešieji pirkimai - skelbimas apie pirkimą ir konkurso specifikacijos	1.1	Nepaskelbtas skelbimas apie pirkimą arba nepagrįstas tiesioginis sutarties sudarymas (t.y. neteisėta derybų procedūra be išankstinio skelbimo apie pirkimą).	-	-	EX.1	1 267,09
	1.9	Skelbime apie pirkimą nenurodyti atrankos ir (arba) sutarties skyrimo kriterijai (ir jų korekcinis koeficientas) arba sutarčių ar techninių specifikacijų vykdymo sąlygos.	-	-	EX.5	12 263,60
		Ar nepakankamai išsamiai aprašyti sutarties skyrimo kriterijai ir jų korekcinis koeficientas. Arba nepranešta apie paaiškinimus / nepaskelbta papildoma informacija.	-	-	EX.33	63 000,00
	1.10	Draudimo dalyvauti procedūroje, atrankos, sutarties skyrimo kriterijų, sutarčių vykdymo sąlygų arba techninių specifikacijų, kurie yra diskriminaciniai, grindžiami nepateisinamomis nacionalinėmis, regionų ar vietos lengvatomis, taikymas.	-	-	EX.4	38 295,00
-			-	EX.36	116 967,68	
Viešieji pirkimai - skelbimas apie pirkimą ir konkurso specifikacijos	1.14	Atrankos kriterijai (arba techninės specifikacijos) buvo pakeisti atplėšus vokus su pasiūlymais arba buvo neteisingai taikomi.	-	-	EX.2	211 803,42
			-	-	EX.4	38 295,00
			-	-	EX.5	12 263,60
	1.17	Derybos sutarties skyrimo procedūros metu, įskaitant konkursą laimėjusio pasiūlymo pakeitimą jo vertinimo metu.	-	-	EX.34	210 191,66
Viešieji pirkimai - sutarties įgyvendinimas	1.23	Sutarties elementų, nustatytų skelbime apie pirkimą arba konkurso specifikacijose, pakeitimai.	-	-	EX.46	924 999,99
			-	-	EX.52	1 075 000,00
			-	-	EX.50	1 081,00
	1.24	Kita.	-	-	EX.30	28 305,87
Netinkamas finansuoti projektas	6.1	Projektas netinkamas finansuoti.	-	-	EX.26	388,23
Kitos netinkamos finansuoti išlaidos	8.4	Išlaidos, nesusijusios su tinkamumo finansuoti sritimi.	-	-	EX.27	3 086,08
			-	-	G01	43 015,00
	8.7	Netinkamas finansuoti paramos gavėjas.	-	-	EX.6	240 337,35
	8.9	Kitos netinkamos finansuoti išlaidos.	-	-	EX.7	613,52
			-	-	EX.47	20 085,42
-	-	-	-	EX.58	444,02	

³⁷² angl. *Gold plating*.

5 lentelė. Klaidų klasifikavimas

Klaidų kategorijų paaiškinimai	Klaidų Nr.	Klaidų subkategorijos	Ištariamo sukčiavimo atvejai	Administracinės naštos atvejai ³⁷²	Dažnis (atvejų skaičius)	Neatitikimų išlaidų suma (iš viso išlaidų, Eur)
			-	-	EX.8	601 526,43
Patikimas finansų valdymas	13.1	Patikimo finansų valdymo principo nesilaikymas.	-	-	EX.3	10 072,4
			-	-	EX.61	1 945 036,28
					(2016-2017) ³⁷³	
Šaltinis – Valstybės kontrolė						

³⁷³ Pastebėjimą Nr. EX.61 AI pateikė 2016-2017 m. ataskaitinio laikotarpio audito metu, tačiau 2017-2018 m. ataskaitinio laikotarpio metu į detaliųjų testų imtį pateko projekto Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-01-0002 mokėjimo prašymas Nr. MP024, kuriame buvo deklaruotos su pastebėjimu susijusios netinkamos finansuoti išlaidos, todėl ir į 2017-2018 m. ataskaitinio laikotarpio nustatytų klaidų sąrašą traukiama sisteminė klaida.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

28 priedas

FM Investicijų departamentui (Vadovaujančiajai institucijai) skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

1 lentelė. 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos VKS institucijų atitikties jų paskyrimo kriterijams audito metu pateiktos rekomendacijos

VI Atitikties audito metu teiktos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, EX. Nr., turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
3.Avi. Nustatytos procedūros veiksmingos ir proporcingos kovos su sukčiavimu priemonėms nustatyti						
1.	(S) P3 VI nėra nustatęsi priemonių, užtikrinančių, kad TI atliekant projektų administravimo veiksmus būtų vertinama su konkrečiais projektais susijusi sukčiavimo rizika Pagal R.1303/2013 125 str. 4 d. c.p. reikalavimą VI atsižvelgdama į nustatytą riziką nustato veiksmingas ir proporcingas kovos su sukčiavimu priemones. EK „Sukčiavimo rizikos vertinimas ir veiksmingos bei proporcingos kovos su sukčiavimu priemonės“ gairėje 374 pateikiamos rekomendacijos dėl tinkamo R.1303/2013 125 str. 4 d. c.p. reikalavimo įgyvendinimo. Šiose	Rekomenduojame VI nustatyti priemones, užtikrinančias, kad TI atliekant projektų administravimo veiksmus būtų vertinama su konkrečiais projektais susijusi sukčiavimo rizika, taip tinkamai įgyvendinant R.1303/2013 125 str. 4 d. c.p. reikalavimą.	Įgyvendinta. Atnaujinta, papildyta ir 2017 m. liepos 14 d. patvirtinta VI procedūrų vadovo Kovos su sukčiavimu priemonių taikymo procedūra (XVIII skyrius) (VI rašto 3 priedas). Informuojame, kad VI, atsižvelgdama į VI atliktų analizių, STT ir „Transparency International“ Lietuvos skyriaus atliktų tyrimų rezultatus, teikė rekomendacijas TI dėl konkrečių papildomų kovos su korupcija ir sukčiavimu priemonių (Finansų ministerijos 2016 m. sausio 14 d. raštas Nr. (24.59-09)-5K-1506961 (rašto kopija teikta ir Valstybės kontrolei) bei pakartotiniai 2017 m. sausio mėnesio raštai) įgyvendinimo, įtraukimo į procedūrų vadovus ar kt. dokumentus. Atitinkamas papildomas kovos su korupcija ir sukčiavimu priemonės (galimybės visuomenės atstovams dalyvauti projektų patikroje vietoje numatymas, pareiškėjų ir projektų vykdytojų informavimas informacinių susitikimų ar mokymų metu apie prevencinius veiksmus pažeidimų ir sukčiavimų atvejams išvengti ir taip sumažinti pažeidimų ir sukčiavimų atsiradimo riziką) VI įtraukė į Projektų administravimo ir	2017-07-31	Laukiama įgyvendinimo	Atsižvelgiant į tai, kad TI atliekant projektų administravimo veiksmus nėra vienos, visiems TI prieinamos informacinės sistemos (ARACHNE ar jos analogo), kuri padėtų įvertinti su konkrečiais projektais susijusių sukčiavimo riziką (pvz.: projekto vykdytojo reputaciją, įtartinus ryšius ir pan.), vertinama, kad rekomendacija nėra įgyvendinta (rizika nėra suvaldyta).

³⁷⁴ 2014-06-16 Nr. EGESIF_14-0021-00.

VI Atitikties audito metu teiktos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama				Audito institucijos vertinimas 2019-01-25		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, EX. Nr., turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>gairėse kovai su sukčiavimu patariama naudoti EK sukurtą elektroninę duomenų gavimo priemonę ARACHNE, kuri įvestų duomenų pagrindu, be kita ko, vertina su konkrečiais projektais susijusią sukčiavimo riziką (pvz.: projekto vykdytojo reputaciją, įtartinus ryšius ir pan.) ir nustato galimai rizikingus projektus, paramos gavėjus, sutartis ir (arba) rangovus.</p> <p>Audito metu nustačiusi, kad VI nėra numaćiusi priemonių, užtikrinančių, kad TI atliekant projektų administravimo veiksmus³⁷⁵ būtų vertinama su konkrečiais projektais susijusi sukčiavimo rizika.</p> <p>Taip nėra užtikrinamas tinkamas R. 1303/2013 125 str. 4 d. c p. reikalavimo įgyvendinimas.</p>		<p>finansavimo taisykles (finansų ministro 2016 m. lapkričio 22 d. įsakymo Nr. 1K-415 redakcija).</p> <p>VI, atsižvelgdama į 2016 m. lapkričio 29 d. vykusio ES fondų pažeidimų kontrolierių posėdžio metu II atstovų išreikštą poreikį didinti įgūdžius dėl galimos korupcijos atvejų identifikavimo, yra numaćiusi atitinkamus mokymus ir pradėjusi jų organizavimą.</p> <p>Taip pat informuojame, kad VI, prašydama TI pateikti patikslintą informaciją apie VI 2016 m. sausio 14 d. rašte Nr. (24.59-09)-5K-1506961, 2017 m. sausio 31 d. rašte Nr. ((24.59-09)-5K-1601494)-6K-1700913) rekomenduotų priemonių įgyvendinimą, paprašė II pateikti ir informaciją apie tai, kokiais valstybiniais ir kitais registrais bei informacinėmis sistemomis II naudojasi vertindamos projektų paraiškas ir administruodamos projektus. Pagal pateiktą II informaciją, II procedūrų vadovuose numatyta tvarka plačiai naudojasi Valstybinio socialinio draudimo fondo (SODRA) (pvz., dėl skolų SODRAI) Valstybės mokesčių inspekcijos (pvz., dėl PVM mokėtojo įregistravimo, sąskaitose pateiktų rekvizitų teisingumo, mokesčių sumokėjimo), Statistikos departamento duomenų bazėmis, Registrų centro (pvz., dėl juridinio asmens statuso, finansinės atskaitomybės duomenų, įmonės kodo, teistumų, susijusių įmonių, turto arešto ir pan.), Valstybės pagalbos ir nereikšmingos (de minimis) pagalbos registrais. Taip pat, atsižvelgiant į II administruojamų projektų specifiką, II naudojasi Statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacine sistema (INFOSTATYBA), Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos Nemokumo registru, „Creditinfo“ registru, Centrine viešųjų pirkimų informacine sistema ir kt. duomenų bazėmis. Šiuose registruose, duomenų bazėse ir informacinėse sistemose atliktų patikrinimų rezultatai yra nurodomi paraiškų vertinimo ataskaitose ir projektų patikrinimų (MP tikrinimo, galutinių ataskaitų vertinimo lapuose, ekspertinio vertinimo išvadose ir pan.), taip pat naudojami projektų rizikingumui įvertinti.</p> <p>Be to, EK 2016 m. gruodžio 5–16 d. atliko 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos jungtinį auditą, kurio metu vertino VI taikomas kovos su sukčiavimu priemonių nustatymo procedūras, ir nepateikė</p>			

³⁷⁵ Pz., vertinant paraiškas, atliekant MP patikrinimus, vertinant viešuosius pirkimus, planuojant patikras vietoje ir kt.

VI Atitikties audito metu teiktos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama				Audito institucijos vertinimas 2019-01-25		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, EX. Nr., turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			<p>VI pastebėjimų ir rekomendacijų dėl kovos su sukčiavimu rizikos vertinimo.</p> <p>Informuojame, kad po 2016 m. liepos 19 d. įvykusių Arachne mokymų EK buvo pateiktos pastabos dėl pastebėtų sistemos trūkumų, kurie buvo pašalinti įdiegus ARACHNE2.0 versiją (įdiegta 2017 m. gegužės pabaigoje). Atsižvelgiant į tai buvo parengtas ir 2017 m. birželio 22 d. EK pateiktas SFMIS2014 esančių projektų duomenų paketas, kurį EK į ARCHNE2.0 įkėlė 2017 m. liepos 10 d. Šiuo metu su EK atstovais yra derinama data jų vizito į Lietuvą, kurio metu VKS institucijoms bus pristatyta ARACHNE2.0 ir jos nauji funkcionalumai.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, bei įvertinus nustatytus sukčiavimo atvejus (2007–2013 m. finansavimo laikotarpiu iš 8748 įgyvendintų projektų, kuriems išmokėta apie 7,3 mlrd. EUR, nustatyti keturi sukčiavimo atvejai, dėl kurių grąžintinių lėšų suma – 293.889,49 EUR (0,004 proc. visų projektams išmokėtų lėšų), 2014–2014 m. finansavimo laikotarpiu nėra faktinių nustatytų sukčiavimo atvejų) VI nuomone, sukčiavimo rizika yra valdoma ir nereikalauja papildomų priemonių.</p>			

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:
Investicijų departamento Valdymo ir kontrolės sistemų priežiūros skyriaus vedėja
Rasa Baltronaite
Tel. (8 5) 205 3527; el. p. rasa.baltronaite@finmin.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

2 lentelė. Informacija apie 2016–2017 m. audito metu teiktas rekomendacijas, skirta VI

Informacija apie 2016–2017 m. audito metu VI skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama				Audito institucijos vertinimas 2019-01-25		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
Keli pagrindiniai reikalavimai						
1.	<p>(V) EX.12³⁷⁶ Finansavimo sutartyje nustatytos netinkamos FP ir palūkanų normos subsidijų derinimo sąlygos</p> <p>R. 1303/2013 37 str. 9 p., be kita ko, nustatyta, kad subsidijos nenaudojamos finansavimui, gautam pagal finansines priemones, apmokėti, FP nenaudojamos iš anksto, kol negautas subsidijų finansavimas.</p> <p>FP derinimo su kita parama gairių II priedo 7 p., be kita ko, numatyta, kad palūkanų normos subsidijos, finansuojamos ESIF lėšomis, turėtų būti naudojamasi siekiant pagerinti sąlygas galutiniam naudotojui pasinaudoti privačiu kapitalu, t.y. palūkanų normos subsidijos, finansuojamos ESIF lėšomis, neturėtų būti naudojamos siekiant pagerinti kaip FP, kuri finansuojama ESIF lėšomis, jau gautos paramos sąlygas³⁷⁷.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį³⁷⁸, kai finansavimo sutarties³⁷⁹ ir jos</p>	<p>Rekomenduojame:</p> <p>1) pakeisti finansavimo sutarties sąlygas taip, kad jos užtikrintų, jog ESIF lėšomis finansuotos lengvatinės paskolos nebūtų derinamos su ESIF lėšomis finansuotomis palūkanų normos subsidijomis;</p> <p>2) užtikrinti, kad suteiktų lengvatinių paskolų palūkanų normos kompensavimo subsidija nebūtų finansuojama ESIF lėšomis;</p> <p>3) registruoti įtariamą ps pažeidimą dėl projekto Nr. 04.3.1-FM-F-001-01-0001 finansavimo (finansavimo sutartyje nustatytos netinkamos FP ir palūkanų normos subsidijų derinimo sąlygos), priimti sprendimą susigrąžinti su pažeidimu susijusių įskaitytų lėšų dalį ir patikslinti II rengiamas išlaidų deklaracijas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p>	<p>Nesutinkama su pastebėjimu.</p> <p>Informuojame, kad įgyvendinant 2007–2013 m. laikotarpio priemonę „JESSICA kontroliuojantysis fondas“ (JESSICA I) <u>daugiabučių namų modernizavimo finansavimo schemas, teikiant palūkanų subsidiją, išlaidų tinkamumas buvo patvirtintas EK</u> 2011-05-05 raštu Nr. Ares(2011)489421-05/05/2011 „Dėl Finansavimo derinių, įgyvendinant 2007–2013 m. laikotarpio ES struktūrinės paramos lėšomis finansuojamas finansų inžinerijos priemones“ ir sprendimas nekeisti 2014–2020 m. laikotarpiu įgyvendinamo DNMF* finansavimo schemas buvo priimtas tęsiant sėkmingą JESSICA I įgyvendinimo patirtį, kadangi priemonių įgyvendinimas turi didžiulį poveikį Sanglaudos politikos srityje numatytų energinio efektyvumo didinimo ir ekonomikos augimo tikslų įgyvendinimui, taip pat įgyta patirtis rodo, kad palūkanų subsidijos kompensavimas turi akivaizdų skatinamąjį poveikį ir JESSICA I priemonės įgyvendinimo pradžioje sudarė sąlygas reikiamam proveržiui suformuojant numatomų finansuoti daugiabučių namų modernizavimo projektų srautą. Tai įvardina ir Energijos efektyvumo išankstinis (<i>ex ante</i>) vertinimas, kurio 4.13.1 skyriuje nustatyta, kad palūkanų kompensavimas galutiniam naudotojams yra svari skatinamoji priemonė įgyvendinant Daugiabučių namų atnaujinimo programą.</p> <p>Verta pastebėti, jog DNMF finansavimo sutartis buvo pasirašyta 2015-03-27, t.y. anksčiau nei buvo parengta ir šalims narėms išplatinta pradine FP derinimo su kita</p>	–	Laukiama įgyvendinimo	<p>VI 2017-11-27 el. paštu pateikė informaciją apie atliekamus veiksmus – rašto su paklausimu siuntimą EK.</p> <p>VI 2018-08-24 el. paštu pateikė EK pateiktus raštus dėl FP ir palūkanų subsidijų derinimo.</p> <p>VI 2018-08-31 el. paštu pateikė kartu su Europos investicijų banko ir UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūros atstovais įvertintą situaciją ir nuomonę dėl pateiktų EX.12 ir EX.15 pastebėjimų, atsižvelgiant į EK pateiktus paaiškinimus dėl FP ir palūkanų subsidijų derinimo.</p> <p>AI 2018-10-10 el. paštu pateikė komentarus bei paprašė nusimatyti kontrolės priemones, atsižvelgiant į EK pateiktus paaiškinimus dėl FP ir palūkanų subsidijų derinimo.</p> <p>2018-10-29 susitikimo metu su FM, VIPA ir EIB atstovais sutarta, kad FM pateiks skaičiavimus, pagrindžiančius, kad kapitalo grąžinimų (angl. <i>capital rebates</i>) buvimą/nebuvimą galima bus sutikrinti periodo pabaigoje. Laukiama šių veiksmų</p>

³⁷⁶ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: VI3. Tinkama informacija paramos gavėjams, VI4. Tinkami valdymo patikrinimai.

³⁷⁷ Papildomas paaiškinimas dėl palūkanų normos subsidijų, finansuojamų ESIF lėšomis, ir paskolų FP, finansuojamų ESIF lėšomis, derinimo pateiktas EK Regioninės ir miestų politikos generalinio direktorato rašte Nr. ARES(2015)3305586, skirtame LR finansų ministerijai (rašto gavimo data 2015-11-16).

³⁷⁸ Projektas Nr. 04.3.1-FM-F-001-01-0001, finansavimo santykis – 100 proc., projektas įgyvendinamas.

³⁷⁹ 2015-03-27 Daugiabučių namų modernizavimo fondo, finansuojamo Europos regioninės plėtros fondo lėšomis, steigimo ir finansavimo sutartis Nr. 1S-18/BS-2015-3/2015/19-11.

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu VI skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama				Audito institucijos vertinimas 2019-01-25		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>keitimų³⁸⁰ sąlygos³⁸¹ sutarties įgyvendinimo laikotarpiu neužtikrina, kad ESIF lėšomis finansuojama paskolų FP nebūtų derinama su ESIF lėšomis finansuojamomis palūkanų normos subsidijomis, o laikotarpiu nuo FP derinimo su kita parama gairių patvirtinimo³⁸² projekto vykdytojas ESIF lėšomis įskaitė 8 729 879,77 Eur³⁸³ palūkanų normos subsidijų, kurios laikomos netinkamomis finansuoti išlaidomis³⁸⁴.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė finansavimo sutarties A priedo 3.4 p. reikalavimo užtikrinti, kad finansinė priemonė atitiktų taikytinus teisės aktų reikalavimus, o VI neužtikrino, kad būtų įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas tikrinti, ar bendrai finansuojami produktai ir paslaugos suteiktos ir ar paramos gavėjų deklaruotos išlaidos buvo apmokėtos ir atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas.</p>		<p>parama gairių versija, taip pat anksčiau nei buvo patvirtinta galutinė FP derinimo su kita parama gairių versija (patvirtinta 2015-08-10). Taip pat atkreipiame dėmesį, jog <u>EK gairės nėra teisiškai įpareigojantis dokumentas, o jo nuostatos, susiaurinančios R. 1303/2013 taikymą, neturi atgalinio veikimo galios</u>. Papildomai atkreipiant dėmesį į tai, kad LR atstovai EGESIF posėdžių metu, kartu su kitų šalių narių atstovais, ne kartą išsakė poziciją dėl to, kad EK gairėse pateikiamas išaiškinimas, susijęs su ES fondų lėšų skyrimu palūkanų subsidijai finansuoti, neatitinka tiesiogiai šalims narėms taikomo R. 1303/2013 37 str. nuostatų.</p> <p>Atsižvelgiant į teisėtus gyventojų lūkesčius dėl palūkanų kompensavimo ir siekiant nepadaryti neigiamos įtakos DNMF projektų įgyvendinimui buvo priimtas sprendimas palūkanų kompensavimo mechanizmo tvarką keisti nuo FP derinimo su kita parama gairių įsigaliojimo datos, tačiau ne atgaline data, bei AM, vadovaujantis EK 2015-11-11 raštu Nr. ARES(2015)-5002700 „Dėl išaiškinimo susijusio su Gairių dėl finansinių instrumentų ir kitų finansavimo formų derinimo taikymu“, <u>inicijuoti reikiamus Valstybės paramos teikimo tvarkos pakeitimus</u>.</p> <p>Informuojame, kad Valstybės paramos teikimo tvarką apibrėžia „Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymas“ ir LRV 2009-12-16 nutarimas Nr. 1725 „Dėl valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo taisyklių patvirtinimo ir daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektui įgyvendinti skirto kaupiamojo</p>			<p>įgyvendinimo.</p> <p>VI 2019-01-23 el. paštu pateikė informaciją apie kapitalo grąžinimų (angl. <i>capital rebates</i>) buvimą/nebuvimą tikrinimo metu, kuri šiuo metu vertinama.</p>

³⁸⁰ 2015-09-14 susitarimas Nr. 1 dėl 2015 m. kovo 27 d. Daugiabučių namų modernizavimo fondo, finansuojamo Europos regioninės plėtros fondo lėšomis, steigimo ir finansavimo sutarties Nr. 1S-18/BS-2015-3/2015/19-11 pakeitimo Nr. 1S-58/BSS-2015-79/2015/19-22 ir 2017-01-10 susitarimas Nr. 2 dėl 2015 m. kovo 27 d. Daugiabučių namų modernizavimo fondo, finansuojamo Europos regioninės plėtros fondo lėšomis, steigimo ir finansavimo sutarties Nr. 1S-18/BS-2015-3/2015/19-11 pakeitimo Nr. 1S-1/BS-2017-1/2017-19-1.

³⁸¹ Finansavimo sutarties A priedo „Investavimo strategijos“ 3.4 d., be kita ko, numatyta, kad palūkanų kompensavimo subsidija administruojama kaip dalis FP nustatant, kad palūkanų kompensavimo mechanizmas užtikrina nominalios paskolos vertės grąžinimą, t. y. sąlyga, kad 15 proc. palūkanų yra kompensuojama, turi užtikrinti, kad ši suma neviršija susikaupiančių palūkanų. Pasikeitus teisės aktams ar gairėms, reglamentuojantiems palūkanų kompensavimo įgyvendinimą, VIPA užtikrins, kad finansinė priemonė atitiktų taikytinus pasikeitusių teisės aktų reikalavimus, o esant poreikiui patikslins ir pačią finansinę priemonę.

* 2015-03-27 įsteigtas „Daugiabučių namų modernizavimo fondas, finansuojamas Europos regioninės plėtros fondo lėšomis, finansavimo sutartis Nr. 1S-18/BS-2015-3/2015/19-11.

³⁸² 2015-08-10.

³⁸³ Suma nurodyta remiantis projekto vykdytojo 2017-07-07 el. paštu pateikta suvestine lentele dėl 15 proc. valstybės paramos įskaitymo.

³⁸⁴ Sistemine klaida projekte – 8 729 879,77 Eur.

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu VI skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama				Audito institucijos vertinimas 2019-01-25		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			<p>įnašo ir (ar) kitų įmokų didžiausios mėnesinės įmokos nustatymo". Minėti teisės aktai numatė, kad valstybės parama yra teikiama: (i) biudžeto lėšomis kompensuojant 15 procentų investicijų, tenkančių energinį efektyvumą didinančioms priemonėms, ir (ii) Klimato kaitos specialiosios programos lėšomis kompensuojant 15, 20 arba 25 procentų investicijų, tenkančių energinį efektyvumą didinančioms priemonėms. 2016 m. buvo atliktas LRV nutarimo Nr.1725 keitimas numatant, kad 15 proc. valstybės parama gali būti teikiama nurašant lengvatinio kredito metines palūkanas iki 0 proc., kol bendra nurašytų lengvatinio kredito palūkanų suma pasiekia 15 proc. investicijų, tenkančių investicijų plane nurodytoms energinį efektyvumą didinančioms priemonėms, sumą – kai investicijų planas patvirtintas ir lengvatinio kredito sutartis projektui įgyvendinti sudaryta po 2016-05-16.</p> <p>Taip pat 2017-01-10 pakeistoje DNMF sutartyje buvo atliktas <u>3.4 punkto keitimas</u> jį išdėstant taip: „3.4. DNMF sudaromas iš AM pagal Sutarties VI skyriaus nuostatas skiriamo įnašo. Siekiant DNMF tikslo gali būti pritrauktos Papildomo finansavimo lėšos“ (<u>iki keitimo 3.4 punktas apibrėžė detalias finansinio produkto sąlygas, tarp kurių buvo numatytas ir 15 proc. paskolos vertės palūkanų kompensavimas</u>). 2017-01-10 pakeistos DNMF sutarties „Investavimo strategijos“ 3.4 punktas taip pat numato, kad pasikeitus teisės aktams ar gairėms, reglamentuojantiems palūkanų kompensavimo įgyvendinimą, VIPA užtikrins, kad finansinė priemonė atitiktų taikytinus pasikeitusių teisės aktų reikalavimus.</p> <p>Informuojame, kad valstybės paramos teikimo tvarka 2017-06-22 buvo pakeista, atsižvelgiant į FM užsakymu atlikto ES struktūrinių fondų panaudojimo būsto renovacijai vertinimo, kurio tikslas – nustatyti optimalius daugiabučių namų modernizavimo projektų finansavimo būdus, šaltinius ir sąlygas, rekomendacijas. Po 2017-06-22 atlikto Įstatymo pakeitimo (įsigalioja 2017-11-01), valstybės parama yra teikiama iš vieno šaltinio – valstybės biudžeto – kompensuojant 30 procentų investicijų, tenkančių energinio efektyvumo didinimo priemonėms.</p> <p>Pabrėžiame, kad įsigaliojus FP derinimo su kita parama gairėms ir pakeitus LRV nutarimą Nr. 1725, palūkanų</p>			

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu VI kirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama				Audito institucijos vertinimas 2019-01-25		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			<p>kompensavimo mechanizmas išduodant paskolas nebėra taikomas. Taip pat informuojame, kad DNMF įgyvendinimo periodu palūkanų kompensavimo išlaidos nebuvo finansuotos DNMF įnašui skirtomis ES lėšomis bei atitinkamai nebuvo deklaruotos (palūkanų kompensavimas teiktas nurašant grąžinamų lėšų (paskolos) dalį). Taigi norime atkreipti dėmesį, jog visas DNMF įnašas buvo panaudotas apmokėti rangovų sąskaitas už modernizavimo darbus (investicijoms į modernizavimą).</p> <p>Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus argumentus bei į įstatymo ir DNMF sutarties nuostatas, bei įvertinant tai, kad DNMF įnašo lėšomis palūkanų subsidija gyventojams nebuvo išmokėta, manome kad siūlomos rekomendacijos dėl šio pastebėjimo yra nepagrįstos.</p>			
2.	<p>(V) EX.15³⁸⁵ Finansavimo sutartyje nustatytos netinkamos FP ir palūkanų normos subsidijų derinimo sąlygos</p> <p>R.1303/2013 37 str. 9 d., be kita ko, nustatyta, kad subsidijos nenaudojamos finansavimui, gautam pagal finansines priemones, apmokėti, finansinės priemonės nenaudojamos iš anksto, kol negautas subsidijų finansavimas.</p> <p>FP derinimo su kita parama gairių II priedo 7 p., be kita ko, nustatyta, kad palūkanų normos subsidijos, finansuojamos ESIF, turėtų būti naudojamos siekiant pagerinti sąlygas galutiniam naudotojui pasinaudoti privačiu kapitalu, t.y. palūkanų normos subsidijos, finansuojamos ESIF, neturėtų būti naudojamos siekiant pagerinti FP (finansuojamų ESIF) forma jau</p>	<p>Rekomenduojame:</p> <p>1) patikslinti finansavimo sutarties sąlygas taip, kad ESIF lėšomis finansuotos lengvatinės paskolos nebūtų derinamos su ESIF lėšomis finansuotomis palūkanų normos subsidijomis;</p> <p>2) užtikrinti, kad sutarties įgyvendinimo laikotarpiu ESIF lėšomis finansuotos lengvatinės paskolos nebūtų derinamos su ESIF lėšomis finansuotomis palūkanų normos subsidijomis;</p> <p>3) peržiūrėti lengvatinių paskolų sutartis ir, esant poreikiui, patikslinti suteiktų lengvatinių paskolų sąlygas taip, kad suteikta palūkanų dydį atitinkanti subsidija nebūtų finansuojama ESIF</p>	<p>Nesutinkama su pastebėjimu.</p> <p>Informuojame, kad įgyvendinant 2007–2013 m. laikotarpio priemonę „JESSICA kontroliuojantysis fondas“ <u>daugiabučių namų modernizavimo finansavimo schemas, teikiant palūkanų subsidiją, išlaidų tinkamumas buvo patvirtintas EK 2011-05-05 raštu Nr. Ares(2011)489421-05/05/2011</u> „Dėl Finansavimo derinių, įgyvendinant 2007–2013 m. laikotarpio ES struktūrinės paramos lėšomis finansuojamas finansų inžinerijos priemonės“ ir sprendimas nekeisti 2014–2020 m. laikotarpiu įgyvendinamo „Jessica II fondų fondo“* finansavimo schemas buvo priimtas tęsiant sėkmingą JESSICA I įgyvendinimo patirtį, kadangi priemonių įgyvendinimas turi didžiulį poveikį Sanglaudos politikos srityje numatytų energinio efektyvumo didinimo ir ekonomikos augimo tikslų įgyvendinimui, taip pat įgyta patirtis rodo, kad palūkanų subsidijos kompensavimas turi akivaizdų skatinamąjį poveikį ir JESSICA I priemonės įgyvendinimo pradžioje sudarė sąlygas reikiamam proveržiui suformuojant numatomų finansuoti daugiabučių namų modernizavimo projektų srautą. Tai įvardina ir Energijos</p>	-	Laukiama įgyvendinimo	<p>VI 2017-11-27 el. paštu pateikė informaciją apie atliekamus veiksmus – rašto su paklausimu siuntimą EK.</p> <p>VI 2018-08-24 el. paštu pateikė EK pateiktus raštus dėl FP ir palūkanų subsidijų derinimo.</p> <p>VI 2018-08-31 el. paštu pateikė kartu su Europos investicijų banko ir UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūros atstovais įvertintą situaciją ir nuomonę dėl pateiktų EX.12 ir EX.15 pastebėjimų, atsižvelgiant į EK pateiktus paaiškinimus dėl FP ir palūkanų subsidijų derinimo.</p> <p>AI 2018-10-10 el. paštu pateikė komentarus bei paprašė nusimatyti kontrolės priemones, atsižvelgiant į EK pateiktus paaiškinimus dėl FP ir palūkanų subsidijų derinimo.</p> <p>2018-10-29 susitikimo metu su FM,</p>

³⁸⁵ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: VI3. Tinkama informacija paramos gavėjams, VI4. Tinkami valdymo patikrinimai.

* 2015-05-06 įsteigtas „Jessica II Fondų Fondas“, finansavimo sutartis Nr. Jessica II FF Lietuva/1S-37/BS-2015-7.

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu VI skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama				Audito institucijos vertinimas 2019-01-25		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>gautos paramos sąlygų³⁸⁶. LRVN 1725(364) patvirtintų taisyklių 48.1 p.³⁸⁷, be kita ko, nustatyta, kad butų ir kitų patalpų savininkams, įgyvendinusiems projektą, teikiama valstybės parama kompensuojama 15 proc. investicijų, tenkančių investicijų plane nurodytoms energinį efektyvumą didinančioms priemonėms, jeigu įgyvendinus projektą ar jo pirmojo etapo priemones įvykdomos taisyklių 2 p. nustatytos sąlygos, o 49 p., be kita ko, nustatyta, kad taisyklių 48.1 papunktyje nurodyta valstybės parama teikiama Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis, pervedant apskaičiuoto dydžio valstybės paramą į butų ir kitų patalpų savininkų kaupiamųjų lėšų sąskaitą, jeigu investicijos ar jų dalis energinį efektyvumą didinančioms priemonėms įgyvendinti butų ir kitų patalpų savininkų lėšomis, ir (ar) į lengvatinio kredito sutartyje nurodytą kredito grąžinimo sąskaitą, jeigu investicijos ar jų dalis apmokėtos lengvatinio kredito lėšomis.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį³⁸⁸, kai finansavimo sutarties³⁸⁹ sąlygos³⁹⁰ ir</p>	lėšomis.	<p>efektyvumo išankstinis (<i>ex ante</i>) vertinimas, kurio 4.13.1 skyriuje nustatyta, kad palūkanų kompensavimas galutiniams naudos gavėjams yra svari skatinamoji priemonė įgyvendinant Daugiabučių namų atnaujinimo programą.</p> <p>Verta pastebėti, jog „Jessica II fondų fondo“ finansavimo sutartis buvo pasirašyta 2015-05-07, t. y. anksčiau nei buvo patvirtinta ir šalims narėms išplatinta galutinė FP derinimo su kita parama gairių versija (2015-08-10). Taip pat pagal 2015-06-18 paskelbtą „Jessica II fondų fondo“ kvietimą finansiniams tarpininkams atrinkti (angl. <i>call for expression of interest</i>) Nr. VP-1264 Sąlyginės paskolos sutartis Nr. 85143 su AB Šiaulių banku buvo pasirašyta 2015-08-07, t. y. anksčiau nei buvo patvirtinta ir Šalims narėms išplatinta galutinė FP derinimo su kita parama gairių versija. Taip pat atkreipiame dėmesį, jog <u>EK gairės nėra teisiškai įpareigojantis dokumentas, o jo nuostatos, susiaurinančios R.1303/2013 taikymą, neturi atgalinio veikimo galios</u>. Papildomai atkreipiant dėmesį į tai, kad LR atstovai EGESIF posėdžių metu, kartu su kitų šalių narių atstovais, ne kartą išsakė poziciją dėl to, kad EK gairėse pateikiamas išaiškinimas, susijęs su ES fondų lėšų skyrimu palūkanų subsidijai finansuoti, neatitinka tiesiogiai šalims narėms taikomo R. 1303/2013 37 str. nuostatų.</p> <p>Atsižvelgiant į teisėtus šalies narės ir gyventojų lūkesčius dėl palūkanų kompensavimo ir siekiant nepadaryti neigiamos įtakos „Jessica II fondų fondo“ projektų įgyvendinimui buvo priimtas sprendimas palūkanų kompensavimo mechanizmo tvarką keisti nuo FP derinimo su kita parama gairių įsigaliojimo datos, tačiau ne atgaline data, bei AM, vadovaujantis EK 2015-11-11 raštu Nr. ARES(2015)-5002700 „Dėl išaiškinimo susijusio su Gairių</p>			<p>VIPA ir EIB atstovais sutarta, kad FM pateiks skaičiavimus, pagrindžiančius, kad kapitalo grąžinimų (angl. <i>capital rebates</i>) buvimą/nebuvimą galima bus sutikrinti periodo pabaigoje. Laukiama šių veiksmų įgyvendinimo.</p> <p>VI 2019-01-23 el. paštu pateikė informaciją apie kapitalo grąžinimų (angl. <i>capital rebates</i>) buvimą/nebuvimą tikrinimo metu, kuri šiuo metu vertinama.</p>

³⁸⁶ Papildomas paaiškinimas dėl palūkanų normos subsidijų, finansuojamų ESIF, ir paskolų FP, finansuojamų ESIF lėšomis, derinimo pateiktas EK Regioninės ir miestų politikos generalinio direktorato rašte Nr. ARES(2015)3305586, skirtame LR finansų ministerijai (rašto gavimo data 2015-11-16).

³⁸⁷ Taisyklių 48.1 p. nuostata buvo patvirtinta LRVN 708 (įsigaliojo nuo 2013-08-04) ir nebuvo keista.

³⁸⁸ Projekto Nr. 04.3.1-FM-F-001-02-0001, finansavimo santykis – 100 proc., projektas įgyvendinamas, tikrintas MP Nr. MP001, kurio vertė – 53 800 000,00 Eur.

³⁸⁹ 2015-05-06 finansavimo sutartis Nr. Jessica II FF Lietuva/1S-37/BS-2015-7.

³⁹⁰ Finansavimo sutarties A priedo „Investavimo strategijos“ 3 d., be kita ko, numatyta, kad galutiniams naudos gavėjams bus suteikta palūkanų dydį atitinkanti subsidija, leidžiant nurašyti 15 procentų modernizavimo paskolos sumos kaip palūkanų subsidiją, o palūkanų normos subsidijos iš FF bus teikiama tuo atveju, jeigu bus pasiektas tam tikras minimalus energijos vartojimo efektyvumo padidinimas.

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu VI skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama				Audito institucijos vertinimas 2019-01-25		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>finansavimo sutarties pakeitimo³⁹¹ sąlygos³⁹² neužtikrina, kad ESIF lėšomis finansuojama paskolų FP nebūtų derinama su ESIF lėšomis finansuojamomis palūkanų normos subsidijomis, o LRVN 1725 patvirtintos taisyklės laikotarpiu iki 2016 m. gegužės 16 d.³⁹³ leido palūkanų normos subsidijas finansuoti FF lėšomis ir iki 2017 m. gegužės 20 d.³⁹⁴ nedetalizavo palūkanų normos subsidijų finansavimo šaltinių.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė finansavimo sutarties 15.1 p. reikalavimo užtikrinti, kad FF veikla atitiktų Sąjungos teisės aktus, įskaitant, <i>inter alia</i>, taisykles, kuriomis reglamentuojami ESIF, o VI neužtikrino, kad būtų įgyvendintas R.1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas tikrinti, ar bendrai finansuojami produktai ir paslaugos suteiktos ir ar paramos gavėjų deklaruotos išlaidos buvo apmokėtos ir atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas.</p>		<p>dėl finansinių instrumentų ir kitų finansavimo formų derinimo taikymu“, <u>inicijuoti reikiamus Valstybės paramos teikimo tvarkos pakeitimus.</u></p> <p>Informuojame, kad Valstybės paramos teikimo tvarką apibrėžia „Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymas“ ir LRV 2009 m. gruodžio 16 d. nutarimas Nr. 1725 „Dėl valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo taisyklių patvirtinimo ir daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektui įgyvendinti skirto kaupiamojo įnašo ir (ar) kitų įmokų didžiausios mėnesinės įmokos nustatymo“. Minėti teisės aktai numatė, kad valstybės parama yra teikiama (i) biudžeto lėšomis kompensuojant 15 procentų investicijų, tenkančių energinį efektyvumą didinančioms priemonėms, ir (ii) Klimato kaitos specialiosios programos lėšomis kompensuojant 15, 20 arba 25 procentų investicijų, tenkančių energinį efektyvumą didinančioms priemonėms. 2016 m. buvo atliktas LRV nutarimo Nr.1725 keitimas numatant, kad 15 proc. valstybės parama gali būti teikiama nurašant lengvatinio kredito metines palūkanas iki 0 proc., kol bendra nurašytų lengvatinio kredito palūkanų suma pasiekia 15 proc. investicijų, tenkančių investicijų plane nurodytoms energinį efektyvumą didinančioms priemonėms, sumą – kai investicijų planas patvirtintas ir lengvatinio kredito sutartis projektui įgyvendinti sudaryta po 2016-05-16.</p> <p>Informuojame, kad valstybės paramos teikimo tvarka 2017-06-22 buvo pakeista, atsižvelgiant į FM užsakymu atlikto ES struktūrinių fondų panaudojimo būsto renovacijai vertinimo, kurio tikslas – nustatyti optimalius daugiabučių namų modernizavimo projektų finansavimo būdus, šaltinius ir sąlygas, rekomendacijas. Po 2017-06-22 atlikto Įstatymo pakeitimo (įsigalioja 2017-11-01), valstybės</p>			

³⁹¹ 2016-10-05 finansavimo sutarties Nr. Jessica II FF Lietuva/1S-37/BS-2015-7 pirmasis pakeitimas Nr. Jessica II FF Lietuva/11K-37/BS-2016-17.

³⁹² Finansavimo sutarties pakeitimo A priedo „Investavimo strategijos“ 4.2 d., be kita ko, numatyta, kad galutiniai naudos gavėjai gali gauti papildomus subsidijų elementus, numatytus LRVN 1725 ir Įstatyme dėl valstybės paramos, kurie gali būti finansuojami valstybės ir (arba) savivaldybės biudžeto lėšomis, Klimato kaitos programos, ES struktūrinių fondų ir (ar) kitomis lėšomis, numatytomis teisės aktuose ir atitinkančiomis ES valstybės pagalbos teikimą reguliuojančius teisės aktus.

³⁹³ LRVN 1725(708) patvirtintų taisyklių 49 p., kuris įsigaliojo nuo 2013-08-04 ir galiojo iki 2016-05-16.

³⁹⁴ LRVN 1725(467) patvirtintų taisyklių 49 p., kuris įsigaliojo nuo 2016-05-16 ir galiojo iki 2017-05-20.

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu VI skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama				Audito institucijos vertinimas 2019-01-25		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			<p>parama yra teikiama iš vieno šaltinio – valstybės biudžeto – kompensuojant 30 procentų investicijų, tenkančių energinio efektyvumo didinimo priemonėms.</p> <p>Pabrėžiame, kad įsigaliojus FP derinimo su kita parama gairėms ir pakeitus Nutarimą 1725, palūkanų kompensavimo mechanizmas išduodant paskolas nebėra taikomas. Taip pat informuojame, kad „Jessica II fondų fondo“ įgyvendinimo periodu palūkanų kompensavimo išlaidos nebuvo finansuotos „Jessica II fondų fondo“ įnašui skirtomis ES lėšomis bei atitinkamai nebuvo deklaruotos (palūkanų kompensavimas teiktas nurašant grąžinamų lėšų (paskolos) dalį). Taigi norime atkreipti dėmesį, jog visas įnašas buvo panaudotas apmokėti rangovų sąskaitas už modernizavimo darbus (investicijoms į modernizavimą).</p> <p>Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus argumentus bei į įstatymo ir „Jessica II fondų fondo“ sutarties nuostatas, bei įvertinant tai, kad pat „Jessica II fondų fondo“ įnašo lėšomis palūkanų subsidija gyventojams nebuvo išmokėta, manoma, kad siūlomos rekomendacijos dėl šio pastebėjimo yra nepagrįstos.</p> <p>Papildomai informuojame, kad siekiant gauti EK patvirtinimą dėl VI veiksmų dėl minėtų klausimų atitikties R.1303/2013 reglamento nuostatoms, VI iki 2017 m. pabaigos papildomai kreipsis į EK paaiškinimo.</p>			
3.	<p>(V) EX.70³⁹⁵ VI neužtikrino, kad būtų parengta tinkama fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaita</p> <p>LRVN 1090 patvirtintų taisyklių 68.2.5.2 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerija PFSA ir jo keitimo projektus su VI derina, kai PFSA numatyta taikyti naujus (VI nepaskelbtus ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt) fiksuotuosius įkainius, fiksuotąsias sumas, fiksuotąsias normas ir (ar)</p>	<p>Rekomendacija atitinka EK audito Nr. REGC2214LT0049 ataskaitoje pateiktą rekomendaciją Nr. 13.01 susijusią su netinkamu fiksuotųjų įkainių nustatymu. Atsižvelgiant į EK pateiktos rekomendacijos įgyvendinimo eigą.</p>	<p>Finansų ministerijos nuomone, Lietuvos mokslo tarybos 2014 m. spalio 6 d. „Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių dydžių apskaičiavimo tyrimo ataskaitoje“ (toliau – 2014 m. tyrimas) fiksuotieji skrydžių įkainiai yra tinkamai nustatyti.</p> <p>2014 m. tyrimo ataskaitos 7 . yra išdėstyti pagrįsti argumentai, kodėl tyrimo metu renkant duomenis neįtrauktos pigių skrydžių bendrovės (pvz., Ryanair, Wizzair). Šių bendrovių skrydžiai dažnai vykdomi nepatogiu laiku ir į nuo didžiųjų miestų nutolusius oro uostus. Be to, šios bendrovės nesiuo jungiamųjų skrydžių. Pavyzdžiui, į Briuselį (kur skrendama bene dažniausiai) Ryanair siūlo 2 skrydžius per savaitę (antradienį 21.20 val., ir šeštadienį),</p>	<p>Rekomendacijos įgyvendinimo terminas priklauso nuo Europos Komisijos audito Nr. REGC2214LT0049 ataskaitoje pateiktos rekomendacijos Nr. 13.01 įgyvendinimo eigos.</p>	-	-

³⁹⁵ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: VI 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir VI 3. Tinkama informacija paramos gavėjams.

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu VI skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama				Audito institucijos vertinimas 2019-01-25		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>apdovanojimų dydžius, išskyrus tuos atvejus, kai fiksuotuosius įkainius, fiksuotąsias sumas, fiksuotąsias normas ir (ar) apdovanojimų dydžius nustato VI. PFSA³⁹⁶ 43 p., be kita ko, nurodyta, kad mokomų asmenų kelionių mokytis į užsienį išlaidų fiksuotasis įkainis yra nustatytas remiantis „Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių dydžių apskaičiavimo tyrimo ataskaita“³⁹⁷.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį kai fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaita yra neišsami, nes nustatant vidutinius lėktuvų skrydžių įkainius:</p> <p>1) į analizę neįtrauktos pigių skrydžių oro bendrovių (pvz. „Ryanair“, „Wizzair“) skrydžių kainos³⁹⁸. Todėl kyla rizika, kad apskaičiuotas įkainis yra nepagrįstai didelis;</p> <p>2) rinkos tyrimui naudoti tik trijų kelionių agentūrų turimi 2014 m. birželio–liepos mėn. duomenys apie skrydžių kainas³⁹⁹.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas LRVN 1090 patvirtintų taisyklių 68.2.5.2 p. reikalavimas ir R. 1303/2013 str. 3 d. c p. reikalavimai VI, be kita ko, užtikrinti, kad paramos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstomos paramos teikimo</p>		<p>t. y. nuvykstama labai vėlai į nutolusį oro uostą (nuo Charleroi iki Briuselio centro apie 55 km, panašiai ir kitomis kryptimis: nuo Beauvais iki Paryžiaus 88 km, nuo Lutono iki Londono 46 km), nėra galimybės spėti į tos dienos susitikimus, skrydžių dažnumas nepakankamas; grįžimas šeštadienį 17.55 val., t. y. reikia visą išeiginę dieną praleisti Briuselyje. Už darbą poilsio dienomis įprastai mokamas dvigubas darbo užmokestis, taip pat mokami dienpinigiai, papildoma nakvynė, o tai generuoja papildomas visai nereikalingas išlaidas. Tik nuo 2017 m. rugsėjo mėn. Ryanair pradėjo siūlyti 8 jungiamuosius skrydžius per Milaną, tačiau mažai populiariomis kryptimis: į Barį, Brindisį, Kaljarį, Kataniją, Neapolį, Palermą, Trapanį ir Valensiją (t. y. tos kryptys populiareesnės kaip poilsinės, bet ne darbo reikalais). Wizzair jungiamųjų skrydžių iki šiol nesiūlo.</p> <p>Jei tokių skrydžių bendrovių kainos būtų įtrauktos, nustatant fiksuotąjį įkainį, jis tikėtina taptų žemesnis, tačiau taip pat sąlygotų tai, kad įsigydami bilietus projektų vykdytojai realiai (dauguma atvejų) negalėtų šių bendrovių skrydžiais pasinaudoti, o pirkdami bilietus iš kitų skrydžių bendrovių mokėtų didesnę kainą, nei nustatytas fiksuotasis įkainis. Arba prarastų lėšas, apmokėdami darbuotojams už papildomas komandiruojuote praleistas darbo dienas, mokėdami daugiau už apgyvendinimą, taip pat už vietines keliones užsienyje (kurios apmokamos pagal fiksuotąjį įkainį, kuris apskaičiuotas iš istorinių duomenų, kai skrydžiai buvo vykdomi ne pigių skrydžių bendrovių).</p> <p>Informuojame, kad įvertinus tai, kad rinkos kainos gali keistis, 2014 m. tyrimo ataskaitoje jau iš anksto buvo nustatyta rinkos kainas įvertinti pakartotinai. Lietuvos</p>			

³⁹⁶ Patvirtinto ŪMJ 4-532.

³⁹⁷ Patvirtinta Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2014-10-06 įsakymu Nr. V-191 „Dėl Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių dydžių apskaičiavimo tyrimo ataskaitos patvirtinimo“.

³⁹⁸ Fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitoje, be kita ko, nurodyta, kad kainos netirtos kadangi, remiantis ankstesnių mokslinių išvykų duomenimis, išvykų poreikiams įmonės ir organizacijos retai naudojami pigių skrydžių bendrovių paslaugomis, o jų skrydžiai dažnai vykdomi nepatogiu laiku ir į nuo didžiųjų miestų nutolusius oro uostus. Be to, šios bendrovės nesiūlo jungiamųjų skrydžių. Valstybinių auditorių nuomone šie argumentai nepakankami, kadangi mokymai nebūtinai vykdomi didžiuosiuose miestuose (pagal PFSA remiama veikla – specialiųjų mokymų, skirtų sektoriinių kompetencijų ugdymui, įmonėms teikimas), o PFSA nurodyti pareiškėjai (verslo asociacijos, prekybos, pramonės ir amatų rūmai ir klasterio koordinatoriai) nėra nei perkančiųjų organizacijų nei mokslinių įmonių darbuotojai.

³⁹⁹ Europos Komisija, audito Nr. REGC2214LT0049 ataskaitoje taip pat pateikė pastebėjimą, kad skrydžių vieneto įkainiai nebuvo nustatyti sąžiningu, teisingu ir patikrinamu metodu, kaip numatyta R. 1303/2013 67 str. 5 d.

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu VI skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama				Audito institucijos vertinimas 2019-01-25		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	kiekvienam veiksmui sąlygos, taip pat konkretūs reikalavimai dėl pagal veiksmą tiekintų produktų arba paslaugų, finansavimo plano ir vykdymo termino.		<p>mokslo taryba 2017 m. kovą-balandį atliko pakartotinį skrydžių rinkos tyrimą, nauji įkainiai taikomi projektuose nuo 2017 m. gegužės 24 d. Pažymėtina, kad ir šiame tyrime dėl aukščiau minėtų priežasčių pigių skrydžių bendrovių kainos nebuvo įtrauktos, nustatant fiksuotąjį įkainį. Šie įkainiai yra žymiai mažesni, nei 2014 m. tyrime, bet tai sąlygoja pasikeitusios rinkos kainos. Šie nauji įkainiai yra labai artimi, dažnu atveju net mažesni, nei ERASMUS+ kelionių schema, kurią taikyti rekomenduoja Europos Komisija.</p> <p>Taip pat pažymime, kad vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr.1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – PAFT), 442 punktu, projekto sutartyje nustatytų fiksuotųjų įkainių ir fiksuotųjų sumų dydis projekto įgyvendinimo metu nėra keičiamas, išskyrus atvejus, kai pasikeičia jų taikymą reglamentuojantys teisės aktai, taip pat PAFT 428 punkte nustatytais atvejais (t. y., supaprastintai apmokamos išlaidos yra tinkamos finansuoti, jei galimybė jas apmokėti supaprastintai iš anksto (iki projekto sutarties sudarymo) nustatyta projektų finansavimo sąlygų apraše, aiškiai nurodant supaprastintai apmokamų išlaidų taikymo sritį. Kai galimybė taikyti konkretų fiksuotąjį įkainį, fiksuotąją sumą ar fiksuotąją normą nustatoma projektų finansavimo sąlygų apraše sudarius projekto sutartį, tokia galimybė gali būti taikoma jau įgyvendinamam projektui, jei aiškiai atskiriamas naujai nustatytų supaprastintai apmokamų išlaidų taikymo laikotarpis, kad būtų išvengta dvigubo projekto išlaidų deklaravimo mokėjimo prašymuose).</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad, Finansų ministerijos nuomone, 2014 m. tyrimas buvo atliktas tinkamai, išlaidos patirtos pagal šio tyrimo metu nustatytą skrydžių vieneto įkainį yra tinkamos finansuoti.</p> <p>Europos Komisija preliminarioje audito ataskaitoje Nr. REGC2214LT0049 yra pateikusi preliminarų pastebėjimą, susijusį su skrydžių fiksuotojo įkainio nustatymu (dėl tyrimo laikotarpio, apklaustų agentūrų skaičiaus bei nustatytų didesnių įkainių nei kitose ES lygmens schemose panašiams projektams ir projektų vykdytojams (pvz., ERASMUS+). VI 2017 m. spalio 25 d.</p>			

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu VI skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama				Audito institucijos vertinimas 2019-01-25		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			pateikė Europos Komisijai paaiškinimus dėl pateiktų preliminarių pastebėjimų (Finansų ministerijos 2017 m. spalio 25 d. rašto Nr. ((24.60-09)-5K-1713443; 1717654)-6K-1706378 kopija pateikta ir Valstybės kontrolei).			
4.	<p>(S) EX.47⁴⁰⁰ Netinkamai nustatytas fiksuotosios normos dydis</p> <p>R. 1303/2013 67 str. 1 d. b p., be kita ko, nurodyta, kad valstybė narė gali taikyti fiksuotas normas jei jos atitinka šio reglamento 67 str. 5 d. sąlygas. LRVN 528 patvirtintų taisyklių 4.7.1 p. nustatyta, kad VI rengia teisės aktus, reglamentuojančius VP administravimą ir finansavimą, jų pakeitimus ir pagal kompetenciją teikia juos LRV tvirtinti, pagal poreikį ir kompetenciją rengia ir tvirtina teisės aktų, reglamentuojančių VP administravimą ir finansavimą, detalizavimo dokumentus ir metodinius nurodymus, teikia paaiškinimus dėl jų taikymo.</p> <p>FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 425.1 p., be kita ko, nustatyta, kad supaprastintai, t.y. pagal fiksuotuosius įkainius, fiksuotąsias sumas arba taikant fiksuotąją normą, apmokamos išlaidos yra tinkamos finansuoti, jei yra nustatytos vadovaujantis atlikto reprezentatyvaus tyrimo rezultatais, kai yra įvertinamos vidutinės rinkos kainos, statistiniai duomenys, projektų istoriniai duomenys, kurie yra patikimi ir gali būti patikrinami, ar kiti duomenys. Tų pačių taisyklių 433.1 p., be kita ko, nurodyta, kad netiesioginės projekto išlaidos kompensuojamos taikant šių</p>	<p>Rekomendacija atitinka EK audito Nr. REGC2214LT0049 ataskaitoje pateiktos rekomendacijos Nr. 04.01 5 dalį, susijusią su FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 10 priede nurodytais fiksuotosios normos dydžiais. AI stebės EK pateiktos rekomendacijos įgyvendinimo eigą.</p>	<p>VI, po Europos Komisijos audito metu kilusio poreikio peržiūrėti iš ESF finansuojamų projektų netiesioginių išlaidų fiksuotosios normos dydžius, 2017 m. liepą iš naujo atliko tyrimą ir iki 2017 m. gruodžio 1 d. pakeis FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 10 priedą (toliau – 10 priedas), kuriame, atsižvelgdama į tyrimo rezultatus, nustatys naujus fiksuotosios normos dydžius.</p> <p>Vadovaujantis FMJ 1K-316 433.1 papunkčiu ir 437 punktu fiksuotoji norma gali būti nustatyta ir taikoma apmokant netiesiogines projekto išlaidas, apskaičiuotas neviršijant 10 priede nustatytų didžiausių ribų. Projekto sutartyje nustačius fiksuotąją normą, projekto įgyvendinimo metu ji negali būti keičiama, išskyrus 10 priedo 7 punkte nustatytą atvejį (su galutiniu mokėjimo prašymu fiksuotoji norma turi būti įvertinama, ar vis dar atitinka 10 priedo nuostatas), taip pat atvejus, kai skiriamas papildomas finansavimas. Taip pat 10 priedo 8 punkte numatyta, kad pasikeitus 10 priedui, projektų vykdytojams fiksuotoji norma taikoma taip, kaip 10 priede buvo nustatyta paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną (kai projektai atrenkami projektų konkurso būdu) arba paraiškos pateikimo dieną (kai taikomi kiti projektų atrankos būdai), išskyrus atvejus, kai projekto vykdytojo sutikimu projekto sutartyje nustatoma fiksuotoji norma vadovaujantis vėlesne 10 priedo redakcija. Atsižvelgiant į tai, šiuo metu įgyvendinamiems projektams fiksuotosios normos neturėtų būti keičiamos ir išlaidos iš projekto vykdytojų neturėtų būti susigrąžinamos. Naujai nustatytos fiksuotosios normos būtų pradėtos taikyti po FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 10 priedo pakeitimo.</p> <p>Pažymėtina, kad naujai nustatytos fiksuotosios normos iš esmės nesiskiria nuo šiuo metu taikomų normų. Kai kuriuose projektų intervaluose naujai apskaičiuotos fiksuotosios normos yra netgi didesnės, nei iki šiol taikytos fiksuotosios normos pagal FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 10 priedą. Tik kelios reikšmės (projektų 3, 4 ir 6</p>	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas priklauso nuo Europos Komisijos audito Nr. REGC2214LT0049 ataskaitoje pateiktos rekomendacijos Nr. 04.01 5 dalies įgyvendinimo eigos.	-	-

⁴⁰⁰ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: VI 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir VI 3. Tinkama informacija paramos gavėjams.

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu VI skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama				Audito institucijos vertinimas 2019-01-25		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>taisyklių 10 priede nustatytus dydžius.</p> <p>Audito metu nustatė⁴⁰¹, kad dalis VI patvirtintų, fiksuotosios normos dydžių, nurodytų FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 10 priede, yra neteisingai apskaičiuoti⁴⁰².</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių preliminari klaida ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaruotose išlaidose yra 45 227,69 Eur.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 528 patvirtintų taisyklių 4.7.1 p., FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 425.1 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p>		<p>intervaluose, kai veiklų ranga neviršija 60 proc.) yra neįžymiai mažesnės (pridedama (1)). VI pagal 2017-07-21 SFMIS duomenis atliko skaičiavimus, koks susidarytų išlaidų skirtumas, jei pagal dabar pasirašytas sutartis būtų pritaikytos naujai nustatytos fiksuotosios normos (pridedama (2)). Pažymėtina, kad sumažinus fiksuotąsias normas šiuo metu įgyvendinamiems projektams (kai fiksuotoji norma pagal atliktą tyrimą turi būti mažesnė) iki šių projektų įgyvendinimo pabaigos pripažintos tinkamomis finansuoti netiesioginės išlaidos sumažėtų tik 0,29 mln. EUR, tačiau atitinkamai padidinus fiksuotąsias normas kitiems įgyvendinamiems projektams (kai nustatytos fiksuotosios normos yra didesnės už šiuo metu taikomas), pripažintos tinkamomis finansuoti netiesioginės išlaidos viršytų 1,17 mln. EUR, t. y. būtų išleista apie 0,88 mln. EUR daugiau.</p> <p>Europos Komisija preliminarioje audito ataskaitoje Nr. REGC2214LT0049 yra pateikusi preliminarų pastebėjimą, susijusį su FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 10 priede nurodytais fiksuotosios normos dydžiais. VI 2017 m. spalio 25 d. pateikė Europos Komisijai paaiškinimus dėl pateiktų preliminarių pastebėjimų (Finansų ministerijos 2017 m. spalio 25 d. rašto Nr. ((24.60-09)-5K-1713443; 1717654)-6K-1706378 kopija pateikta ir Valstybės kontrolei).</p>			
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Investicijų departamento Valdymo ir kontrolės sistemų priežiūros skyriaus vedėja Rasa Baltronaite Tel. (8 5) 205 3527; el. p. rasa.baltronaite@finmin.lt</p>						
Šaltinis – Valstybės kontrolė						

⁴⁰¹ Europos Komisija, audito Nr. REGC2214LT0049 ataskaitoje taip pat pateikė pastebėjimą, kad dalis FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 10 priede nurodytų fiksuotosios normos dydžių neatitinka R. 1303/2013 67 str. 5 d. sąlygų.

⁴⁰² Pvz.: projektams, kurių biudžetas neviršija 85 tūkst. Eur, o jų išlaidos patirtos viešųjų pirkimų būdu sudaro nuo 60 iki 90 proc., faktinė NI norma yra 22,5 proc., tačiau FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 10 priede jos dydis 23 proc. Projektams, kurių biudžetas yra nuo 85 001,00 Eur iki 175 000,00 Eur, o jų išlaidos, patirtos viešųjų pirkimų būdu, sudaro nuo 60 iki 90 proc., faktinė NI norma yra 18,5 proc., tačiau FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 10 priede jos dydis 22 proc., ir t. t.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

29 priedas

LR aplinkos ministerijai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu AM skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
VI 2. Tinkama veiksmų atranka						
1.	<p>(V) EX.26 AM, vertindama IP, nepakankamai įvertino tikslinių grupių dydžių pagrįstumą</p> <p>FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 37.2 p., be kita ko, numatyta, kad ministerija turi įvertinti ir į valstybės projektų sąrašą įtraukti tik tuos projektus, kurie yra geriausia iš galimų alternatyvų veiksmų programoje ir strateginio planavimo dokumentuose nustatytiems tikslams ir projekto tikslams įgyvendinti vadovaujantis FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 671 p. nurodytais reikalavimais.</p> <p>FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 671 p., be kita ko, numatyta, kad investicijų projektas ir sąnaudų ir naudos analizės skaičiuoklė rengiami vadovaujantis viešosios įstaigos CPVA patvirtinta Investicijų projektų rengimo metodika⁴⁰³.</p> <p>Investicijų projektų rengimo metodikos 1.4 p., be kita ko, numatyta, kad atliekant tikslinių grupių poreikių analizę, turi būti</p>	<p>Rekomenduojame:</p> <p>1) atlikti pakartotinį „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Raseinių rajone (Betygaloje, Girikalnyje, Viduklėje)“ ir „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Raseinių rajone (Šiluvoje)“ investicijų projektų vertinimą;</p> <p>2) pagal poreikį atlikti valstybės projektų sąrašo keitimą.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rekomendacija bus įgyvendinta. • Projekto vykdytoji patikslinus „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Raseinių rajone (Betygaloje, Girikalnyje, Viduklėje)“ ir „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Raseinių rajone (Šiluvoje)“ investicinius projektus bus atliktas pakartotinis šių investicijų projektų vertinimas. <p>Pagal poreikį patikslintas 2014–2020 metų iš Europos Sąjungos fondų lėšų planuojamų bendrai finansuoti valstybės projektų sąrašas Nr. 1, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014-04-11 įsakymu Nr. D1-357.</p>	<p>2018 m. I ketv.</p> <p>2018 m. II ketv</p>	<p>Laukiama įgyvendinimo</p>	<p>AM 2018-03-30 raštu nurodė, kad pastebėjimo EX.26 rekomendacija yra įgyvendinta.</p> <p>2018-04-10 AI pateikė prašymą AM pateikti rekomendacijos įgyvendinimą pagrindžiančius dokumentus.</p> <p>2018-04-27 ir 2018-06-21 AM el. paštu ir 2018-09-24 raštu Nr.(15-2)-D8(E)-892 teikė dokumentus ir papildomą informaciją dėl rekomendacijos įgyvendinimo, tačiau nepateikė pagrįstų įrodymų, kuriais remiantis buvo apskaičiuota tikslinė grupė, todėl rekomendacija laikoma neįgyvendinta.</p>

⁴⁰³ Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir/ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika, patvirtinta viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014-12-31 įsakymu Nr. 2014/8-3376397 (naudojama visame pastebėjime).

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu AM skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama				Audito institucijos vertinimas 2019-01-25		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>išsamiai apibūdinti poreikį lemiantys veiksniai, nurodyta jų apimtis šiuo metu. Poreikių analizė yra itin svarbi IP dalis, nes:</p> <p>a) turi tiesioginę įtaką IP apimčiai ir riboms;</p> <p>b) yra viena iš svarbiausių investicijų poreikį lemiančių veiksnių;</p> <p>c) svarbus veiksnys vertinant projekto veiklos išlaidas;</p> <p>d) padeda nustatyti projekto pajamų lygį, jei jų bus gaunama;</p> <p>e) dažnai lemia finansavimo iš valstybės biudžeto dydį;</p> <p>f) yra svarbus socialinės ekonominės naudos (žalos) vertinimo kintamasis.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad AM į valstybės projektų sąrašą⁴⁰⁴ įtraukė projektus, kurių tikslinių grupių⁴⁰⁵ pagrindimas yra nepakankamas, nes:</p> <p>1) IP⁴⁰⁶ nėra aprašyta, kokie rezultatai buvo gauti atlikus apklausą, kaip šie rezultatai paveikė tikslinių grupių dydį, kiek yra laisvų sklypų ir negyvenamų būstų, kurie neįtraukti į tikslinių grupių dydį. IP vertinamos tik gyventojų skaičiaus kitimo tendencijos (1.1 skyrius), kurios rodo pastovų gyventojų skaičiaus mažėjimą analizuojamuose miesteliuose, tačiau neįvertintos socialinės-ekonominės aplinkos prognozės dėl gyventojų skaičiaus pokyčio projekto įgyvendinimo laikotarpiu;</p> <p>2) IP⁴⁰⁷ nepateikta informacija apie tikslinių grupių poreikių vertinimo būdą ir tikslinių grupių dydžio apskaičiavimo metodą, nepakankamai išanalizuotos socialinės-</p>					

⁴⁰⁴ 2014–2020 metų iš Europos Sąjungos fondų lėšų planuojamų bendrai finansuoti valstybės projektų sąrašas Nr. 1, patvirtintas LR aplinkos ministro 2014-04-11 įsakymu Nr. D1-357.

⁴⁰⁵ Gyventojai, kurių pagrindinis poreikis – viešai tiekiamo geriamojo vandens paslaugų prieinamumas ir gyventojai, kurių pagrindinis poreikis – nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumas (naudojama visame pastebėjime).

⁴⁰⁶ Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Raseinių rajone (Betygaloje, Girkalnyje, Viduklėje).

⁴⁰⁷ Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Raseinių rajone (Šiluvoje).

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu AM skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>ekonominės tendencijos ir prognozės dėl gyventojų skaičiaus pokyčio projekto įgyvendinimo laikotarpiu.</p> <p>Vertinant ankstesnių ES finansavimo periodų vandentvarkos projektų patirtis ir pastovias Lietuvos gyventojų skaičiaus kitimo tendencijas, nepakankamai išanalizuota projekto socialinė-ekonominė aplinka kelia didelę riziką, kad siekiamų rodiklių nebus įmanoma pasiekti.</p> <p>Taip AM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 37.2 p. reikalavimai, ir R. 1303/2013 125 str. 3 d. a p. ii p. ir c p. reikalavimai VI, be kita ko, užtikrinti, kad atrankos procedūros ir kriterijai būtų skaidrūs ir paramos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstomos paramos teikimo kiekvienam veiksmui sąlygos, taip pat konkretūs reikalavimai dėl pagal veiksmą tiekintų produktų arba paslaugų, finansavimo plano ir vykdymo termino.</p>					
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Europos Sąjungos investicijų planavimo skyriaus vedėja Eglė Valūnė Tel. 8 706 62702; el. paštas egle.valune@am.lt Europos Sąjungos investicijų planavimo skyriaus vyriausioji specialistė Alina Meilutytė Tel. 8 706 63534; el. paštas alina.meilutyte@am.lt</p>						
Šaltinis – Valstybės kontrolė						

Valstybinio audito ataskaitos
 „2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų
 programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos
 veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–
 2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos
 Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
 30 priedas

LR ekonomikos ir inovacijų ministerijai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

Informacija apie 2016–2017 m. audito metu EIM skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
VI 2. Tinkama veiksmų atranka						
1.	<p>(V) EX.54 Neaiškus priemonės prioritetinio atrankos kriterijaus aprašymas</p> <p>Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. 2 d. 6 p., be kita ko, nustatyta, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas.</p> <p>LRVN 1090 patvirtintų taisyklių 58 p., be kita ko, nurodyta, kad ministerija turi parengti tokius projektų atrankos kriterijus, kuriuos taikant būtų atrinkti labiausiai prie veiksmų programos prioriteto konkretaus uždavinio ir nustatytų jo rezultato stebėsenos rodiklių pasiekimo prisidedantys projektai.</p> <p>Remiantis Investicijų įstatymo 2 str. investicijos – piniginės lėšos ir įstatymais bei kitais teisės aktais nustatyta tvarka įvertintas materialusis, nematerialusis ir finansinis turtas, kuris investuojamas siekiant iš investavimo objekto gauti pelno</p>	<p>Rekomenduojame patikslinti PFSA 2 priede nurodytą prioritetinio projektų atrankos kriterijaus „Pareiškėjo privačių investicijų į netechnologines ekoinovacijas ir prašomos projekto finansavimo sumos santykis“ aprašymą, nustatant, kad į privačias investicijas negali būti įskaičiuojamas susigrąžintinas PVM.</p>	<p>Informuojame, kad rekomendacija dėl pastebėjimo EX.54 bus įgyvendinta. Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos kompetencijai priskirtų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų ir priemonių administravimo procedūrų apraše nurodysime, kad į privačias investicijas negali būti įskaičiuojamas susigrąžintinas PVM. Planuojame, kad procedūrų aprašas su visais pakeitimais bus patvirtintas iki 2018 m. III ketvirčio pabaigos. Taip pat ateity (iki 2020 m.), koreguojant esamus ar rengiant naujus priemonių projektų finansavimo sąlygų aprašus, įrašysime bendrinę nuostatą dėl susigrąžintino PVM neįskaičiavimo į privačias investicijas.</p>	2017-12-31	Laukiama įgyvendinimo	-

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu EIM skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>(pajamų), socialinį rezultatą (švietimo, kultūros, mokslo, sveikatos ir socialinės apsaugos bei kitose panašiose srityse) arba užtikrinti valstybės funkcijų įgyvendinimą.</p> <p>Metodinių rekomendacijų⁴⁰⁸ 13 p. nurodyta, kad į ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikainą neįskaičiuojamas grąžinamas PVM.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad PFSA⁴⁰⁹ 2 priede nurodyto prioritominio projektų atrankos kriterijaus „Pareiškėjo privačių investicijų į netechnologines ekoinovacijas ir prašomos projekto finansavimo sumos santykis“ aprašyme nėra nurodyta, kad į privacias investicijas negali būti įskaičiuojamas projekto vykdytojo susigrąžintinas PVM.</p> <p>Taip ŪM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. 2 d. 6 p. ir LRVN 1090 patvirtintų taisyklių 58 p. reikalavimai ir R.1303/2013 125 str. 3 d. a p. ii p. ir c p. reikalavimai VI, be kita ko, parengti ir patvirtinus taikyti atitinkamas atrankos procedūras ir kriterijus, kurie yra nediskriminuojantys ir skaidrūs bei užtikrinti, kad paramos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstomos paramos teikimo kiekvienam veiksmui sąlygos, taip pat konkretūs reikalavimai dėl pagal veiksmą tiekintų produktų arba paslaugų, finansavimo plano ir vykdymo termino.</p>					

⁴⁰⁸ Viešosios įstaigos Audito ir apskaitos tarnybos direktoriaus 2009 m. birželio 4 d. įsakymas Nr. VAS-4 „Dėl 12-ojo verslo apskaitos standarto „Ilgalaikis materialusis turtas“ metodinių rekomendacijų tvirtinimo“.

⁴⁰⁹ Patvirtinto ŪMĮ 4-169 (naudojama visame pastebėjime).

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu EIM skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
VI 3. Tinkama informacija paramos gavėjams,						
2.	(V) EX.58 ŪM PFSA numatydama išlaidas apmokėti supaprastintai, rėmėsi netinkama tyrimo ataskaita FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 427 p., be kita ko, nustatyta, kad jei ministerija projektų finansavimo sąlygų apraše numato išlaidas apmokėti supaprastintai remdamasi tyrimo rezultatais, ji atsako už taikomų tyrimo rezultatų kokybę (pagrindimą, argumentų objektyvumą, skaičiavimų tikslumą) nepriklausomai nuo to, kas atliko tyrimą. Audito metu nustatėme, kad PFSA410 43 p. nurodyta, kad mokomų asmenų kelionių mokytis į užsienį išlaidų fiksuotasis įkainis yra nustatytas remiantis „Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių dydžių apskaičiavimo tyrimo ataskaita“ ⁴¹¹ . Įvertinus tyrimo ataskaitą, nustatyta, kad ji yra neišsami, nes nurodyta, kad netirtos pigių skrydžių oro bendrovių (pvz. Ryanair, Wizzair) ⁴¹² skrydžių kainos. Kyla rizika, kad apskaičiuotas įkainis yra nepagrįstai per didelis ⁴¹³ . Taip ŪM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 427 p.	Rekomenduojame peržiūrėti ir patikslinti ŪM administruojamų priemonių PFSA nuostatas, užtikrinant, kad supaprastintai apmokamos išlaidos būtų nustatytos remiantis tinkamo tyrimo rezultatais.	<ul style="list-style-type: none"> • Atmesta. • Teisės aktuose, EK supaprastintų išlaidų apmokėjimo gairėse, nėra numatyta kito kompetentingo būdo ar institucijos, kuri gali nurodyti ar fiksuotųjų dydžių tyrimų ataskaitos rezultatai yra tinkamai apskaičiuoti ir ar jų taikymas galimas konkrečiame PFSA, todėl remiamasi vadovaujančiosios institucijos patvirtinimu. • Nesutinkame, kad PFSA numatyti išlaidų supaprastinimai remiasi netinkamu tyrimu, kadangi: <ol style="list-style-type: none"> 1. Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių dydžių apskaičiavimo tyrimo ataskaita atlikta ir patvirtinta kompetentingos institucijos. 2. Tyrimo ataskaitos 7 psl. yra išdėstyti pagrįsti argumentai, kodėl į tyrimą neįtrauktos pigių skrydžių bendrovės, tai: <ul style="list-style-type: none"> • Dauguma potencialių projektų vykdytojų yra perkančiosios organizacijos ir skrydžių bilietus perka iš kelionių agentūrų, laimėjusių viešųjų pirkimų konkursus, o ne tiesiogiai per interneto paieškos sistemas. • Tiesiogiai pasiekiamose interneto paieškos sistemose, kuriose pagrinde būna pigių skrydžių bendrovių pasiūlymai, daugeliu atveju turi įvairių apribojimų (pvz., ilgas skrydžio (persėdimo) laikas ar skrydžiai į toli nuo miesto centro esančius oro uostus, kas 	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas priklauso nuo Europos Komisijos audito Nr. REGC2214LT0049 ataskaitoje pateiktos rekomendacijos Nr. 13.01 įgyvendinimo eigos.	Laukiama įgyvendinimo	-

⁴¹⁰ Patvirtinto ŪMJ 4-532 (naudojama visame pastebėjime).

⁴¹¹ Patvirtinta Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2014-10-06 įsakymu Nr. V-191 „Dėl Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių dydžių apskaičiavimo tyrimo ataskaitos patvirtinimo“

⁴¹² Fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitoje, be kita ko, nurodyta, kad pigių skrydžių oro bendrovių skrydžių kainos netirtos kadangi, remiantis ankstesnių mokslinių išvykų duomenimis, išvykų poreikiams įmonės ir organizacijos retai naudojasi pigių skrydžių bendrovių paslaugomis, o jų skrydžiai dažnai vykdomi nepatogiu laiku ir į nuo didžiųjų miestų nutolusius oro uostus. Be to, šios bendrovės nesūdo jungiamųjų skrydžių. Valstybinių auditorių nuomone šie argumentai nepakankami, kadangi mokymai nebūtinai vykdomi didžiuosiuose miestuose (pagal PFSA remiama veikla – specialiųjų mokymų, skirtų sektorių kompetencijų ugdymui, įmonėms teikimas), o PFSA nurodyti pareiškėjai (verslo asociacijos, prekybos, pramonės ir amatų rūmai ir klasterio koordinatorių) nėra nei perkančiųjų organizacijų nei mokslinių įmonių darbuotojai.

⁴¹³ EK audito Nr. REGC2214LT0049 ataskaitoje taip pat pateikė rekomendaciją Nr. 13.01, susijusią su netinkamu fiksuotųjų įkainių nustatymu.

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu EIM skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	reikalavimai ir R.1303/2013 125 str. 3 d. c p. reikalavimai VI, be kita ko, užtikrinti, kad paramos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstomos paramos teikimo kiekvienam veiksmui sąlygos, taip pat konkretūs reikalavimai dėl pagal veiksmą tiekintų produktų arba paslaugų, finansavimo plano ir vykdymo termino.		<p>nėra priimtina, kai vykstama profesiniais ar mokymosi tikslais, kadangi švaistomas darbo (mokymosi) laikas ir atsiranda papildomų vietinių kelionių išlaidų, taip pat nekeičiamas ir negražinamas bilietas, dėl ko projekto vykdytojas gali patirti nuostolių.</p> <p>• Netirtos pigių skrydžių oro bendrovių (pvz., Ryanair, Wizzair) nurodytos skrydžių kainos, kadangi, atsižvelgiant į ankstesnių mokslinių išvykų duomenis, įmonės ir organizacijos retai naudojami šių bendrovių paslaugomis, kadangi jų skrydžiai dažnai vykdomi nepatogiu laiku ir į nuo didžiųjų miestų nutolusius oro uostus. Be to, šios bendrovės nesūlo jungiamųjų skrydžių. Pavyzdžiui, į Briuselį (kur skrendama bene dažniausiai) Ryanair siūlo 2 skrydžius per savaitę (antradienį 21.20 val., ir šeštadienį), t. y. nuvykstama labai vėlai į nutolusį oro uostą (nuo Charleroi iki Briuselio centro apie 55 km, pa-našiai ir kitomis kryptimis: nuo Beauvais iki Paryžiaus 88 km, nuo Lutono iki Londono 46 km), nėra galimybės spėti į tos dienos susitikimus, skrydžių dažnumas nepakankamas; grįžimas šeštadienį 17.55 val., t. y. reikia visą išeiginę dieną praleisti Briuselyje. Už darbą poilsio dienomis įprastai mokamas dvigubas darbo užmokestis, taip pat mokami dienpinigiai, papildoma nakvynė, o tai generuoja papildomas visai nereikalingas išlaidas. Tik nuo 2017 m. rugsėjo Ryanair pradėjo siūlyti 8 jungiamuosius skrydžius per Milaną, tačiau mažai populiariomis kryptimis: į Barį, Brindisį, Kaljarį, Kataniją, Neapolį, Palermą, Trapanį ir Valensiją (t. y. tos kryptys populiarnės kaip poilsinės, bet ne darbo reikalais). Wizzair jungiamųjų skrydžių iki šiol nesūlo.</p> <p>3. PFSA (tuo pačiu ir tyrimo naudojimas priemonėje) yra suderintas su vadovaujančiąja institucija.</p> <p>Manome, kad Ūkio ministerija, rengdama</p>			

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu EIM skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			PFSA ir remdamasi Tyrimo ataskaita projektų išlaidoms apmokėti, užtikrino, kad projektų vykdytojai nepatirtų papildomų išlaidų, susijusių su papildomu pervežimu, dėl pigių skrydžių bendrovių kelionių į nepatogius oro uostus, taip pat, kad dėl pigių skrydžių bendrovių galimų skrydžių atidėjimų, atšaukimų ar vėlavimų projektų vykdytojai nepraleistų projektams įgyvendinti svarbių veiklų, taip nepasiekiant suplanuotų rodiklių, taip pat užtikrino, kad pareiškėjams nebūtų stabdomos iniciatyvos įgyvendinti projektus pagal priemonę.			

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos Europos Sąjungos paramos koordinavimo departamento Struktūrinės paramos valdymo skyriaus vyriausioji specialistė

Indrė Charūnaitė

Tel. 8 706 64734; el. p. indre.charunaite@ukmin.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
31 priedas

LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu SADM skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
VI 3. Tinkama informacija paramos gavėjams						
1.	(V) EX.48 Fiksuotojo įkainio metodika parengta neatsižvelgiant į patikimo finansų valdymo principą R. 1303/2013 125 str. 1 d. nustatyta, kad VI atsako už veiksmų programos valdymą laikantis patikimo finansų valdymo principo. FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 425.1 p., be kita ko, nustatyta, kad supaprastintai, t.y. pagal fiksuotuosius įkainius, fiksuotąsias sumas arba taikant fiksuotąją normą, apmokamos išlaidos yra tinkamos finansuoti, jei yra nustatytos vadovaujantis atlikto reprezentatyvaus tyrimo rezultatais, kai yra įvertinamos vidutinės rinkos kainos, statistiniai duomenys, projektų istoriniai duomenys, kurie yra patikimi ir gali būti patikrinami, ar kiti duomenys. 427 p., be kita ko, nustatyta, kad, jei ministerija PFSA numato	Rekomenduojame SADM atnaujinti Užimtumo ir socialinės įtraukties priemonių dalyvių maitinimo fiksuotojo įkainio nustatymo pagrindimą: paaiškinti, kas yra laikoma maitinimo paslaugomis, ir užtikrinti, kad metodikos taikymas nepažeistų patikimo finansų valdymo principo, bei imtis susijusių korekcinio veiksmų.	Rekomendacija įgyvendinama: Užimtumo ir socialinės įtraukties priemonių dalyvių maitinimo fiksuotojo įkainio nustatymo pagrindimas bus atnaujintas. Užimtumo ir socialinės įtraukties priemonių dalyvių maitinimo fiksuotojo įkainio nustatymo pagrindimas iš esmės pakeistas atliktu Dalyvių maitinimo fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimu, kuris patvirtintas 2018 m. rugsėjo 26 d., jam suteiktas FJ-019-02 kodas. Tyrimas paskelbtas www.esinvesticijo.lt . Atlikti šių veiksmų programos priemonių projektų finansavimo sąlygų aprašų, kuriuose yra numatyta taikyti Dalyvių maitinimo fiksuotąjį dydį (kai projektai pagal atitinkamą PFSA dar vykdomi), keitimai: Nr.07.3.4-ESFA-V-425 „Moterų ir vyrų lygybės skatinimas“ (2018.11.20 įsakymas Nr. A1-645), Nr. 07.3.4-ESFA-V-426 „Diskriminacijos mažinimas“ (2018.11.20 įsakymas Nr. A1-644), Nr. 07.4.1-ESFA-V-414 „Jaunimo užimtumo didinimas II“ (2018.11.20 įsakymas Nr. A1-643), Nr. 08.3.1-ESFA-V-412 „Romų socialinė integracija“ (2018.11.20 įsakymas Nr. A1-646), Nr. 08.3.2-ESFA-K-415 „54+“ (2018.11.20 įsakymas Nr. A1-642).	2018 m. I ketv.	Iš dalies įgyvendinta	2018-06-07 Metodikos pagalbos centras pateikė informaciją apie parengtą Dalyvių maitinimo fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitą (toliau – ataskaita). 2018-07-12 organizuotas pasitarimas dėl parengtos ataskaitos. Jo metu nuspręsta, kad ataskaita turi būti pakoreguota pagal susitikimo metu pateiktas pastabas. 2018-09-19 AI informavo, kad pastabų, dalyvių maitinimo fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitai, neturi. 2019-01-31 AI, įvertinusi ESFA pateiktą informaciją, informavo, kad laukia patikslintų duomenų. Rekomendacija yra laikoma iš dalies įgyvendinta, kadangi laukiame informacijos apie atliktus korekcinio veiksmus.

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu SADM skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama				Audito institucijos vertinimas 2019-01-25		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>išlaidas apmokėti supaprastintai remdamasi tyrimo rezultatais, ji atsako už taikomų tyrimo rezultatų kokybę (pagrindimą, argumentų objektyvumą, skaičiavimų tikslumą) nepriklausomai nuo to, kas atliko tyrimą.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį⁴¹⁴, kai atliekant fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimą naudotos neaiškios ir neracionalios nuostatos:</p> <p>1) metodikoje⁴¹⁵ nėra aiškiai apibrėžta, kas yra laikoma maitinimo paslauga, todėl nėra aiški metodikos taikymo sritis;</p> <p>2) metodikos nuostatos, susijusios su maitinimo paslaugų valandinio įkainio⁴¹⁶ taikymu⁴¹⁷ maitinimo išlaidoms kompensuoti, neatsižvelgiant į suteiktų maitinimų skaičių, o tik vertinant susitikimo trukmę, sudaro galimybę neracionaliai⁴¹⁸ naudoti ES lėšas, nes neproporcingai padidina išlaidų sumą⁴¹⁹.</p> <p>Taip SADM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių</p>		Veiksmų programos priemonės Nr. 07.4.1-ESFA-V-404 „Jaunimo užimtumo didinimas“ maitinimo išlaidų perskaičiavimas atliktas ir pateiktas suderinimui vadovaujančiajai institucijai, kitų priemonių duomenys surinkti ir šiuo metu apdorojami.			

⁴¹⁴ Tikrintas Užimtumo ir socialinės įtraukties priemonių dalyvių maitinimo fiksuotojo įkainio nustatymo pagrindimo, patvirtinto 2015-10-08, parengimo ir derinimo procesas.

⁴¹⁵ Užimtumo ir socialinės įtraukties priemonių dalyvių maitinimo fiksuotojo įkainio nustatymo pagrindimas.

⁴¹⁶ 0,71 Eur maitinimo išlaidų už valandą asmeniui.

⁴¹⁷ Metodikoje nurodytas įkainis yra naudojamas kavos pertraukėlių (pvz.: Lietuvos darbo biržos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos vykdomuose projektuose yra organizuojami jaunimo ir koordinatorių susitikimai, kuriuose, be kita ko yra vaišinama kava) išlaidoms kompensuoti.

⁴¹⁸ Šio įkainio taikymo metodas yra neracionalus, nes susitikimai gali trukti 1, 2, 3 ar 4 val., todėl kavos pertraukėlių skaičius bus lygus susitikimo trukmės valandų skaičiui.

⁴¹⁹ Taikant metodikoje nurodytą išlaidų kompensavimo principą, neproporcingai padidėja išlaidos, susijusios su kavos pertraukėlėmis (pvz.: jei susitikimas trunka 4 val., projekto vykdytojas paprašys jam kompensuoti už išlaidas, „patirtas“ keturioms kavos pertraukėlėmis, t. y. 4 val. padauginus iš fiksuotojo įkainio 0,71 Eur).

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu SADM skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	425.1 ir 427 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 1 d. reikalavimas VI atsakyti už veiksmų programos valdymą laikantis patikimo finansų valdymo principo.					
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Struktūrinės paramos politikos skyriaus vedėja Lingailė Biliūnaitė Tel. (8 5) 266 4230; el. p. lingaile.biliunaite@socmin.lt</p>						
Šaltinis – Valstybės kontrolė						

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

32 priedas

Regioninės plėtros departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu RPD skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
VI 2. Tinkama veiksmų atranka						
1.	(V) EX.30 RPD, vertindama IP, nepakankamai įvertino tikslinių grupių dydžių pagrįstumą FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 49 p., be kita ko, numatyta, kad Regionų plėtros tarybos turi užtikrinti, kad visi į regionų projektų sąrašus įtraukti projektai atitiktų reikalavimus, nustatytus šių taisyklių 37 p. FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 37.2 p., be kita ko, numatyta, kad ministerija turi įvertinti ir į valstybės projektų sąrašą įtraukti tik tuos projektus, kurie yra geriausia iš galimų alternatyvų veiksmų programoje ir strateginio planavimo dokumentuose nustatytiems tikslams ir projekto tikslams įgyvendinti vadovaujantis FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 67 ¹ p. nurodytais reikalavimais. FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių	Rekomenduojame: 1) atlikti pakartotinį į priemonės Nr. 05.3.2-APVA-R-014 regiono projektų sąrašą Nr. 05.3.2-APVA-R-014-01 įtrauktų investicijų projektų vertinimą; 2) pagal poreikį pakoreguoti regiono projektų sąrašą.	<ul style="list-style-type: none"> Rekomendacija bus įgyvendinta. Rekomendacijos įgyvendinimo priemonės: Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Vilniaus apskrities skyrius (toliau – Vilniaus apskrities skyrius) atliks pakartotinį į 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos Nr. 05.3.2-APVA-R-014 priemonės „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“ iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų siūlomų bendrai finansuoti Vilniaus regiono projektų sąrašą Nr. 05.3.2-APVA-R-014-01 (toliau – Regiono projektų sąrašas) įtrauktų projektų vertinimą. Atsižvelgiant į pakartotino vertinimo rezultatus, pagal poreikį Vilniaus regiono plėtros tarybai būtų teikiamas sprendimo projektas dėl galimo Regiono projektų sąrašo pakeitimo, kadangi, kaip nustatyta Atsakomybės taisyklių ⁴²⁶ 11.2. papunktyje, regionų plėtros tarybos regionų projektų atrankos tvarkos apraše nustatyta tvarka sudaro ir tvirtina siūlomų finansuoti regionų	2017-11-18	Laukiama įgyvendinimo	2017-11-17 RPD raštu Nr. 51D-826 pateikė projektinių pasiūlymų pakartotinio vertinimo išvadas, tačiau AI iš pateiktos informacijos nebuvo aišku, kaip ir koku būdu nustatytos tikslinės grupės, jų apskaičiavimo pagrįstumas. 2018-10-01 RPD el. laišku pateikė šią papildomą informaciją. Vertinamame RPD atsakyme nepateiktas konkrečiai Vilniaus vandens projektiniame pasiūlyme nurodytų siektinų rodiklių apskaičiavimas, nepateikta įrodymų, ar iš tiesioginės tikslinės grupės buvo eliminuoti tie asmenys, kurių individualus geriamojo vandens išgavimas ir (ar) individualus nuotekų tvarkymas atitinka teisės aktuose nustatytus reikalavimus ir jie neprivalo jungtis prie centralizuotų tinklų, nepateiktas tikslinių grupių dydžio apskaičiavimo metodas, nepateikta gyventojų skaičiaus kitimo

⁴²⁶ Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklės, patvirtintos LR Vyriausybės 2014-06-04 nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“.

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu RPD skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>67¹ p., be kita ko, numatyta, kad investicijų projektas ir sąnaudų ir naudos analizės skaičiuoklė rengiami vadovaujantis viešosios įstaigos CPVA patvirtinta Investicijų projektų rengimo metodika⁴²⁰.</p> <p>Investicijų projektų rengimo metodikos 1.4 p., be kita ko, numatyta, kad, atliekant tikslinių grupių poreikių analizę, turi būti išsamiai apibūdinti poreikį lemiantys veiksniai, nurodyta jų apimtis šiuo metu. Poreikių analizė yra itin svarbi IP dalis, nes:</p> <p>a) turi tiesioginę įtaką IP apimčiai ir riboms;</p> <p>b) yra viena iš svarbiausių investicijų poreikį lemiančių veiksnių;</p> <p>c) svarbus veiksnys vertinant projekto veiklos išlaidas;</p> <p>d) padeda nustatyti projekto pajamų lygį, jei jų bus gaunama;</p> <p>e) dažnai nulemia finansavimo iš valstybės biudžeto dydį;</p> <p>f) yra svarbus socialinės ekonominės naudos (žalos) vertinimo kintamasis.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad RPD Vilniaus apskrities skyrius į regionų projektų sąrašą⁴²¹ įtraukė</p>		<p>projektų sąrašus.</p> <p>Regiono projektų sąrašė esančių projektų pakartotinis vertinimas bus atliekamas vadovaujantis pirminio projektų vertinimo metu galiojančių teisės aktų nuostatomis. Papildomai pažymime, jog Vilniaus apskrities skyrius dėl investiciniame projekte „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos renovavimas ir plėtra Vilniaus mieste“ nurodytų tikslinių grupių pagrindimo papildomai kreipsis į projekto pareiškėją – UAB „Vilniaus vandenys“ (esant poreikiui – ir į kitų Regiono projektų sąrašė esančių projektinių pasiūlymų teikėjus) prašydamas pateikti patikslintą bei detalesnę informaciją apie tikslinių grupių poreikio vertinimo būdą, dydžio apskaičiavimo metodą, taip pat ir apie kitus vertinimui pagrįsti svarbius aspektus.</p>			<p>apskaičiuota prognozė.</p> <p>2019-01-24 RPD raštu Nr. 51D-24 pateikė papildomą informaciją (priešprojektinius pasiūlymus, techninius pasiūlymus ir kt.), tačiau nepateikė pagrįstų įrodymų kaip buvo apskaičiuotas tikslinės grupės dydis.</p> <p>Vertinama, kad rekomendacija nėra įgyvendinta.</p>

⁴²⁰ Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir / ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika, patvirtinta viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014-12-31 įsakymu Nr. 2014/8-3376397 (naudojama visame pastebėjime).

⁴²¹ LR aplinkos ministerijos 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priemonės 05.3.2-APVA-R-014 „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“ iš ES struktūrinių fondų lėšų siūlomų bendrai finansuoti Vilniaus regiono projektų sąrašas Nr. 05.3.2-APVA-R-014-01, patvirtintas Vilniaus regiono plėtros tarybos sprendimu Nr. 51/1S-24.

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu RPD skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>projektą⁴²², kurio tikslinių grupių⁴²³ pagrindimas yra nepakankamas, nes IP⁴²⁴ nepateikta informacija apie tikslinių grupių poreikių vertinimo būdą ir tikslinių grupių dydžio apskaičiavimo metodą, nepakankamai išanalizuotos socialinės-ekonominės tendencijos ir prognozės dėl gyventojų skaičiaus pokyčio projekto įgyvendinimo laikotarpiu. IP vertinamos tik gyventojų skaičiaus kitimo tendencijos (2.4 skyrius), kurios rodo gyventojų skaičiaus pokyčio nebuvimą, tačiau neįvertintos socialinės-ekonominės aplinkos prognozės dėl gyventojų skaičiaus pokyčio projekto įgyvendinimo laikotarpiu. Vertinant ankstesnių ES finansavimo periodų vandentvarkos projektų patirtis ir pastovias Lietuvos gyventojų skaičiaus kitimo tendencijas, nepakankamai išanalizuota projekto socialinė-ekonominė aplinka kelia didelę riziką, kad siekiamų rodiklių⁴²⁵ nebus įmanoma pasiekti.</p> <p>Taip RPD neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 37.2 p. reikalavimai, ir R.1303/2013 125 str. 3 d. a p. ii p. bei c p. reikalavimai VI, be kita ko, tikrinti, kad atrankos procedūros ir</p>					

⁴²² Pareiškėjas – UAB „Vilniaus vandenys“, projektinis pasiūlymas – „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos renovavimas ir plėtra Vilniaus mieste“.

⁴²³ Gyventojai, kurių pagrindinis poreikis – viešai tiekiamo geriamojo vandens paslaugų prieinamumas ir gyventojai, kurių pagrindinis poreikis – nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumas (naudojama visame pastebėjime).

⁴²⁴ „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos renovavimas ir plėtra Vilniaus mieste“, 2016 m. balandis.

⁴²⁵ Gyventojai, kuriems teikiamos paslaugos naujai pastatytais vandentiekio tinklais – 3 432, nuotekų tinklais – 3 559.

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu RPD skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	kriterijai būtų skaidrūs ir paramos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstomos paramos teikimo kiekvienam veiksmui sąlygos, taip pat konkretūs reikalavimai dėl pagal veiksmą tiekintų produktų arba paslaugų, finansavimo plano ir vykdymo termino.					
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Veiklos organizavimo skyriaus vedėja Laura Bogušienė Tel. (8 5) 271 8912, el. p. laura.bogusiene@vrm.lt</p>						
Šaltinis – Valstybės kontrolė						

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
33 priedas

LR aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu APVA skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
VI 2. Tinkama veiksmų atranka						
1.	(V) EX.67 APVA neįsitikino, ar projektas tinkamas finansuoti pagal PFSA reikalavimus bei tinkamomis finansuoti pripažino netinkamas finansuoti išlaidas LRVN 528(473) patvirtintų taisyklių 9.3 p. nustatyta, kad JI, be kita ko, įsitikina, kad projektų vykdytojų deklaruotos su projektų įgyvendinimu susijusios išlaidos nepažeidžia ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų. FMJ 1K-316(1K-415) patvirtintų taisyklių 130 p., be kita ko, nustatyta, kad projekto TF vertinimo metu JI nustato, ar projektas tinkamas finansuoti pagal PFSA reikalavimus, ir nustatoma projekto atitiktis bendriesiems reikalavimams ir specialiesiems projektų atrankos kriterijams. Taisyklių 408 p., be kita ko, nurodyta, kad išlaidos turi atitikti PFSA reikalavimus. PFSA ⁴²⁷ 33 p. nustatyta, kad įgyvendinant geriamojo vandens	Rekomenduojame: 1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 05.3.2-APVA-R-014-01-0001 (tinkamomis finansuoti pripažino netinkamas finansuoti išlaidas, preliminari klaida projekte 28 910,45 Eur); 2) iš naujo įvertinti projekto Nr. 05.3.2-APVA-R-014-01-0001 veiklų atitiktį PFSA 33 p. reikalavimui ir nustatytus neatitikimus, registruoti įtariamus PS pažeidimus dėl finansavimo projektui Nr. 05.3.2-APVA-R-014-01-0001 (APVA neįsitikino, ar projektas tinkamas finansuoti pagal PFSA reikalavimus, preliminari klaida projekte 3 831 593,58 Eur); 3) priimti sprendimus	1) Agentūra dėl plieninio nuotekų vamzdyno (diukerio - abiejų linijų) DN500 mm apžiūra, nesandarumų pašalinimo išlaidų tinkamumo įregistruos įtariamą pažeidimo tyrimą projekte Nr. 05.3.2-APVA-R-014-01-0001 dėl galimai netinkamų finansuoti 28 910,45 Eur (14 455,23 Eur ES dalis); 2) Agentūra iš naujo įvertins projekto Nr. 05.3.2-APVA-R-014-01-0001 tinklų rekonstrukcijos veiklų atitiktį PFSA 33 p. reikalavimams iki patirtų išlaidų apmokėjimo ir tuo atveju, jeigu bus nustatyti neatitikimai, atliks pažeidimo tyrimus; 3) Tuo atveju, jeigu Agentūra, nustatys, kad yra apmokėta netinkamų finansuoti išlaidų, priims sprendimus susigrąžinti su pažeidimais susijusių išmokėtų lėšų dalį ir	2018-06-29	Iš dalies įgyvendinta	Dėl rekomendacijos 1 p. 2018-09-17 APVA informavo, kad pažeidimas ištirtas ir 2018-09-13 priimta pažeidimo tyrimo išvada (nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma – 28 250,97 Eur (14 125,48 Eur ES dalis). Al pritarė priimtam sprendimui ir rekomendacijos 1 p. laiko įgyvendintu. Atitinkamai keičiasi rekomendacijos įgyvendinimo būklė į „iš dalies įgyvendinta“. Dėl rekomendacijos 2 p., Al laukia kol APVA atliks rekomendacijoje nurodytus veiksmus. Dėl rekomendacijos 3 p., kiek tai susiję su rekomendacijos 1 p., APVA patikslino rengiamą deklaraciją: sumažino EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma (28 250,97 Eur). Al laukia, kol APVA priims sprendimą susigrąžinti su pažeidimu susijusių išmokėtų lėšų dalį ir patikslinti JI rengiamas sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų

⁴²⁷ Patvirtinto AMJ D1-717.

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu APVA skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama				Audito institucijos vertinimas 2019-01-25		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>tiekiimo ir (ar) nuotekų surinkimo tinklų rekonstrukcijos projektus, rekonstruojami tinklai turi būti nutiesti ne vėliau kaip iki 1990 m. gruodžio 31 d. PFSA 42 p. 5 lent. 3.8 pp. nurodyta, kad tinkama finansuoti išlaidų kategorija yra geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų naujos statybos, rekonstravimo ir kapitalinio remonto darbų išlaidos.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį⁴²⁸, kai APVA, atlikdama projekto TF vertinimą, neįsitikino, ar projekto įgyvendinimo metu numatomi rekonstruoti tinklai yra nutiesti ne vėliau kaip iki 1990 m. gruodžio 31 d.⁴²⁹, tačiau patvirtino, kad projektas atitinka PFSA reikalavimus.</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių preliminari klaida projekte yra 3 831 593,58 Eur⁴³⁰.</p> <p>Taip pat audito metu nustatėme, kad APVA, atlikdama MP vertinimą, tinkamomis finansuoti pripažino išlaidas: plieninio nuotekų vamzdyno (diukerio - abiejų linijų) DN500 mm apžiūra, nesandarumų pašalinimas⁴³¹, kurios pagal PFSA 42 p. yra netinkamos finansuoti.</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių preliminari klaida projekte yra 28 910,45 Eur⁴³².</p> <p>Taip APVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas LRVN 528(473)</p>	<p>patikslinti su pažeidimu susijusių išmokėtų lėšų dalį ir patikslinti II rengiamas sąskaitas: sumažinti EK deklaruitas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma;</p> <p>4) imtis rekomendacijos 2 ir 3 p. nurodytų veiksmų su kitais pagal priemonę Nr. 05.3.2-APVA-R-014 finansuojamais projektais.</p>	<p>patikslins rengiamas sąskaitas, t. y. sumažins EK deklaruitas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p> <p>4) Agentūra, atsižvelgdama į pateiktą rekomendaciją, atliko pakartotinį priemonės Nr. 05.3.2-APVA-R-014 projektų 339 vertinimą dėl jų atitikimo PFSA 33 str. reikalavimams. Po pakartotinio vertinimo projekte Nr. 05.3.2-APVA-R-014-61-0005 nustatyta 1 500 Eur be PVM netinkamų finansuoti išlaidų⁴³³.</p>			<p>finansuoti išlaidų suma;</p> <p>Dėl rekomendacijos 4 p., AI šiuo metu atlieka kitų pagal priemonę Nr. 05.3.2-APVA-R-014 finansuojamų projektų vertinimą, kiek tai susiję su rekomendacija.</p>

⁴²⁸ Projektas Nr. 05.3.2-APVA-R-014-01-0001, finansavimo santykis – 50 proc., projektas įgyvendinamas, tikrintas MP Nr. MP001, kurio vertė – 1 265 514,90 Eur.

⁴²⁹ Pvz., projekto veiklos Nr. 1.1.1 „Nuotekų kolektoriaus rekonstrukcija nuo Ozo iki nuotekų siurbinės Upės g. 15“ įgyvendinimo metu numatoma rekonstruoti Upės g., Vilniuje, esančius tinklus, tačiau pateiktame 2016-11-10 Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašė nurodyta, kad inžinerinių tinklų – nuotekų kolektoriaus statybos pradžios metai yra 2004, statybos pabaigos metai – 2005; projekto veiklos Nr. 1.1.5 „Vandens tinklų renovacija N. Vilnioje ir Višinskio g.“ įgyvendinimo metu numatoma rekonstruoti Linksmojoje g., Vilniuje, esančius tinklus, tačiau pateiktame 2016-11-09 Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašė nurodyta, kad inžinerinių tinklų – šaltojo vandens vamzdyno statybos pradžios metai yra 1974, statybos pabaigos metai – 2002.

⁴³⁰ 2016-2017 m. ataskaitiniu laikotarpiu netinkamos finansuoti projekto išlaidos nebuvo deklaruotos EK.

⁴³¹ 2015-12-23 sąskaita faktūra PL serija Nr. 02118, atliktų darbų aktas Nr. 3, eil. Nr. 3.

⁴³² Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP001 yra 14 455,22 Eur.

⁴³³ Projekto vykdytojas buvo informuotas apie netinkamas finansuoti išlaidas ir jos nebus išmokėtos.

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu APVA skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	patvirtintų taisyklių 9.3 p., FMĮ 1K-316(1K-415) patvirtintų taisyklių 130 p., 408 p. reikalavimai bei R.1303/2013 125 str. 3 d. b p. ir 4 d. a p. reikalavimai VI, be kita ko, užtikrinti, kad atrinktas veiksmas atitiktų atitinkamo fondo arba fondų paramos aprėptį ir gali būti priskirtas intervencijos kategorijai ir bei tikrinti, kad deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas.					
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros Kokybės ir rizikos valdymo skyriaus vyriausioji specialistė Ada Navickaitė Tel. (8 5) 278 7248; el. p. ada.navickaite@apva.lt</p>						
Šaltinis – Valstybės kontrolė						

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

34 priedas

VšĮ Europos socialinio fondo agentūrai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu ESFA skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
VI 4. Tinkami valdymo patikrinimai						
1.	<p>(V) EX.60 EK deklaruotos netinkamos finansuoti išlaidos</p> <p>FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 405 p. nurodyta, kad išlaidos turi būti faktiškai patirtos. Tų pačių taisyklių 402 p., be kita ko, nustatyta, kad išlaidos turi būti būtinos projektams įgyvendinti. 421.7 p. numatyta, kad netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos tos išlaidos, kurios padidina projekto sąnaudas, proporcingai nesukurdamos pridėtinės vertės.</p> <p>URĮ 23 str. 12 d., be kita ko, nurodyta, kad teritorinei darbo biržai jos patirtas šio straipsnio 13 dalyje nurodytas išlaidas privalo atlyginti bedarbis ar įspėtas apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojas, be svarbių priežasčių nevykdantys šio straipsnio 3 ar 4 dalyje nurodytų sutarčių įsipareigojimų. 23 str. 13 d. nustatyta, kad atlyginamos šios su profesiniu mokymu susijusios teritorinės darbo biržos patirtos išlaidos:</p> <p>1) profesinio mokymo paslaugos; 2) mokymo stipendijos mokėjimo; 3) kelionės į profesinio mokymo vietą ir</p>	<p>Rekomenduojame:</p> <p>1) iš naujo įvertinti visus projekto vykdytojo pateiktus mokėjimo prašymus bei nustatyti netinkamų išlaidų sumą (profesinio mokymo ir apgyvendinimo išlaidos);</p> <p>2) priimti sprendimus susigrąžinti su pastebėjimu susijusių išmokėtų lėšų dalį;</p> <p>3) patikslinti JI rengiamas išlaidų deklaracijas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų sumą;</p> <p>4) imtis analogiškų veiksmų su kitais projekto vykdytojo projektais, kuriuose yra pastebėjime paminėtų išlaidų.</p>	<p>Rekomendacija bus įgyvendinta.</p> <p>ESFA tolimesni veiksmai, siekiant rekomendacijos įgyvendinimo.</p> <p>Peržiūrėti priemonių 07.3.1-ESFA-V-401, 07.4.1-ESFA-V-404 pateiktų mokėjimo prašymų dalyvių profesinio mokymo programos lankomumai (nustatyta netinkamų išlaidų suma – 50 330,68 Eur). Suformuoti lėšų grąžinimai.</p> <p>Taip pat papildyta mokėjimo prašymo tikrinimo instrukciją DI-011 „Tikrinami papildomi dokumentai, kai projekto vykdytojas Lietuvos darbo birža prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (nuo 2018 m. spalio 1 d. – Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos) teikia bedarbių profesinio mokymo išlaidas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bedarbio mokymo programos lankomumo dokumentai, (netaikoma kai taikomas supaprastintas išlaidų apmokėjimo būdas)“. <p>Bus tikslinama išlaidų deklaracija.</p>	2018-03-31	Iš dalies įgyvendinta	<p>2018-05-31 ESFA el. paštu pranešė, kad peržiūrėjo priemonių Nr. 07.3.1-ESFA-V-401 ir Nr. 07.4.1-ESFA-V-404 pateiktų mokėjimo prašymų visų dalyvių profesinio mokymo programos lankomumą (nustatyta netinkamų išlaidų suma – 50 330,68 Eur) ir pateikė AI dokumentus.</p> <p>ESFA, iš naujo įvertinusi visus projekto vykdytojo projektus, kuriuose yra pastebėjime paminėtų išlaidų ir priėmusi sprendimus susigrąžinti su pastebėjimu susijusių išmokėtų lėšų dalį įgyvendino rekomendacijos 1, 2 ir 4 punktus.</p> <p>ESFA pateiktose metinėse sąskaitose (2018-11-15 Nr. MS-ESF-002) išimtos netinkamos išlaidos susijusios su metinių sąskaitų ataskaitiniais metais. Rekomendacija bus įgyvendinta, patikslinus išlaidų deklaracijas.</p>

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu ESFA skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama				Audito institucijos vertinimas 2019-01-25		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>atgal; 4) apgyvendinimo; 5) privalomojo sveikatos tikrinimo ir skiepavimo nuo užkrečiamųjų ligų.</p> <p>Profesinio mokymo sutarties preambulėje⁴³⁴, be kita ko, numatyta, kad sutarties šalys sutartį sudaro vadovaudamosi URĮ nuostatomis. Minėtos sutarties 3.1.3 p. yra nurodyta, kad sutartis gali būti nutraukta jei mokinys be svarbios priežasties 6 darbo dienas iš eilės nelankė užsiėmimų arba per praėjusį mokymosi laikotarpį praleido daugiau kaip 20 proc. užsiėmimų.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį⁴³⁵, kai ESFA pripažino tinkamomis finansuoti profesinio mokymo paslaugų išlaidas už tas dienas, kai mokinys be svarbių priežasčių nedalyvavo profesinio mokymo programoje 6 darbo dienas iš eilės⁴³⁶, taip pažeisdamas ne tik profesinio mokymo sutarties 3.1.3 p., bet ir URĮ 23 str. 12 d. ir 23 str. 13 d., pagal kuriuos bedarbis, be svarbių priežasčių nevykdantis dvišalėje arba trišalėje sutartyje nustatytų įsipareigojimų, turi atlyginti teritorinei darbo biržai jos patirtas profesinio mokymo paslaugų išlaidas nepriklausomai nuo praleistų profesinio mokymo dienų skaičiaus⁴³⁷.</p> <p>Šiuo atveju išlaidos nėra būtinos ir nėra faktiškai patirtos, o tik padidina projekto sąnaudas, proporcingai nesukurdamos pridėtinės vertės, nes, mokiniui net ir</p>					

⁴³⁴ Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo sąlygų ir tvarkos aprašo, patvirtinto LR sveikatos apsaugos ir darbo ministro 2009-08-13 įsakymu Nr. A1-499, 11 priedas.

⁴³⁵ Projektas Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-01-0002, finansavimo santykis 100 proc., projektas nebaigtas įgyvendinti, tikrintas MP Nr. MP008, kurio vertė 2 585 407,97 Eur.

⁴³⁶ 2015-11-26 trišalėje mokymo sutartyje Nr. NAKD/TMS/1-351, pasirašytoje tarp Vilniaus teritorinės darbo biržos, darbdavio ir M. K. (toliau – mokinys), numatyta, kad mokinys 150 darbo dienų mokysis pagal pardavėjo mokymo programą. Audito metu nustatėme, kad mokinys 25 darbo dienas nelankė mokymų be pateisinamos priežasties.

⁴³⁷ ESFA, pripažindama tinkamomis finansuoti mokymo stipendijų ir kelionės į profesinio mokymo vietą ir atgal išlaidas, atsižvelgia į mokinio lankomumą, bet tos pačios praktikos netaiko kompensuodama profesinio mokymo paslaugų ir apgyvendinimo išlaidas.

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu ESFA skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	nedalyvaujant visoje profesinio mokymo programoje, suteikiamas kvalifikaciją patvirtinantis dokumentas ⁴³⁸ . Taip ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 402, 405 ir 421.7 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.					
2.	(V) EX.61 Projektui įgyvendinti skirtos lėšos naudojamos nesivadovaujant patikimo finansų valdymo principu R. 1303/2013 125 str. 1 d. nustatyta, kad VI atsako už veiksmų programos valdymą laikantis patikimo finansų valdymo principo. R. 966/2012 30 str. 1 d. nustatyta, kad asignavimai naudojami laikantis patikimo finansų valdymo principo, tai yra laikantis ekonomiškumo, veiksmingumo ir efektyvumo principų. 30 str. 2 d., be kita ko, nustatyta, kad ekonomiškumo principu reikalaujama, kad institucijoms jų veiklos vykdymui reikalingi išteklių būtų prieinami geriausia kaina, o veiksmingumo principas reiškia siekti geriausio panaudotų išteklių ir pasiektų rezultatų santykio. FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 421.7 p. nustatyta, kad visais atvejais netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos, kurios padidina projekto sąnaudas, proporcingai nesukurdamos pridėtinės vertės. Audito metu nustatėme, kad ESFA nesivadovavo patikimo finansų valdymo principu ir nepagrįstai pripažino tinkamomis finansuoti profesinio mokymo	Rekomenduojame: 1) registruoti įtariamus PS, įgyvendinamų pagal priemones Nr. 07.3.1-ESFA-V-401 ir 07.4.1-ESFA-V-404, pažeidimus dėl finansavimo (preliminari netinkamų finansuoti išlaidų suma yra 5 810 806,25 Eur); 2) priimti sprendimus susigrąžinti su pažeidimu susijusių išmokėtų lėšų dalį; 3) patikslinti II rengiamas metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma; 4) imtis analogiškų veiksmų su kitais projektais, kuriuose yra pastebėjime paminėtų išlaidų.	Atmesta. ESFA užtikrina, kad deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę, t.y. atliktų patikrinimų metu nebuvo nustatyta atvejų, kad: • Profesinio mokymo išlaidų suma viršytų Užimtumo rėmimo įstatymo 23 str. 9 punkte nustatytą maksimalią profesinio mokymo išlaidų sumą; • Profesinio mokymo kainos būtų nustatytos nesilaikant LR švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintos Profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui, kuris mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programą, metodikos (toliau – ŠMSM metodika). Dėl nustatytų atvejų, kai mokymų kuponuose nurodytos ir ES lėšomis apmokėtos mokymo kainos yra reikšmingai didesnės nei profesinio mokymo įstaigų siūlomos mokymų, apmokamų privačiomis lėšomis, kainos: • AI vertindama projektų įgyvendinimo metu patirtų profesinio mokymo paslaugų išlaidų tinkamumą, nustatė, kad mokymų kuponuose nurodytos ir ES lėšomis apmokėtos mokymo kainos yra reikšmingai didesnės nei profesinio mokymo įstaigų siūlomos mokymų, apmokamų privačiomis lėšomis, kainos, bet nepateikiama analizė, kodėl tos kainos skiriasi. ESFA, išnagrinėjusi VK nustatytų atvejų skirtumo priežastis, pastebėjo, kad profesinio mokymo įstaigų siūlomos mokymų, apmokamų privačiomis lėšomis, kainos taip pat skaičiuojamas vadovaujantis ŠMSM metodika, bet		Laukiama įgyvendinimo	ESFA 2018-08-08 el. paštu pranešė, kad atliko pažeidimo tyrimą (pažeidimas nenustatytas). AI įvertinusi pažeidimo tyrime pateiktus duomenis 2018-09-13 el. paštu informavo agentūrą, kad AI nekeičia savo nuomonės ir rekomendaciją laiko neįgyvendinta.

⁴³⁸ 2016-07-07 profesinio mokymo diplomas Nr. 042176.

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu ESFA skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>paslaugų išlaidas. Vertindami projektų⁴³⁹ įgyvendinimo metu patirtų profesinio mokymo paslaugų išlaidų tinkamumą, nustatėme, kad mokymų kuponuose⁴⁴⁰ nurodytos ir ES lėšomis apmokėtos mokymo kainos yra reikšmingai didesnės nei profesinio mokymo įstaigų siūlomos mokymų, apmokamų privačiomis lėšomis, kainos⁴⁴¹. Šiuos AI audito rezultatus taip pat patvirtinta kito valstybinio audito rezultatai⁴⁴² ir LDB atlikta kainų analizė⁴⁴³. Atsižvelgiant į tai, projektų veiklos galėjo būti įgyvendintos panaudojant mažiau ES lėšų.</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių preliminarai⁴⁴⁴ sisteminė klaida priemonių⁴⁴⁵ lygiu yra 5 810 806,25 Eur⁴⁴⁶.</p> <p>Taip ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas FMJ 1K-316 patvirtintų taisyklių 421.7 p. reikalavimas bei</p>		<p>skiriasi mokymo programos, t. y. šiais atvejais teikiant paslaugas iš privačių lėšų nenumatytas praktinis mokymas (šie mokymo programų kainų skaičiavimai ir paaiškinimai, kodėl kainos skiriasi, išsiųsti 2017-10-12 el. p. Gintaras.Petravicius@vkontrole.lt);</p> <ul style="list-style-type: none"> Lietuvos darbo biržos (toliau – LDB) atlikta analizė taip pat yra neišsami, t. y. joje pateikiamas tik skirtumo faktas, tačiau skirtumo pagrįstumo analizė nėra atlikta. Nesant tokios analizės, teigti, kad kainos negrįstai didelės ir neatitinka patikimo finansų principo, nėra pagrindo. <p>Atkreipiame dėmesį, kad ESFA atlikdama profesinio mokymo išlaidų patikrinimus vadovaujasi galiojančiais teisės aktais, kuriais reglamentuojamas bedarbių profesinio mokymo išlaidų pagrįstumas ir kainų nustatymas. ESFA nėra įgaliota institucija, kuri galėtų kompetentingai ir su įrodymais pagrįsti, kad esama profesinio mokymo kainų reglamentavimo schema yra netinkama ir/ar neefektyvi, todėl, esant dabartinės sistemos neefektyvumo požymiams, pastebėjimas turėtų</p>			

⁴³⁹ Projektas Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-01-0002, finansavimo santykis 100 proc., projektas nebaigtas įgyvendinti, tikrinti MP Nr. MP008, kurio vertė 2 585 407,97 Eur, MP Nr. MP009, kurio vertė 2 943 080,46 Eur, MP Nr. MP012, kurio vertė 1 501 512,20 Eur. Projektas Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-01-0001, finansavimo santykis 100 proc., projektas nebaigtas įgyvendinti, tikrinti MP Nr. MP005, kurio vertė 1 490 899,49 Eur, MP Nr. MP012, kurio vertė 929 612,38 Eur, MP Nr. MP016, kurio vertė 1 230 434,89 Eur. Projektas Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-02-0001, finansavimo santykis 100 proc., projektas nebaigtas įgyvendinti, tikrintas MP Nr. MP013, kurio vertė 1 691 255,14 Eur, Projektas Nr. 07.4.1-ESFA-V-404-01-0001, finansavimo santykis 100 proc., projektas nebaigtas įgyvendinti, tikrintas MP Nr. MP015, kurio vertė 660 321,98 Eur, MP Nr. MP017, kurio vertė 295 740,46 Eur.

⁴⁴⁰ Bedarbių ir įspėtų apie atleidimą iš darbo darbingo amžiaus darbuotojų profesinio mokymo kuponas.

⁴⁴¹ Pvz.: Už projekto dalyvio G. T. mokymą (2016-01-05 mokymo kuponas Nr. NK41-1010), finansuojamą ES struktūrinių fondų lėšomis, Šiaulių teritorinė darbo birža sumokėjo 1 734,18 Eur, mokant privačiomis lėšomis šių mokymų kaina yra 500 Eur (remiantis AI apklausos el. paštu duomenimis). Už projekto dalyvio Š. K. mokymą (2015-12-10 mokymo kuponas Nr. ESF/NAKD/5M-200), finansuojamą ES struktūrinių fondų lėšomis, Marijampolės teritorinė darbo birža sumokėjo 1 390,18 Eur, mokant privačiomis lėšomis šių mokymų kaina yra 450 Eur (remiantis AI apklausos el. paštu duomenimis) ir t.t.

⁴⁴² LR valstybės kontrolės 1-ojo audito departamento 2015-07-22 valstybinio audito ataskaitos Nr. FA-P-10-5-11-1 1 lentelėje pateikti neformaliojo profesinio mokymo kainų skirtumai, priklausantys nuo finansavimo šaltinio, pvz.: VšĮ Klaipėdos profesinio mokymo ir reabilitacijos centre suvirinimo elektra mokymo programos kaina mokant privačiomis lėšomis yra 500 Eur, o mokant ES struktūrinių fondų lėšomis – 700 Eur.

⁴⁴³ LDB atlikta profesinio mokymo teikėjų, įtrauktų į LDB direktoriaus patvirtintus sąrašus ir teikiančių profesinio mokymo paslaugas pagal formaliojo ir neformaliojo profesinio mokymo programas, paslaugų kainų palyginimo analizė, kurią ESFA 2017-11-08 pateikė el. paštu. Kainų analizėje taip pat nurodyti skirtumai, priklausantys nuo finansavimo šaltinio, pvz.: VšĮ Panevėžio darbo rinkos mokymo centre C, CE kategorijų transporto priemonių vairuotojo mokymo programos (5 sav.) kaina, mokant privačiomis lėšomis yra 590 Eur, o mokant ES struktūrinių fondų lėšomis – 855 Eur.

⁴⁴⁴ AI atliktos mokymo įstaigų apklausos (el. paštu arba telefonu) duomenimis viename mokėjimo prašyme netinkamos finansuoti išlaidos preliminarai sudaro 23,92 proc. deklaruotų profesinio mokymo išlaidų sumos. Kadangi priemonės Nr. 07.3.1-ESFA-V-401 mokėjimo prašymuose deklaruotos profesinio mokymo išlaidos sudaro 23 514 932,80 Eur, priemonės Nr. 07.4.1-ESFA-V-404 mokėjimo prašymuose deklaruotos profesinio mokymo išlaidos sudaro 777 735,47 Eur, klaida apskaičiuota padauginus deklaruotas išlaidas iš 23,92 proc.

⁴⁴⁵ Audito metu nustatyta, kad netinkamos finansuoti išlaidos yra priemonėse Nr. 07.3.1-ESFA-V-401 ir Nr. 07.4.1-ESFA-V-404.

⁴⁴⁶ Ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaruota preliminarai netinkamų išlaidų suma yra 5 810 806,25 Eur.

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu ESFA skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	R.1303/2013 125 str. 1 d. ir 4 d. a p. reikalavimai VI, be kita ko, laikytis patikimo finansų valdymo principo ir užtikrinti, kad deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.		būti nukreiptas į bedarbių profesinį mokymą reglamentuojančias institucijas kaip ir buvo pažymėta LR valstybės kontrolės 1-ojo audito departamento 2015-07-22 valstybinio audito ataskaitos 1.1.2. punkte.			

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Viešosios įstaigos Europos socialinio fondo agentūros Kokybės skyriaus kokybės specialistė

Laura Klimaitė

Tel. 8 659 42 573, el. p. laura.klimaite@esf.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

35 priedas

VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūrai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu LVPA skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
Keli pagrindiniai reikalavimai						
1.	(V) EX.31 ⁴⁴⁷ LVPA į tinkamų finansuoti projekto veiklų apimtį įtraukė veiklas, neatitinkančias PFSA reikalavimų dėl de minimis pagalbos FMĮ 1K-316(1K-184) patvirtintų taisyklių 130 p., be kita ko, nustatyta, kad projekto TF vertinimo metu ji nustato, ar projektas tinkamas finansuoti pagal PFSA reikalavimus ir nustatoma projekto atitiktis bendriesiems reikalavimams ir specialiesiems projektų atrankos kriterijams, taip pat didžiausia galima projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma, didžiausia EK tinkamų deklaruoti išlaidų suma ir didžiausias galimų skirti projektui finansavimo lėšų dydis. FMĮ 1K-316(1K-102) patvirtintų taisyklių 183.1 p., be kita ko, nustatyta, kad ji, priimdama sprendimą dėl PS keitimo,	Rekomenduojame LVPA iš naujo įvertinti projekto Nr. 01.2.1-LVPA-V-842-01-0001 veiklas, atsisakant arba pakeičiant kitomis veiklas, kurios turi valstybės pagalbos ar de minimis pagalbos požymių, perskaiciuoti projektui skirtą didžiausią galimą tinkamą finansuoti išlaidų sumą ir, atsižvelgiant į tai, pakeisti PS.	LVPA veiksmai / komentarai, suderinti su AI: Pagal Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. 4-1 patvirtintą 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų veiksmų programos prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ priemonės Nr. 01.2.1-LVPA-V-842 „INOGEB LT“ projektų finansavimo sąlygų aprašą Nr. 1 (toliau – Aprašas) remiamos dvi veiklos: 10.1 technologijų pažangos ir inovacijų populiarinimas; 10.2 inovacijų paramos paslaugų prieinamumo ir kokybės stiprinimas, kuris apima inovacijų partnerystės skatinimą, technologijų paiešką, vertinimą ir technologijų perdavimą, konsultacijas dėl intelektinės nuosavybės teisių apsaugos, naujų produktų parengimo ir patekimo į rinką, naujų inovacinių įmonių steigimo, mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų (toliau – MTEPI) srityje veikiančių klasterių plėtros ir augimo, įmonių dalyvavimo tarptautinėse MTEPI programose ir projektuose, teikiant pagalbą partnerių paieškai, veiklų identifikavimui, paraiškų rengimui, ekspertinei bei metodinei pagalbai dėl ikiprekybinių pirkimų įmonėms, ketinančioms dalyvauti dalyvio teisėmis	2019-10-10	Laukiama įgyvendinimo	LVPA el. paštu pateikė informaciją dėl dalinio rekomendacijos įgyvendinimo, kuri šiuo metu vertinama.

⁴⁴⁷ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: VI 2. Tinkama veiksmų atranka, VI 3. Tinkama informacija paramos gavėjams.

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu LVPA skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>atsižvelgia, ar pakeitus PS bus pasiekti projekto tikslai (JI turi atsižvelgti į aplinkybes, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti teikdamas paraišką, taip pat įvertinti numatomo PS pakeitimo įtaką projektui taikytiems atrankos kriterijams).</p> <p>PFSA⁴⁴⁸ 10.1 p., be kita ko, nustatyta, kad viena iš pagal aprašą remiamų veiklų yra technologijų pažangos ir inovacijų populiarinimas. 17 p., be kita ko, nustatyta, kad vykdant aprašo 10.1 p. nurodytą veiklą valstybės pagalba ir <i>de minimis</i> pagalba neteikiama.</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį⁴⁴⁹, kai TF vertinimo⁴⁵⁰ metu į tinkamų finansuoti projekto veiklų ir išlaidų apimtį buvo įtrauktos veiklos⁴⁵¹, turinčios <i>de minimis</i> pagalbos požymių⁴⁵², ir numatyta projekto finansavimu teikti <i>de minimis</i> pagalbą⁴⁵³, nors remiantis PFSA <i>de minimis</i> pagalba 10.1 p. nurodytai</p>		<p>ikiprekybiniuose pirkimuose, ir (ar) prekančiosioms organizacijoms dėl ikiprekybinių pirkimų valdymo ir kitas inovacijų paramos paslaugas.</p> <p>Pažymėtina, kad pagal Aprašo 10.1 papunktyje nurodytą veiklą de minimis pagalba, kuri atitinka de minimis reglamento nuostatas, neteikiama (žr. Aprašo 17 p.). tačiau vadovaujantis Aprašo 19 punktu „pareiškėjo ir (ar) partnerio vykdomai veiklai, nurodytai Aprašo 10.2 papunktyje, bus taikomos de minimis pagalbos taisyklės“.</p> <p>Paraiškos rengimo metu pareiškėjas Mokslo inovacijų ir technologijų agentūra (toliau – MITA) nurodė, kad dvi veiklos „1.2.2. Parengtas ir išleistas leidinys „Innovative Lithuania“ ir „2.1.1. Sukurtas TV projektas (Nr. 1) apie naujai steigiamas / įkurtas įmones“ bus vykdomos pagal Aprašo 10.2 papunktyje nurodytą remiamą veiklą, todėl nefinansinę paramą gaunančioms įmonėms – veiklų dalyvėms bus registruojama de minimis pagalba.</p> <p>Tačiau projekto įgyvendinimo metu projekto vykdytojas nusprendė keisti šių veiklų koncepcijas (pridedamas MITA 2017-05-12 raštas Nr. 5V-310) ir visas projekto veiklas vykdyti pagal Aprašo 10.1 papunktyje nurodytą veiklą, t. y. kad visos projekto veiklos būtų nukreiptos į verslą vykdančių subjektų, pradedančių</p>			

⁴⁴⁸ Patvirtintame ŪMĮ 4-1.

⁴⁴⁹ Projektas Nr. 01.2.1-LVPA-V-842-01-0001, finansavimo santykis – 100 proc., projektas įgyvendinamas, tikrintas MP Nr. MP005, kurio vertė – 357 442,17 Eur.

⁴⁵⁰ Paraiškos tinkamumo finansuoti vertinimo ataskaita Nr. 0001, patvirtinta 2016-07-20.

⁴⁵¹ Projekto veiklos: 1.2.2. Parengtas ir išleistas leidinys „Innovative Lithuania“, 2.1.1. Sukurtas TV projektas (Nr. 1) apie naujai steigiamas / įkurtas įmones.

⁴⁵² Projekto vykdytojo 2015-05-27 raštu Nr. 5V-237 pateiktoje Projekto vykdančiųjų darbuotojų ir tiekėjų funkcijų detalizavimo lentelėje nurodytos veiklos Nr. 1.2.2. pagrindinės atsakomybės: kasmet po 70 vnt. įmonių į leidinį atranka vykdamas tiesioginę komunikaciją, kasmetinis iš 70 įmonių informacijos rinkimas, informacijos apdorojimas, derinimas, tikrinimas, kasmet po 70 vnt. įmonių tekstų rašymas, kasmet po 70 įmonių tekstų redagavimas atsižvelgiant į įmonių komentarus, parengtų tekstų pateikimas vertinimo paslaugoms iš lietuvių į anglų kalbą, leidinio platinimas per LR ambasadas, elektroninio leidinio platinimas užsienio partneriams, užsienio partnerių paieška, derinimas dėl leidinio platinimo, viešinimo svetainėse, 3 vnt. informacinių naujienų platinimas, siekiant kad kuo platesnė tikslinės visuomenės dalis susipažintų su Lietuvos pažangiomis įmonėmis ir pan. Taip pat nurodytos projekto veiklos Nr. 2.1.1. atsakomybės: dalyvių paieška ir atranka į TV projektą, tiesioginis darbas dalyvių atrankos, susitikimų su dalyviais turinio derinimo klausimais, filmavimo metu.

⁴⁵³ TF vertinimo ataskaitos 4.5.3 p. pažymėta, kad projekto finansavimas nereiškia neteisėtoms valstybės pagalbos ar de minimis pagalbos suteikimo ir nurodyta, kad projekto įgyvendinimo metu bus vykdomos dvi veiklos – 1.2.2. leidinio „Innovative Lithuania“ parengimas, leidyba ir 2.1.1. TV projektas apie naujai steigiamas/ įkurtas įmones, kuriomis bus suteikiamas išskirtinis pranašumas šiose veiklose dalyvaujančioms įmonėms, todėl bus registruojama de minimis pagalba 110 įmonių. Galutiniams naudos gavėjams – 110 ūkio subjektų – pagalba bus teikiama vadovaujantis de minimis pagalbos reglamentu.

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu LVPA skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>veiklai neteikiama. Vėliau atliktas PS⁴⁵⁴ keitimas⁴⁵⁵, kuriuo atsisakyta projekto stebėsenos rodiklio „Nefinansinę paramą gaunančių įmonių skaičius“, argumentuojant, kad projekto finansavimu <i>de minimis</i> pagalba neteikiama⁴⁵⁶, nors projekto veiklos ir išlaidos nebuvo pakeistos, t. y. projekto apimtyje vis dar bus įgyvendinamos veiklos, dėl kurių atsiranda išskirtinė ekonominė nauda inovatyvioms įmonėms, vykdančioms ūkinę veiklą, pritraukiant klientus.</p> <p>Dėl minėto neatitikimo klaida projekte yra 256 705,55 Eur⁴⁵⁷.</p> <p>Taip LVPA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMJ 1K-316(1K-184) patvirtintų taisyklių 130 p., FMJ 1K-316(1K-102) patvirtintų taisyklių 183.1 p., PFSA 17 p. reikalavimai ir R.1303/2013 125 str. 3 d. b p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad atrinktas veiksmas atitiktų atitinkamo fondo arba fondų paramos aprėptį ir gali būti priskirtas intervencijos kategorijai.</p>		<p>įmonių ir visuomenės informavimą apie rinkoje esančias naujas technologijas ir inovacijas bei jų pažangą, ir konkrečių naudą gaunančių atstovų identifikuoti nebūtų galima. Išlaidos būtų patiriamos tokios pačios (rengiamas ir leidžiamas leidinys, kuriamas TV projektas) tačiau sukurtų rezultatų (leidinio, TV projekto) turinys būtų kitoks, nebe apie konkrečias verslo įmones, o apie inovatyvių idėjų vystymą, inovacijas, technologijas, jų naudą, sukurtų inovacijų apsaugą ir pan. Dėl šių priežasčių projekto vykdytojas prašė pakeisti projekto sutartį – panaikinti stebėsenos rodiklį „Nefinansinę paramą gaunančių įmonių skaičius“, kuris yra privalomas tik tada, kai vykdoma 10.2 veikla. Kadangi projekte nebeliko 10.2 veiklų sutarties, keitimui buvo pritarta.</p> <p>LVPA vertina kiekvienos projekto veiklos rezultatus, pateikiamus su mokėjimo prašymais, taip nustatydamą išlaidų tinkamumą bei įvertindama ar projekto vykdytojas laikosi Apraše nurodytų reikalavimų ir projekto sutarties sąlygų.</p> <p>Pažymėtina, kad leidinio „Innovative Lithuania“ parengimo ir išleidimo išlaidos (1.2.2. projekto veikla) ir TV projekto sukūrimo išlaidos (2.1.1. projekto veikla) dar nėra deklaruotos LVPA, todėl ir šių veiklų (leidinio ir TV projekto) turinys nėra žinomi.</p> <p>Pagal 1.2.2 veiklą planuojami parengti ir išleisti 3 leidiniai „Innovative Lithuania“ – po vieną kiekvienais projekto įgyvendinimo metais (projekto įgyvendinimo trukmė 36 mėn.), todėl šios veiklos vykdymas bus stebimas iki projekto pabaigos.</p> <p>Projekto vykdytojui su MP deklaravus išlaidas dėl leidinio „Innovative Lithuania“ parengimo ir išleidimo</p>			

⁴⁵⁴ 2016-07-29 iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 01.2.1-LVPA-V-842-01-0001 „Technologijų ir inovacijų populiarinimas“ sutartis.

⁴⁵⁵ 2017-06-12 iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 01.2.1-LVPA-V-842-01-0001 „Technologijų ir inovacijų populiarinimas“ sutarties esminio pakeitimo susitarimas Nr. 4.

⁴⁵⁶ Projekto vykdytojo 2017-05-12 rašte Nr. 5V-310 nurodyta, kad vadovaujantis aprašo 17 p., vykdant aprašo 10.1 p. nurodytą veiklą, kai vykdomomis projekto veiklomis negalima iš anksto identifikuoti konkretaus galutinio naudos gavėjo, valstybės pagalba ir de minimis pagalba, kuri atitinka de minimis reglamento nuostatas, neteikiama.

⁴⁵⁷ Ataskaitiniu laikotarpiu išlaidos nebuvo deklaruotos EK.

Informacija apie 2016-2017 m. audito metu LVPA skirtas rekomendacijas, kurių įgyvendinimo laukiama					Audito institucijos vertinimas 2019-01-25	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			(1.2.2 projekto veikla) ir TV projekto sukūrimo (2.1.1 projekto veikla), per 15 d. po atitinkamo MP įvertinimo (bet ne vėliau kaip iki 2019-10-10 ⁴⁵⁸) LR valstybės kontrolei teiksime dokumentus, pagrindžiančius išlaidų tinkamumą bei įrodančius, kad veiklose (ne)atsirado de minimis pagalbos požymių. Taip pat pateiksime dokumentus, kuriuose būtų nurodyta, kokį sprendimą dėl išlaidų tinkamumo priėmė LVPA. ⁴⁵⁹			
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Viešosios įstaigos Lietuvos verslo paramos agentūros Rizikos ir kokybės valdymo skyriaus vyresnioji kokybės ekspertė Mažvydė Švėgždaitė Tel. (8 5) 268 7437, el. paštas Mazvyde.Svegздаite@lvpa.lt</p>						
Šaltinis – Valstybės kontrolė						

⁴⁵⁸ Dokumentų pateikimo LR valstybės kontrolei terminas apskaičiuotas pagal projekto sutartyje numatytą galutinio MP teikimo terminą – 2019-08-26, pridėdam 30 d. galutinio MP vertinimui LVPA ir 15 d. rezultatų pateikimui LR valstybės kontrolei.

⁴⁵⁹ AI pritarė LVPA numatytioms rekomendacijos įgyvendinimo priemonėms.

NAUDINGI • VERTINAMI • ATPAŽŪSTAMI

